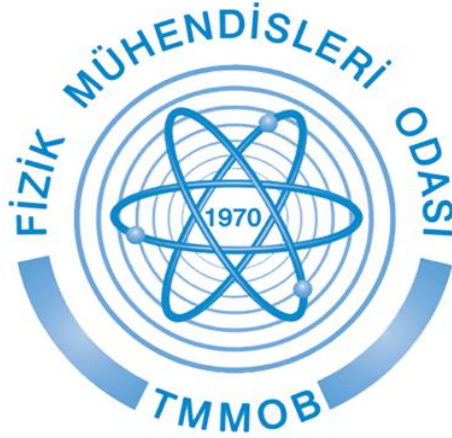

FİZİK
ve
FİZİK MÜHENDİSLİĞİ
TERİMLERİ KILAVUZU
GENİŞLETİLMİŞ II. BASKI

İNGİLİZCE – TÜRKÇE

Hazırlayan :

Prof. Dr. DEMİR İNAN
Fizik Yük. Müh.

TMMOB FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI YAYINLARI

Birinci Baskının Önsözü

Bir toplumun kültür düzeyi, o toplumun kullandığı dile yansır.

Bir toplumdaki kişiler bir konu üzerinde uğraşıyorlarsa, o konuda yeni yeni bilgiler edindikçe bu bilgileri kullanmak, çevresine yaymak ve daha da geliştirmek için dilden yararlanmak zorundadırlar. Yeni buldukları ya da karşılaştıkları kavram ve olguları tanımlayan terimler kendi dillerinde bulunmuyorsa, dil yapısına uygun olarak, yeni sözcükler türeterek bunları anlatmaya ve anlamaya çalışırlar. Böylece dil, bir yandan zenginleşirken, diğer yandan da toplumun kültür düzeyinin bir aynası olur.

Türk toplumunun konuştuğu Türkçe, ne yazık ki bir çok konuda uzun yıllar kısır kalmıştır. Bunun nedeni ya da nedenleri çeşitlidir. Ancak şurası bir gerçektir ki, devlet dili olarak Türkçe'nin benimsenmemesi ve eğitimde kullanılmaması Türkçe'nin gelişmesini önlemiş, diğer yandan da Türk toplumunun çağdaş bir toplum olamamasında etken olmuştur. Türkçe, daha çok, okumamış halk kitlelerinin konuştukları bir dil olarak kalmış, bunun sonucu da bilim ve sanatta ilerlememiz gecikmiştir. Söz gelimi, bir 'at' konusunda Türkçe'de çok fazla sözcük vardır. At'ın yavrusuna tay, dişisine kısırak, erkeğine aygır diyecek ölçüde ayrıntılara inmişizdir. Oysa bilimde, örneğin fizik konusunda Türkçe hiç gelişmemiştir. Türkçe'nin aydın kesiminde benimsenmemesi, başka bir deyimle sanat ve bilim açısından kısır kalmasının bir sonucu da Türkçe'de argonun gelişmesi olmuştur. Sanırım bu denli argosu gelişmiş bir dil pek bulunmamaktadır.

Türkler bilimde çağ dışı kaldıklarını anlayıp çağdaşlaşma çabasına girdiklerinde, Türkçe'de de kıpırdanmalar görmeye başlıyoruz, ilk önceleri her ne kadar batı dilleri Türkçeyi etkisine almaya çalışmışlarsa da, gelişen toplum, kendi ana dilinde bilim ve sanat yapma gereğini duymaya başlamıştır. Başka bir deyimle,

Türkler giderek bilim, sanat ve uygulamı dallarındaki bilgi ve becerilerinde artık belli bir düzeye gelmişlerdir. Bunun sonucu da, bu bilgi ve beceriyi çevreye aktarırken ya da yeni kuşaklara aktarırken ana dillerini kullanmak, bildiklerini ana dilleriyle anlayabilmek ve anlatabilmek gereksinimini giderek daha çok duymaya başlamışlardır.

İşte bu çalışma, bu gereksinimin bir ürünüdür. Fizikte Türkçe terimleri kullanmak, kültürümüzde fiziğin yerini göstermek yönünden de hepimizin üzerinde durması gereken bir görevdir. Bu konuda şimdiye değin yapılan uğraşları bir araya toplamak, yeni önerilere yer vermek açısından bu kılavuzun yararlı olacağı inancındayım.

Kılavuz, 1965 ten beri üzerinde çalışılan bir uğraşın sonucudur. Kılavuza alınan 5000 dolayındaki terim seçilirken şu noktalar üzerinde durulmuştur:

- 1) Türkçe karşılıkları yaygınlık kazanmış terimler kılavuza alınmıştır.
- 2) Aynı terime değişik sözcüklerle karşılıklar bulunması durumlarında, karşılıklar içinde en yaygın, en doğru, dil yapısına en uygun ve tutunması en olası olanlar üzerinde durulmuş ve bunlar kılavuza alınmıştır.
- 3) Bazı terimler değişik yerlerde kullanıldıklarında değişik sözcüklerle karşılanmaktadırlar. Bu nokta göz önüne alınarak bazı terimlere birden çok karşılık verilmiştir. Bir terimi en geniş anlamda anlama açısından bunun yararlı olacağına inanılmıştır.
- 4) Yeni öneriler verilirken terimin işlevine uygunluk, çağrışım yapma, kısa olma, dil yapısına uygun olma, kulağa hoş gelme, albenisi olma gibi noktalar üzerinde durulmuştur. Ayrıca karşılık önerileri seçilirken çeşitli takılarla işleyebilir, kolay türetilabilir olması özelliğine de özen gösterilmiştir.
- 5) Fazlasıyla yaygınlaşmış ve fizik dışında da çeşitli dallarda kullanılır olmuş bazı sözcükler içinde, söyleniş yönünden dil yapımıza da biraz uyanlar, şimdilik, olduğu gibi bırakılmıştır (Atom gibi).

- 6) Bugün için hiç bir karşılığı bulunmamış olan, sadece yabancı dildeki söylenişinin Türkçe olarak yazılıp okunması şeklinde olan terimler, olabildiğince kılavuza alınmamıştır.
- 7) Kendilerine özgü kullanılış yerleri olan terimlerin yanlarına kullanılma alanları yazılmıştır. (Bknz. kısaltmalar)
- 8) Birden çok anlamı olan terimlerin karşılıkları 1), 2),... şeklinde verilmiştir.

Yukarıda açıklanan özellikler üzerinde durulması sonucu, kılavuz daha geniş tutulamamıştır. Verilen yeni karşılık önerilerinin hepsi benimsenmiyebilir. Yapılacak olumlu eleştirilerin de, Türkçemiz açısından çok yararlı olacağı kanısındayım. Herşeyden önce Türkçe hepimizindir. Bizler kullanıp geliştirdikçe, Türkçe de gelişip güzelleşecektir. Türkçe konuşabilmenin, Fiziği Türkçe anlayıp anlatabilmenin sevinci ve mutluluğu, Türkçeyi kullandıkça ortaya çıkar. Yabancı deyimler ve bunları ezberleyip, ezberleten fizik öğrenimi ve öğretimi bize bir şey katmayacağı gibi, bizi yaratıcılıktan da uzaklaştıracaktır. İnsanlar ancak anladıkları konu üzerinde düşünebilir ve yeni bir şeyler öğrenip ona katkıda bulunabilirler. Bir konuyu ise insan, en iyi kendi ana dilinde anlar.

Bu kılavuzun hazırlanmasında bana çeşitli yönlerden öyle çok kişi yardımda bulunmuştur ki, onların hepsinin adını burada anmak olanaksızdır. Sanırım beni bu konuda bağışlarlar. Ancak hepsinin büyük katkıları olmuştur. Onlara Türkçe'miz adına çok şeyler borçluyuz. Birinin adını anıp diğerini anmamak, dolayısıyla onu kırmak beni fazlasıyla üzer. Fakat bir noktaya değinmeden geçemeyeceğim. Sayın hocam Prof. Dr. Rauf Nasuhoğlu başkanlığında Türk Dil Kurumu için hazırlanan Fizik Terimleri Önerileri Sözlüğü üzerindeki çalışmalarımız bu kılavuzun yayınlanmasında çok büyük etken olmuştur.

Kılavuzu hazırlarken bazen bir karşılığın bulunmasında ya da uygunluğunun tartışılmasında değişik kişilerle değişik açılardan konuya bakabilme olanağını

buldum. Bu tür görüşler, ister olumlu ister olumsuz olsun, yararlılığı yadsınamaz katkılardır. Bazen öyle sözcükler oldu ki, karşılıklarının bulunması yılları gerektirdi. Söz gelimi 'crystal' sözcüğüne kılavuzda verilen karşılık çok uzun düşünce ve tartışmanın bir ürünüdür. Bir rastlantı olarak fiziğe giren 'crystal' sözcüğü, ilk kez buzun örgüsel yapısının incelenmesinin bir sonucudur. Yoksa, ne bir 'kristal bardak' taki kristal ile, ne de daha önce önerilen 'kırılca' karşılığı ile, fizikteki anlamıyla bağdaşmamaktadır. Hepimizin bildiği gibi 'crystal' bir örgüsel yapıyı, bu yapıya sahip olan bir cismi tanımlar. Bu görüş ve iki yılı aşkın bir araştırma, düşünme ve tartışma sonucu 'örüt' 'crystal'e karşılık olarak verilmiştir. Sözcük çok ta güzel işlemektedir. Umarım çoğunlukça benimsenecektir.

Üzerinde uzun uzun düşündüğüm diğer bir sözcük te 'energy' dir. Özellikle dünyamızın son yıllarda içine düştüğü enerji bunalımı, sokaktaki adamı bile etkiler duruma gelmiştir. Bunun sonucu 'enerji' sözcüğü, aslında yabancı dilde okunuşunun Türkçe söylenişi olmakla birlikte, çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Daha önce önerilen 'erke' karşılığı ise erk (güç) kökünden türetilmiştir. 'Erk' kökünden en iyi şekilde 'potential' (güçlülük) için yararlanabiliriz görüşündeyim. «Erkil» şekliye kılavuzda yararlanılmıştır da. Enerji ise en genel şekliyle, iş yapabilme yeteneği olarak tanımlandığından, enerji için 'işkinlik' karşılığı çok uygun görünmektedir. Ancak yukarıda da açıkladığım gibi 'enerji' sözcüğünün çok yaygın olarak kullanılması nedeniyle sadece 'energy' teriminin karşılığına 'işkinlik' bir öneri olarak verilmiş, diğer bileşik adlar ve ad tamlamalarında enerji sözcüğü, şimdilik, bırakılmıştır.

Burada verdiğim iki örnek, terimlerin seçiliş ve türetilişinde ne denli uğraş vermenin ve incelikle üzerinde durmanın gerekliliğini göstermek açısındandır. Umarım kılavuzdan yararlananlar, Türkçe karşılıkları bu açılardan ele alıp kullanırken olumlu eleştirilerde de bulunacaklardır.

Dil ile uğraşı uzun zaman alıcıdır. Bir yönüyle de hiç bitmeyen bir uğraşıdır. Dil, yaşayan onu kullanan kişilerce yaşatılan bir yapıya sahiptir. Gelişmelerin sürdüğü dünyamızda yeni şeyler bulundukça bunların bir şekilde söylenmesi, anlatılması gereğinin duyulmasıdır ki, dili sürekli olarak canlı tutmaktadır. Bu açıdan bakıldığında en iyisini, en güzelini, en doğrusunu, yine onu kullananlar bulacaktır. İşte bu kılavuz da, fizik dalında uğraş verenlerin, kendi ana dillerinde fiziği anlayabilme ve anlatabilme zorunluğunu duyanların çabalarına bir katkıda bulunabilir, sorunlarını çözmede yardımcı olabilirse amacına erişmiş olacaktır.

Sözü bir fıkra ile bitirmek istiyorum. 'Zengin bir iş adamı İngiltere'ye gitmiş ve oradaki çimlerin güzelliğine hayran olmuş, ülkesine döndüğünde aynı çimin bahçesinde olmasını istemiş. Ne yaptıysa, ne denli para harcadıysa da, o tür bir çimi bahçesinde yetiştirememiş. Sonunda İngiltere'den bahçıvan getirtmiş ama yine de o kadife görünümlü ve parlak renkli çimi yetiştirememiş. İngiliz bahçıvanlara sormuş, 'Peki siz ingiltere'de ne yapıyorsunuz ki, öyle güzel bir çim elde ediyorsunuz?'. Bahçıvanlar şöyle demişler. 'Burada yaptığımızdan değişik bir şey yapmayız. Çimi sularız, biçeriz, içindeki yabancı otları temizleriz ve bu uğraşı böylece sürer gider... Kırk yıl sonra o sizin istediğiniz çim ortaya çıkar'.

Dil üzerindeki çalışmalar da böyle bir uğraşmayı gerektiriyor. Dili bir yandan besleyip, bir yandan yabancı sözcüklerden arıtma işlemi yılları gerektiriyor. Zaman süreci içinde üzerinde sürekli uğraşıldığında dil zenginleşiyor, gelişiyor. Bu yolda uğraş veren, dilimizi geliştirip güzelleştirmek için çaba gösterenlerin hepsini şükranla anar, bundan böyle uğraş verecekleri de şimdiden kutlarım.

Demir İNAN, Ankara, Temmuz 1981

İkinci Baskı İçin Birkaç Söz

Öğrenim ve çalışma hayatımız boyunca hep şu ikilem ile karşılaşmışız ve her iki dönemde de farklı cevaplar vermişizdir. Üniversitede eğitim dilinin ana dil olmasının, yabancı dilde eğitimden çok daha iyi olduğunu, öğrenmenin ana dilde daha kolay ve anlaşılır olduğu hemen hemen tüm öğrenciler ve öğretmenler tarafından ifade edilmektedir. Aynı şekilde üniversite mezunu bir kişinin çalışma hayatında mutlaka en az bir yabancı dilin çok iyi bilinmesi gerekliliği bilinmektedir. Ülkemizde kişilerin hemen hemen tüm eğitim süreçleri boyunca yabancı dil sorunları olmakta ve mezuniyet sonrası bu yeteneği kazanmak için ayrıca çaba ve gayret sarfetmek zorunda olmaktadır.

Ülkemizdeki yabancı dil eğitimi; sistemin yanlış seçimi mi, yoksa eğitimcilerin eksikliğinden mi bilinmez ama; bir kişi 16 yıllık eğitimi süresinde yaklaşık 13, 14 yıl yabancı dil eğitimi almış olmasına rağmen maalesef yabancı dil bilmeden üniversiteden mezun olunmaktadır.

İletişim çağını yaşadığımız bu dönemde bilgiye ve belgeye son derece kolay ve hızlı bir şekilde ulaşılmaktadır. Bu bilgi ve belgeleri anlamak ve kullanabilmek için bilim dili olması nedeniyle İngilizcenin iyi derecede bilinmesi ve kullanılması gerekmektedir.

Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Fizik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi ve Odamızın XVI. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Prof. Dr. Demir İNAN'ın uzun yıllardır üzerinde çalıştığı ve ilk baskısını 1981 yılında odamız tarafından yapılan "Fizik Mühendisliği Temrinler Klavuzu", geçen süre içerisinde çoğu öğrenci ve Öğretim üyeleri tarafından etkin bir şekilde kullanılmış ve ilk baskısının tükenmesi nedeniyle talepler, çoğaltma yapılarak karşılanmaya çalışılmıştır.

Sn. Prof. Dr. Demir İNAN'ın meslekdaşlarına ve fizik bilmiyle uğraşan değerli bilim insanlarına büyük katkısı olacağını inancıyla bu kılavuzu genişleterek daha kapsamlı hale getirmiştir. FMO olarak böyle bir eserin basımı, hem öğrencilere, hem meslekdaşlarımıza ve diğer disiplinlerde okuyan ve çalışanlar için iyi bir kaynak olacağı düşüncesiyle basımına karar verilmiştir.

Bin adet olarak basılan bu kılavuzun meslekdaşlarınıza, bilim insanlarına ve ülkemize yararlı bir eser olacağı inancıyla, değerli hocamızı bu çalışmasından dolayı kutluyor, FMO Yönetim Kurulu olarak her zaman böyle çalışmalarını destekleyeceğimizi ifade etmek istiyoruz.

Abdullah ZARARSIZ, Ankara, Ekim 2010

FMO Yönetim Kurulu Başkanı

Kısaltmalar :

Bl : Bilişim terimi

BK : Biyokütle enerjisi

Çev : Çevre bilimleri

Çf : Çekirdek ve nötron fiziği

Eln : Elektronik

GÜ : Güneş enerjisi

JE : Yeriçi ısısı

Ki : Kimya

Mü: Mühendislik

RE: Rüzgar enerjisi

Uy : Uygulayım

A, a

Abbé condenser: Abbe yoğurturucusu

Abbé refractometer: Abbé kırılımölçeri

abbreviation: kısaltma

aberration: sapınç; **chromatic-**: renksel sapınç; **spherical-**: küresel sapınç (merceklerde); **light-**: ışık sapıncı

aberrometer: sapınçölçer

ability: yetenek, yapabilirlik

abiotic factor: insan dışı etkiler (iklim gibi) sonucu ekosistemde oluşan değişikliklere yol açan etmen

ablaze: alev alev, alevli

abnormal: olağanüstü, olağandışı; **-reflections:** olağandışı yansımalar

abrasion: aşınma, aşındırma; **-index:** aşındırma çarpanı; **-resistance:** aşınma direnci; **-strength:** aşınma dayancı; **-test:** aşınma deneyi

abrasive: aşındırıcı, aşındırıcı; **-sand:** aşındırıcı kum

abridge: kısaltmak, azaltmak

absence: yokluk, bulunmama

absissa: apsis, yatay kon, engi

absolute: saltık, mutlak, saltık; **-alcohol:** salt (mutlak) alkol (Ki); **-adres:** salt adres (Bl); **-altimeter:** saltık yüksekölçer; **-(coding):** yerdeğişmez (izlence) (Bl); **-expansion:** saltık genişleme; **-gravimeter:** saltık yerçekimölçer; **-humidity:** saltık nemlilik; **-magnetometer:** saltık mıknatısalölçer; **-magnitude:** saltık büyüklük; **-pressure:** saltık basınç; **-temperature scale:** mutlak (saltık) sıcaklık ölçeği; **-unit of force:** saltık kuvvet birimi; **-units:** saltık birimler; **-value:** mutlak değer; **-viscometer:** saltık ağıdalılıkölçer; **-zero:** saltık sıfır

to absorb: soğurmak

absorbance: soğurganlık

absorbant: soğurucu, soğurgan

abrorbed: soğurulan; **-dose:** soğurulan doz (Çf) ; **-oscillation:** söndürülmüş salınım; **-power:** çekilen güç, soğurulan güç

absorbency: soğurulabilme

absorber: soğurucu; **-plate:** soğurucu levha (güneş toplaçlarında); **neutron-:** nötron soğurucu (Çf)

absorbance: soğurma çarpanı, soğuruculuk, bir yüzeyin soğurduğu ışınım akısının o yüzeye gelen ışınım akısına oranı (GÜ)

absorption: soğurum, soğurma; **-coefficient:** soğurma katsayısı; **-control:** soğurum denetimi (Çf) ; **-curve:** soğurma eğrisi (Çf); **-factor:** soğurma çarpanı; **-loss:** soğurum yitiği; **-meter:** saydam gereçlerden geçen ışığın (güneş ışığı gibi) soğrulma tutarını ölçer; **-spectra:** soğurma izgeleri, soğurum izgeleri; **-refrigerator:** soğurmalı soğutma; **electromagnetic-:** akımmıkna-tısal soğurma

absorptiometer: sıvılarda gaz çözünürlüğü ölçme aygıtı

absorptive: soğurgan

absorptivity: soğuruculuk

abstract: 1) öz, özetçe; 2) soyut

to abstract: sökmek, ayırmak, çıkarmak

abstraction reaction: sökücü tepkime

abundance: bolluk; **-ratio:** bolluk oranı

A.C. (Alternating Current): dalgalı akım

to accelerate: hızlandırmak

accelerated motion: ivmeli devinim, ivmeli gidiş

accelerating chamber: hızlandırma odası

accelerating pump: hızlandırıcı pompa

acceleration: ivme, hızlanma ; **constant-:** değişmez ivme

accelerator: hızlandırıcı, ivmeleyici, içten yanmalı motorlarda yakıt püskürtümünü denetleyen pedal (ayaklık)

accelerated ageing: hızlandırılmış yaşlandırma (Uy)

accelerometer: ivmeölçer

acceptance angle: geliş açısı

acceptor: alıcı; **-atom:** alıcı atom

access: erişim, ulaşım; **-arm:** erişim kolu; **-cover:** giriş kapağı (Uy);

access time: erişim süresi (Bl)

accessibility: eriş(ebil)irlik, ulaşabilirlik

accessories: donatı, takılar

accessory: eklenti, takı

accident: kaza; **reactor-:** bir tepkiyeçin tasarımında gözönüne alınması gereken olası kaza

accidental: rastlantısal; **-degeneracy:** rastlantısal çakışma; **-predissociation:** rastlantısal önyayrışım

acclimation: iklimine alıştırma

accompany: eşlik etme

accomplish: bitirmek, tamamlamak

accounting machine: sayışım makinası (Bl)

accouplement: bağlanti

to accumulate: birikmek, yığılmak

accumulator: akım kaynağı, birikeç, akü; **lead acid-:** kurşun asitli akü; **low maintenance-:** az bakımlı akü

accumulation: birikim, yığılım; **-coefficient:** birikim (yığılım) katsayısı; **-time:** birikim (yığılım) süresi

accumulated value: birikmiş değer (Bl)

accurate: sağlıklı, doğru

accuracy: sağlıklılık, doğruluk; **-of measurement:** ölçüm doğruluğu

acentric: özekdışı, özezsiz

acetate: sirke asidi tuzu (Kim)

acetic acid: sirke asidi (Kim)

acetone: aseton (Kim)

acetylene torch: asetilen hamlacı (Uy)

acetylene welding: asetilen kaynağı (Uy)

achromatic: renksemez, renklemez

achromic: renksiz

acicular: iğnemsî

acid: asit, ekşit; **-cleaning:** asitle temizleme; **-bath:** asit yunağı; **-free:** asitsiz; **-fume:** asit buharı; **-precipitation:** asit çökelimi, asit yağmuru; **-proof:** aside dayanıklı, asit etkilemez; **-rain:** asit yağmuru; **-residues:** asit artıkları, küller; **-resistance:** asit dayanıklılığı; **-resistant:** asite dayanıklı

acidimeter: asitölçer

acknowledge character: alındı damgası (Bl)

acoustic: sesil, sesle ilgili, sese değgin, sesveren, ses yayan; **-absorptivity:** sesil soğurganlık, ses soğurganlığı; **-attenuation:** ses zayıflaması, sesil zayıflama; **-center:** sesil özek, sesil merkez, ses özeği; **-corrector:** sesil düzeltici; **-feedback:** sesil geribesleme, ses geribeslemesi; **-insulation:** ses yalıtımı; **-logging:** seslerin kayda geçirilip toplanması; **-mirage:** çift ses görünümü; **-pressure:** sesil basınç, ses basıncı

acoustics: sesbilgisi, sesişitbilgisi

to acquire: kazanmak, elde etmek

acre: İngiliz dönümü, yüzölçümü birimi, 4050m²

acritical: dönüşül olmayan

acronym: kısaad (Bl)

act: 1) yasa, 2) yerine bakmak, yerine davranmak

actinide elements: aktinyum dizisi öğeleri, atom sayıları 89 ve üzeri olan benzer kimyasal özellik gösteren elementler

action: 1) eylem, 2) etki; **least-:** en az eylem; **-at a distance:** uzaktan etki

action and reaction: etki ve tepki

activated: etkinleşmiş, etkin; **-adsorption:** etkinleş(tiril)miş yüzerme (yüze tutunma); **-carbon:** etkin karbon, gazçeker karbon; **-complex:** etkin (leşmiş) karmaşık; **-deposit:** etkin (ışınsaçar) birikinti; **-sludge:** etkin çamur; **-water:** etkin(leştirilmiş) su

activation: etkinleştirme, etkinleşme, etkinleşim; **-analysis:** etkinleştirmeyeyle çözümleme (Çf), etkinleşim çözümlemesi, bir örnekte birçok elementin varlığını algılayabilen duyarlı bir çözümleme yöntemi; temeli, örneğin ışınlama tutulması sonucu çekirdeklerden yayınlanan tipik ışınlamaların algılanmasına dayanır; **-dedector:** etkinleşim algıcı (Çf); **-energy:** etkinleşim enerjisi; **-foil:** etkinleşim yaprağı (Çf)

activator: etkinleştirici

active: 1) etkin, 2) işlek; **-carbon filter:** etkin karbonlu süzgeç (Uy); **-deposit:** etkin birikinti; **-energymeter:** etkin elektrik tutarı ölçer; **-gas:** etkin gaz (uçun); **-mass:** etkin kütle; **-power:** etkin güç; **-record:** işlek tutanak (Bl); **-site:** etkin yer; **-solar heating:** etkin güneşli ısıtma, güneş toplaçlarından elde edilen ısı enerjisini ek bir enerji kaynağı kullanarak bilinen yöntemlerle dağıtılması (GÜ); **-solar system:** (motor, pompa vb. kullanan) etkin güneş enerjili soğutma ısıtma düzenimleri

activimeter: etkinlikölçer

activity: 1) etkinlik, 2) işleklik; **-coefficient:** etkinlik katsayısı; **-concentration:** etkinlik yoğunluğu; **-counter:** işleklik sayacı (Bl); **-series:** etkinlik dizileri; **-ratio:** işleklik oranı

actual: gerçek; **-concentration:** gerçek yoğunluk; **-consumption:** gerçek tüketim; **-load:** gerçek yük; **-output:** gerçek çıktı; **-value:** gerçek değer

actual address: gerçek adres (erişki) (Bl)

actuate: Bir mekanik düzenimi devinime sokmak

actuation: devinime geçirme, devinimi başlatma

actuator: devindirici düzenek

acute: sivri

acyclic: çevrimli olmayan, döngüsel olmayan

adabtability: uyum yeteneği, uyarlanabilirlik

adaptable: uyarlanabilir

adaptation: uyarlama

adaptor: uyarlaç, uyargaç, bağdaştırıcı, bağdaç, ara parça; **-nipple:** bağdaştırıcı memesi (Uy)

to add: toplamak, eklemek; **-a record:** tutanak eklemek (Bl)

addendum: 1) Ek, 2) dış yüksekliği (Uy)

adder: toplayıcı, ekleyici

addition: toplama, katım (Uy); **-record** : eklenti tutanak (Bl); **-time**; toplama süresi, ek süre

additional: ek; **-load:** ek yük

additive: 1) toplanır, 2) katkı maddesi; **-compound:** katkı bileşiği; **-property:** eklenebilir özellik

additivity: toplanırlık, eklenirlik

address: erişki, adres; **-format:** adresleme biçimi (Bl); **-registor:** adreslik (Bl)

adequate: uygun, elverişli

to adhere: yapışmak, tutunmak

adherence: tutma, yapışma

adherent: tutkan, yapışık

adhesion: tutunma, tutunç, yapışma; **-discs** : yapışma pulları

adhesive: yapışkan, yapıştırıcı, tutkal; **-bond:** yapıştırıcı bağ

adhesiveness: yapışkanlık

adiabatic: 1) ısısız, ısısalmaz, 2) yavaş; **-process:** ısısız işlem, yavaş işlem; **-expansion:** ısısız genişleme (Müh)

adion: yüzey yükünü

adjacent: bitişik

to adjoin: bitıştirmek

adjoin: eklenik, bitişik, ortak parçalı

adjust: ayarlamak, ayar etmek

adjustable: ayarlanabilir; **-blades:** ayarlanabilir kanatlar (Müh); **-clearance:** ayarlanabilir boşluk (Uy); **-pitch propeller:** kanat açıları ayarlanabilir pervane (Müh); **-pliers:** ayarlı pense (Uy); **-resistance:** ayarlanabilir direnç (Eln); **-speed motor:** hız ayarlı motor; **-wrench:** ayarlı anahtar (Uy)

adjusting: ayar, ayarlayıcı; **-button:** ayar düğmesi (Eln); **-mechanism:** ayar düzeneği, ayar işleyimi; **-ring:** ayar bileziği (Müh); **-screw:** ayar vidası (Uy); **-slide:** ayar sürgüsü (Uy); **-yoke:** ayar çatalı (Müh)

adjustment: ayarlama, ayar; **-range:** ayar aralığı

admission: içeri alma, emme, giriş, içten yanmalı motorlarda emme evresi (Müh); **-opening:** emme açıklığı (Müh); **-stroke:** emme zamanı (motorlarda)

administrative data processing : yönetsel bilgi işleme (Bl)

admission: giriş; **-chest:** buhar giriş kasası (Müh); **-of steam:** buhar girişi; **-section:** giriş bölümü (Müh)

admissible: girebilir

admittance: giriş izni

admixture: 1) karıştırma, 2) katışık

adsorbate: yüzerik, tutunan

adsorbent: yüzergen, tutan

adsorber: yüzergen, tutucu, yüzerici

adsorption: yüzerme, yüzesoğurma, yüze tutum; **-potential:** yüzerme gerilimi; **-space:** yüzerme kalınlığı

advance ignition: içten yanmalı motorlarda ateşleme zamanının değiştirilerek silindir içerisindeki kıvılcımın daha erken çıkmasını sağlamak (Müh)

advantage: üstünlük, yarar; **-factor:** üstünlük çarpanı

adverse: karşıt, zıt

advection: yatay hava aktarımı

advisor: danışman

aelotropic: eşyönsüz

aeration: havalandırma, hava verme, hava ile karıştırma

aerator: havalandırıcı

aerial: anten

aero-: hava anlamı veren ön ek

aerodynamics: hava dinamiği

aerofoil lift: (hava içinde) yükseltici kuvvet (RE), kanat bölgesindeki bileşke kuvvetin bağıl rüzgar hızı doğrultusuna dik bileşeni

aerofoil drag: yükseltici sürüklenme (RE), kanat kesitindeki bileşke kuvvetin bağıl rüzgar hızı doğrultusundaki bileşeni

aerometer: uçun (gaz) yoğunluğu ölçeri

aeronautical: havacılıkla ilgili

aerospace engineering: uçak mühendisliği

aeroplane: uçak

aerosol: havaasıltı, havadaki asıltı, bir gaz ortamında dağılmış asılı parçacıklar

aether: esir

affect: etkilemek

affinity: ilginlik, ilgi; **electron-:** elektron ilginliği, elektron çekerliği

affirm: bildirmek

affirmation: onay

affirmative: olumlu

affix: ek

affixing leads: tutturucu uçlar

after condenser: son yoğuşturucu (Müh)

aftercooler: son soğutucu (Müh)

afterflow: artakış

afterglow: fosforışılık, uyarım bittikten sonraki ışıldama

affusion: dökme

age-hardening: yaşlanma sertleş(tir)mesi (Uy)

aged: yaşlanmış

ageing: yaşlandırma; **-temperature:** yaşlandırma sıcaklığı (Uy); **-time:** yaşlandırma süresi (Müh)

agenda: gündem

agent: 1) aracı (Ki), 2) araç

aging (ageing): yaşlandırma (Uy); **-of magnet:** mıknatıs yaşlanımı

agglomerate: yığışım

to agglomerate: yığmak, bir araya toplamak

to aggrandize: büyültmek

aggregate: çakıl, kum (Uy)

to aggregate: toplamak, bütünlemek

aging test: yaşlandırma deneyi

agitation: tedirginlik, dürtüşme, çalkanma

agitator: çalkalayıcı, dürtüştürücü

agonic line: yeryüzünde mıknatısal sapmanın sıfır olduğu noktalardan geçen çizgi

agreement: anlaşma

agricultural: tarımsal; **-waste:** tarımsal atık

air: hava; **-admission:** hava emme,içeri hava alma (Müh); **-assisted:** hava yardımcı, havalı; **-bag:** hava yastığı; **-bearing:** havalı yatak (Uy); **-blast:** hava darbesi (Müh); **-blowing:** hava üfleme; **-bubble:** hava kabarcığı; **-buffle:** hava yönlendiricisi; **-circulation:** hava dolaşımı; **-cleaner:** havadaki toz vb. parçacıkları temizleyen düzenek; **-cock:** hava boşaltma musluğu (Uy); **-compressor:** hava sıkıştırıcısı, basınçlı hava veren aygıt; **-condition:** iklimleme; **-conditioner:** iklimleme aygıtı; **-conduction:** havada ses iletimi; **-contaminant:** hava kirletici; **-cooled:** havada soğutulmuş, havayla soğutulmuş; **-cooled engine:** hava soğutmalı motor; **-cooled steel:** havada soğutulmuş çelik (Uy); **-cooling:** havalı soğutma; **-current:** hava akımı; **-curtain:** hava perdesi; **-cushion:** hava yastığı; **-damper:** havalı yumuşatıcı, havalı söndürücü; **-diffusion:** hava yayılımı; **-diffuser:** hava yayıcı, hava püskürtücü; **-discharge:** hava boşaltma; **-dried:** havayla kurutulmuş; **-drill:** havalı delici; **-dryer:** hava kurutucu; **-duct:** hava kanalı; **-extraction valve:** hava çıkarma vanası (Uy); **-fan:** hava üfleci; **-flow:** hava akışı; **-flow indicator:** hava akış göstergesi; **-flowmeter:** hava akışölçeri; **-flow monitor:** hava akış gözleci; **-fuel ratio:** hava-yakıt oranı (Uy); **-filter:** hava süzgeci; **-filtration system:** hava temizleme düzeneği; **-flow:** hava akışı; **-free:** havasız; **-gap:** 1) kıvılcım aralığı, 2) hava aralığı (mıknatısal çevrimlerdeki kesiklik); **-gap seal:** hava aralığı sızdırmazlığı; **-guide cover:** hava yönlendirme perdesi; **-gun:** hava tabancası (Uy); **-hardened steel:** havada sertleş(tiril)miş çelik (Uy); **-hardening:** havada sertleş(tiril)me (Uy); **-heater:** hava ısıtıcı; **-hoist:** havalı kaldırma düzenimi; **-hose:** hava hortumu (Uy); **-inlet:** hava girişi; **-intake:** hava alışı, hava girişi; **-jacket:** hava gömleği; **-jet:** hava püskürtmesi; **-layer:** hava katmanı; **-leakage:** hava kaçağı; **-lift:** sıkıştırılmış hava ile yükseltme (Uy); **-line:** hava yolu; **-lock:** hava cebi; **-meter:** hava ölçme aygıtı; **-movement:** hava devinimi; **-nozzle:** hava memesi (Müh); **-operated:** havalı, havayla çalışan; **-outlet:** hava çıkışı; **-passage:** hava geçiş yeri; **-pocket:** hava cebi; **-pollution:** hava

kirliliği; **-preheater**: hava ön ısıtıcı (Müh); **-pollution**: hava kirliliği; **-pressure**: hava basıncı; **-pump**: hava pompası, boşaltaç; **-purifier**: hava süzgeci; **-quality**: hava niteliği; **-quenched**: havada su verilmiş (Uy); **-ratio**: hava oranı; **-relief cock**: hava boşaltma musluğu (Uy); **-release valve**: hava boşaltma vanası (musluğu); **-reservoir**: hava deposu; **-resistance**: hava direnci; **-seal**: hava ile sızdırmazlık; **-separation capability**: hava ayırıştırma yeteneği (Uy); **-suction** : hava emiş; **-suction pipe**: hava emiş borusu (Müh); **-space**: hava aralığı, hava boşluğu; **-separation**: havanın ayırıştırılması; **separator**: hava ayırıcı; **-stream**: hava akımı; **-suction**: hava emme; **-supply**: hava girişi, hava verme, hava besleme; **-swirl**: hava çalkantısı; **-tank**: hava tankı (Müh); **-temperature**: hava sıcaklığı; **-tight**: hava sızdırmaz; **-transport system**: havalı taşıma düzenimi; **-thermometer**: havalı derece; **-turbine**: hava türbünü; **-valve**: hava vanası; **-vent**: havalık; **-vessel**: hava tankı (Uy); **-well**: hava bacası; **compressed-**: basınçlı hava

to air: havalandırmak

aircraft: uçak

airdrome: hava alanı

airfield: hava alanı

airlines: hava yolları

air-fuel mixture: hava-yakıt karışımı (Müh)

air-fuel ratio: hava-yakıt oranı

airmass (AM): hava kütle (HK) (GÜ), doğrudan gelen güneş ışınımının dünyanın havayuvarını geçerken aldığı yolun uzunluğunun güneş başucunda iken deniz düzeyine gelene dek aldığı yolun katları olarak belirlenmesi, güneş tam başucunda iken yerel hava basıncı olağan düzeyindeyken ve bulutsuz açık havada $HK = 1$ dir; ölçün sınama koşullarında $HK = 1.5$ alınır

airport: hava limanı

airproof: hava geçirmez

airship: zeplin

airtight: hava geçmez

airways: havayolları

aisle: geçit

ajar: yarı açık, aralık

alarm: uyarı; **-clock**: çalar saat; **fire-**: yangın var uyarısı

albedo: 1) gök cisimlerinde beyazlık derecesi, 2) bir yüzeyden her yöne yansıyıp ya da saçılan güneş ışınının, o yüzeye gelen toplam (doğrudan ve saçılmış) güneş ışınımına oranı (GÜ)

alcohol: alkol (Kim); **-fuel:** alkollü yakıt

alcoholmeter: alkolölçer (Kim)

alembic: damıtıcı (Uy), imbik

alga, alga: yosun

algebra: cebir

alight: aydınlanmış

aligned-grid: sıralı kafes (Eln)

alignment: sıraya dizme, dizeleme, eksenleme; **-screw:** ayar vidası (Uy); **-value:** ayar değeri

alive line: elektrik taşıyan tel (El)

Allen wrench: altılıgeçme anahtar

to allocate: adamak (Bl), pay etmek, (birisine/bir şeye) ayırmak

allochromatic crystal: ışıltı iletken kristal (örüt)

allochromy: renkdeğiştirme

allotrope: eşözde

allow: izin verme

allowable: izin verilebilir; **-air flow:** izin verilebilen hava akış tutarı; **-deviation:** izin verilebilir sapma

allowance: boşluk bırakma tutarı (Müh)

allowed: izinli; **-band:** izinli bant; **-transition:** izinli geçiş

alloy: alaşım; **-cast iron:** alaşımlı dökme demir (Uy)

alloyed: alaşımlı

all-purpose: çok amaçlı

all-wool: tümü yün, %100 yün

alpha: alfa; **-decay:** alfa bozunumu (Çf); **-dedector:** alfa sezgici; **-particle:** alfa parçacığı; **-ratio:** alfa oranı; **-rays:** alfa ışınları

alphabetic: abecesel; **-character set:** abecesel damga takımı (Bl); **-code:** abecesel düğüm (Bl); **-data:** abecesel veri (Bl); **-index:** abecesel dizin; **-order:** abecesel sıralama; **-string:** abecesel damga dizisi (Bl); **-word:** abecesel sözcük (Bl)

alternately: sıra ile, değişimli

alphanumeric: alfasayısal (Bl); **-data:** alfasayısal veri (Bl)

alternating: dönüşümlü, dalgali; **-current:** dalgali akım; **-voltage:** dalgali gerilim

alternation of intensities: şiddetler (yeğinler) değişimi (dönüşümü)

alternative: seçenek

alternator: dalgali akım üretici

altimeter: yükseklikölçer

altitude: yükselti, denizden yükseklik

aluminium: alüminyum; **-casting:** alüminyum döküm (Uy); **-foil:** alüminyum yaprak (Uy); **-sheet:** alüminyum levha (Uy); **-welding:** alüminyum kaynağı

aluminumize: alüminyumla kaplamak (Uy)

AM1 (air mass 1) conditions: hava kütle 1 koşulları (GÜ), dünyanın havayuvarından dik geçip yeryüzüne gelen ışının optik yol uzunluğunun, düşey olarak dünyanın havayuvarının yoluna oranı; geçilen hava kütle gerçekte güneşin yüksekliğinin sinüsünün tersi ile değişir ve havayuvarın bulanıklılığı ile artar (GÜ)

amalgam: cıvalı alaşım (Kim)

ambient: çevre, çevreleyen; **-air:** dış hava; **-conditions:** çevre koşulları; **-noise:** çevre gürültüsü; **-temperature:** çevre sıcaklığı, göz önüne alınan düzeneği saran havanın sıcaklığı (C⁰)

ambiguity: belirsizlik

ambulance: cankurtaran

ambulate: gezmek, gezinmek

amend: değiştirmek, düzeltmek

amendment: değişiklik, düzelti

ammeter: amperölçer, akımölçer

amount: tutar

amorphous: örütleşmemiş, camsı

amorphous photovoltaic material: atomlarının yapısal diziliminde uzun erimli bir düzen olmayan yarı-dayanıklı durumdaki katı gereç (GÜ)

ampere: amper (akım yeglinliği birimi)

ampermeter: amperölçer, akımölçer

ampere-turn: amper-sarım (akım mıknatıslık birimi)

ampere-hour: amper-saat (elektrik tutarı)

ampere-hour efficiency: amper-saat verimi, bir enerji depolama sisteminde boşalma koşullarındaki çekilen yükün yükleme koşullarındaki verilen yüke oranı

Ampere's rule: Amper kuralı

amphibian vehicle: karada ve suda giden taşıt

amphibious: karada ve suda çalışan düzenek

ample: geniş

amplidyne: bir tür doğru akım üreteci

amplification: yükseltme (Eln), güçlendirme

amplifier: yükselteç (Eln)

to amplify: yükseltmek, güçlendirmek

amplitude: genlik; **-modulation (AM):** genlik kiplenimi (GK); **-distortion:** genlik bozulması; **-of deflection:** sapma genliği

anaerobe: havasız yaşayabilen

anaerobic fermentation: havasız ortamda mayalanma

analematic sun dial: insan gölgesi güneş saati

analog: benzeşik, orantılı, andır(g)an; **-computer:** örneksel bilgisayar; **-data:** örneksel veri; **-digital converter:** orantılı-sayısal çevirici (Eln); **-representation:** örneksel gösterim; **-input:** orantılı giriş (Eln); **-output:** orantılı çıkış (Eln)

analogous: andıran, örneksel

analogy: örnekseme, andırış, benzeşim

to analyse: çözümlemek

analysis: çözümleme

analyst: çözümleyici;

analytical: çözümsel; **-balance:** çözümsel tartaç; **-chemistry:** çözümsel kimya; **-geometry:** çözümsel (geometri) uzambilim, konumsal uzambilim; **-method:** çözümsel yöntem

analyzer: çözümleyici

anchor: demir çapa (denizcilik)

to anchor: demir atmak, demirlemek

ancillary steam line: yardımcı buhar yolu (Müh)

and gate: ve geçiti (Eln)

andesite: Ankara taşı

anemograph: yelyazar

anemometer: yelölçer; **cup type-:** kupalı yelölçer; **deflecting vane-:** saptırıcı kanatlı yelölçer; **hot wire-:** kızgın telli yelölçer; **revolving vane-:** döner kanatlı yelölçer

anergy: başka bir tür enerjiye dönüştürülemeyen enerji (örneğin çevre ısısı)

angle: açı; **aperture-:** açıklık açısı; **azimuth-(α):** Güneş güney açıklık açısı, doğrudan gelen güneş şınımının yatay izdüşümü ile güney doğrultusu arasındaki açı, sabahtan öğleye dek (-), öğleden akşama dek (+) değerler alır; **-bisector:** açıortayı; **-of contact:** değim açısı, tutunum açısı; **-of deviation:** sapma açısı; **-of friction:** sürtünme açısı; **-of incidence:** çarpma açısı, gelme açısı (Güneşten doğrudan gelen ışımlar için doğrudan gelen ışınla söz konusu yüzeyin dikeyi arasındaki açı (GÜ)); **-of lag:** gecikim açısı, gecikme açısı (Eln); **-of lead:** öndelik açısı (Eln); **-of reflection:** yansıma açısı; **-refraction:** kırma/kırılma açısı; **-of repose:** kaymadan durabilme açısı (eğik düzlemde); **-of slip:** kayma açısı (eğik düzlemde); **-valve:** açılı vana, köşeli vana; **solar elevation-(θ) :** güneş yükseklik açısı, doğrudan güneş ışıını ile yatay düzlem arasındaki açı; **tilt-:** eğiklik açısı, yatay düzlemle güneş toplacı yüzeyinin yaptığı açı; **wide-:** geniş açı

angle: köşebent (Uy)

Angstrom (Å): Angstrom (uzunluk birimi: 10^{-10} m)

angular: açısal; **-acceleration:** açısal ivme; **-cutter:** köşe kesici (Müh); **-displacement:** açısal yerdeğiştirme; **-frequency:** açısal sıklık; **-impulse:** açısal itme; **-magnification:** açısal büyütme; **-momentum:** açısal devinirlik, açısal devinim tutarı; **-quantum number:** açısal nicem sayısı; **-speed:** açısal hız; **-velocity:** açısal hız

anharmonic: uyumsuz; **-oscillator:** uyumsuz salıncı; **-vibration:** uyumsuz titreşim

anharmonicity: uyumsuzluk

anhydrous: susuz (Ki)

animal fuel: hayvansal yakıt

anion: eksin; **-exchange:** eksin değıştokuşu

anionic current: eksinsel akım

anisotropy: yönserlik, eşyönsüzlük

anisotropic: yönser, eşyönsüz, yönbağımlı; **-body:** yönser gövde (cisim), eşyönsüz cisim; **-medium:** yönser ortam

to anneal: tavlamak (Uy)

annealed: tavlı, tavllanmış; **-steel:** tavlı çelik (Uy); **-structure:** tavlı yapı (Uy)

annealing: tavlama; **-temperature:** tavlama sıcaklığı

annex: ek

to annihilate: yok etmek

annihilation radiation: yok olma ışınlımı (Çf)

Anno Domini (AD) : Milattan sonra (MS)

annotate: açıklayıcı not koymak

annotation: açıklayıcı not, çıkma

announce: sesli duyuru

annual: yıllık; **-storage:** yıllık depolama

annunciation: uyarı

annul: geçersiz kılmak

annular flow: halkasal akış

annular gear: içten dişli çark (Müh)

annulus: halka biçiminde

anode: artı uç, artı üşek, üst üşek; **-drop:** artı uç düşmesi; **-fail:** artı uç düşüşü; **-potential:** artı uç gerilimi (Eln); **-rays:** artı uç ışınları

anode bend dedector: artı uç bükümlü algıç

anodic: artı uçsal; **-coating:** artı uçsal kaplama (örtü); **-etching:** artı uçsal dağlama; **-oxidation:** artı-uçsal yükseltgeme; **-treatment:** artı uçsal işlem

anomaly: uymazlık, kural dışılık

anomalous dispersion: uymaz (kural dışı) serpinim (dağınım)

antenna: duyarga, anten

anti: tersit (önek olarak), karşıt

anthracite coal: antrasit kömür

antibonding: bağlamaz, bağönlük; **-electron:** bağlamaz elektron; **-orbital:** bağlamaz yörüngesel

anticathode: karşıt ekşiuc

anticoincidence: raslaşmama, tersit raslaşım

anticlockwise rotation: saat ibrelerinin ters yönünde dönme

anticorrosive: pasönler

antifreeze: donmaönler (Uy)

antifriction: sürtünme azaltıcı; **-lining:** az sürtünmeli kaplama (Uy)

anti-knock: vuruntu önleyici (Uy)

antimagnetic: mıknatıs olmayan

antimatter: karşıt özde

anti neutron: karşıt nötron

antinode: karın noktası (dalgalarda)

antioxidant: pas önleyici, oksitlenme önleyici

antiparallel: karşıtkoşut, tersitkoşut

antiphase: evre açısının 180° farklı olduğu durum

antiproton: karşıt proton

anti-reflecting coating: yansımalarından kaynaklanan yitiği azaltmak için güneş gözelerinin üstüne yapılan kaplama (GÜ)

antirust: pas önleyici

antiscale: kazan taşı önleyici (Uy)

antiskid: kayma önleyici

antistatic: elektriklenme önleyici

antisymmetric: tersit eşyarılı karşıt bakışimli

antiwear: aşınma önleyici

antinoise screen: ses kesici perde (Çev); genelde otoyolların kenarlarına konulan trafik gürültüsünü kesmeye yönelik perdeler

anvil: örs (Uy)

apelion (aphelion): öte-güneş (Güneşe en uzak konum, 4 Temmuz)

aperture angle: açıklık açısı

apex: tepe, doruk; **-angle:** tepe açısı

apogee: Ay yörüngede en uzakta

apostrophe: kesme imi

apparatus: aygıt

apparent: görünür, görünüşte; **-diameter:** görünür çap; **-expansion coefficient:** görünür genleşme katsayısı; **-output:** görünür güç; **-power:** görünür güç; **-potential :** görünür gerilim, görünür erkillik

appendix: ek

appliance: aygıt, düzenek

applicable: uygulanabilir

applicant: aday

application: 1) uygulama, 2) başvuru (işyeri); **-form;** başvuru kağıdı; **-program:** uygulama izlencesi (Bl)

applied: uygulamalı, uygulanmış; **-science:** uygulamalı bilim

apply: uygulamak

appoint: atamak

appointment: buluşma saptaması

apprentice: çaylak

approach: yaklaşım

appropriate: uygun

approval: onay

to approve: onaylamak

approved: onaylı; **-drawing:** onaylı teknik çizim (Uy); **-equipment:** onaylı düzenek, yetkili birimlerce (örneğin devletin ilgili birimi) tasarımı sınanmış onaylanmış düzenek

approximation: yaklaşıklık, yaklaştırma, yaklaştırım

approximate: yaklaşık

a priori: önsel

aqua: su

aqua regia: kral suyu (Ki)

aqueous (Aq): sulu

aquafier: doğal yeraltı su deposu, geçirgen su içeren yeraltı yapısı (JE)

arbitrariness: gelişigüzellik

arbitrary: gelişigüzel, isteksel, rasgele

arc: yay, ışık yayı, elektriksel atlama; **-discharge:** ışık yaylı boşalma; **-furnace:** elektriksel atlamalı fırın; **-lamp:** ışık yaylı ışıtaç; **-spectrum:** yay izgesi; **-weld:** atlamalı kaynak (Uy)

arch: kemer

Archimedes' principle: Arşimet ilkesi

Archimedes screw: sonsuz vida, suyu yukarı çekmek için burgulu düzenek

architect: mimar

architectural: mimarlıkla ilgili

arctic: kuzey kutbuyla ilgili

are (a) : ar, yüzölçümü birimi, 100m²

area: yüzölçüm, alan

areameter: yüzölçümölçer

areometer: yoğunlukölçer

arid: kurak

arithmetic mean: aritmetik ortalama

arm: kol; **-rest:** kol dayanağı

armada: donanma, deniz kuvvetleri filosu

armature: çekirdek, nüve (Müh)

armillary sphere: çembersel küre (güneş saati)

armour: zırh; **-plate:** zırh levhası

armoured: zırhlı; **-cable:** zırhlı kablo; **-pump:** zırhlı pompa (Uy)

armouring: zırhlama

to arrange: düzenlemek

arrangement: düzenek, düzenleme

array: dizi, sıra; **-field:** diziler alanı, güneş panelleri dizilerinin bulunduğu alan (GÜ); **-of numbers:** sayı dizisi

arrow: ok; **-head:** ok ucu

art: sanat

artery: ana kanal, atar damar

article: bilimsel yazı

articulate: eklemle birleştirmek

articulated: eklemli, oynak; **-lorry:** çekici kamyon

artificial: yapay; **-radioactivity:** yapay ışınsaçarlık

as follows: aşağıdaki gibi (yazı dili)

asbestos: yeşiltaş pamuğı, dağı keteni, asbest

ascend: çıkmak, yükselmek

to ascertain: kesinleştirmek

aseptic: mikropsuz

ash: kül; **-content:** kül içeriğı; **-free:** külsüz; **-pit:** kül çukuru; **-removal:** kül atma (Uy)

askew: yanlamasına

aspect: görüş, görünüş

asphalt: asfalt; **-paving:** asfalt kaplama

aspheric surface: yuvarlıktan kaçık yüzey

asphyxia: oksijensizlikten boğulma

aspiration: emme, hava emme

aspirator: emeç

aspire: soluk almak

to assemble: birleştirmek, kurmak, toplamak

assembly: kurgu (Müh); **-line:** kurgu dizgisi; **-pedestal:** kurgu sehpaşı (Uy)

assembler: çevirici (Bl); **-language:** çevirici dil (Bl)

to assign: adamak, ayırmak

assigned: ayrılmış, ayrılan

assign memory: bellek adamak (Bl)

assignment: atanılan görev, görev atama

to assist: yardım etme

assistance: yardım

assistant: yardımcı

associate: ortak, üye; **-professor:** doçent

association: birleşim, toplas

associative property: birleşme özelliği

assort: sınıflandırmak

assortment: çeşitler karışımı, karışım

to assume: saymak, var saymak

assumption: sayıltı, varsayım

assurance: sigorta

astatic: 1) durgun olmayan, 2) yön, doğrultu özelliği olmayan; - **galvanometer:** yer mıknatıslığından etkilenmeyen akımölçer; **-system:** yer mıknatıslığından etkilenmeyen mıknatıs düzenimi

asteriks: yıldız imi (*) (yazıda)

astigmatic difference: odak kaçığı

astigmatism: odak kaçımı, odak kaçıklığı

Aston dark space: Aston karanlık bölgesi

Aston whole number rule: Aston tam sayılar kuralı

astrology: yıldız falı

astromomical unit: gökbilimsel birim (92900000 mil)

astronomy: gökbilim

astrophysics: gökfiziği

asymmetric: eşyarisız, bakışimsız

asymmetry: eşyansızlık, bakışimsızlık

asymptote: kavuşmaz

asymptotic: kavuşmaz gidiş

asynchronous: eşzamansız, eşansız, eşlemesiz; **-motor:** eşlemesiz motor

atelier: işlik

athermancy: ısısoğurmazlık, ısı geçirmezlik

atmolysis: yayınsal ayırma

atmometer: buğuölçer

atmosphere: havayuvur, Dünyayı saran yüksekliğe ve sıcaklığa bağlı olarak değişik katmanlardan oluşan gaz karışımı

atmospheric exhaust: havaya salma; **-operation:** havaya salma işlemi (Müh); **-pressure:** havaya salma basıncı (Müh); **-valve:** havaya salma musluğu, kazan güvenlik musluğu (Müh)

atmospheric pressure: açık hava basıncı, (1 atm = $1.013 \times 10^5 \text{N/m}^2$)

atmospheric pollution: hava kirliliği (Çev)

atom: atom

atomic: atomsal; **-absorption coefficient:** atomsal soğurma katsayısı; **-charge:** atomsal yük; **-clock:** atom saati; **-core:** atom çekirdeği; **-distance:** atomsal uzaklık; **-energy:** atomsal enerji, atom enerjisi; **-frequency:** atomsal titreşim sıklığı; **-heat:** atomsal ısı; **-mass:** atomsal kütle, atom kütlesi; **-mass unit (a.m.u):** atomsal kütle birimi (a.k.b) ($1.6 \times 10^{-24} \text{g}$); **-number:** atom sayısı (numarası); **-orbital:** atomsal yörüngemsi (dolangamsı); **-parameters:** atomsal değişkenler; **-pile:** atom tepkiyeçi (tepkinirliği); **-spectrum:** atomsal izge; **-structure:** atomsal yapı; **-theory:** atom kuramı; **-transmutation:** atomsal değişim; **-volume:** atomsal oylum (hacim); **-weight:** atom ağırlığı

atomizer: püskürteç

to attach: iliştmek

attachment: ek, ilişik, eklenti

attendant: katılımcı, izleyici

attenuation: güçyitirim, zayıflama, yeğnilenim, cılızlanım; **-coefficient:** güçyitirim katsayısı, yeğnilenim katsayısı; **-constant:** güçyitirim değişmezi; **-factor:** güçyitirim çarpanı

attenuator: güçyitirici düzeneği, cılızlatıcı, yeğnileştirici

attractionmeter: çekimölçer

attraction: çekim

attractive: çekici

attrition: aşınma, yenme, sürtünme ile aşınma

Atwood's machine: Atwood düzeneği (yerçekimi ivmesini ölçer)

auction: açık arttırma

audibility: işitirlik, duyabilirlik

audible: duyulabilir, işitilebilir; **-alarm:** sesli uyarıcı

audience: seyirci, izleyiciler

audio: işitil; **-amplifier:** işitil yükselteç, işitim bölgesi yükselteci, ses yükselteci; **-frequency:** işitil sıklık; **-signal:** işitil imlem

audiogram: işitirlik kartı (çizeneği)

audiometer: işitirlikölçer

audio-oscillator: işitil salıngaç (salıngan)

audio-visual: gör-işit

audit: denetim

aufbau: katyapı; **-principle:** katyapı ilkesi

auger: burgu, delik açmak için kullanılan keskin uçlu burgu (Müh); **-bit:** burgu ucu (Uy)

Auger effect: Auger etkisi

Auger electron: Auger elektronu

to augment: arttırmak, büyötmek

aurora: seher zamanı; **-australis:** güney ışığı; **-borealis:** kuzey ışığı

authentic: asıl, güvenilir

authority: yetkili

authorization: yetkilendirme

to authorize: yetki vermek, yetkili kılmak

auto: (önek) kendinden, kendiliğinden, öz, kendil; **-collimator:** kendinden ayarlı yönverici; **-catalysis:** kendinden tezleşme, öztezleşim; **-excited:** kendinden uyarılmış, özuyarık; **-excitation:** kendinden uyarım, özuyarım; **-guidage:** özgüdümlü; **-ignition:** kendinden ateşleme; **-ionization:** kendinden yükünlenim, özyükünlenim; **-transformer:** kendinden dönüştürgeç, kendil dönüştürgeç

auto: oto, otomobil

autobus: otobüs

automatic: kendikendine, kendiliğinden, özdevimli; **-circuit breaker:** kendiliğinden devre kesici; **-control:** kendinden denetim, özdenetim; **-frequency control:** kendinden sıklık denetimi, sıklık özdenetimi; **-polling:** özdevimli tarama (Bl); **-shutdown:** kendinden durdurma (Müh); **-starting gear:** kendinden yol verme düzeneği (Müh)

automation: kendilişleyim, özdevim, kendindenlik

automobile: özdevimli, otomobil

autonomous: özerk

auto-produced energy: kendiüretim enerjisi, kendiüretim enerjisi

autorefrigeration: kendisoğutum, özsoğutum

auxiliary: yardımcı; **-boiler:** yardımcı kazan, başlatma kazanı (Müh); **-brake:** yardımcı fren (Müh); **-energy:** yardımcı enerji (Müh); **-equipment:** yardımcı donanım; **-fuel:** yardımcı yakıt (Uy); **-thermal source:** yardımcı ısı kaynağı; **-ventilation:** yardımcı havalandırma

Avagadro constant (Avagadro number): Avagadro sayısı ($6,02 \times 10^{23}$ sayı/g. atom)

Avagadro law: Avagadro yasası

available: boş, kullanılabilir, yararlanılabilir; **-disk table:** boş teker dizini (Bl); **-energy :** kullanılabilir enerji, yararlı enerji; **-heat:** kullanıma hazır ısı

availabilty: kullanılabilirlik, erişebilirlik

average: ortalama; **-acceleration:** ortalama ivme; **-load:** ortalama yük; **-velocity:** ortalama hız; **-water level:** ortalama su düzeyi (Müh)

avert: yön değiştirme

aviation: havacılık; **-gasoline:** uçak benzini; **-turbine fuel:** jet yakıtı

to avoid: önlemek, sakınmak

award: ödöl

axial: eksensel; **-alignment:** eksensel hiza; **-bearing:** eksensel yatak (Müh); **-fan:** eksensel üfleç (Uy); **-flow:** eksensel akış; **-flow pump:** eksensel pompa; **-load:** eksensel yük; **-magnification:** eksensel büyültme; **-motion:** eksensel (boyuna) devinim; **-movement:** eksensel kayma (Uy); **-play:** eksensel oynama boşluğu (Müh); **-pump:** eksensel pompa, vidalı pompa; **-ratio:** eksensel oran; **-steam flow:** eksensel buhar akışı (Müh); **-turbine:** türbün tekerleğinin (çarkının) eksenini doğrultusunda suyun geçtiği türbün türü, eksensel türbün

axis: eksen; **-of rotation:** dönme eksenini; **-of symmetry:** eşyarı eksenini, bakışım eksenini

axiom: belit

axis: eksen

axle: dingil; **-box:** dingil kovanı (Uy)

azeotrope: eşkaynar

azimuth: ufuk açısı, güney açısı

azimuth angle (α): Güneş güney açıklık açısı, doğrudan gelen güneş şınımının yatay izdüşümü ile güney doğrultusu arasındaki açı, sabahtan öğleye dek (-), öğleden akşama dek (+) değerler alır

azimuthal quantum number: açısal nicem sayısı

B, b

babit metal: yatak metali (Uy), beyaz metal (Uy)

back: 1) sırt, 2) geri, 3) arka; **-flow:** geri akış; **-pressure:** geri tepme, karşı basınç; **-pressure controller:** karşı basınç düzenleyicisi (Uy); **-scattering:** geri saçılma; **-rest:** arka dayanağı (Uy); **-sahft:** arka mil, karşı mil (Müh); **-space (character):** bir (konum) geri al damgası (Bl); **-stay:** destek, dayak; **-to back connection:** sırt sırta bağlanım

background: (Çf) çevre sayımı, taban sayımı, doğal çevre, çevre; **-noise:** çevre gürültüsü (Eln); **background level of pollutants:** çevrede doğal kaynaklardan gelen kirletici düzeyi (Çev); **-radiation:** çevre ışınlamı

backing: sırt; **-plate:** destek levhası

backlash: boşluk, laçka aralık, diş boşluğu (Müh)

backrest: sırt dayanağı

to back-up: yedekleme (Bl)

back-up energy: destek enerjisi (Müh)

backward: geriye doğru; **-curved blade:** arkaya doğru eğriltilmiş kanat (Müh); **-movement:** ters yönde dönme (devinim)

backyard: avlu (Uy)

backwashing: geri yıkama (Müh)

backwash waste sump: geri yıkama atık çukuru (Uy)

badge: yaka kartı; **film-:** ışınsaçar madde soğrulduğunu gösteren yaka kartı (Çf)

baffle: yönlendirme levhası (Müh)

bag: çanta, torba; **-filter:** torba süzgeç (Uy)

to bake: pişirmek, fırınlamak (Uy)

baking: pişirme, fırınlama (Uy); **-oven:** pişirme fırını (Uy); **-temperature:** pişirme sıcaklığı (Uy)

balance: 1) denge, 2) tartaç; **-arm:** tartaç kolu; **-ball:** dengeleme topu (Müh); **-coil:** dengeleme kangalı; **-currents:** dengeleme akımları; **-hole:** denge deliği; **-pressure:** denge basıncı; **-weight:** karşı ağırlık

balanced: dengeli, dengelenmiş; **-deflection:** dengeli (eşyarılı) sapma; **-flow:** dengeli akış

balancing: dengeleme; **-hole:** dengeleme deliği (Uy); **-weight:** dengeleme ağırlığı (Uy)

bale: balya (Uy)

ball: yuvar, bilye, top; **-bearing:** yuvarlı yatak, bilyeli yatak (Uy); **-bearing case:** bilyeli yatak koruması (Uy); **-coupling:** bilyeli bağlantı (Uy); **-joint:** yuvarlı eklem (Uy); **-nut:** yuvarlak başlı somun (Uy); **-valve:** küresel vana (Uy)

ballast: safra, kırmataş, moloz; **in-:** yüksüz

ballistic: atışlı; **-galvanometer:** atışlı akımölçer; **-pendulum:** atışlı sarkaç

ballistics: atışbilgisi

Balmer series: Balmer dizileri

band: bant, kayış (Uy); **-conveyor:** kayışlı taşıyıcı (Uy); **-edge:** bant kıyısı; **-(counter) envelope:** bant (yatay kesit) bürümü; **-gap energy:** bant aralığı enerjisi, bir elektronu değerlik durgusundan özgür elektron durumuna getirmek için gerekli enerji tutarı (birimi: eV); **-head:** bant başı; **-origin:** bant başlangıcı, bant kökeni; **-pass:** bant geçirim; **-spectrum:** bant izge; **-strength:** bant dayancı; **-system:** bant düzenimi; **-width:** bant genişliği (aralığı); **-theory of metals:** metallerin bant kuramı

bar: çubuk; **-chart:** çubuklu çizenek; **-magnet:** çubuk mıknatıs; **-screen:** soğutma suyu giriş ızgarası (Uy); **-winding:** çubuk sargı (Müh)

bar: basınç ölçü birimi

barb: ok ucu, olta çengeli

barbed wire: dikenli tel (Uy)

bare: açık, çıplak; **-cable:** çıplak (yalıtımsız) tel (El); **-particle:** çıplak parçacık

barion: ağırıcık

barn: barn (etkin kesit birimi: 10^{-28} m^2)

barograph: basınçyazar

barometer: dışbasınçölçer

barometric pressure: basınçölçerin gösterdiği basınç

barophoresis: sıvı içinde katı asıltı serpinimi

baroscope: havabasıncıgözler

barostat: basınçgözetici

barrage: bent, baraj

barrel: fıçı; **-type construction:** silindirik gövde

barrel: varil, sıvı oylum birimi (genelde petrol için kullanılır), 119litre (Amerikan), 164litre (İngiliz)

barrel bouy: fıçı şamandıra

barrier: engel; **barrier energy:** engel enerjisi, bir elektronun güneş gözesi engelinden geçerken verdiği enerji, birimi: eV (GÜ); **-height:** engel yüksekliği; **-layer:** engel yaygı; **-layer cell:** engel yaygılı göze, ılık gözesi

barter: malların, parasal işlem olmaksızın doğrudan takaslanmasına dayanan ticaret

barycenter: ağırlık özeği

barytes concrete: baryumlu beton (Çf)

bascule: ağırtartaç, baskül

base: taban, temel; **-adress:** taban adresi (Bl); **-circle:** dış dibi çemberi (Uy); **-frame:** ana gövde, ana çatkı; **-line:** taban çizgisi, taban doğrusu; **-load:** temel yük; **-plate:** taban levhası, altlık (Uy); **-register:** taban sayacı (Bl); **perimeter of-:** taban çevresi

basement: bodrum katı, temel (Uy)

basic: ana, temel; **-dimensions:** temel ölçüler, temel boyutlar; **-unit:** temel birim

basil: bir delicinin ya da keskinin şivli kenarı (Uy)

basin: havuz, küvet (Kim)

basket strainer: sepet süzgeç (Uy)

batch: küme, parça

bath: yunak, banyo; **-lubrication:** yunakta yağlama (Uy)

to bathe: suya batırmak

bathochromic: renk koyultan

bathometer: derinlikölçer

batten: çıta

battery: 1) takım, 2) elektrik takımı, akü; **-cell:** akü gözesi; **-charger:** akü doldurucu (Uy), akü yükleyici; **-room:** akü odası; **-terminal:** akü ucu

bay: koy

bayonet cap: süngü dip

bayonet socket: süngülü duy (El)

bead: 1) boncuk, 2) hava kabarcığı, damla

beading: kıvrırma işi, zırh, kordon işi (Uy)

beak: gaga, kuş gagası; **-iron:** iki boyunlu örs (Uy)

beam: 1) demet, 2) kiriş, hatıl (Müh), 3) ışın; **-alignment:** ışın ayarı; **-hole:** demet deliği (Çf); **-interferometer:** demetli girişimölçer, yıldız çapı ölçer aygıt; **-power tube:** demetli güç tüpü; **-transmission:** demet geçirimi; **electron-:** elektron demeti

bearing: yatak (Uy); **-clearance:** yatak boşluğu (Uy); **-oil:** yatak yağı (Uy); **-oil pressure gauge:** yatak yağı basınçölçeri (Müh); **-safety device:** yatak koruma düzeneği (Uy); **-shell:** yatak kovanı, yatak burcu (Müh); **-strength:** yatak yük dayancısı; **-stress:** yatak taşıma gerilmesi (Müh); **-stud:** yatak saplaması (Uy); **-support ring:** yatak destekleme halkası (Müh); **-surface:** yatak yüzeyi (Uy); **-vibration:** yatak titreşimi (Uy); **ball-:** bilyeli yatak

beat: vuru

beater: döğücü, tokmak

beating: dövme, tokaçlama

Beaufort scale: Bofor ölçeği (rüzgar hızı ölçeği)

Becquerel (Bq): Bekerel, birim zamandaki ışın saçan madde parçalanma ($Bq = s^{-1}$; $\sim 2,7 \times 10^{-11}$ curie)

bed: yatak (Uy), taşıyıcı levha (Uy)

bedded (brushes): alıştırılmış fırçalar (Müh)

bedrock: kaya yatak, taş yatak

beeswax: balmumu

beetle: ağaç tokmak, tokaç (Uy)

bel: elektriksel iletişimde güç düzeyi farkı birimi

bell: çan; **-curve:** çan eğrisi; **-mouth:** çan ağzı; **-type furnace:** çan türü fırın (Uy)

bellows: körük, boruların ısı ile uzamasını karşılamak için kullanılan akordiyon körük (Uy)

belt: kayış; **-conveyor:** kayışlı taşıma, bantlı taşıma; **-coupling:** kayışlı kavrama (Uy); **-drive:** kayışla güç aktarımı; **-feeder:** kayışlı besleyici; **-punch:** saraç zımbası, kayış zımbası (Uy); **-slip:** kayış sürçmesi (Uy)

bench: masa, tezgah; **-work:** elde yapılmış iş

to bend: bükmek

bend: büküm

bending: bükücü; **-moment:** bükücü çevirtme; **-roll (roller):** bükme merdanesi (Uy); **-test:** (eğilme) bükülme deneyi (Müh); **-vibration:** bükücü titreşim, açılmal bozulma titreşimi

Bernoulli's theorem: Bernuli önermesi

benign: tehlikesiz, yumuşak; **-energy sources:** temiz tükenmez enerji kaynakları

beta: beta; **-decay:** beta bozunumu (Çf); **-disintegration:** beta parçalanması (Çf); **-emitter:** beta salıcı (Çf); **-particle:** beta parçacığı (Çf); **-rays:** beta ışınları (Çf)

betatron: betatron, elektron hızlandırıcısı

Betz's law: Betz yasası (RE); süpürme alanı "A" olan düşsel rüzgar türbününden geçen rüzgarın hızı "v" ise türbünün en büyük güç çıkışı $P = (8/27)\rho A v^3$ tür. (ρ , havanın yoğunluğu). Havadaki kullanılabilir hız enerjisi $K=(1/2)\rho A v^3$ tür. Rüzgar türbününün dingilindeki yararlı güç çıkışının (P) kuramsal kullanılabilir güce (K) oranı "güç katsayısı" ya da "verim" olarak terimlendirilir (c_p), $c_p = P/K$. En büyük c_p değerine Betz katsayısı denir ve türbünler bu değeri aşamaz (c_p)_{enbüyük} = 16/27

bev (billion electron volt): milyar elektron volt (enerji birimi)

to bevel: eğmek, şevlemek

bevel gear: konik dişli (Uy); **-coupling:** konik dişli bağlaşımı (Uy)

bezel: bıçak ağzı, kalem ağzı (Uy)

bias: öngerilim, eğilimleme (Eln)

biaxial: ikiyeksenli

bibulous: emici

bicentenary: iki yüzyıl

bicycle: 1) bisiklet, 2) uçağın yere inme düzenimi (Müh); **-felly:** bisiklet jantı; **-frame:** bisiklet kadronu; **-saddle:** bisiklet selesi

bidding: öneriye açma, eksiltme

bidirectional flow: çift yönlü akış

bifocal: iki odaklı (gözlük camı)

big-bang: büyük patlama (astronomi)

bilateral: iki yanlı

bilge: sintine, geminin dibi; **-water:** sintine suyu

billet: takoz

billboard: duyuru tahtası

billion: milyar

bimanually: iki elle, iki elle birlikte kullanım

bimetal: çiftmetal, metalçift

bimetalic thermometer: çift metalli sıcakölçer

bimolecular: iki moleküllü

binary: ikili; **-coded decimal notation:** ikili düğümlemiş onlu yazım (Bl); **-character:** ikili (Bl); **-digit:** ikili sayı; **-notation:** ikili yazım (Bl); **-numeral:** ikili sayı (Bl); **-relation:** ikili bağıntı; **-vapour cycle:** ikili buhar döngüsü

to bind: bağlamak

binder: 1) bağlayıcı, 2) tutkal, 3) cilt

binding: bağlanma, bağlanım; **-energy:** bağlanım enerjisi

binoculars: dürbün, uzgörür

binomial: ikiterimli; **-coefficient:** iki terimli katsayı

bioconversion: biyodönüşüm, güneş enerjisinin biyokütle ve biyolojik işlemlere dönüşmesi ve değerli enerji ürünleri elde etmede biyokütle dönüşümü (BK)

biodegradable: bakterilerle ayrışabilen yok edilebilen

biofuel: biyoyakıt (BK)

biogas: biyogaz (BK), temelde metan ve karbondioksit karışımı olan, havasız mayalama (çürütme) ile üretilen gaz

biography: yaşam öyküsü

biologic shield: yükünleyici ışımları soğurup insan bedeni için biyolojik olarak onaylanabilir düzeye indiren (genelde yüksek yoğunlukta beton, kurşun ya da sudan oluşan) soğurucu kütle (Çf)

biology: yaşambilim

biomass: biyokütle, canlı kütle, organik, biyolojik kökenli fosil olmayan enerji kaynağı olarak kullanılabilir madde (BK); **-energy:** biyokütle enerjisi; **primary-** birincil biyokütle, enerji üretmekte doğrudan ya da bir dönüşüm işlemi sonucu kullanılabilir hızlı büyüyen bitkiler; **secondary-** ikincil biyokütle, tarımsal ürünlerin artıkları ya da biyokütle yan ürünleri

biophysics: biyofizik

biosphere: canlıyuvar (Çev), içinde canlı organizmaların (insan, hayvan, bitki) bulunduğu Dünya kesimi, havayuvanın alt kesimi ile suyuvarın ve taşıyuvarın bir kesimini içerir

biotic factor: yaşayan organizmaların (insan, hayvan, bitki) ekosistemde yol açtığı etki (Çev)

bipod: iki ayaklı sehpa

bipolar: iki kutuplu

biquartz: çift kuartzlı levha

birefringence: çift kırılım

bisect: iki eşit parçaya bölmek

bisection: iki bölümlü

bisector: açıortay

bistable: ikikararlı, çiftkararlı

bit: 1) ikil, 2) matkap ucu, 3) parça; **-loss:** bilgi yitimi (Bl); **-position:** ikil konumu (Bl)

bitumen: katran, zift; katı ya da yarıkatı ağdalı hidrokarbon, rengi kahverengiden siyaha dek değişim gösterir, ham petrolün damıtımında artık olarak ortaya çıkar, karbon bisülfürde erir , uçucu değildir, yalıtıcı ve yapıştırıcı özellikleri vardır, çoğunlukla yol yapım işlerinde kullanılır

bituminous: ziftli; **-coal:** ziftli kömür

bivalent: iki değerlikli; **-heat pump:** çift enerjili ısı pompası

black-body: kara gövde, kara cisim; **-radiation:** kara-gövde ışıınımı; **-temperature:** kara-gövde sıcaklığı

blackout: karartma

blacksmith: demirci, nalbant; **-anvil:** demirci örsü; **-bellows:** demirci körüğü; **-furnace:** demirci ocağı; **-tongs:** demirci kısıkaçı

blade: 1) bıçak, 2) kanat, pala (rüzgar türbünü); **-angle:** kanat açısı, kanat duruş açısı (Müh); **-channel:** kanat kanalı; **-clearnce:** kanat boşluğu (Uy); **-contamination:** kanat birikinti oluşumu (Müh); **-cross section:** kanat kesiti (Uy); **-curvature:** kanat eğimliliği; **-depth:** kanat derinliği (Müh); **-edge:** kanat kenarı; **-entrance angle:** kanat giriş açısı (Müh); **-erosion:** kanat aşınması; **-exit angle:** kanat çıkış açısı (Müh); **-foot:** kanat kökü; **-form:** kanat biçimi; **-friction:** kanat sürtünmesi; **-groove:** kanat yivi; **-length:** kanat uzunluğu; **-loss factor:** kanat kayıp katsayısı; **-notch:** kanat çentiği; **-pitch:** kanat adımı; **-profil:** kanat yankesiti; **-radius:** pala yarıçapı; **-slope:** kanat eğimi; **-slot:** kanat yuvası (Uy); **-tip:** kanat ucu; **-tip speed:** kanat ucu hızı; **-trailing edge:** kanat çıkış kenarı (Uy); **-velocity:** kanat hızı; **-width:** kanat genişliği

blank: boş, yazılmamış

blanket: 1) örtü, kaplama örtü (Çf), battaniye, şilte, 2) Bir çekirdeksel tepkiyeçte korun çevresine sarılan üretici gereç; **-type thermal insulation:** şilteli ısı yalıtımı

blast: 1) patlamak, havaya uçmak, 2) ani rüzgar; **-engine:** hava körüğü (Müh); **-cooling:** üflemleri soğutma; **-freezing:** üflemleri dondurma; **-heater:** üflemleri ısıtıcı; **-pressure:** patlama basıncı

blast furnace: yüksek fırın (Uy); **-gas:** yüksek fırın gazı

blaze: parlaklık

bleaching: ağartma, ağartım

bled steam: ara buhar (Müh)

bleed: kanama, sızma; **thermal-:** ısı kanaması

bleeder: sızdırıcı; **-valve:** sızdırma vanası

bleeding: buhar çekme, sızma (Müh), kaçırma

bleeder resistance: sızdırıcı direnç (Eln)

blend: harç, harman, karışım

to blend: harmanlamak

blind: 1)kör, 2) güneşlik (Uy); **-cap:** kör tapa (Uy); **-spot:** kör nokta, ölü nokta

blind hole : kör delik (Uy)

blink: göz kırpmak

blister: kabartı (Uy), kabarcık

block: takoz, külçe, kütük; **-hammer:** tokmak; **-letters:** büyük harfler

to block: önünü kesmek, tıkamak

block diagram: işlev çizimi, akış çizeneği, işlevsel çizit, öbek çizenek

blocking: tıkama, kapama; **-diode:** engelleme diyotu, güneş göze panallerine seri olarak bağlanan panellerdeki ters elektrik akımlarını engelleyen diyot (GÜ)

bloomer: demirci ocağı

blotter: kurutma kağıdı

to blow: esmek, üfleme

blow out: patlama; **-preventer (BOP):** bir kuyunun çıkışına yerleştirilen ve tehlikeli durumda kapanan vanalar düzenimi; **-valve:** buhar üfleme vanası (Uy)

blower: üfleç, körük; **-hub:** üfleç göbeği (Uy)

blueing: menevişleme (Uy)

blunt: kör, keskin olmayan

blurry: bulanık

board: levha, tahta, oyun tahtası, duyuru tahtası

board of directory: yöneticiler kurulu

bobbin: sargı, makara

body: gövde, özdek; **-burden:** bir cisimdeki toplam ışınsaçar çekirdek tutarı (Çf)

body-centered cube: cisim merkezli küp

body-centered cubic: cisim merkezli (özekli) küpsel yapı; **-metal:** cisim merkezli küpsel metal

bog: bataklık

Bohr frequency condition: Bohr sıklık koşulu

Bohr orbit: Bohr yörüngesi (dolancası)

Bohr radius: Bohr yarıçapı

Bohr theory: Bohr kuramı

to boil: kaynatmak

boil: kaynamak

boiler: kaynatıcı, kaynatma kazanı (Uy); **-efficiency:** kazan verimi; **-jacket:** kazan ceketi (Uy); **-furnace roof:** kazan yanma odası tavanı (Uy); **-grate:** kazan ızgarası; **-heating surface:** kazan ısıtma yüzeyi; **-house:** kazan binası; **-load flexibility:** kazanın yüklenme değişikliklerine karşı esnekliği; **-maintenance:** kazan bakımı; **-pressure:** kazan basıncı; **-scale:** kazan taşı, birikinti (Uy); **-shut down:** çalışan kazanın durdurulması; **-sludge:** kazan sulu çamuru; **-start up:** kazana yol verilmesi, kazanın çalışmaya başlatılması; **-vent valve:** kazan hava boşaltma vanası (Uy); **fluidised bed-:** akışkan yataklı kaynatıcı, akışkan yatak yanması ile ısıtmanın sağlandığı kaynatıcı; **pulverised fuel-:** püskürtmeli yakıtlı kaynatıcı ısıtma ortamının püskürtülmüş yakıt yanmasıyla sağlayan kaynatıcı

boiling: kaynama; **-point:** kaynama noktası, kaynama derecesi; **-point elevation:** kaynama derecesi yükseltimi; **-temperature:** kaynama sıcaklığı; **-water reactor (BWR):** kaynar sulu reaktör (tepkiyeç) (KST)

bolometer: ışınmölçer

bolt: vida, cıvata (Uy); **-head:** cıvata başı

Boltzmann constant: Boltzman değişmezi ($1,38 \times 10^{-23}$ Joule/Kelvin)

Boyle's law: Boyle yasası

bombardment: dövüm, bombardıman

bomb calorimeter: patlarlı ısıölçer

bond: 1) bağ, 2) yapıştırıcı; **-angle:** bağ açısı; **-energy:** bağ enerjisi; **-frequencies:** bağ titreşim sıklıkları; **-order:** 1) bağ düzeni, 2) bağ derecesi; **atomic-:** atomsal bağ; **covalent-:** çiftdeğerlikli bağ; **electrostatic-:** yükçekimsel bağ; **metallic-:** metal bağ

bonding: bağlar, bağlayıcı; **-electron:** bağlar elektron; **-orbital:** bağlar yörüngemsi (dolangamsı)

booster: güçlendirici (Uy), yükseltici (ses); **-element:** güçlendirim ögesi (Çf); **-fan:** güçlendirici üfleç, ek üfleç; **-pump:** basınç arttırıcı pompa

to bore: delmek, burğu salmak

bore: iççap, delik; **-hole:** sondaj

bottle: şişe; **-neck:** şişe boynu, dar boğaz

bottom: taban, alt, oturak (Uy), dip; **-fired furnace:** alttan yakmalı yanma odası (Müh); **-outlet:** dip savak (sugücü santrallerinde)

bound: bağlı; **-state:** bağlı durğu

boundary: sınır, çeper; **-condition:** sınır koşulu; **-layer:** sınır katmanı

Bourdon manometer: Bordon basınçölçeri

box: kutu, sandık (Uy)

bowl: çanak

bra: arday

brace: bağ, destek

to brace: destek vurmak, kuvvet vermek

bracelet: bilezik (Uy)

bracket: destek, kenet; **-bearing:** destek yatağı (Uy)

bracket chain wheel: zincir dişlisi (Uy)

Brackett series: Brackett dizileri

brackish water: hafif acı (tuzlu) su

Bragg angle: Bragg açısı

Bragg-Grey relation: Bragg-Grey bağıntısı (Çf)

Bragg reflection: Bragg yansımısı

braid: örgü

braided wire: örgülü tel

brake: gem, fren; **-lag:** fren tutma süresi (Uy); **-shoe:** fren pabucu (Uy); **hand-:** el freni (Uy)

braking distance: frenleme uzunluğu

branch: dal, sapma (Bl); **-of a band:** bant dalı; **-duct:** kanal dalı; **-off:** çatallaşıp ayrılma

branching: dallanma; **-fraction:** dallanma kesimi (Çf); **-ratio:** dallanma oranı

to brand: dağlamak, damgalamak

brand new: yepyeni

brass: pirinç, sarı (Uy); **-pipe:** pirinç boru

braz: sert lehim, sarı kaynak

brazed: sert lehimlenmiş

brazing: sert lehimleme

breach: 1) yarık, 2) kural çiğnemek, sözünü tutmamak

break: kırık, kırıklık; **-time:** kesme süresi (El); **-water:** dalga kıran; **-contact:** olağan koşullarda (devre kapalıyken) kapalı durumda olan düğme (Eln)

to break: kırmak, bozmak, kesmek

breakdown: kırılma, bozulma, koyverim, dayanma sınırı; **-strength:** delinme dayancı (El); **-voltage:** delinme gerilimi (El)

breaking current: kesme akımı (El)

breaking load: kopma yükü

breast: göğüs; **-plate:** göğüslük (Uy)

breath: soluk; **-analyser:** solukla alkol saptama aygıtı

breather pipe: hava emici borusu, solukluk borusu (Uy)

to breed: türetmek, doğumla üretmek

breeder reactor: doğurgan tepkiyeç (reaktör) (Çf)

breeding: üretme, doğurma; **-gain:** üretme kazancı (Çf); **-ratio:** üretme oranı

breeze: esinti, meltem

Breit-Wigner formula: Breit-Wigner eşitliği

brewing: mayalama

bremsstrahlung: durdurum ışınları, gemleme ışınları, frenleme ışınları

brick: tuğla; **-kiln:** tuğla ocağı (Uy); **-trowel:** mala (Uy); **fire-:** ateş tuğlası; **-stack:** tuğla baca

bridge: köprü; **Wheatstone-:** Wheatstone köprüsü (Eln)

bridging: köprüleme, yanyana bağlanım

bright-line spectrum: parlak-çizgi izgesi

brightener: parlaklaştırıcı (Uy)

brightness: parlaklık; **-temperature:** ısıma sıcaklığı

Brillouin zone: Brillouin bölgesi

brine: tuzlu su, salamura; **-tank:** tuzlusu deposu

brinell hardnes test: brinel sertlik deneyi

briquette (briquet): briket, yakıt tozlarından sıkıştırılarak biçim verilmiş ve bağlayıcı bir madde ile işleme sokulmuş ya da sokulmamış yakıt

brittle: gevrek, kırılğan; **-fracture:** gevrek kırılma (Uy); **-metarial:** gevrek gereç

brittleness: gevreklik

broach: ucu sivri kazık, bız, şiş (Uy)

broad: enli, geniş

broad beam: geniş demet

broadening: genişleme

bronze: tunç

brown coal: kahverengi kömür

Brownian motion: Brown devinimi

to browse: gözden geçirmek, arasında dolaşmak, karıştırmak, dosyaları karıştırmak (Bl), dosyalar arasında inceleme yapmak (Bl)

brush: fırça; **-contact losses:** fırça değimi kayıpları (El); **-discharge:** fırça boşalım; **-friction:** fırça sürtünmesi; **-gear:** fırça taşıyıcı (El); **-holder:** fırça tutucu; **-holder hinge:** fırça tutucu eklemi (El); **-pressure:** fırça basıncı (El)

brushless: fırçasız

Btu (British thermal unit): İngiliz ısı birimi (1055 Joule), 1lb suyun sıcaklığını 1⁰ F arttırmak için gerekli ısı enerjisi

bubble: kabarcık, hava kabarcığı; **-chamber:** kabarcık odası; **-flow:** kabarcıklı akış; **-gage:** kabarcıklı akışölçer; **-point:** kabarcıklanma noktası

bubbling bed: kaynar yatak (akışkan yataklı kazanlarda) (Müh)

bucket: kova, çanak, kepçe (Uy); **-conveyor:** kovalı taşıyıcı; **-excavator:** kepçeli kazıcı(Uy); **-pump:** kepçeli su çarkı; **-rubbing:** kanat sürtünmesi (petrol türbünlerinde)

bucking coil: mıknatıs giderici kangal

buckling: burkulma, buruşma

buffer: tampon, yastık; **-amplifier:** yastık yükselteç; **-zone:** tampon bölge

buffer box: tampon kutusu (Müh)

buffers: tampon, elektrik devre ayırıcı (Uy)

to build: yapı yapmak

built in: gömme, gömme tür

bulb: cam baloncuk, ampul

bulk: 1) yığık, yığın 2) toptan; **-boiling:** yığık kaynama; **-cement:** dökme çimento (Uy); **-density:** yığık yoğunluk; **-modulus:** oylumsal esneme ölçüsü; **-purchase:** toptan satınalma; **-temperature:** yığık sıcaklık

bullet: kurşun, mermi

bulletproof: kurşun geçmez (Uy)

bumper: tampon (Uy); **-spring:** tampon yayı (Uy)

bunch: deste, demet

bundle: demet, balya, bohça

bundling machine: demetleme (desteleme) makinası

bundwall: düzenekleri ve sıvıları hapsedmek için genelde beton ya da topraktan duvar (bir örnek olarak ham petrol ya da petrol ürünlerinin bulunduğu siloların beton duvarla çevrenmesidir)

bung: tıkaç, fıçı tapası

bunker: 1) kömürlük, 2) denizde giden gemilere sağlanan yakıt tutarı, 3) madencilikte ürünlerin ve yan ürünlerin saklandığı kap; **ditch-** kömürün taşınmak üzere karada depolanması

bunker-C oil: altı numara yağyakıt (Uy)

burner: yakıcı, bir katı sıvı ya da gaz yakıtı yakmak için tasarlanmış aygıt

Bunsen burner: Bunsen ocağı

buoy: şamandıra

buoyancy: batmama özelliği, su üstünde yüzerlik, yüzeyde yüzme

to burn: yakmak

burner: ocak, yakaç, bek; **-ignition:** yakaç ateşleme; **-mouth:** yakıcı ağzı; **-nozzle:** yakaç memesi (Müh); **-purge:** yakaç süpürmesi (Uy); **-tip:** yakaç ucu (Uy); **convertible-** dönüştürülebilir yakaç (Müh)

burning point: yanma noktası

to burnish: parlatmak

burnout heat flux: yanık ısı akışı (Çf)

burnout ratio: yanma oranı (Çf)

burn-up: yanıp bitme, sonuna dek yanma, yanıp tükenme; **-fraction:** yanıp biten kesim; **-rate:** yanma hızı

burr: çapak (Uy)

burst: patlama

bursting: patlama, yırtılma; **-pressure:** patlama basıncı, yırtılma basıncı

bus: otobüs

bush: kovan, burç (Uy)

butt end: küt uç; **-welding:** alın kaynağı (Uy)

butterfly: kelebek; **-screw:** kelebek vida (Uy); **-valve:** kelebek vana (Uy)

buton: düğme; **on-off-:** aç-kapa düğmesi

buzzer: vızlayıcı

buzzing tone: vızıltı sesi

bylaw: iç tüzük

bypass: yangeçit, aşırıma; **-capacitor:** yangeçit sığacı; **-channel:** yangeçit kanalı; **-condenser:** yangeçit yoğunlaştırıcı; **-diode:** yangeçit diyodu, bir güneş panelindeki bazı gözelerin ters geriliminden kaynaklanan sıcak nokta (ya da sıcak göze) hasarlarını önlemek için panelin elektrik akımı yönünde bir ya da birkaç göze paralel bağlanarak panel elektrik akımının gözeleri yangeçitlemesini sağlayan diyot bağlantısı (GÜ) **-duct:** yangeçit kanalı; **-pipe:** aşırıma borusu; **-stack:** yangeçit bacası; **-valve:** yangeçit vanası (Uy)

by-product: yan ürün

byte: bit (Bl)

C, c

cabinet: dolap

cable: kaplıtel, kablo; **-connector:** kablo birleştirici; **-channel:** kablo kanalı; **-clamp:** kablo tutturucu, kablo keneti; **-conduit:** kablo borusu; **-connection:** kablo bağlantısı; **-duct:** kablo kanalı; **-insulation:** kablo yalıtımı; **-jacket:** kablo kılıfı; **-network:** kablo ağı; **-sheathing:** kablo kılıfı, kablo koruyucusu; **-sleeve:** kablo kolluğu, kablo yeni; **-splice:** kablo eki; **-terminal:** kablo bağlantısı, kablo ucu; **-terminal lug:** kablo pabucu; **-termination:** kablo başlığı

to cable: telgraf çekmek

cabriolet: fayton; **-car:** üstü açık araba

cachet: mühür (kaşe)

cage: kafes, iskelet

to cake: kalıplaşmak, katılaşmak

cal: kalori (ısı birimi) (4.18J)

Cal: kilokalori, binkalori

calandria: kapalı tepkiyeç kabı (Çf)

calcination: kavurarak gevrek duruma getirme (Uy)

to calculate: hesap yapmak, hesaplamak

calculation: hesap, hesaplama

calculator: hesap makinası

calibre: boru, ateşli silah (top) namlusu iç çapı

calibergage: çapölçer

calibration: 1) çaplama, 2) bölümleme, bölümlendirim, ölçüm doğruluğu için bir düzeneğin ölçün bir düzenele kıyaslanması, ölçün değerlere başvurularda belli koşullardaki bir belirti ile ölçüm arasındaki var olan bağıntıyı ortaya çıkaran bir dizi işlemler

to caliper: pergelle ölçmek, çaplamak

calk: dolgu (Uy), sızdırmazlık dolgusu (Uy)

calari (cal): 1 gr suyun sıcaklığını 1^0C arttırmak için gerekli ısı eneji (4.18 Joule)

caloric: ısı, kalorisel; **-conductivity:** ısı iletkenlik

calorific: ısı; **-intensity:** ısı yeğlilik (şiddet); **-power:** ısı güç; **-value:** ısı değeri

calorimeter: ısıölçer; **adiabatic-:** çevreyalıtık ısıölçer

calorimetry: ısıölçüm

cam: kam (Uy); **-plate:** dağıtıcı tabla (Uy)

camber: bombe, tümsek, eğrilik (Uy)

camera: fotoğraf makinası

camion: kamyon

can: 1) kapalı yakıt kabı (Çf), 2) konserve kutusu

canal: kanal

cancel: götürme, söndürme, yok sayma

candle: mum (ışık yeğliliği birimi); **-power:** mum gücü (aydınlatma güç birimi); **standard-:** ölçün mum (bir mum gücündeki ışık kaynağı)

cannon: top, kovan (Uy)

canonical: kuralsal; **-transformation:** kuralsal dönüşüm

to cant: eğmek, (ileriye/yana) eğim vermek (Uy)

canvas: çadır bezi

cap: başlık, kapak, tepelik

capability: yetenek

capable: yapabilir, yetenekli

capacimeter: sığaölçer

capacitance: sığa; **stray-:** kaçak sığa, istenmez sığa

capacitive: sığasal; **-load:** sığasal yük

capacitor: sığa; **bypass-:** yangeçit sığa

capacity: sığa, sığım, alım; **-factor:** sığım çarpanı; **-factor of solar photovoltaic system:** güneş gözesi sisteminin sığım katsayısı, çıkış enerji sisteminin güneş gözesi dizisinin anlık çıkışı ile işletim süresinin çarpımına oranı, genelde ay ya da yıl gibi bir süre için % ile verilir (GÜ); **-level:** sığım düzeyi; **heat-:** ısı sığımı; **installed-:** kurulu güç, kurulu sığım

capillary: kılcal; **-action:** kılcal etki; **-pressure:** kılcal basınç; **-rise:** kılcal yükselme; **-tube:** kılcal boru

capillarity: kılcallık

capital cost: yatırım bedeli

capstan: ırgat, vinç (Uy)

capital letter: büyük harf

to capture: yakalamak, kapmak

capture: yakalama, kapma; **-cross section:** yakalama etkin kesiti; **-gamma radiation:** yakalama gama ışıını (ışımali yakalamada çıkan gama ışıını) (Çf); **parasitic-:** asalak yakalama; **radiative-:** ışıımali yakalama

car: taşıt, karayolu taşıtı, araba

carat: karat (ağırlık birimi 1.5 gram) (yaklaşık bir keçiboynuzu çekirdeğı)

carbon: karbon; **-arc:** karbon yayı; **-brush:** kömür fırça (Uy); **-cycle:** karbon döngüsü, C¹² çekirdeğinin tezgenleyici olarak katıldığı dört hidrojen çekirdeğinden bir helyum çekirdeğinin oluştuğı ısılçekirdeksel zincir tepkimesi (Çf); **-deposit:** is; **-filament lamp:** kömür fitilli ışıtaç; **-mass transfer:** karbon kütle aktarımı (Çf); **-steel:** karbon çeliğı

carbon dioxide greenhouse effect: karbondioksit sera etkisi (Çev), görünür ışığı geçiren karbondioksit 12 ve 18 mikron dalgaboylu kızılaltı ışıınıları soğurucu özellik gösterir ve böylece bu ışıınıları tutarak ısı dalgalarının geçmesini engeller

carbon paper: karbon kağıdı

carboniferous: karbonlu, karbon üreten

to carbonize: kömürleştirmek

carbonisation: karbonlaştırma, kömürleştirme, gaz sıvı ya da katı ürünler elde etmek için katı yakıtların havasız ortamda denetimli olarak ısıtılması

carburettor: karaç (Uy)

carcas: beton bina iskeleti

card: kart

cardboard: karton

card deck: kart destesi (Bl)

card reader: kart okuyucu

career: meslek, iş

cargo: yük

Carnot's cycle: Carnot (karno) döngüsü

carpenter: marangoz (Uy)

carriage: 1) taşıma, 2) araba

carrier: taşıyıcı; **-air:** taşıyıcı hava; **-current:** taşıyıcı akım; **-frequency:** taşıyıcı sıklığı; **-gas:** taşıyıcı gaz; **-suppression:** taşıyıcı bastırımı; **-wave:** taşıyıcı dalga

to carry: taşımak

carrying capacity: taşıma sığımı

carrying handle: taşıma sapı, taşıma kulpu

cart: araba, el arabası

cartel: girişimciler arasında yarışmayı sınırlamak ya da bastırmak için üretimi ve piyasa koşullarını yasal olarak etkilemek için ve genelde ekonomik olarak bağımsız antlaşma

cartographer: haritacı

cartography: haritacılık

carton: 1) karton, 2) karton kutu

cartridge: kaset, fişek

to carve: oymak, yontmak

cascade: çağlayan, ardı ardına; **-liquefier:** basamaklı gaz sıvılaştırıcı; **-shower:** ardarda evrenişin parçalanımı

cascading system: yağmurlama sistemi (soğutma kulelerinde) (Uy)

case: kılıf, kasa, koruyucu

cash payment: peşin ödeme, para ile ödeme

casing: gövde; **-center section:** gövde orta bölümü; **-cladding:** gövde kaplaması; **-deformation:** gövde biçim bozukluğu; **-distortion:** gövde çarpılması; **-expansion:** gövde genleşmesi; **-extension:** gövde uzaması; **-heating:** gövde ısıtması; **-split:** gövde birleşme yüzeyi (türbinlerde); **-support:** gövde desteği

cast: dökme; **-iron:** dökme demir

casting: döküm, kalıp; **-furnace:** döküm fırını

catalytic: tezgensel; **-muffler (catalytic converter):** tezgensel dönüştürücü (Çev), motorlu araçlarda dışatım gazındaki karbon monoksit, azot oksit ve hidrokarbon düzeyini düşüren tezgensel yakma düzeneği

catalyse: tezgenleme

catalysis: tezleştirme

catalyst: tezgen

to catalyze: tezgenlemek

catapult: mancınık, sapan (Uy)

catch: tutma, yakalama

category: tür, sınıf

caterpillar: paletli kazıcı/küreyici (Uy)

cathetometer: düzeyölçer

cathode: ekşiuc, ekşi üşek, alt üşek; **-dark space:** ekşiuc karanlık bölgesi; **-disintegration:** ekşiuc parçalanımı; **-drop:** ekşiuc düşmesi; **-fall:** ekşiuc düşüşü; **-glow:** ekşiuc ışıdaması (ışıklanımı); **-heating time:** ekşiuc ısıtma süresi; **-sheath:** ekşiuc kını; **-sputtering:** ekşiuc püskürümü; **-ray oscilloscope:** ekşiuc ışıklı salınımgözler, salınımgözler; **-ray tube:** ekşiuc ışıkları tüpü; **-rays:** ekşiuc ışıkları; **cold-:** soğuk ekşiuc; **indirectly heated-:** dolaylı ısıtılmış ekşiuc; **ionic heated-:** yükün dövümle ısıtılan ekşiuc; **thermoionic-:** ısıl yükünel ekşiuc

cathodic treatment (protection): ekşiuçsal koruma

cathodoluminescence: ekşiuçsal ışıklanım, ekşiuc ışıklarıyla ışıklanım

cathodophosphorescence: ekşiuç ışınlarıyla fosforışıldanım

cation: artın; **-exchanger:** artın değıştirgeci

cationic current: artınsal akım

cat's eye: kedi gözü

catwalk: dar köprü, iskele (Uy)

to caulk: dolgu ile doldurmak, kalafatlamak

caulked: kalafatlanmış, sızdırmaz duruma getirilmiş (Uy)

caulking: kalafat (Uy), sızdırmazlık; **-strip:** sızdırmazlık şeridi

caution: uyarı, sakınma

Cavendish experiment: Cavendish deneyi

to cave: oymak

cavern: mağara

cavity: kovuk, oyuk; **-formation:** kovuk oluşumu

cavitation: 1) kovuklaşma, 2) sıvı içinde gaz kabarcıkları oluşumu

ceiling duct: tavan hava kanalı

celestial: gökle ilgili; **-coordinates:** gökyüzü konsayıları

cell: göze, oda; **-barrier:** bir güneş gözesinde P-türü katman ile N-türü katman arası boyunca çok ince elektrik potansiyeli engeli (GÜ); **-correction factor:** göze düzeltme çarpanı; **-junction:** göze eklemi, bir güneş gözesinde P-türü yarıiletken ile N-türü yarıiletken arasındaki eklem (GÜ); **hot-:** sıcak oda (Çf); **dry-:** kuru göze; **shielded-:** sızdırmaz oda (Çf); **solar-:** güneş gözesi

cellar: mahzen, kiler

cellular: gözeli; **-filter:** gözeli süzgeç

Celsius scale: Celsius ölçeğı, santigrat sıcaklık ölçeğı

cement: 1) çimento, 2) birleştirci, yapıştırıcı; **-kiln:** çimento fırını (Uy)

cent: sent, bir doların yüzde birine eşit etkinlik birimi (Çf)

center (centre): 1) özek, 2) orta; **-deviation:** merkezden kaçıklık; **-line:** orta çizgi, eksen çizgisi; **-of buoyancy:** yüzmeye özeği; **-of gravity:** ağırlık özeği (merkezi); **-of gyration:** dönme özeği; **-of inertia:** eylemsizlik özeği; **-of mass:** kütle özeği (merkezi); **-of oscillation:** salınım özeği; **-of symmetry:** eşyan (bakışım) özeği; **-of rotation:** dönme özeği; **-to-:** özekler arası; **-of curvature:** büküm özeği; **-punch:** nokta zımbası (Uy); **-tap:** orta uç

centered: ortalanmış

centering coil: ortalayıcı kangal

centering control: ortalama denetlemesi, ortalayıcı denetimi

centi-: yüzde bir, yüzde (ön ek)

centigrade: santigrat, sıcaklık birimi

centimeter: yüzdebirmetre (CGS uzunluk birimi), santimetre, (10^{-2} m)

centipoise: yüzdepoise (CGS ağırlıklılık birimi)

central: orta, özeksel; **-bearing:** orta yatak (Uy); **-control room:** ana denetim odası (Müh); **-force:** özeksel kuvvet; **-heating:** özeksel ısıtım, bir noktadan ısıtma sistemi; **-office:** ana yönetim; **-point:** orta nokta; **-processor:** ana işlemci (Bl)

centralization: özekleştirme, bir noktadan yönetim

central: özeksel

centralized photovoltaic system: elektrik ağına (şebekesine) bağlı elektrik üreten güneş gözesi sistemi (GÜ)

centrifugal: özekkaç; **-clutch:** özekkaç kavrama; **-coupling:** özekkaç kapışım; **-fan:** özekkaç üfleç; **-force:** özekkaç kuvvet; **-oil pump:** özekkaçlı yağ pompası (Müh); **-process:** özekkaç işlemi; **-pump:** özekkaçlı pompa; **-separator:** özekkaçlı ayırıcı

centrifuge: özekkaç olayı, savurucu makine (Müh)

centripetal force: özekçek kuvvet

centuple: yüz katı

centuplicate: yüz kat büyütme

century: yüzyıl

ceramic: çini, seramik

cereal: tahıl

Cerenkov radiation: Cerenkov ışıını

certain: kesin

certainly: kesinlikle

certificate: belge; **-of birth:** doğum belgesi, nüfus kağıdı

certification: belgeleme

certified: onaylı, belgelenmiş, belgeli

certifier: onaylayan

to certify: doğrulamak, onaylamak

ceruse: üstübeç (Uy)

cespit: lağıın çukuru (Uy)

cetan number: dizel yakıtın ateşlenme özelliğini veren gelişigüzel ölçekte verilmiş sayı

CGS system: CGS birimler düzenimi, temel birimleri santimetre (uzunluk), gram (kütle), saniye (zaman) olan birimler düzenimi

to chafe: ovarak aşındırmak, ovarak ısıtmak

chain: zincir; **-conveyor:** zincir taşıyıcı; **-hoist:** ceraskal (Uy); **-pulley:** zincir makarası; **-reaction:** zincirleme tepkime; **-tensioner:** zincirli gerdirme (Uy)

chalcography: bakır oymacılık (Uy)

chair form: koltuk biçimi

chalk: tebeşir

chamber: oda; **bubble-:** kabarcık odası; **cloud-:** sis odası

chamfer: havşa (Uy)

chandelier: tavandan asmalı ışıtaç, avize

chandler: mumcu

change: değişim, değişme; **-of state:** durgu değişimi

change over: değiştirme, aktarma; **-gear:** aktarma dişlisi (Uy); **-valve:** yn değiştirme vanası (Mh)

changeability: değişebilirlik

changeable: değişebilir

changing load: değişken yk

channel: oluk; **-capacity:** oluk sığımı; **-frequency:** oluk sıklığı

channeled spectrum: oluklu izge

channeling: oluklama; **-effect:** oluklama etkisi

chapter: bölüm

char: kavrulmak, kmrleşmek; **-coal:** odun kömürü, mangal kömürü, odunun ısııl işlemlerinden elde edilen gaz (BK); **-coal filter:** karbon süzgeç

character: damga (Bl), harf, nitelik, özellik; **-set:** damga takımı (Bl)

characteristic: ayırtkan, belirtkin, belirleyici özellik; **-curve:** belirtkin eğri; **-X-rays:** belirtkin X-ışınları

characterize: tanımlamak, nitelemek

to charge: yüklemek, doldurmak

charge: yk (El); **-carrier:** yk taşıyıcı (El); **-density:** yk yoğunluğu; **-distribution:** yk dağılımı; **-mass ratio:** yk-ktle oranı; **-transfer spectrum:** yk aktarım izgesi

charged: ykl, yklenmiş

charger: 1) yükleyici, 2) doldurucu

chargeable: yklenebilir, doldurulabilir; **re-:** yeniden doldurulabilir

charging: yükleme, doldurma

charm number: tılsım sayısı

charmed particle: tılsımlı parçacık

chart: çizenek, çizge

charter: kiralama, taşıma ücreti

chassis: çatı, çatkı

chatter: tıktırtı (Uy)

cheap: ucuz

cheat: hile

to cheat: hile yapmak, aldatmak

check: gözden geçirme, yoklama, sinama, sağlama; **-digit:** sağlama sayısı (Bl); **-list:** denetleme listesi; **-point:** denetleme noktası, sinama noktası; **-valve (non-return valve):** tek yönlü vana

to check out: denetlemek, yoklamak

check up: sağlık denetimi

checked: sinanmış, yoklanmış

checker: 1) yoklayıcı, 2) kare desen

chemical reaction: kimyasal tepkime

chemically pure (c.p.): kimyasal arılıkta

chemicals: kimyasal maddeler

chemist: eczacı, kimyacı

chemistry: kimya

chest: 1) kutu, sandık, 2) göğüs

chevron: V-imî

chi-meson: chi-ortacığı

chief: başkan, ana; **-engineer:** baş mühendis

to chill: soğutmak

chiller: soğutucu

chilling effect: soğutma etkisi

chilly: soğuk

chimney: baca; **-aviation safety lighting:** baca yükseklik uyarı ışığı (havacılar için); **-draft:** baca çekişi; **-effect:** baca etkisi; **-intake:** baca girişi; **-loss:** baca yitiği

china ink: çini mürekkebei

china wear: porselen

chipping: çentme (Uy)

chips: yonga, kırıntı, kırmık, çip (Eln)

chisel: keski (Uy)

chlorofluorocarbon: kloroflorokarbon (Çev), karbon flor klor ve hidrojenenden oluşan birçok karışımdan biri, soğutucularda kullanılan gazlar, havayuvarda ozon katmanının yapısını değiştirdiği ve böylece yere daha zararlı güneş ışınları eriştiği kuşkusuyla bu gaz

to choke: boğmak, kısmak (Uy)

choke: boğma, tıkama; **-coil:** boğma kangalı .

to chope: dilmek, kıymak, yarmak

chopper: dilici, kıyıcı

chord: 1) kiriş, 2) tel

chroma: renksel parlaklık

chromatic: renksel; **-aberration:** renksel sapınç

chromaticity: renksellik

chromatography: iki ya da daha fazla karışımı ayırıştırma yöntemi

chromatics: renkbilgisi

chromophore: renkveren

chromotographic column: renkseme dikeçi

chromotography: renkbetim

chromosphere: renkküre (Güneşte)

chronic: süregen

chrono-: zaman anlamı veren önek

chronograph: zaman yazıcı aygıt

chronological: tarih sırasıyla

chronometer: süreölçer

chute: oluk

cinder: kor, kül

cinematograph: sesli film çekme makinası

cipher: 1) sıfır, 2) şifre

circa: dolayında

circle: çember, halka

to circle: dönmek, çevresinde dolanmak

circuit: çevrim, devre; **-arrangement**: devre düzeni; **-breaker**: devre kesici; **-closer**: devre kapayıcı; **-diagram**: devre çizeneği; **-driver**: devre sürücü; **-element**: devre ögesi; **-interrupt**: devre kesilmesi; **-plan**: devre planı; **clipping**: kırıcı devre, kırpan devre; **integrating**: tümleyici devre, tümleyen çevrim; **open**: açık devre (El); **closed**: kapalı devre (El); **printed**: baskılı devre, baskı devre; **short**: kısa devre (Eln)

circular: 1) çembersel, 2) genelge; **-motion**: çembersel devrim, dolanma; **-polarization**: çembersel kutuplanım; **-saw**: çember testere (Uy); **-slide valve**: çembersel sürgülü vana (Uy)

circulating fluidized bed: dolaşimli akışkan yatak

circulating lubrication: dolaşimli yağlama (Uy)

circulating pump: dolaşım pompası, dolaştırma pompası

circulating signal: dolaşan (dolanın) imlem

circulating water: dolaşım suyu (Uy)

circulation: dolaşım; **-cooling**: dolaşimli soğutma; **-fan**: dolaşım üfleci; **-flow**: dolaşım akışı, dolaşım debisi; **-of a veciort**: bir yöngünün dolaşımı

circulaory lubrication: dolaşimli yağlama (Uy)

circum-: çevre anlamında ön ek

circumference: çevre; **-of trianpla:** üçgenin çevresi

circumferential: çevresel; **-pitch:** çevresel adım (Uy)

circumsolar: Güneş çevresinde

circumstance: durum, koşullar

cis-isomer: yandaş eşiz

cistern: sarnıç, su deposu

citadel: hisar

citizenship: vatandaşlık

city: kent; **-gas:** hava gazı, kent gazı; **-planning:** kentçilik, şehircilik; **-water:** kent suyu

civic: kentsel, yurttaşlık ile ilgili

civil: uygar; **-engineer:** yapı (inşaat) mühendisi; **-rights:** vatandaşlık hakları; **-service:** kamu hizmeti

civilization: uygarlık

clack: çatırdama sesi

clad: yastık (Uy); **-iron:** demir yastık (Uy)

cladding: giydirme, kaplama (Uy); **-material:** giydirme gereci (Çf); **-damp:** kelepçe, kısıkaç

claim: istek, sav

to clamp: sıkıp tutturmak (Uy)

clamp: kelepçe, mengene (Uy), işkence (Uy)

clamping: sıkma; **-shoe:** sıkma pabucu (Uy); **-spindle:** sıkma vidası

clarifier: durulaştırıcı

class: sınıf, çeşit, iyi nitelikli; **- of symmetry operations:** eşyarılı (bakışimli) işlemler sınıfı; **-room:** derslik

classification: öbekleme, bölükleme, ayırım

clasify: sınıflamak, çeşitlere ayırmak, öbeklemek

clathrate compound: moleklsel sıklışımla oluşmuş bileşik

Clausius-Rankine cycle: Clausius-Rankin evrimi

claw: kılka, pene; **-clutch:** tırnaklı kavrama (Uy); **-coupling:** kurtağızlı kavrama (Uy)

clay: kil, balık

clean: temiz; **-air:** temiz hava; **-cut:** temiz yapılmış; **-energy:** temiz enerji; **-room:** temiz oda (Eln)

cleaning: temizleme; **-door:** temizleme kapağı (Uy)

cleaner: temizleyici; **contact-:** değıim yerleri temizleyicisi

to clear: silmek, temizlemek

clear: aık, duru, temiz, saydam; **-sky:** bulutsuz gökyüzü durumu

clearance: 1) açıklık, boşluk (Uy), 2) gmrk izni

to cleave: yarmak, bölmek

cleavage: yarılma, kırılma

cleaver: satır, yarıcı aygıt

to clench: sıkmak, kenetlemek

click: mandal, kilit mandalı (Uy)

climate: iklim

clinker crusher: cüruf kırıcı (Uy)

clinometer: eğıimler

to clip: kırpma

clip: kılka (Uy); **-pulley:** kavramalı kasnak (Uy)

clippers: kırpıcı, kırpma makası

clock: masa saati

clockwise: saat ibrelerinin dönme yönünde

clog: köstek, engel

clogging: tıkanma, tıkama

to close: kapamak, birleştirmek

close: kapalı, sıkı, yakın; **-grain:** ince taneli

closed: kapalı; **-circuit:** kapalı çevrim (devre); **-cycle:** kapalı döngü; **-interval:** kapalı aralık; **-loop:** kapalı döngü (ilmek); **-loop cooling:** kapalı devre soğutma; **-shell:** kapalı kabuk; **-system:** kapalı düzenim

close packing: sıkışık doldurma, sık istifleme

closepacked hexagonal structure: sıkıdolmuş altıgensel yapı

closer: kesici (Uy)

closure: kapatma, kapanma, sonlandırma; **-piece:** kanat sonlandırma parçası

cloth: bez

cloud: sis, bulut; **-chamber:** sis odası; **-point:** sislenme noktası

cluster: salkım

clutch: kavrama (Uy); **-hub:** kavrama göbeği (Uy)

co-: eş (önek); **-generation:** eşüretim

coach: fayton, otobüs, yolcu vagonu

coagulation: pıhtılaşma

coal: kömür; **-deposits:** kömür yığıntıları, kömür yatakları; **-fired:** kömür yakmalı; **-mine:** kömür ocağı; **-seam:** kömür damarı, kömür katmanı; **-tar:** kömür katranı; **-gasification:** kömürün gazlaştırılması; **brown-:** linyit kömürü; **lignite-:** linyit kömürü; **raw-:** ham kömür; **soft-:** yumuşak kömür; **washed-:** yıkanmış kömür

coal chemical use of energy: enerjinin kömür kimyasal kullanımı, sanayide kömürden ve kömür yanürünlerinden elde edilen enerji amaçlı kullanılmayan kimyasal ürünler

coalescence: birleşme, kaynaşma

coarse: kaba, iri taneli; **-adjustment:** kaba ayarlama (düzeltme); **-screen:** kaba elek (Uy)

coast down: türbünün boşta yavaşlaması (Müh)

coaster brake: göbek freni (bisiklette)

coasting: boşta gitme (Uy)

coat: 1) örtü, kaplama, 2) kat

coated: kaplanmış, sıvanmış; **-electrode:** kaplanmış üşek; **-lens:** kaplanmış mercek

coating: kaplama

coaxial: eşeksenli, eksendeş; **-cable:** eşeksenli kablo; **-propeller:** eşeksenli uskur

cobble: kaldırım taşı

cock: musluk; **-pit:** pilot kabini

Cockroft -Walton accelerator: Cockroft-Walton hızlandırıcısı

to coddle: yavaş yavaş kaynatmak

code: şifre, kod, düğüm; **-set:** düğüm takımı (Bl)

coded representation: düğümlemiş gösterim (Bl)

coefficient: katsayı; **-of expansion:** genleşme katsayısı; **-of friction:** sürtünme katsayısı; **-of thermal conductivity:** ısı iletim katsayısı

coercimeter: artıkmıknatıslanımölçer

coercive force: artıkmıknatıslanım giderici kuvvet

coercivity: artıkmıknatıslanım

cog: çark dişi; **-rail:** dişli ray; **-wheel:** dişli çark

cogeneration: eşüretim

coherence: 1) eşevrellik, eşevrelilik, 2) yapışma

coherent: eşevrel, eşevreli; **-light:** eşevreli ışık; **-scattering:** eşevreli saçılma; **-state:** eşevreli durgu

cohesion: içtutunum, iç yapışkanlık, çirişim

cohesive: yapıştırıcı, yapışkan; **-force:** yapıştırıcı kuvvet

coil: kangal, sarım, sargı; **-winding:** kangal sarımı

coincidence: aynianlık, raslaşma, raslaşım, çakışmak; **-count:** aynianlı sayım, raslaşık sayım; **-method:** aynianlılık yöntemi

coincident: aynianlı, çakışan

coke: kok kömürü, havasız ortamda kömürün 900°C'ye ısıtılmasıyla elde edilen yakıt; **-furnace:** kok ocağı; **-quenching:** kok söndürme (Uy)

cold: soğuk; **-cathode tube:** soğuk eksiüçlü tüp; **-drawn:** soğuk çekilmiş (Uy); **-electrode:** soğuk üşek; **-junction:** soğuk lehim yeri, soğuk eklem; **-neutrons:** soğuk nötronlar; **-room:** soğuk oda, soğutma odası; **-start:** soğuk yol verme (Uy); **-testing:** soğuk sına; **-welding:** soğuk kaynak yapma

colinear: aynı doğru üzerinde

to collaborate: birlikte çalışmak, çalışma bölüşümü yapmak

collapse: göçme, katlanma, çökme

collar: bilezik (Uy), yaka; **-bearing:** bilezikli yatak (Uy)

collateral: yan yana

collation: karşılaştırma, sıraya koyma

colleague: çalışma arkadaşı, meslekdaş

to collect: toplamak, biriktirmek

collecting efficiency: toplama (tutma) verimi

collection: toplama, biriktirim

collector: toplaç; **-efficiency:** bir toplaçın yüzeyine belli bir sürede gelen güneş enerjisinin bu süre içinde toplaçça yakalanan kesimine oranı (GÜ); **air cooled solar-** ısı aktarma ortamı hava olan güneş toplaç (GÜ); **overall coefficient of – losses:** toplaç yitiklerinin toplam katsayısı, güneş toplaçının çevreye enerji yitiklerini (optik ve ısı yitikler) belirleyen katsayı; **solar-** güneş enerjili toplaç (GÜ); **concentrating solar-** yoğunlaştırıcı güneş toplaç, toplaç açıklığına gelen güneş enerjisini daha dar bir alana (soğurucuya) yoğunlaştıran toplaçlar, bu tür toplaçlar temelde doğrudan gelen güneş ışığını kullanırlar; **flat plate solar-** düzlem güneş toplaç, bu tür toplaçlar toplam güneş ışıını kullanırlar (doğrudan yayınık ışınlar) ve bir güneş ışığı yoğunlaşması yapmazlar; **liquid cooled solar-** ısı aktarma ortamı sıvı olan güneş toplaç (GÜ); **selective-** seçici toplaç (GÜ); **vacuum-** havasız toplaç, soğurucusu havası boşaltılmış bir ortamda olan toplaç

collective: ortaklaşa

to collide: çarpışmak

collier: kömür işçisi

collimation: koşutlama

collimator: yönleyici, koşutlayıcı

collision: çarpışma; **-broadening:** çarpışma genişlemesi; **-cross section:** çarpışma etkin kesiti; **-density:** çarpışma yoğunluğu; **-diameter of molecules:** moleküllerin çarpışma çapı; **-induced spectrum:** çarpışma irkilimli izge; **elastic-:** esner (esnek) çarpışma; **inelastic-:** esnemez çarpışma

colloid: asılı madde

color (colour): renk; **-blind:** renk körü; **-embossing:** renkli kabartma; **re-;** yeniden renklendirme

colorific: renk veren

colorimeter: renkölçer

colorimetry: renkölçüm

colorless: renksiz

column: 1) dikeç, sütun 2) diksıra; **-drill:** sütun matkap; **-of mercury:** cıva sütunu

comb: tarak

combination: birleşim; **-band:** birleşim bandı; **-defect:** birleşim kusuru (gediği); **-lock:** şifreli kilit; **-principle:** birleşim ilkesi; **-relation:** birleşim bağıntısı; **-series:** birleşim dizileri; **-vibration:** birleşim titreşimi

to combine: birleşmek, birleştirmek

combined heat and power generation (cogeneration): birleşik ısı ve güç üretimi, eşüretim

combining weight: eşdeğer ağırlık

combustible: tutuşucu, yanıcı, yanabilir

combustion: yanma, tutuşma, patlamalı yanma, bir yakıtın oksijenle ısıveren tepkimesi; bir kez yanma sıcaklığına eriştikten sonra kendini sürdürür; **-air:** yakma havası (Müh); **-chamber:** yanma odası; **-duration:** yanma süresi; **-efficiency:** yanma verimi; **-gases:** yanma sonucu ortaya çıkan gazlar; **-heat:** yanma ısı; **-products:** yanma ürünleri; **-residues:** yanma artıkları; **-temperature:** yanma sıcaklığı

comet: kuyruklu yıldız

comfort: rahatlık, rahat ettirme

comma: virgül

to command: komuta etmek

commence: başlamak

to commend: önermek

comment: yorum

to comment: düşüncesini söylemek, yorum yapmak

commentator: yorumcu

commerce: alım satım, tecim, ticaret

commercial: reklam, tecimsel

comminute: ufalamak, toz durumuna getirmek

commission: 1) kurul, 2) ödenek, 3) yetki vermek

commisioning: işletmeye almak (Uy); **-aauthority:** işletmeye alma yetkilisi

to commit: yapmak, işlemek, kalkışmak

commitment: üstlenmek, yükümlenim

committee: kurul

commodity: eşya, ürün

common: sıradan bayağı, ortak, çok rastlanan, genel; **-denominator:** ortak payda; **-divisor:** ortak bölen; **-factor:** ortak çarpan; **-main:** ana boru (Uy); **-sense:** sağduyu

to communicate: iletişim

communication: iletişim; **-line:** iletişim yolu; **-network:** iletişim ağı; **-terminal:** iletişim ucu; **tele-:** uziletişim

commutation: öndelenim, değiştirme

commutative: öndeli, sırabagimsız, değışmeli

commutator: 1) öndeliyici, öndeler, 2) çevirgeç, akım değiştirici, yön değiştirici (El); **-insulation:** çevirgeç yalıtımı (El)

to commute: öndelemek, akım değiştirmek (El)

compact: derli toplu, sıkıştırılmış

company: 1) şirket, 2) arkadaş, yaren

comparable: karşılaştırılabilir

comparative: karşılaştırmalı

comparator: karşılaştırıcı, ölçüleyici

to compare: karşılaştırmak

comparison: karşılaştırma, kıyaslama; **-spectrum:** karşılaştırma izgesi; **-bridge:** karşılaştırma köprüsü

compartment: bölme

compass: 1) pusula, 2) yayçizer, 3) alan; **gyroscopic-:** yataygözler pusula; **magnetic-:** mıknatıslı doğrultu bulucu pusula; **-rose:** rüzgar gülü

compatible: uyuşabilir, bağdaşabilir, uygun

to compensate: denkleme, gidermek

compensation: denkleme, giderim

compensator: denkleyici

to compete: yarışmak

competence: yeterlilik

competent: uzman, yetkili, yetenekli

competition: yarışma

compilation: derleme

to compile: derlemek

compiler: derleyici

to complain: yakınmak

complaint: yakınma

complement: tümler

complementary: tümleyici, tümleyen

to complete: tümlemek, bitirmek

complete: tüm, tam; **-combustion:** tam yanma

completely: tümüyle

completeness: bütünlük

completion: bitirme, bitme; **-time:** iş bitirme süresi (Uy)

complex: karmaşık, karmal; **-number:** karmaşık sayı; **-radiation:** karmaşık ışıınım

complexity: karmaşıklık

compliance: uyma, esneklik

complicated: karmaşık, dolaşık

component: bileşen

to compose: 1) oluşturmak, birleştirmek 2) beste yapmak

composite: karma, bileşik

composition: bileşim, tümleme

compound: bileşik; **-interest:** bileşik faiz; **-nucleus:** bileşik çekirdek; **-parabolic collector:** bileşik parabolik toplaç (GÜ); **-pendulum:** bileşik sarkaç

to comprehend: anlamak, kavramak

comprehensible: anlaşılabilir

to compress: sıkıştırmak, sıkmak, basınç yapmak, bastırmak

compressed: sıkıştırılmış, basınçlı; **-air:** basınçlı hava

compressibility: sıkıştırılabilirlik; **-factor:** sıkıştırılabilirlik çarpanı

compressible: sıkıştırılabilir

compression: sıkışım, sıkıştırma, basınç; **-stage:** sıkıştırma basamağı (Müh); **-ratio:** sıkıştırma oranı

compressive: basınç yapan, sıkıştırıcı; **-force:** basınç (sıkıştırma) kuvveti; **-stress:** sıkıştırıcı zorlama

compressor: sıkıştırıcı; **air-:** basınçlı hava verici

to compromise: uyuşmak, uzlaşmak

Compton effect: Compton etkisi

Compton electron: Compton elektronu

compulsion: zorlama, baskı

compulsory: zorunlu

computable: hesaplanabilir

computation: hesaplama

to compute: hesaplamak

computer: bilgisayar; **-design:** bilgisayarda yapılmış tasarım; **-hardware:** bilgisayar donanımı; **-input:** bilgisayar girdisi; **-memory:** bilgisayar belleği; **-network:** bilgisayar ağı; **-output:** bilgisayar çıktısı; **-program:** bilgisayar izlencesi; **-simulation:** bilgisayarla benzetim; **-software:** bilgisayar yazılımı

computer aided design (CAD): bilgisayar destekli tasarım (BDT)

computer aided manufacturing (CAM): bilgisayar destekli üretim (BDÜ)

computerize: bilgisayarla hesaplamak

concave: içbükey, çukur; **-grating:** içbükey ağ; **-lens:** içbükey mercek; **-mirror:** çukur ayna

concavity: içbükeylik

concavo-convex: içbükey-dışbükey

conceal: gizlemek

to concentrate: yoğunlaştırmak, özünü çıkarmak

concentrated: derişik, yoğun; **-solar collector:** yoğunlaştırıcı güneş toplacı, yoğun güneş toplacı (GÜ)

concentration: derişim, yoğunlaşma; **-ratio:** yoğunlaştırma oranı, % olarak verilir; **geometric-ratio:** geometrik yoğunlaştırma oranı, güneş toplacının açıklık alanının toplaçtaki alıcının

bulunduğu alana oranı; **radiant-ratio**: bir yoğunlaştırıcıda yoğunlaştırılmış ışığın ışınlanımının gelen ışığın ışınlanımına oranı

concentrator: yoğunlaştırıcı, yoğunlaştırıcı güneş toplacında gelen güneş ışınlamını soğurucuya yönlendiren bölüm (GÜ)

concentric: eşmerkezli, eşözekli, ortaközekli; **-tube**: eşmerkezli boru

concept: kavram

conceptual: kavramsal

concern: ilgi, kaygı

concerning: ilgili olarak

concession: işletme yetki belgesi (Uy), ayrıcalık

conch (concha): yarım kubbe

concise: özlü, kısa

concision: özetleme

to conclude: sonuca varmak, sonlandırmak

conclusion: sonuç, vargı

concordance: anlaşma

to concourse: toplanmak, bir araya gelmek

concrete: 1) beton (Uy), 2) somut; **-pipe**: büz, künk (Uy)

concurrence: aynı yer ve zamanda olmak

concurrent: aynı noktada kesişen, aynı zamanda olan

condensable: yoğunlaşabilir

condensability: yoğunlaşabilirlik

condensate: yoğunlaşık

to condansate: yoğunlaşmak

condensation: yoğunlaşma, buğu; **-column**: yoğunlaşma dikeçi; **-point**: yoğunlaşma noktası

to condense: yoğuşmak

condensed: yoğuşmuş

condenser: yoğuşturucu; **-heat:** yoğuşturucu ısı

condensing: yoğuşma; **-pressure:** yoğuşma basıncı; **-temperature:** yoğuşma sıcaklığı; **-unit:** yoğuşturma birimi, yoğuşturucu

condition: 1) durum, 2) koşul; **-indicator:** durum göstergesi

conditional: koşullu; **-branch:** koşullu sapma (BI)

to conduct: 1) iletmek, 2) yönetmek (orkestra vb)

conductability: iletibilirlik

conductance: iletkenlik

conduction: iletim; **thermal-:** ısı iletim

conductive: iletken

conductivity: iletkenlik, ileticilik; **-cell:** iletkenlik ölçen göze (kap); **electrical-:** elektriksel iletkenlik; **thermal-:** ısı iletkenlik

conductor: iletken

conduit: kablo borusu, hava vb. kanalı (Uy)

cone: koni; **-valve:** konik vana

confirmed: onaylanmış, doğrulanmış

configuration: biçimlenme, kurulum; **-interaction:** kurulum etkileşimi; **-integral:** biçimlenme tümlevi; **atomic-:** atomsal kurulum

confinement: hapsedme, sınırlama, sıkıştırma

to confirm: doğrulamak, onaylamak, pekiştirmek

conflict: çatışma, zıtlık, uyuşmama

confluence: birlikte akmak

confluent: birlikte akan

confocal: eş odaklı

conform: uymak, uygun olmak

conformation: uygun olma

conformity: uygunluk

to congeal: donarak pıhtılaşmak

conjectural: varsayıma dayanan, var sayılan

conjecture: varsayım

conjugate: birleşik, çift olan, eşlenik

to conjugate: birleşmek

conjugation: birleşme

conjunction: birleşme

to connect: bağlamak, birleştirmek, ilgi kurmak

connecting: birleştiren; **-piece:** birleştirme parçası; **-rod:** birleştirme çubuğu

connection: bağlantı, bağ, ilgi; **-bar:** bağlantı çubuğu; **-in paralel:** paralel (yan yana) bağlantı; **-in series:** seri (peşpeşe) bağlantı

connector: bağlayıcı, birleştirici

connection: bağlantı, ilgi

consecutive: ardıl, ardışık; **-sequence:** ardıl sıralama; **-reactions:** ardıl tepkimeler

consensus: görüş birliği, oy birliği

consequence: sonuç

conservation: korunum; **-of energy:** enerji korunumu; **-of mass:** kütle korunumu; **-of matter:** özdek (madde) korunumu; **-of momentum:** devinirlik korunumu

conservative: korunumlu, koruyucu; **-field:** korunumlu alan; **-force:** korunumlu kuvvet; **-system:** korunumlu düzenim

conservation: koruma

to conserve: korumak

to consider: göz önüne almak, saymak

to consign: göndermek

consignee: alıcı, gönderilen şeyi alıcı

consigner: gönderen

consist: oluşmak

consistency: 1) tutarlılık, uyum 2) kıvam

consistent: tutarlı

consistometer: kıvamölçer

consolation: avuntu, teselli; **-prize:** teselli ödülü

console: duvar desteği (Uy)

to consolidate: sağlamlaştırmak

consort: ortak

consortium: birlik

constancy: değişmezlik

constant: 1) değişmez, 2) direngen, oturgun; **-current:** değişmez akım; **-pressure:** değişmez basınç; **-of universal gravitation:** evrensel çekim (ağınım) değişmezi ($k=6,67 \times 10^{11} \text{ N(m/kg)}^2$); **-velocity:** değişmez hız, direngen hız

constantly: sürekli olarak

constituent: bileşen, oluşturan

constitutional: yapısal; **-formula:** yapısal bağıntı; **-isomer:** yapısal eşiz; **-water:** yapı suyu

constraint: kısıtlama, sınırlama

to constrict: daraltmak, sıkmak, kısmak

construction: yapı, kurgu; **-material:** yapım gereçleri

constructional: yapısal

constructive: yapıcı, yapısal

to consult: danışmak

consultant: danışman

consultation: danışma

consumable: tüketim gereçleri

to consume: tüketmek, harcamak

consumer: kullanıcı, tüketicisi

consumption: tüketim

to contact: değmek, dokunmak

contact: değme ucu (Uy)

contact: değme, değim, dokunum; **-angle:** değme açısı; **-action:** değme etkisi; **-breaker:** değmeli kesici; **-face:** değme yüzü; **-person:** ilişki kurulacak kişi; **-point:** değim noktası; **-potential difference:** değme gerilim farkı; **-resistance:** değim direnci, dokunum direnci

contactor: değmeç

to contain: içermek

container: kap

contaminated: bulaşık, kirli; **-solution:** bulaşık çözeltisi; **-surface:** bulaşık yüzey

contaminating: bulaştırıcı; **-particle:** bulaştırıcı parçacık

contamination: bulaşma, kirlenme, birikinti

content: içerik

contents: içindekiler

context: bağlam

continent: kıta, anakara

contingence: bitişme, değme

contingent: umulmadık, beklenmedik, beklenmeyen olay, belirsiz koşullu

continual: sürekli, yinelenimli

continuity: süreklilik; **-equation:** süreklilik denklemi

continuation: sürme

continuous: arası, sürekli; **-flow:** sürekli akış; **-function:** sürekli işlev; **-load:** sürekli yük; **-operation:** sürekli işletim; **-oscillation:** sürekli salınım; **-spectrum:** sürekli izge

continuum: sürekli bölge, sürem

contour: çevre çizgisi, çevrelem; **-line:** eşyüksekti çizgisi

contra: karşı, ters

contra-: karşı anlamı veren ön ek; **-rotation:** ters dönüş

contract: sözleşme; **-price:** sözleşme bedeli; **termination of-:** sözleşmenin bitirilmesi (bitmesi)

contracted: büzülmüş, çekmiş, çekilmiş; **-surface:** büzülmüş yüzey

contraction: büzülüm, büzülme; **-loss coefficient:** büzülme yitiği katsayısı

contractor: yüklenici (Uy)

contractual: sözleşmeden doğan

contradict: çelişmek, aykırı olmak

contradiction: çelişki

contrary: aksine, tersine

contrast: benzememek, zıt olmak, farklılık, açıklık-koyuluk; **picture-:** resimdeki renklerin farklılığı

to contribute: katkıda bulunmak

contribution: katkı

control: denetim, güdüm; **cascade-:** basamaklı denetim, bir denetimin çıkışı diğer denetimin girişine bağlanmış sistem; **-character:** güdüm damgası (Bl); **-element:** denetim öğesi; **-function:** güdüm işlevi; **-process:** denetim işlemi; **-rods:** denetim çubukları (Çf); **-surface:** denetim yüzeyi; **-volume:** denetim oylumu; **automatic-:** özdenetim, kendil denetim; **remote-:** uzaktan denetim

controlled area: denetimli alan

controller: denetçi

convection: taşınım; **-current:** taşınım akımı; **-of heat:** ısı taşınımı

convectional: taşınımsal

convector: ısıyayar (Uy), ısıtıcı

convenience: uygunluk

convenient: uygun, elverişli, ulaşması kolay

convention: anlaşma, gelenek

conventional: geleneksel, alışlagelmiş, oturgun, bilinen; **-energy resources:** alışlagelmiş enerji kaynakları; **-power plant:** geleneksel elektrik üretim santrali; **-signs:** alışılmış imler

to converge: yakınsama

convergent: yakınsak; **-lens:** yakınsak mercek; **-series:** yakınsak diziler

convergence: yakınsama, yakınsaklık

converse: ters, çevrik, karşı

conversely: tersine olarak

conversion: çevirtim, çevirme, dönüşüm, değişim, değiştirim; **-factor:** çevirme çarpanı; **-losses:** dönüştürme yitikleri; **-of energy:** enerji çevirimi (dönüşümü); **-ratio:** dönüşüm oranı

to convert: dönüştürmek, çevirmek

converter: çevirtgeç, çevirgen; **-plate:** çevirgen levha

convertible: 1) dönüştürülebilir, 2) geriye katlanabilir

convex: dışbükey, tümsek; **-lens:** dışbükey mercek; **-mirror:** tümsek ayna

to convey: taşımak, götürmek

conveyor: taşıyıcı; **-apron:** zincirli taşıyıcı (Uy); **-band:** taşıyıcı bant (Uy); **-belt:** taşıyıcı kayışı; **-pulley:** taşıyıcı makarası

cool: serin

coolant: soğutkan, soğutma sıvısı (ya da gazı); **primary-** birincil soğutucu; **secondary-** ikincil soğutucu

cooler: soğutucu

Coolidge tube: Coolidge tüpü

cooling: soğuma, soğutma; **-system:** soğutma düzenimi; **-tower:** soğutma kulesi; **-water:** soğutma suyu

to cooperate: birlikte çalışmak, işbirliği yapmak

coordinate: 1) konsayı, 2) düzenleme; **-system:** konsayı düzenimi

coordination: düzenleşim, kubaşma, eşgüdüm; **-lattice:** düzenleşik (eşdavranışlı) örgü; **-number:** düzenleşim sayısı; **-rule:** düzenleşim kuralı

coplanar: eş düzlemsel

copolymer: eşçoğuz

cord: fitil, ip, tel

core: kor, çekirdek, göbek; **-memory:** çekirdek bellek (BI)

corelation: ilinti; **-coefficient:** ilinti katsayısı; **-energy:** ilinti (kaçınım) enerjisi; **-rule:** ilinti kuralı; **auto-** özilinti; **cross-** çapraz ilinti

coring: petrol aramalarında yeraltına delik delinirken zaman zaman “core” denilen silindirik örnekler alınıp incelenmesi

Coriolis: Coriolis; **-coupling:** Coriolis bağlaşımı; **-forces:** Coriolis kuvvetleri, dönme ve doğrusal devinimlerin etkileşmesiyle ortaya çıkan devinimli başvuru çerçevesindeki kuvvet (RE); **-interaction:** Coriolis etkileşimi; **-perturbation:** Coriolis tedirginliği, Coriolis ekkatması; **-splitting:** Coriolis yarılmaları

cork: mantar ; **-float:** yüzücü mantar

corona discharge: kıvılcımsız boşalma

corner: köşe

cornerwise: çapraz

corpuscule: tanecik

to correct: düzeltmek, doğrulamak

correct: doğru, tam

corrected: düzeltilmiş

correction: düzeltme, doğrulama; **-coefficient:** düzeltme katsayısı

to correspond: karşılık gelmek

correspondance: 1) karşılınım, karşılık bulunma, uygu, eşleme, 2) yazışma; **-principle:** karşılınım ilkesi

corresponding: karşı gelen, uyumlu

correspondingly: karşılık olarak

to corrode: çürümek, çürütmek, paslanmak

corrosion: paslanma, yenme, yenerek aşınma; **-allowance:** paslanma payı (Uy); **-inhibitor:** pas önleyici (Uy)

corrosive: çürütücü, paslandırıcı

corrugated: dalgalı, kıvrımlı, oluklu

corrugated expansion joint: körüklü bağlantı (Müh)

cosine: keseç, kosinüs

cosmic ray: evren ışını; **-decay electron:** evren ışını bozunum elektronu; **-showers:** evren ışını sağanakları; **-tracks (heavy):** (ağır) evren ışını izleri

cosmic dust: evren tozu

cosmology: evrenbilim

cosmos: evren

to cost: mal olmak

cost: gider, eder, paha

cost insurance frieght (CIF): bu terim, satıcının, malın fiyatı, sigortası ve taşınması içinde olan toplam ederini bildirmesidir

cotte(a)r: kama (Uy)

cotton: pamuk

coulomb: elektrik yük birimi (Coul)

Coulomb barrier: Coulomb engeli

Coulomb's law: Coulomb yasası

coulometer: yükölçer

to count: saymak, hesap etmek

counter: 1) sayaç, 2) karşı, ters ; **-balance:** karşı denk; **-current:** karşı akım; **-emf:** karşı yüksüren kuvvet; **-flow:** karşı akış, ters akış; **-tube:** sayaç tüpü; **-weight:** karşı ağırlık, dengeleme ağırlığı

counterclockwise: saat ibrelerinin tersi yönünde

to couple: bağlaştırmak, çiftlenmek

coupled: bağlaşıp, çiftlenmiş, kapışmış

coupling: bağlaşım, çiftlenim, kavrama, kapıştırma; **direct-:** doğrudan bağlaşım; **-adapter:** kapıştırıcı

covalence: değerdeşlik

covalent: eşdeşerli, ortak değerlikli; **-bond:** eşdeşerli bağ, paylaşımli bağ

covariance: eşdeşişim

to cover: kapsamak, örtmek

cover: kapak koruyucu, örtü, toplacın açıklığını örten ve güneş ışınlarını geçiren saydam örtü; bu örtü genelde kızılaltı ışınlara geçirimsiz seçilir (GÜ)

coverage: örtü, kapsam

covolume: oylumdaş, eşoylum

cp (candle power): mum gücü (ışıklanma güç birimi)

cps (cycles per second): saniyedeki dönü sayısı, sıklık

crack: çatlak, yarık

cracking: 1) ayrışım, çatlatma, 2) petrolde hafif ve uçucu ürün oranlarını arttırmak için büyük hidrokarbon moleküllerini küçük moleküllere parçalama; **catalytic-:** tezgen kullanarak ağır

kesirleri düşük sıcaklıklarda benzin ve orta damıtıklara parçalama; **hydro-**: tezenler yardımıyla ve hidrojen ortamında parçalama; **thermal-**: sıcaklık ve basınçla parçalama

-craft: sanat, ustalık anlamında son ek

craftsman: usta, zanaatkar

cramp: kenet (Uy)

crane: vinç (Uy); **-hook**: vinç kancası

crash: çarpışma

craze: sır çatlağı (Uy)

creep: sürünme; **-flow**: sürüngen akış

creepage current: kaçak akım

crest: tepe; **wave-**: dalga tepesi

crimping machine: kenar kıvrırma makinası (Uy)

criteria: ölçütler

criterion: ölçüt

critical: dönüşül, korkulu; **-balance**: dönüşül denge; **-angle of medium**: ortamın dönüşül açısı; **-damping**: dönüşül sönüm; **-heat flux**: dönüşül ısı akısı; **-mass**: dönüşül kütle; **-point**: dönüşül nokta; **-potential**: dönüşül gerilim; **-size**: dönüşül büyüklük; **-speed**: dönüşül (korkulu) hız; **-temperature**: dönüşül sıcaklık; **-volume**: dönüşül oylum; **super-**: bir ortamın etkin çoğalma (katlanma) katsayısı 1'den büyük olması durumu; **sub-**: bir ortamın çoğalma (katlanma) katsayısı 1'den küçük olması durumu

to criticize: eleştirmek

Crookes' tube: Crookes tüpü

Crop: ürün (tarlada)

to crop: kırmak

cross: çapraz; **-cut saw**: bıçkı (Uy); **-check**: çapraz sağlama; **-flow**: çapraz akış; **-modulation**: çapraz kiplenim; **-polarization**: çapraz kutuplanma; **-section**: 1) enine kesit, 2) etkin kesit; **-slide**: çapraz kızak (Uy); **-term**: çapraz terim

crossing: kesişen

crossing matrix: Çaprazlama dizeyi

crossover: deve boynu (Uy)

crucible: pota

crude oil (petroleum): ham petrol, parafinli ya da asfaltlı ham petrol; **parafin based-:** başat olarak parafin serisinden hidrokarbon içeren petrol; **naphtane based-:** başat olarak sikloparafin serisinden hidrokarbon içeren petrol

to crush: kırmak, ufalamak

crusher: kırıcı, ufalayıcı

crust: kabuk; **earth-:** yer kabuğu

-cry: Çok soğuk anlamında n ek

cryogenics: soğubilim, çok düşük sıcaklıklar bilgisi

cryoscope: soğukgzler

cryoscopy: donma noktası ölçümü

cryostat: soğuk gözetir, soğuk gözetim kabı

crystal: rt, kristal; **-analysis:** rt özümlemesi; **-angles:** rt açıları; **-detector:** rtl algıç; **-effects:** rt etkileri; **-field:** rt alanı; **-grating:** rt ağı; **-growing:** rt büyütme; **-lattice:** rt örgüsü; **-oscillator:** rtl salınıcı; **-spectrograph:** rtl izgeizer; **-system:** rt düzenimi; **ionic-:** yknsel rt; **isomorphous-:** eğbiim rt; **liquid-:** sıvı rt; **mixed-:** karığık (karma) rt; **molecular-:** moleküsel rt; **uniaxial-:** tekeksenli rt

crystalline: rts; **-silicon:** rtl silisyum, rt yapı gösteren (uzun erimli düzeyde silisyum atomları dizilimi) silisyum maddesi; **- solid:** rts katı

crystallization: rtleğim

crystallize: rtleğme, rtleğtirme; **explosive-:** ardısıra rtleğim

crystallography: rtzmbilim

c. c. (cubic centimeter): yzdebirmetre (santimetre) kp (oylum birimi)

cube: l, kp; **-root:** kpkk

cubic point group: küpsel nokta öbeği

cubicle: odacık

to cumulate: birikmek

cumulative: birikmeli, yığılmalı

curbstone: kaldırım taşı

Curie(Ci): ışınsaçarlık birimi (saniyede $3,7 \times 10^{10}$ parçalanma; 1 Ci: $3,7 \times 10^{10}$ Bq.)

CurieMeV: güç birimi (1 CiMev: 5,93 mWV)

Curie balance: Curie tartacı

Curie law: Curie yasası

Curie point: Curie noktası

curl: 1) dönül (Mat), 2) kıvrım

curling tool: kıvrırma takımı, kenar kıvrır (Uy)

current: 1)akım, 2) geçerli; **-density:** akım yoğunluğu; **-density of solar cell:** güneş gözesinin akım yoğunluğu ($J = A.cm^{-2}$), güneş gözesinin elektrik akım çıkışının gözenin alanına (ya da etkin alanına) oranı (GÜ); **eddy-:** burgaçlı akım, çevrinti akımı; **instantaneous-:** anlık akım

currency: para

curriculum vitae (c.v.): özgeçmiş

cursor: ok (Bl)

curtain: perde

curvature: eğrilik, bükülme

curve: eğri; **-tracer:** eğri izleyici

curvilinear: eğriçizgisel, eğrik; **-space:** eğriçizgisel uzay, eğrisel uzay; **-distortion:** eğrik çarpılma

cushion: yastık

custom: gelenek

customer: alıcı, müşteri

customs: gümrük

to cut: kesmek

cut: kesme; **-in:** araya sokma

cut-off: kesme, kesilme; **-energy:** kesme enerjisi

to cut out: kesmek, ayırmak

cutter: kesici, keski

cutting: kesme; **-angle:** kesme açısı; **-tool:** kesici takımı

cybernetics: güdümbilgisi

cycle: döngü; **-time:** döngü süresi

cyclic: döngüsel, dönül; **-operation:** döngüsel işlem

cycloid: çember eğrisi, yuvarlanma eğrisi

cyclon: siklon, düşük basınç çevrintisi

cylinder: silindir, yuvak, yuvgu, merdane (Uy)

D, d

dairy: mandıra; **-products:** süt ürünleri

dam: set, su bendi, baraj; **-embarkment:** baraj gövdesi; **-lake:** baraj gölü; **-reservoir:** baraj gölü; **-shutter:** baraj kapağı

damage: hasar, zarar

damp: nem, ıslaklık

damped: sönümlü, sönümlenmiş; **-balance:** sönümlü tartaç; **-oscillation:** sönümlü salınım; **-wave:** sönümlü dalga

damper winding: söndürücü sargı (Müh)

damping: sönüm, söndürme; **-coefficient:** sönüm katsayısı; **-factor:** sönüm çarpanı; **-ratio:** sönüm oranı

danger: tehlike

dangerous: tehlikeli

Daniell cell: Daniel gözesi

daraf: 1/farad

dark: karanlık; **-current:** karanlık akımı, ışıksız akım

dark-discharge: ışıksız boşalım, karanlık boşalım

dark-heat: koyu-kızıl

dark-line spectrum: karanlık çizgi izgesi, soğurum izgesi

dark room lamp: karanlık oda lambası

dash: tire imlemi

dashboard: göğüs paneli, ön panel (otomobillerde)

dashed line: kesikli çizgi

data: veri; **-bank:** veri bankası (Bl); **-base:** veri tabanı (Bl); **-base administrator:** veri tabanı yönetmeni (Bl); **-collection:** veri toplamı (Bl); **-converter:** veri dönüştürücü; **-display:** veri gösterimi; **-entry:** veri girişi; **-evaluation:** veri değerlendirme (Bl); **-flowchart:** veri akış çizeneği

(Bl); **-logger**: veri kütükleyici, veri kütüğü tutucu; **-processing**: veri işlem (Bl); **-processor**: veri işleyici (Bl); **-storage unit**: veri saklama birimi (Bl); **-transfer**: veri aktarımı

dated: günlü

date bond: nokta bağ

datum: veri ölçüm başvuru noktası (ekseni, düzlemi) (Uy); **-level**: başvuru düzeyi (Uy)

daughter: bozunum ürünü (Çf); **-nucleus**: ürün çekirdek (Çf)

day: gün, gündüz; **astronomical-**: gökbilim günü (ortalama güneş günü); **lunar-**: ay günü; **mean solar-**: ortalama güneş günü; **solar-**: güneş günü

daylight lamp: günışığı ısıtaç

db (decibel): bel'in (ses yeğinliği birimi) onda biri

dc (direct current): doğru akım, düz akım

DC conditioner: doğru akım değiştirgeci, güneş gözesi sistemlerinde göze dizisinin çıkış gerilimini kullanılabilir bir doğru akım gerilimine çeviren sistem (GÜ)

DC/AC converter: doğru akım/dalgalı akım dönüştürgeci

DC motor: doğru akım motoru

DC voltage: doğru akım gerilimi

dead: ölü, cansız; **-band**: ölü kuşak, çıkışsız kuşak; **-center**: ölü nokta, kör nokta; **-circuit**: gerilimsiz devre (El); **-end**: kör uç, çıkmaz sokak; **-load**: ölü yük, değişmez yük; **-point**: ölü nokta; **-time**: ölü süre, kör süre; **-weight**: boş ağırlık, yüksüz ağırlık, dara ağırlığı (Uy); **-zone**: ölü bölge

deadline: 1) ölü yol, akımsız yol (El), 2) süre sonu

deadly: öldürücü

deaeration: hava alma

deballasting: tankerlerdeki petrol tanklarının suyla yıkanmalarında bu yıkama suyunun denize verilmesi (Çev)

debit: borç, zimmet

debris: yıkıntı, çöküntü

debris screen: pislik süzgeci, pislik tutucu ızgara (Uy)

De broglie wave: De broglie dalgası

debug (a program): düzeltme (bir izlenceyi), bozukluğu giderme

debunching: demet yayılımı, salkım yayılım

Debye-Hückel theory: Debye-Hückel kuramı

deca-: on (10) anlamında önek

decade: onyıl

decade resistance box: onluk (onlu) direnç kutusu

decagon: onköşe

decahedron: on yüzeyli

to decant: süzerek boşaltmak

decantation: süzme

decanter: durultucu

decay: bozunma, bozunum, çürüme; **-costant:** bozunum değişmezi; **-curve:** bozunum eğrisi; **-particle:** bozunum parçacığı; **-product:** bozunum ürünü; **-ratio:** bozunum oranı; **-series:** bozunum dizileri; **-time:** bozunum süresi; **branching-:** dallı bozunum; **radioactive-:** ışın saçan bozunum

deceleration: yavaşlama, eksi ivme

deci-: ondabir (0.1) anlamında önek

decibel: logaritmik ölçülen ses düzeyi birimi ("bel" biriminin onda biri)

to decide: bir yargıya varmak

decimal: ondalık; **-digit:** onlu sayı (Bl); **-point:** ondalık imi (Bl); **-scale:** ondalık ölçek; **-system:** ondalık düzenim

declading: giydirmenin kaldırılması, kılıf kaldırım (Çf)

declaration: demeç

to declare: bildirmek, açıkça söylemek

declination: eğim, eğiklik; **-angle:** eğiklik açısı (Güneşten gelen ışınlarla ekvator düzlemi arasındaki açı) (GÜ)

decline: eğik

declinometer: eğiklikölçer

decoding: düğüm çözme

to decolor: soldurmak

decolorant: renk giderici

to decompose: bileşenlerine ayırmak, ayrışmak

decomposed: ayrışık

decomposition: bozulma, çözünüm, ayrışım

to decontaminate: kirlilikten arıtmak

decontamination of radioactivity: ışınsaçar bulaşmanın giderilmesi (Çf)

to decouple: bağlaşım çözmek, bağlaşım bozmak

to decorate: süsleme, bezeme

decrease: azalma, azaltma, düşme, eksiltme

decrement factor: azalma çarpanı, küçölme çarpanı

to deduct: çıkartmak

deduction: çıkartma, eksiltme, tüm dengelim

deductive method: tüm dengelim yöntemi

dedusting: tozdan arındırma

deep: derin

deep drawing: derin çekme (Uy)

deep-freeze: derin-dondurucu

deep well: derin kuyu; **-pump:** derin kuyu pompası

de-excitation breaker: uyarı kaldırma kesicisi (El)

to default: yapmamak, katılmamak, savsamak

default: savsama, kusur

defect: kusur, gedik, özür, eksiklik

defect liability: hata, kusur ya da eksikliğe karşı sorumluluk (Uy), eksiklik sorumluluğu

defective: kusurlu, eksik

defence: savunma

defiaction: salgı, sehim, bel verme (Uy)

deficiency: eksiklik, kusurluluk

to define: belirtmek, tanımlamak

definite: belirli, kesin; **-integral:** sınırlı tümlev

definite proportions law: belirli oranlar yasası

definition: tanım

to deflate: havasını boşaltmak

to deflect: saptırmak

deflecting vane anemometer: çarklı yelölçer

deflection: sapma, saptırma; **-angle:** sapma açısı; **-yoke:** saptırma boyunduruğu

deflector (Pelton turbines): saptırıcı (Pelton türbünlerinde) (Müh)

deflector: saptırıcı

to defoam: köpük gidermek

to deform: biçimini bozmak, yamrultmak

deformation: yamrulma, yamulma, çarpılma, biçimsel bozulma; **-amplitude:** çarpılma genliği; **-bands:** yamrulma kuşakları; **-potential:** yamrulma gerilimi; **-vibration:** yamrulma titreşimi

defroster: buz çözücü

defrosting: buzunu eritme, buz çözme (Müh)

defroth: köpük giderme

degass: gazdan arıtma, gazını alma

degassing: gaz giderme, gaz atımı; **-unit:** gaz atımı birimi

degeneracy: çakışıklık, çakışma

degenerate: çakışık, katlı; **-species:** çakışık türler; **-state:** çakışık durgu, katlı durgu; **-vibration:** çakışık titreşim, katlı titreşim

degenerated: bozulmuş, yoz

degrade: özelliğini bozma, özelliğini düşürmek

degree: 1) derece, 2) kerte, 3) basamak; **-of freedom:** özgürlük derecesi (boyutu); **-of purity:** saflık derecesi; **-of saturation:** doygunluk derecesi

dehumidifaction: nemini giderme (Müh), nemini alma

dehumidifier: nem giderici, nem alıcı

to dehydrate: kurutmak, suyunu almak

dehydration: kurutma, su alma, suyunu giderme

to deice: buz eritmek

deicer: buz çözücü

deionization: yükün giderme, yükünlenimden kurtulma; **-potential:** yükün giderme gerilimi

deionizing: yükün giderici

to delay: gecikmek

delay: gecikme, geciktirme; **-circuit:** geciktirme devresi; **-ed neutron fraction:** gecikmiş nötron kesimi; **-time:** gecikme süresi

to delete: silmek, yok etmek

delete character: sil damgası (Bl)

delicate: ince, duyarlı

deliquescent: nemlenerek sıvılaşılan

to deliver: götürmek, dağıtmak, vermek

delivered at site: yerinde verilecek

delivery: verilme, teslim; **-head:** basma yüksekliği (pompalarda)(Uy); **-period:** götürülüp verilme (teslim) süresi; **-point:** besleme noktası (Uy); **-terms:** verilme koşulları; **-valve:** çıkış vanası (dizel motorlarda)(Müh)

delocalization: yerelliğin bozulması, yersizleştirme, yayılma

delocalized orbit: yaygın yörünge (dolanca)

delta connection: üçgen bağlantı (El)

demagnetization: mıknatıslık çözüm, mıknatıslık giderme

demagnetizer: mıknatıslık giderici

demagnetizing ampere-turns: mıknatıs giderici amper-sarım

to demand: istemek

demineralization: minerallerden arındırma (sularda)

to demolish: yıkmak, sökmek

demolition: yıkma, sökme

demonstration: gösterim, gösteri

to demonstrate: göstermek, gösterim yapmak, örnekle anlatmak

to demount: sökmek, parçalarına ayırtırmak

denaturated alcohol: içilmez alkol

denaturation: denşirme

denim: kot kumaşı, pamuklu kumaş

denitrification: yanan fosil yakıtlarda yanma sırasında ortaya çıkan azot oksitleri giderme (Çev)

denominator: payda (Mat)

dense: yoğun, koyu

densimeter: yoğunölçer

density: yoğunluk; **-function:** yoğunluk işlevi; **radiant-:** ışınlam yoğunluğu; **relative-:** bağıl yoğunluk

detrimental: zararlı; **-heavy metals:** zararlı ağır metaller (Çev), sanayide birçok alanda kullanılan cıva, kurşun, selenyum, krom, berilyum, manganez, çinko, bakır, nikel, kadmiyum, talyum, vanadyum, kobalt gibi metaller çevreye verildiğinde canlılarda birikimli zehirli etkilere yol açarlar

deodorant: koku giderici

deodorizing: koku giderme

deoxidizer: indirgeyici, oksijeni alıcı

to depart: ayrılmak

department: bölüm

departure: ayrılma, salınım (kendinden denetim düzenimlerinde) (Müh)

dependable: güvenilir

dependence: bağımlılık, bağımlı olma

dependent: bağımlı; **-variable:** bağımlı değişken

to deplete: boşaltmak, tüketmek

depleted reservoir: tükenmiş depo kaynak

depletion: tükenim, tükenme, boşalma; **-zone:** tükenme bölgesi

depletion layer: sahanlık bölgesi, tüketim katmanı

depolarization: kutuplaşım çözümü, kutuplaşımın arıtılması

depolarizer: kutuplaşma çözer

depolished glass: buzlu cam

to deposit: 1) dibe çökmek (Uy), tortulaşmak, 2) geri almak üzere bırakmak

deposit: 1) bırakıntı, 2) tortu, doğal yığıntı

deposition: bırakım, tortu

depot: ambar, depo

depreciation: değer yitimi

depressing of freezing point: donma noktası alçaltımı

depth: derinlik, çukurluk; **-of discharge:** boşalma derinliği, bir elektrik depolama düzeneğinin boşalma durumunu belirten boyutsuz değer, çoğu zaman % ile verilir

derivative: türev

derivation: türetim

to derive: türetmek

derived units: türetilmiş (türetik) birimler

derrick: vinç dikmesi

desalination: deniz suyunun tuzunu giderme

desalter: dışarı tuz atıcı, tuzayıricı

to descale: kazan taşı temizlemek (Uy), kazıyarak kabuklardan arındırma, pul kazımak

to descend: inmek, azalmak

descending: azalan; **-order:** azalan sıra

to describe: betimlemek

description: betim

descriptive: açıklamalı, tanımlayıcı, betimleyici

desiccant: kurutucu madde

to desiccate: kurutmak

design: tasarım, biçim, çizgi; **schematic-:** taslak tasarım

to designate: adlandırmak, atamak, göstermek

desired: istenen, arzulanan; **-value:** istenen değer

desk: okul sırası, yazı masası

desk top: masaüstü (Bl)

desorption: koyuverme, yüzdenbırakım

to dessicate: nem gidermek, kurutmak

dessicant: kurutucu, nem giderici

dessicator: kurutma kabı, kurutkap

destination: hedef, varış yeri

to destruct: hasar vermek, yok etmek

destructive: örseleyici; **non-:** örselemeyen; **non- testing:** örselemesiz inceleme, incelenen cisme zarar vermeyen örselemeden inceleme

desulphurization: kükürt giderme

desuperheater: kızgınlık giderici (Müh)

detachable: ayrılabilir

detail: ayrıntı; **-drawing:** ayrıntılı çizim

to detect : algılamak, ortaya çıkarmak

detection: algılama

detector: algıç; **fire-:** yangın algıcı; **smoke-:** duman algıcı

detent: tetik, mandal (Müh)

detergent: arıtıcı

deterioration: zehirlenme (Uy), bozulma

determinant: belirtken

determination: belirleme, bulma

to determine: belirlemek, sınır koymak

determined: kesin, belirlenmiş

detonation: patlama, gürleme (Uy)

detrimental: zararlı

detrimental heavy metals: zararlı ağır metaller (Çev), sanayide birçok alanda kullanılan cıva, kurşun, selenyum, krom, berilyum, manganez, çinko, bakır, nikel, kadmiyum, talyum, vanadyum, kobalt gibi metaller çevreye verildiğinde canlılarda birikimli zehirli etkilere yol açarlar

to devalue: değerini düşürmek

to develop: geliştirmek

developer: geliştirici

development: gelişim, geliştirim; **-burden:** geliştirme harcamaları

deviation: sapma, sapım

device: gereç, aygıt

dew: çiylenme; **-drop:** çiy damlası; **-point:** çiylenme noktası; **-temperature:** çiylenme sıcaklığı

Dewar flask: Dewar kabı, termos

di-: iki anlamı veren önek

diagonal: köşegen

diagonalization: köşegenleştirme

diagram: çizim, çizenek; **block-:** öbek çizeneği

dial: bölümlü yüz, kadran (Uy); **-indicator:** kadranlı gösterge; **-thermometer:** kadranlı derece

diamagnetic: mıknatısiten

diamagnetism: mıknatısitim

diameter: çap

diametrical: çapsal

diametrically: çap boyunca

diamond: 1) elmas, 2) baklava biçimi; **-cutter:** elmas kesici; **-tool:** elmas uçlu takım

diaphragm: 1) zar, 2) körük, 3) gözbebeği, (Uy), 4) değişmez kanat tekeri; **-pump:** zarlı tulumba

diary: günlük, günce

diatomic molecule: ikiatomlu molekül

die: 1) kalıp (Uy), 2) diş kılavuz (Uy) 3) lokma (Uy); **-casting:** kalıp dökümü (Uy)

die out: sönme, yok olma

dielectric: içyüklenik, yalıtkan; **-coefficient:** içyükleniklik katsayısı; **-heating:** içyüklenik ısıtma, elektriksel olarak iletken olmayan bir cismin değişken sıklıkta (1MHz-300MHz) durukelektrik alanda tutulmasıyla ortaya çıkan ısıyla ısıtılması; **-loss:** içyükleniklik yitigi; **-strength:** yalıtkanlık dayancı

diesel (diesel fuel): dizel, mazot; sıkıştırmayla ateşlemeli içten yanmalı motorlarda kullanılan sıvı hidrokarbon karışımı, özellikleri ve bileşimi ulusal kurallara bağlıdır; **-cycle:** dizel döngüsü; **-engine (motor):** dizel motoru; **-oil:** mazot

difference: 1) çıkarım, 2) ayırım, 3) değişim; **potential-:** gerilim çıkarımı

different: ayrımlı, farklı

differential: türevsel, ayrımsal; **-analyser:** türevsel çözümleyici; **-amplifier:** ayrımsal yükselteç; **-cross section:** türevsel etkin kesit; **-equation:** türevsel (türevli) denklem; **-expansion:** göreceli genleşme; **-head:** ayrımsal basma yüksekliği (Uy); **-pressure gauge:** ayrımsal basınçölçeri

differentiation: türevleme

difficult: zor

diffraction: kırınım; **-grating:** kırınım ağı

to diffuse: yayınmak

diffuse: yayınık; **-band:** yayınık bant; **-lighting:** yayınık aydınlanım; **-radiation:** yayınık ışınım, gelen Güneş ışınımının doğrudan olmayan ve her doğrultudan saçılım ve yansımalarla gelen kesimi (GÜ); **-reflection:** yayınık yansıma; **-series:** yayınık diziler; **-transmission:** yayınık geçirim

diffuser: yayındırıcı, saçıcı; **-vane:** saçıcı (yönlendirici) kanat (Uy)

diffusion: yayınım; **-area:** yayınım alanı; **-barrier:** yayınım engeli; **-coefficient:** yayınım katsayısı; **-cooling:** yayınım soğuma; **-column:** yayınım dikeçi; **-heating:** yayınım ısıtma; **-length:** yayınım uzunluğu; **-pump:** yüksek düzeyde hava boşaltma pompası, yayınımlı pompa (basaç); **-theory:** yayınım kuramı; **-time:** yayınım süresi

diffusivity: yayınlılık

to digest: sindirmek

digester: biyogaz mayalama düzeneği (BK), havasız ortamda mayalama (çürütme) tankı

digger: kazıcı (Uy)

digit: sayı, basamak

digital: sayısal; **-computer:** sayısal bilgisayar; **analog -converter:** orantılı-sayısal çevirici

to digitize: sayısallaştırmak

dihedral: iki yüzeyli

dilatation: genişim

dilatometer: genişimölçer

dilemma: ikilem

diluent: seyreltici

dilute: seyreltik

dilution: seyreltim

dim: loş

to dim: kısmak, loş yapmak

dimension: boyut

to diminish: azalmak

dimmer: ayarlı kısıcı, loşlaştırıcı

diode: diyot, çiftüşek; **blocking-:** engelleme diyotu, ters elektrik akımlarını güneş gözesi panellerine/dizilerine engelleyen göze panellerine/dizilerine seri olarak bağlanmış diyot (GÜ)

dip: paklama çözeltisi (Uy); **-brazing:** daldırmalı sert lehimleme; **-painting:** daldırmalı boyama

to dip: daldırmak, batırmak

dip stick: daldırma çubuğu, ölçme çubuğu (Uy)

diphase: iki evreli

dipole: çiftkutup; **-bond:** çiftkutuplu bağ; **-moment:** çiftkutup kolcuğu; **-orientation:** çiftkutup yönelimi; **-radiation:** çiftkutup ışınımı

dipstick thermometer: daldırılmalı derece (sıcaklıkölçer)

direct: doğrudan; **-current (d.c):** doğru akım, düz akım; **-current DC conditioner:** doğru akım değiştirgeci, güneş gözesi sistemlerinde göze dizisinin çıkış gerilimini kullanılabilir bir doğru akım gerilimine çeviren sistem (GÜ); **-current generator:** doğru akım üretici; **-current voltage:** doğru akım gerilimi; **-firing system:** doğrudan yakma düzenimi (buhar kazanlarında); **-heating:** doğrudan ısıtma, maddenin, ısı kaynağı olarak kullanılan yakıtın yanma ürünüyle doğrudan değişim durumu ya da elektriksel iletimle ısıtma; **-radiation:** doğrudan ışınım, doğrudan Güneşten gelen ışınım (GÜ)

direction: doğrultu; **-of rotation:** dönme yönü

directly: doğrudan, dolaysız; **-proprtional:** doğru orantılı

directory: kılavuz

direct product: doğrudan çarpım

dirt: pislik, kir

disadvantage: kusur

disagreement: anlaşmazlık

disassambled: sökülmüş, parçalarına ayrılmış

disc: yuvarlak levha, ayna (Uy), teker; **-brake:** aynalı fren (Müh); **-clutch:** aynalı kavrama (Müh)

to discard: geçersiz kılmak, kullanımdan almak

discharge: boşalma, boşaltma; **-head:** boşaltma yüksekliği (basıncı) (Müh); **-channel:** boşaltma kanalı; **-coefficient:** boşalma katsayısı; **-pipe:** boşaltma borusu; **-pressure:** boşaltma basıncı; **-valve:** boşaltma vanası (Müh); **-velocity:** boşalma hızı; **dept of-:** boşalma derinliği, bir elektrik depolama düzeneğinin boşalma durumunu belirten boyutsuz değer,çoğu kez % olarak verilir.

discipline: bilim dalı, uzmanlık dalı

to disconnect: ayırmak, çözmek

disconnecting switch: ayırıcı

discontinuity: süreksizlik

discontinuous: süreksiz, kesikli

discount: indirim

discovery: buluş

discrete: kesikli, ayırık; **-band:** kesikli bant; **-sets:** ayırık kümeler

to discriminate: ayıklamak

discriminator: ayıklayıcı

to discuss: görüşmek, tartışmak

discussion: tartışma, görüşme

to disembark: karaya çıkmak (gemicilikte)

disengaging: bağlantıyı kesme, bağdan kurtarma (Müh)

to disintegrate: parçalara ayırmak, parçalamak

disintegration: parçalanma; **-constant:** parçalanma değişmezi; **-energy:** parçalanma enerjisi

disk: teker; **-storage:** teker bellek (BI)

dislocation: yerinden olma, yerinden etme, kayma

dismantled: soyulmuş, parçalanmış

disorder: düzensizlik

dispatch: dağıtım, gönderim

to disperse: serpmek, dağıtmak, renklere ayırmak

dispersion: serpinim, dağınım, renklere ayrılım; **-force:** serpinim kuvveti; **-fuel:** serpinik yakıt; **-of light:** ışığın renklere ayrılması

dispersive: serpinik; **-power:** renklere ayırma gücü, ayırma gücü

displaced: yerinden oynamış, kaymış

displacement: yerdeğiştirim, kayma; **-current:** yerdeğiştirim akımı (EI)

display: 1) görüntü, 2) sergi; **-unit:** gösterici

disposable: atılabilir

dispute: uyuşmazlık, anlaşmazlık

to disrupt: bozmak, dağıtmak

disruptive strength: delinme dayancı

dissipation: yitirim, harcanım; **-function:** yitirim (harcanım) işlevi; **-of energy:** enerji yitirimi (harcanımı)

to dissipate: dağıtmak, gidermek

dissipative force: harcayıcı kuvvet, korunumsuz kuvvet, yitirgen kuvvet

to dissociate: çözüşmek, ayrışmak

dissociation: çözüşüm, ayrışım; **-constant:** çözüşüm değişmezi; **-energy:** ayrışım enerjisi

dissolution: çözünüm, çözünme

to dissolve: çözmek, erimek

dissolved oxygen: suda (ya da sıvıda) çözünmüş oksijen (Kim)

dissolvent: çözücü, eritici

distance: uzaklık; **-piece:** ara parça (Uy)

distant: aralık, uzak

distant reading device: uzaktan okuyan düzenek

to distil: damıtmak

distillate: damıtık

distillation: damıtım, damıtma; **fractional-:** kesimli (ayrimsal) damıtım; **vacuum-:** boşlukta damıtım

distilled: damıtılmış, damıtık; **-water:** damıtık su

distiller: damıtıcı, imbik

distinct: ayrı, belirgin

to distort: bozmak, çarpıtmak, bğröltmek

distorted: çarpılmış, bğrök

distortion: çarpılım, bğrölüm

to distribute: dağıtmak

distribution: dağıtım, dağılım, bölüşüm; **-box:** dağıtım kutusu (Uy); **-coefficient:** dağılım katsayısı; **-factor:** dağılım çarpanı; **-network:** dağıtım ağı

distributor: dağıtıcı

district: bölge; **-heating:** bölgesel ısıtma

disturbance: tedirgeme, tedirgi

ditch: hendek

divalent: iki değerklikli

to diverge: ıraksamak, birbirinden uzaklaşmak

divergence: ıraksama, uzaklaşma

divergent: ıraksak; **-lens:** ıraksak mercek; **-series:** ıraksak diziler

to divert: saptırmak, başka yöne çevirmek

to divide : bölmek

dividend: bölünen

division: bölme, **-plate:** bölme aynası (Uy)

divisor: bölen

document: belge; **-reader:** belge okuyucu (Bl)

documentary: belgesel

dog: ocak demiri, kanca (Uy)

dodge: birden kenara çekilme, birden yana kaçış

dollar: dolar (ışınsaçarlık birimi)

domain: bölgecik, yöre; **-theory:** bölgecik kuramı

dome: kubbe

domestic: evsel, ülke içi, yerli; **-industry:** yerli sanayi; **-photovoltaic system:** evsel güneş gözesi sistemi, ev yüklerine elektrik sağlayan güneş gözesi sistemi (GÜ); **-water:** içme suyu

dominant: başat, baskın; **-wavelength:** başat dalga boyu

donkey engine: donki makinesi (Uy) (özellikle gemilerde hafif iş ve pompalar için kullanılan küçük ısı makinalı pompa)

donor (in solar cell): verici (güneş gözelerinde) (GÜ), dengeli gereç yapısına ek elektron veren katkı maddesi

donor atom: verici atom

door: kapı; **-step:** kapı eşiği

dopant: katkı maddesi; yarıiletken maddenin elektriksel özelliklerini değiştirmek için eklenen kimyasal (GÜ)

to dope: katkılamak

Doppler broadening: Doppler genişlemesi

dormitory: koğuş, yatakhane

dose: doz; **absorbed-:** soğurulan doz, birimi Gray (Gy), $1\text{Gy} = 1\text{J/kgV}$; **accumulated-:** birikmiş doz; **-equivalent:** doz eşdeğeri, değişik ışınım altında kalma durumunda soğurulan doz ile nitelik çarpanı, dağılım çarpanı gibi etmenlerle çarpımı, birimi Sievert, $1\text{Sv} = 1\text{J/kg}$, ya da $1\text{rem} = (1/100)\text{Sv}$; **maximum permissible-(MPD):** ençok izin verilebilen doz; **median lethal-(LD50)-:** büyük kalabalıkların %50 sini öldüren ışınım dozu; **permissible-:** izin verilen doz, alınabilir doz; **skin-:** deri dozu; **threshold-:** eşik doz; **-equivalent:** doz eşdeğer

dosimeter (dosemeter): dozölçer

dosimetry: dozölçüm

dot: benek, nokta

dotss per inch (dpi): bir inç uzunluğundaki nokta sayısı

dotted line: nokta nokta çizgi

double: çift, iki kat yapma; **-acting:** çift etkili; **-bond:** çift bağ; **-glaze window:** çift camlı pencere; **-layer:** çift yaygı (katman); **-refraction:** çift kırılma; **-casing:** çift gövdeli (türbün); -

collar thrust bearing: çift bilezikli basınç yatağı (Müh); **-ended stud:** çift uçlu vida; **-flow:** çift akışlı; **-pressure stram turbine:** çift basınçlı buhar türbünü

doublet: ikili; **-state:** ikili durgu

doubling time: katlanma süresi, iki katına çıkma süresi

doubly degenerate spices (vibration): ikili çakışık tür (titreşim)

dousing system: püskürtme (ıslama) düzenimi

dovetail: kırlangıç kuyruğu; **-groove (turbines):** kırlangıç kuyruğu biçimli yiv (türbünlerde) (Müh); **-joint:** kırlangıç kuyruğu şekilli geçme (Uy)

dowel: ağaç çivi, tahta çivi

down: aşağı

down time: durma süresi (Uy), arıza süresi (Uy)

downdraft: aşağı çekişli (Uy)

downstairs: alt kat

dozen: düzine, deste

dpi (dotss per inch): bir inç uzunluğundaki nokta sayısı

draft: 1) çekiş (kazanlarda), 2) taslak, kaba çizim; **-loss:** çekiş yitiği (Uy)

draftsman: teknik ressam

drag: sürüklenim, sürükleyerek çekme; **-bar:** çeki demiri (Müh); **-coefficient:** sürüklenim katsayısı, hava direnci katsayısı; **-force:** sürüklenme kuvveti (RE), türbün kanadına rüzgarın etki ettirdiği sürüklenme kuvveti; **-rope:** çeki halatı

to drain: boşaltmak, akıp boşalmak

drain: akaç

drainage: boşaltma; **-ditch:** boşaltma hendeği; **-pit:** boşaltma çukuru

draught: çekiş (kazanlarda) (Uy)

to draw: 1) çekmek (Uy) 2) çizmek; **-bar spring:** çekme çubuğu yayı (Uy)

drawing: çizim, resim çizme

to dredge: taramak (Müh)

drier: kurutucu, kurutma düzeneği

drift: sürüklenim

to drift: sürüklemek

to drill: delmek, delik açma

drill: delgi, burgu, matkap ucu; **-chuck:** matkap aynası (Uy)

drinkable: içilebilir

drinking water: içme suyu; **-cooler:** içme suyu soğutucusu

to drip: damlamak

drip: damla; **-proof:** su sıçramasına karşı korumalı (Uy)

to drive: sürmek, kullanmak, yol vermek

drive test: deneme sürüşü

driving force: sürücü kuvvet

driving license: sürücü belgesi

to drop: düşmek

drop: 1) düşme, düşüş, 2) damla; **-test:** düşme sınaması, dayanıklılık sınaması (Müh); **-weight method:** damla ağırlığı yöntemi

droplet: damla; **-condensation:** damlacıklı yoğunlaşma

drum: davul, tambur; **-brake:** kampanalı fren (Müh); **-cooler:** tambur türü soğutucu (Müh); **-filter:** davulcu süzgeç; **-pump:** dönel pompa (Uy); **-screen:** tamburlu elek (Uy); **type turbine:** tambur türü türbün

to dry: kurutmak

dry: kuru; **-air:** kuru hava; **-alcohol:** susuz alkol; **-ash:** kuru kül; **-battery:** kuru göze takımı; **-bulb thermometer:** kuru sıcakölçer; **-cell:** kuru göze; **-cleaning:** kuru temizleme; **-gas:** kuru gaz; **-ice:** kuru buz (CO₂ buzu); **-quenching:** kuru soğutma; **-saturated steam:** kuru doymuş buhar (Uy); **-steam:** kuru buhar

dryer: kurutucu

drying: kurumak, kurutmak, suyu çekilmek, kurulamak (Uy); **solar-:** güneş enerjisiyle kurutma

dryness: kuruluk

dual: ikili; **-fuel motor:** çift yakıtlı motor

duality: ikilem, ikililik

duct: hava kanalı; **-vanes:** kanalda hava saptırma kanatları (Uy)

ductile: sünek, sünebilen; **-pipe:** sünek boru

Dulong and Petit's law: Dulong-Petit yasası

dummy: takma, aldatıcı; **-hole:** kör delik

to dump: dökmek, boşaltmak

duo-: iki anlamı veren ön ek

duplex: çift; **-transmission:** bilgi aktarımının bir sistem aracılığı ile aynı anda zıt doğrultularda yapılması

duplication: ikileme

durable: dayanıklı

dust: toz; **-collector:** toz toplayıcı; **-cover:** toz kapağı; **-discharge:** kül atma; **-emission:** toz salımı; **-filter:** toz süzgeci, toz tutucu; **-separator:** toz tutucu

dustproof: toz geçirmez

duty: görev

to dwell: oturmak

dwelling: ev, konut

dye: boya

dyeing: boyama

dyn: din (CGS birimlerinde kuvvet birimi) (10^{-7} N)

dynamic: dirik; **-allotropy:** dirik eşözdelik; **-equilibrium:** dirik denge; **-pressure:** dirik basınç

dynamics: diriklikbilgisi

dynamo: mekanik enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren aygıt

dynamometer: kuvvetölçer

E, e

ear: kulp, kulak

earth: 1) toprak, 2) yer, yeryuvar; **-connection:** toprak bağlantısı (Eln); **-fault:** toprak kaçağı (Eln); **-line:** toprak yolu, toprak bağlantısı (Eln); **-plate:** topraklama plakası (El); **-rod:** topraklama çubuğu (El)

earthed: topraklanmış (El); **-circuit:** topraklanmış devre (Eln)

earthing: topraklama (El)

earthquake: deprem

east: doğu

eastward: doğuya doğru

ebullience: köpürerek taşma

ebullition: köpürerek taşma

ebullimeter: kaynama noktası ölçer

eccentric: özek kaçık, özek dışı, dış özekli, salgılı (Uy)

eccentricity: özeği kaçıklık, özek dışılık, özek kaçıklık, salgı (Uy)

echelon grating: ölçün ağ

echo: yankı

eclipse: tutulma; **lunar-:** Ay tutulması; **solar-:** Güneş tutulması

ecology: çevrebilim, canlı organizmalarla onların çevresindeki ilişkileri ve doğanın işlevini inceleyen çalışma (Çev)

econometrics: hipotezlerin matematiksel olarak belirlendiği ve istatistiksel olarak sınındığı ekonomi dalı

ecosystem: ekosistem, yaşayan bir topluluk ile onun içinde yaşadığı fizikokimyasal çevresinin birleşik etkisi (Çev); dünyadaki tüm ekosistemler birbirleriyle örtüşerek biyoyuvarrı (canlıyuvarı) oluştururlar

eddy current: burgaçlı akım, çevrintili akım; **-loss:** burgaçlı akım yitiği

eddy flow: burgaçlı akış, çevrıntili akış

edge: kıyı, ayırıt; **-effect:** kıyı etkisi

edging: kenar düzeltme (Uy)

edible: yenilebilir

Edison effect: Edison etkisi

edition: baskı

editor : hazırlayan, düzenleyen

to educate : eğitmek, eğitmek ve öğretmek

effect: etki

to effect: etkilemek

effective: etkin; **-area:** etkin alan; **-atomic radius:** etkin atom yarıçapı; **-efficiency:** etkin verim; **-half-life:** etkin yarı-ömür; **-height:** etkin yükseklik; **-inertia:** etkin eylemsizlik; **-length:** etkin uzunluk; **-load:** etkin yük; **-mass:** etkin kütle; **-output:** etkin çıkış, etkin güç; **-power:** etkin güç; **-ratio:** verim oranı; **-thermal cross section:** etkin ısı kesit; **-wavelength:** etkin dalgaboyu

efficient: verimli

to effervesce: köpürmek

efficiency: 1) verim, 2) etkinlik

efficiency ratio: verim oranı

effusion: akma, püskürtü

effort: çaba

egg: yumurta; **-coal:** yumurta kömür, yumurta şeklinde sıkıştırılmış kömür tozu; **-shape:** yumurta biçimi, yumurta biçiminde

eigen: öz; **-energy:** öz enerji; **-function:** öz işlev; **-state:** öz durgu; **-value:** öz değer; **-vector:** öz yöngü

Einstein shift: Einstein kayması

to eject: dışarı atmak

ejector: 1) fişkırtıcı, 2) dışarı atıcı; **-water pump:** su fişkırtma pompası

elapsed time: geçen süre

elastic: esner, esnek; **-collision:** esnek çarpışma, esner çarpışma; **-coupling:** esnek kavrama; **-fatigue:** esneme yorulması (yorgunluğu); **-limit:** esneme sınırı; **-modulus:** esneme zorlamanın ölçüsü (çarpanı); **-range:** esneklik aralığı; **-scattering:** esnek saçılma; **-strain:** esnek zorlanma; **-strength:** esneklik sınırı, esneklik dayancı

elasticimeter: esneklikölçer

elasticity: esneklik, esnerlik; **-of compression:** sıkışma esnekliği; **-of extension:** uzama esnekliği; **-of flexure:** bükülme esnekliği; **-of torsion:** burulma esnekliği

elastomer: esneksi

elbow: dirsek (Uy)

electric: elektrik; **-arc welding:** ark kaynağı; **-charge:** elektrik yükü; **-circuit:** elektrik devresi; **-field:** elektrik alanı; **-furnace:** elektrikli fırın; **-ignition:** elektrikli ateşleme (Müh); **-motor:** elektrik motoru; **-network:** elektrik ağı; **-pole:** elektrik direği (Uy); **-power:** elektrik gücü; **-power load factor:** elektrik enerjisi yük çarpanı; **-terminal:** elektrik bağlantı ucu (Uy); **-welding:** elektrik kaynağı yapma

electrical: elektriksel; **-attraction:** elektriksel çekim; **-charge:** elektriksel yük; **-conductivity:** elektriksel iletkenlik; **-current:** elektrik akımı; **-energy:** elektrik enerjisi; **-engineer:** elektrik mühendisi; **-engineering:** elektrik mühendisliği; **-induction brazing:** elektriksel irtikimli sert lehim (Uy); **-insulation:** elektrik yalıtımı; **-resistivity:** elektriksel dirençlilik; **-resistor:** elektriksel direnç

electrician: elektrik teknikeri

electricity: elektrik; **static-:** durgun elektrik

electrification: elektrikli yapma

electrochemical analysis: elektrokimyasal çözümleme, kimyasal türlerin çözelti içinde elektrokimyasal özelliklerini inceleme yöntemi

electrochemical energy use: elektrik enerjisinin sanayide kimya işlemlerinde ısıtma dışında kullanımı

electrode: üşek, ayak; **control-:** denetleme üşegi; **-gap:** üşek aralığı

electrodynamics: dirikelektrik bilgisi

electroluminescence: elektriksel ışıldama

electron: elektron; **-affinity:** elektron ilginliği, elektron çekerlik; **-band:** elektron bantı; **-beam:** elektron demeti; **-cloud:** elektron bulutu; **-concentration:** elektron yoğunluğu (derişimi); **-configuration:** elektron yerleşimi; **-diffraction:** elektron kırınımı; **-distribution:** elektron dağılımı (bölüşümü); **-gun:** elektron püskürteci, elektron tabancası; **-mass:** elektron kütlesi; **-microscope:** elektronlu minigözler; **-multiplier:** elektron çoğaltıcı; **-orbit:** elektron dolancası (yörüngesi); **-pair:** elektron çifti; **-shell:** elektron kabuğu; **-spin:** elektron fırlı; **-transfer spectrum:** elektron aktarım izgesi; **-volt (eV):** elektron-volt (enerji birimi), bir elektronun bir voltluk potansiyesel engelini aşması için gerekli enerji (1.6×10^{-19} j); **-wavelength:** elektron dalgaboyu; **free-:** özgür elektron; **nuclear-:** çekirdeksel elektron; **valance-:** değerlik elektronu

electronegativity: elektronçekerlik

electronic charge: elektronsal yük

electronic: elektronsal; **-(band) spectrum:** elektronsal (bant) izge; **-eigenfunction:** elektronsal öz işlev; **-energy:** elektronsal enerji; **-state:** elektronsal durgu; **-transition:** elektronsal geçiş

electronics: elektronbilgisi, elektronik

electroplating: akımlakaplama

electroscope : yükgezler

electrostatic : durgunyük, durukyük; **-field:** durukyük alanı; **-generator:** durukyük üretici; **-lens:** durukyük merceği; **-precipitator (ESP):** durgun elektrikli süzgeç (Çev), aralarında yüksek gerilim olan bir baca çeperi ile baca içine sarkıtılmış iletken telden oluşan parçacık süzgeci; kirletici parçacıkların baca içinde yükselirken yüklenerek baca çeperine yönelir ve buraya yapışarak tutulurlar, böylece baca dışına kirletici parçacık atımı engellenir; zaman zaman baca çeperi fırçalanarak tutulan parçacıklar aşağı döktürülür; **-separation:** durgunyükle ayırma, doğal ya da yapay olarak elektrik yüklü parçacıkların bir elektrik alan kullanılarak fizikokimyasal ayrımı; **-units (e.s.u.):** durukyük birimleri (d.y.b.)

electrostatics: durukyükbilgisi, durgunyükler bilgisi

element: öge; **parent-:** ana öge; **radioactive-:** ışınacı öge; **transition-:** geçiş ögesi

elementary: 1) temel, 2) basit, kolay; **-particles:** temel parçacıklar

to elevate: yükseltmek

elevated: yükseltilmiş; **-pressure:** yükseltilmiş basınç; **-storage tank:** ayaklı su deposu (Uy); **-temperature:** yükseltilmiş sıcaklık

elevation: yükselim, yükseklik; **-of boiling point:** kaynama noktası yükselimi

elevator: yükseltici, kaldırıcı; **airlift-:** havalı kaldırıcı

eligibility criteria: yeterlilik ölçütleri

to eliminate: elemek

elimination: eleme

ellips: söbek

ellipsoid: söbekoylum

elliptic polarization: söbekselsel kutuplanım; **-trammel:** elips çizme aygıtı (Uy)

elliptically polarized light: söbekselsel kutuplanmış ışık

to elongate: uzatmak

elongated: uzamış

elongation: uzama

elutrate: yıkayarak süzmek

embankment: toprak set

embargo: ambargo, bir siyasal baskı olarak bazı ürünlerin dışsalımı ve dışa satımını yasaklayan yasal durum

to embark: gemiye binmek

to embed: gömmek, sıva altına gömmek (Uy)

embedded: gömülü; **-temperature sensor:** gömülü sıcaklıkölçer algıç

to emboss: kabartma süs yapmak

to emerge: doğma, ortaya çıkma

emergency: imdat durumu, olağanüstü durum; **-power generating unit:** yedek enerji üretim birimi; **-shut down:** hemen kapama

emery paper: zımpara kağıdı (Uy)

emission: salım, yayım, salgı; **-spectrum:** salım izgesi; **-of radiation:** ışıyım salımı; **photoelectric-:** ışıklı-elektrik salım; **-rate:** salım hızı

emissive: salıcı, yayıcı; **-power (emittanec):** salım gücü, yayma gücü, belli bir sıcaklıkta ve çevredeki bir yüzeyin birim alanından salınan toplam güç (GÜ)

emissivity: salıcılık, salım gücü, yayıcılık; bir yüzeyin birim alanından salınan ışıının, o yüzeyin kusursuz bir kara cisim olması durumunda aynı sıcaklıktaki salımına oranı (GÜ)

to emit: salmak, dışarıya yaymak

emittance: salıcılık, yayma yeğinliği

emitter: salıcı, yayıcı

to employ: çalıştırmak, işe almak

employee: çalışan

employer: çalıştıran, işveren, patron

emprical: görgül, denel, deneysel; **-formula:** denel eşitlik

empricism: deneyimcilik, deneyselcilik

to empty: boşaltmak

empty: boş; **-set:** boş küme (Mat)

emulsion: sıvı asıltı, sütsü, bulamaç

enamel: emaye

enameling furnace: emaye fırını

enantimorphs: ayna görünümçüller

encircle: çevresini çevrelemek

enclosure: 1) ilişik, 2) çevrelenmiş

to end: bitirmek, sonlandırmak

end: son, uç; **-face:** arka yüz (Uy); **-play:** uç boşluğu (Uy); **-product:** son ürün, sonuç ürün, uçürün; **-of file:** kütük sonu (Bl)

to endanger: tehlikeye atmak

endless: sonsuz; **-chain:** sonsuz zincir; **-loop:** sonsuz döngü; **-screw:** sonsuz vida

endogenous: iç etken; **-variables:** gözönüne alınan sistem içinde belirlenen değişkenler

endothermic: ısıalan; **-reaction:** ısıalan tepkime

endurance: dayanıklılık

energize: enerji vermek, gerilim altına almak (El)

energy: enerji, işkinlik; **-accounting:** enerji hesabı, enerji hesabında para birimleri değil (bunlar zaman içinde değışkendirler) fiziksel enerji birimleri kullanılır; **-audit:** enerji hesap denetimi, bir sanayi kuruluşunda ya da diğer bir enerji kullanım biriminde enerji akışı için belirleyici ve hesabını tutucu yöntem; **-balance:** enerji denkliği; **-chain:** enerji zinciri; **-conservation:** enerji korunumu; **-consumer (final user):** enerjide son kullanıcı, kendi gereksinimleri için sağlanan son enerjiyi kullanan kişi ya da kuruluş; **-consumption:** enerji tüketimi, enerjinin ikincil enerjiye ya da yararlı enerji üretimine dönüştürülerek kullanılması; **-content:** enerji içeriği; **-conversion:** enerji dönüştürümü (kömürden kok kömürü dönüştürümü gibi); **-dependence ratio:** enerji bağımlılık oranı; **-distribution:** enerji dağılımı; **-economy:** enerji sorunlarına uygulanan ekonomi; **-forecasting:** enerji kestirimi, enerji alanında gelecekteki gelişmeleri göz önüne alarak kestirim yapmak; **-gain factor:** enerji kazancı çarpanı, bir santralin ömrü boyunca ürettiği enerjiden tükettiği enerjinin çıkarımının, santralin yapımında harcanan enerjiye oranı; **-gap:** 1) enerji aralığı, bir yasak bant ile iki komşu izinli bandı birbirinden ayıran en küçük enerji (GÜ), 2) enerji yetersizliği (Uy); **-generation:** enerji üretimi; **-intensity:** enerji yeğlinliği; **-level:** enerji düzeyi, işkinlik düzeyi; **-loss:** enerji yitigi; **-management:** enerji yönetimi; **-resource:** enerji kaynağı; **-payback time:** enerji geriödeme süresi; **-policy:** enerji politikası, enerji öngörümü; **-quality:** enerji niteliği, bir enerji türünün diğer enerji türlerine dönüştürülebilme (özellikle mekanik işe) özelliğini tanımlayan özellik; **-recovery:** enerji geri kazanımı; **-reserves:** enerji zenginlikleri, ekonomik olarak çıkarılabileceği saptanmış enerji kaynakları; **-saving:** enerji tutumluluğu; **-shortage (-gap):** enerji yetersizliği, enerji açığı; **-source:** enerji kaynağı; **-storage:** enerji depolama, **-supply:** enerji sağlama; **-supply and demand:** enerji sunum ve istemi; **-technology:** enerjinin üretimi, dönüştürümü, depolanması, dağıtımı ve kullanımı ile ilgili teknoloji dalları; **-transfer:** enerji aktarımı; **-transformation:** enerji dönüşümü, enerjinin fiziksel durumunun değışimini içeren enerji üretimi (kömürün sıvılaştırılması gibi); **-use:** enerji kullanımı, birincil ya da türetilmiş enerji kaynaklarından yararlı enerji eldesi; **-value:** enerji değeri; **activation-:** etkinleşme enerjisi; **atomic-:** atom enerjisi; **autoproduced-:** kendinüret enerji, kullanıcının kendisinin üretilip kendi kullanımına hazır duruma getirdiği enerji; **bond-:** bağ enerjisi; **binding-:** bağlanma enerjisi; **combustion-:** yanma enerjisi; **derived-:** türetilmiş enerji; **electric-:** elektrik enerjisi; **enforced dipole-:** zorlanmış çiftkutup enerjisi; **final-:** son enerji, tüketiciye sunulan enerji; **forms of-:** enerji biçimleri; **free-:** özgür enerji; **full load – consumption:** tam yüklü enerji kullanımı, genellikle çalışma günleri gündüzleri enerji şebekesinin tam yük çektiği anlardaki kullanımı; **fusion-:** kaynaşma enerjisi; **geothermal-:** yeriçi (ısı) enerjisi; **grey-:** bir ürünün üretilmesinde harcanan enerji; **hydropower-:** sugücü enerjisi; **internal-:** içenerji, ısı enerjisi; **kinetic-:** hız enerjisi; **mechanical-:** mekanik enerji; **molecular-:** molekölsele enerji; **natural-:** doğal enerji; **new-:** yeni enerji; **non-use:** enerji dışı kullanım, enerji kaynaklarından sağlanan ancak enerji dışı amaçlarla kullanılan (kereste, petrokimyasallar gibi) ürün ve gereçler; **nuclear-:** çekirdeksel enerji; **ocean thermal-:** okyanus ısıle enerji; **potential-:** potansiyel enerji, durum enerjisi; **primary-:** birincil enerji, dönüştürüm işlemlerine uğratılmamış enerji; **radiant-:** ışıma enerjisi; **renewable -:** temiz tükenmez enerji; **secondary-:** ikincil enerji, başka bir enerjiden dönüştürülmüş enerji; **soft-:** yumuşak enerji; **solar-:** güneş enerjisi; **surface-:** yüzey enerjisi; **thermal-:** ısıle enerji; **tidal energy:** gel-git enerjisi; **useful-:** yararlı enerji, tüm dönüştürümler sonucu kullanıcının kullanımına, yararlanmasına sunulan enerji; **waste-:** atık enerjisi, atıklarda enerji; **wave-:** dalga enerjisi; **wind-:** rüzgar enerjisi

energy efficiency: enerji verimliliği

to enforce: zorlamak

to engage: bağlamak

engine: iş becerici düzenek, makine; **-generator coupling:** motor üreteç bağlaşımı; **external combustion-:** dıştan yanmalı makine (motor), dıştan yanma döngüsüyle çalışan makine (motor), bu döngüde, yakıtın yanmasıyla oluşan sıcak ürünler bir kaynatıcıdan geçirilir ya da ayrılırlar ama çalışma ortamıyla (genelde buhar ya da hava) ısı değişimi sürdürülerek güç itkisi sağlanır (örnek olarak buhar türbünü sistemi, Stirling motoru); **internal combustion-;** içten yanmalı makine (motor), içten yanma döngüsüyle çalışan makine, ısı makinesinde içten yanmada yakıtın yanması silindir içinde olur ve yanma ürünleri itkiyi sağlar; bu tür makineler örnekler, benzinli, mazotlu ve gazlı motorlardır; **ion-:** yükünlü motor, hızlandırılmış yüksek hızlı yükünlerle çalışan bir motordur; **reaction-:** tepkime motoru, tepkili motor, yanmış gazlarda kalan enerjiyi yüksek hızda motorun arkasında çıkacak bir jet ile doğrudan itki sağlayan bir gaz türbünüdür.

Engler viscosity: Engler ağıdalılığı

engineer: mühendis, iş becerici

to engrave: oymak

to enlarge: genişletmek

enlargement: genişletme

enlarger: büyüteç

enquiry character: bilgiver damgası (BI)

enriched: zenginleştirilmiş; **-fuel:** zenginleştirilmiş yakıt; **-metarial:** zenginleştirilmiş gereç

enrichment: zenginleşme; **-factor:** zenginleşme çarpanı

ensemble: topluluk, toplak

to enter: girmek, içine girmek

enthalpy: yığa; **-of mixing:** karışma yığası

entrance: giriş; **-angle:** giriş açısı; **-opening:** giriş deliği, giriş açıklığı

entropy: dağınıklık

to enumerate: birer birer saymak

enumeration: döküm, sayıtım

envelope: sarınmaç, bürüm

environment: çevre, verilen bir zaman çerçevesinde yaşayan organizmalara ve insan etkinliklerine uzun dönemde ya da hemen doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyebilen sosyal davranışlarla birlikte fiziksel kimyasal ve biyolojik etmenler

environmental: çevresel (Çev); **-compatibility:** çevresel uyum, çevreye zararlı olabileceği, çevre uyumluluğunu bozabileceği görülen ya da düşünülen uygulama; **-conditions:** çevre koşulları; **-emission:** çevresel salım (Çev), bir kaynaktan çevreye madde ya da enerji (gürültü, ışınım, ısı vb.) salma; **-engineering:** çevre mühendisliği; **-planning:** çevresel planlama; **-protection:** çevresel koruma; **-test:** çevre sınaması, bir ürünün canlandırılmış çevre koşulları (sıcaklık, rüzgar, yağmur, kar, nem, dolu gibi) ile sınaması (Çev)

enviromentally friendly: çevre dostu

enzyme: özgen

epicenter: özeküstü

epicycloid: dış tekerleme eğrisi

equal: eşit; **-set:** eşit küme

equation: eşitlik, denklem; **-of time:** zaman denklemi; **linear-:** çizgisel eşitlik; **quadratic-:** ikinci dereceden eşitlik

equator: ekvator

equi-: eş, eşit (önek); **-axial:** eşeksenli; **-distance:** eşituzaklıkta; **-energy:** eşenerjili; **-lateral:** eşkıyısal

equalizer: dengeleyici, eşitleyici

equalizing circuit: eşitleme devresi

equilibrium: denge; **-constant:** denge değişmezi; **-point:** denge noktası; **heterogeneous-:** çoktörel denge; **homogeneous-:** tektörel denge; **ionic-:** yükünel denge; **isothermal-:** eşsıcak denge; **metastable-:** yarı dayanıklı (kararlı) denge; **stable-:** dayanıklı denge, (kararlı) denge; **unstable-:** dayanıksız denge, kararsız denge; **neutral-:** bozulmaz denge

equinox (*Lat. nox:* gece, *aeques:* eşit): gün-gece eşitliği ,21 Mart ve 23 Eylül günleridir, bu günlerde güneş ışınları ekvatora dik gelir, ekvator da çubuk gölgesi olmaz, 45⁰ enlemde çubuk gölgesi boyuna eşit olur, güneş her iki kutuptan da görülür, Kuzey yarım küre için baharın başlangıcıdır

equinclination: eşeğim

to equip: donatmak

equipartition: eşleşim, eşbölüşüm; **-of energy:** enerji eşleşimi; **-point potential:** eşleşim noktası gerilimi

equipment: donanım, araç-gereç

equipoise: denge ağırlığı (Uy)

equipotential: eşgerilim; **-surface:** eşgerilim yüzeyi

equivalence: eşdeğerlik

equivalent: eşdeğer; **-circuits:** eşdeğer çevrimler (devreler); **-diameter:** eşdeğer çap; **-electrons:** eşdeğer elektronlar; **-orbitals:** eşdeğer dolancalar (yörüngeler)

erase head: silici kafa

to erect: dikmek, dikeltmek, dik olarak oturtmak (kurmak)

erg: erg (CGS birimlerinde iş birimi) (10^{-7} J)

to erode: aşındırmak

erosion: aşınma; **-damage:** aşınma hasarı

erosive: aşındırıcı

errate: dizim yanlışları

error: yanlış, yanılğı, sapma

erupt: püskürme, patlayarak çıkma

escalator: yürüten merdiven

to escalate: yükseltmek

escape: kaçış; **-valve:** boşaltma vanası (Müh); **-velocity:** kaçma hızı

escapement: saat maşası (Uy), özgür bırakma maşası (Uy)

essence: öz

establishment: kuruluş, kurum

to estimate: kestirmek, kestirimde bulunmak

estimation: kestiri, kestirim

estuary: ırmak ağzı, nehir ağzı; **-resonance:** nehir ağzında oluşan gel-git çınlanımı

to etch: oymak, asitle oymak, dağlamak

etched: dağlanık

etching: dağlama, asitle oyma

ether: esir

Euclidean geometri: Öklid geometrisi

Euclidean space: Öklid uzayı

to evacuate: havasını boşaltmak

evacuator: hava boşaltma pompası

evaluation: değerlendirme, değerlendirme

to evaporate: buharlaştırmak, buharlaşmak

evaporation: uçma, buğulaşma, buharlaşma; **-loss:** buharlaşma yitisi; **-pressure:** buharlaşma basıncı

evaporative: buharlaşmalı; **-air conditioner:** buharlaşmalı iklimleme aygıtı; **-cooler:** buharlaşmalı soğutucu; **-humidifier:** buharlı nemlendirici (Müh)

evaporator: uçurucu, buğulaştırıcı, buharlaştırıcı

even: 1) çift, 2) düz; **-electronic state:** çift elektronlu duru; **-even nuclei:** çift-çift çekirdekler; **-distribution:** düz dağılım; **-odd nuclei:** çift-tek çekirdekler; **-parity:** çift eşleşme

event: olgu

evidence: kanıt

evident: apaçık

evitable: kaçınılabılır, sakınılabılır

evolution: evrim, dönüşüm

to evolve: gelişmek, evrim geçirmek

ex-: 1) dışarıya anlamında önek, 2) eski anlamında önek

exact: tam, doğru, kesin, sağın

to examine: 1) incelemek, 2) sınavdan geçirmek

examination: 1) inceleme, 2) sınav

examiner: denetçi, inceleyici

example: örnek; **for-:** örneğin

to excavate: toprak kazısı yapmak

excavator: toprak kazısı yapan makine, kazar

to exceed: aşmak, geçmek

excel: ilerde olmak, üstün olmak

excellent: üstün, kusursuz, çok iyi

excess: 1) artık, 2) aşırı, fazlalık; **-air:** hava fazlalığı; **-current:** fazla akım; **-pressure:** fazla basınç

excessive: aşırı, çok fazla

exchange: verişim, değıştokuş; **-degeneracy:** verişme çakışması; **-integral:** verişim tümlevi; **-interaction:** verişim (değıştokuş) etkileşmesi; **-rate:** döviz kuru; **-reaction:** verişim (değıştokuş) tepkimesi

exchanger: değıştirgeç; **heat-:** ısı değıştirgeci; **ion-:** yükün değıştirgeci

excitation: uyarma, uyartım; **-energy:** uyarma enerjisi; **-potential:** uyarma gerilimi

to excite: uyarmak, uyartmak

excited: uyarılmış, uyartılmış, uyarık; **-electron:** uyartılmış elektron; **-states:** uyarılmış durgular

exciter: uyartıcı

excitation: uyarma

exciton: uyarın, uyarıcık

to exclude: dışında tutmak, içine almamak

excluded volume: katılmaz oylum

exclusion: dışlama, dışarlama; **-principle:** dışlama ilkesi

execution: yürütme, uygulama

executive: yetkili yönetici; **-committee:** yönetim kurulu

exempli gratia (e.g.): örneğin, bunun gibi

exergy: enerjinin dönüşebilirliğinin ölçüsü, verilen bir enerji tutarının içinde bulunulan koşullarda (ısıbilim koşulları) en fazla kesrinin başka bir enerjiye dönüşebilen tutarı

to exert: güç kullanmak

to exhale: soluk almak

to exhaust: dışarı atma

exhaust: dışatım; **-air:** atık hava; **-casing:** çürük buhar kasası (Uy); **-gas:** çürük gaz (Uy); **-pipes:** dışatım boruları; **-poet:** dışatım çıkışı; **-silencer:** dışatım susturucusu (Müh); **-steam:** dışatım buharı, çürük buhar; **-turbine:** çürük buhar türbünü; **-valve:** dışatım vanası

to exhibit: sergilemek

exhibition: sergi

exist: var olma

existing: var olan, bulunan

exit: çıkış; **-gas:** çürük gaz; **-pressure:** çıkış basıncı; **-velocity:** çıkış hızı

exogenous variables: gözönüne alınan sistemin dışında belirlenen değişkenler

exothermic: ısıveren; **-reaction:** ısıveren tepkime

to expand: genişlemek

expandibility: genişlenebilirlik

expanse: geniş alan

expansion: 1) genişleme, genişim, 2) açılım; **-bellow:** genişleme körüğü (Uy); **-coefficient:** genişleme katsayısı; **-curve:** genişleme eğrisi; **-tank:** genişleme deposu; **-valve:** genişleme vanası; **adiabatic-:** ısısız genişleme

expected: beklenen; **-life:** beklenen ömür; **-value:** beklenen değer

expectation value: beklenti değeri

expenditure: gider

expense: harcama

expensive: pahalı

experience: deneyim

experiment: deney

experimental: deneysel, denel; - **error:** deneysel yanılğı, deneysel belirsizlik

experimentation: deneycilik

expert: uzman, bilirkişi

expiration: son kullanım, süre sonu

to expire: sona ermek, süresi dolmak

explanation: açıklama

to explain: açıklamak

explicit: belirtik, belirtgin, apaçık

to explode: patlamak

exploitable: işletilebilir, değeriendirilebilir; -**resource:** işletilebilir kaynak

exploitation: çıkarma, bir yeraltı yakıtını (kömür gibi) yeryüzüne çıkarıp kullanıma hazır duruma getirmek

to explore: araştırma yapmak, incelemek

explorer: gezgin, araştırmacı, bulucu

exploration: araştırma, inceleme, bulma

explosion: patlama; -**proof:** patlamaz

explosive: patlayıcı

exponent: üs

exponential: üstel; **-decay:** üstel bozunum; **-equation:** üslü denklem

exponentiation: üs alma

to export: dışa satmak, yurtdışına satım

export: dış satım

to expose: etkisinde bırakmak, göstermek, etkisine tutmak

exposure: ışığa tutma, ışıklama, ışınlama tutma

expresion: yazım, deyim

to expropriate: kamulaştırmak

to extend: uzatmak

extended surface: uzatılmış yüzey

extensimeter: esneklikölçer

extension: uzama, uzatma; **-cable:** uzatma kablosu

extensor: geren

extent: uzunluk, büyüklük, derece

exterior: dış; **-region:** dış bölge

external: dış, dışsal; **-combustion engine:** dıştan yanmalı motor; **-conditions:** dış hava koşulları;

circle: dış teğet çember (Uy);

-diameter: dış çap (Uy); **-division:** dıştan bölme (Uy); **-tangent**

power: dış güç, yardımcı güç (Uy)

-temperature: dış sıcaklık; **-work:** dış iş; -

extinction: söndürüm; **-coefficient:** söndürüm katsayısı

to extinguish: söndürmek, yangın söndürmek

extinguisher: söndürücü, yangın söndürücü

extra: fazla, üstün

to extract: çıkarmak, çekip çıkarmak, özünü çıkartmak, maden çıkarmak

extraction turbine: sağımlı türbün

extraordinary ray: olağanüstü ışın

extrapolation: dışdeğer bulma (biçme), dışkestirim

extreme: uç, aşırı, enuç

extrusion: sıkma, darçıkım, kalıpta çekme (Uy)

eye bolt : gözlü vida, mapa (Uy)

F, f

fabric: bez, kumaş; **-filter:** bez süzgeç

fabric: doku

to fabricate: üretmek, yapıp ortaya çıkarmak

fabrication: yapım, üretim

face: yüz, ön yüz, yüzey; **-centered:** yüzey özekli; **-centered cubic:** yüzey özekli küpsel

facilities: kolaylıklar

facility: kuruluş, olanak

facing: dış kaplama (Uy)

façade: bina yüzü

fact: olgu

factor: 1) etken, 2) çarpan

factorial: ardıl çarpım

factorization: çarpanlar ayırma

to factorize: çarpanlara ayırmak

factory: fabrika; **-set:** fabrikada ayarlanmış

to fade: sönmek, solmak, uçma, silinme

Fahrenheit temperature scale: Fahrenheit sıcaklık ölçeği

to fail: başaramamak, geçememek

failure: arıza, bozulma

fair: fuar

fall: düşüş

false ceiling: asma tavan (Uy)

family: oba, aile; **-of curves:** eğriler ailesi

fan: üfleç, körük; **-cooling:** üfleçli soğutma (Müh); **-blade:** üfleç kanadı; **-cover:** üfleç gövdesi, üfleç koruyucusu; **-efficiency:** üfleç verimi; **-motor:** üfleç motoru

far: uzak; **-infrared:** uzak kırmızıaltı

farad (F): farad (sığa birimi)

Faraday: Faraday (elektrik tutarı birimi)

Faraday cage: Faraday kafesi

Faraday dark space: Faraday karanlık bölgesi

faradmeter: sığaölçer

fare: bilet ücreti

farther: daha uzak

fast: çabuk, hızlı; **-breeder reactor:** hızlı üretken tepkiyeç (reaktör); **-fission factor:** hızlı bölünüm çarpanı; **-neutron:** hızlı nötron

to fasten: bağlamak

fastening screw: bağlantı vidası, sıkma vidası

fat: hayvansal yağ

fatal: öldürücü

fathom: kulaç, 183cm

fatigue: yorulma, yorulmuş, metal yorulması; **-life:** yorulma ömrü; **-limit:** yorulma sınırı; **-of metals:** metallerin yorulmuşu; **elastic-:** esneme yorulması

faucet: musluk

fault: 1) arıza, aksaklık, 2) fay (yerbilimleri); **-indicator:** aksaklık göstergesi; **-recorder:** aksaklık yazıcısı; **-shutdown:** arıza nedeniyle durdurma; **-tree:** yanlış ağacı, yanlışlar ağacı, ardışık yanlışların doğuracağı ciddi sonuçları gösteren çizim

feasibility: olabilirlik, yapılabilirlik; **-study:** yapılabilirlik çalışması

feasible: yapılabilir, olabilir

feather: tüy

feature: özellik

fee: harç, giriş ücreti, ücret

feed: besleme; **-box:** besleme kutusu (El); **-forward:** ileri besleme; **-water:** besleme suyu

feedback: geribesleme; **-amplifier:** geribesleme yükseltici (Eln)

feeder: besleyici (makinalarda kağıt vb. besleyici) (Müh), ana besleme (Uy)

to feel: dokunmak, duyumsamak,

feeler: algılayıcı

feet: ayak, “foot”un çoğulu

felt: keçe

female: dişi; **-screw:** dişi vida; **-thread:** dişi diş (Uy)

fence: çit, tel örgü

fender: çamurluk (Uy)

ferment: maya

fermentation: mayalama (BK); **aerobic-:** havalı mayalama, oksijenli ortamda mayalama; **anaerobic-:** havasız mayalama, havasız çürütme (BK)

Fermi level: Fermi düzey

Fermi resonance: Fermi çınlanması

ferromagnetic: demir-mıknatısal

ferromagnetism: demir-mıknatısallık

ferrous: demirli

ferry boat: arabalı vapur

fertile: üretken, bereketli

festival: şenlik

few: az

fiber: elyaf, lif; **-optics:** ince cam teller bilgisi

fictitious: düzmece, yalancı; **- force:** düzmece kuvvet

field: alan, eyleşke; **-coil:** ırkilim sargısı; **-density:** alan yoğunluğu; **-emission:** alan salımı; **-strength:** alan yeğinliği; **-theory:** alanlar kuramı; **-winding:** alan sargısı; **atomic-:** atomsal alan, atom alanı; **electric-:** elektriksel alanı, elektrik alanı; **magnetic-:** mıknatıs alanı, mıknatısal alan

figure: 1) şekil, 2) rakam

figure of merit: geçerli belirteç

file: 1) kütük, dosya 2) törpü (Uy); **-size:** kütük boyu (Bl)

to file: törpülemek, eğelemek

filament: fitil; **-voltage:** fitil gerilmi (Eln)

to fill: doldurmak

fill factor (FF): dolum çarpanı, güneş gözesi aygıtının en büyük çıkış gücünün açık-devre gerilimi ve kısa-devre akımı çarpımına oranı, genelde % olarak verilir ve aygıtın elektrik üretim niteliğini gösterir,

$$FF = P_{\text{enbüyük}} / V_{\text{ad}} \cdot I_{\text{kd}} \text{ (GÜ)}$$

fil pack: dolgu aralığı (Uy)

filler: dolgu gereçleri (Uy)

fillet: şerit, kenar süsü (bordür), düz silme (Uy)

filling factor: dolum çarpanı

filling valve: doldurma vanası

film: yaygı, film, zar

to filter: süzmek

filter: süzgeç; **-paper:** süzgeç kağıdı; **-screen:** süzgeç eleği, süzgeç eleme ızgarası; **light-:** ışık süzgeci

filth: kir, pislik

filtrate: süzüntü

filtration: süzme

fin: kanatçık, uçak dümen kanadı (Müh), dengeleme kanadı, soğutma kanatçığı (Eln)

final : son; **-consumption:** son tüketim; **-control element:** son denetim ögesi; **-inspection:** son denetim; **-operating conditions:** son çalışma koşulları; **-report:** son bildirim; **-stage:** son basamak

fine: 1) ince, 2) para cezası; **-adjustment:** ince ayar; **-mesh grid:** ince aralıklı ızgara (Uy); **-structure:** ince yapı

fineness: öğütme inceliği (değirmenlerde)

to finish: bitirmek

finishing: sonkat (Uy), sonişlem, son yüzey işleme

finite: sonlu; **-energy source:** sonlu enerji kaynağı; **-sequence:** sonlu dizi; **-set:** sonlu küme

finned tube: kanatçıklı boru

to fire: ateşlemek, yakmak

fire: 1) ateş, 2) yangın; **-brick:** ateş tuğlası; **-brigade:** yangın söndürme takımı, itfaiye; **-door:** yangın kapısı; **-escape:** yangın çıkışı, yangın kaçıışı; **-extinguisher:** yangın söndürücü; **-hydrant:** yangın musluğu (Uy); **-point:** ateşlenme (tutuşma) noktası; **-proof:** yanmaz; **-resistant:** ateşe dayanıklı; **-retarder:** yangın geciktirici (Uy); **-wall:** yangın duvarı (Uy)

firedamp: kömür yataklarında sürekli ya da zaman zaman sızan esaslı metan gazından oluşan havadan hafif gaz

firing: ateşleme, tutuşturma, yakma; **-chamber:** ateşleme odası (Müh); **-order:** ateşleme sırası (çok silindirli makinalarda) (Müh)

firm: 1) sağlam, katı, sıkı, 2) firma, şirket; **-offer:** son öneri, sağlam öneri; **-order:** kesin ısmarlama (Uy)

first: ilk; **-aid** ilk yardım; **-collision probability:** ilk çarpışma olasılığı (nötron için) (Çf); **-degree equation:** birinci dereceden denklem; **-hand;** ilk el; **-stage:** ilk basamak

first law of thermodynamics: birinci ısıbilgisi yasası

fir-type groove: çam türü yiv (Uy)

fish bolt: ray civatası

fish joint: ray bağlantı yeri

fissile: bölünüme yatkın (Çf), bölünür; **-nuclide:** bölünür çekirdek (Çf)

fission: bölünüm, parçalanma, yarılmı; **-chamber:** bölünüm odası; **-counter:** bölünüm sayacı; **-cross section:** bölünüm etkin kesiti; **-neutrons:** bölünüm nötronları; **-energy:** bölünüm enerjisi, bir atom çekirdeği bölündüğünde ortaya çıkan enerji; **-fragments:** bölünüm parçaları; **-products:** bölünüm ürünleri, ardışık ışın saçır bozunumlar ya da çekirdeksel bölünme sonucu ortaya çıkan çekirdekler; **-spectrum:** bölünüm izgesi; **-yield:** bölünüm verimi; **delayed -neutrons:** gecikmiş bölünüm nötronları; **fast-:** hızlı bölünüm, hızlı nötronlarla bölünüm; **prompt -neutrons:** gecikmemiş (anlık) bölünüm nötronları; **nuclear-:** çekirdeksel bölünüm; **photo-:** ışıl bölünüm; **spontaneous-:** kendiliğinden bölünüm, kendilbölünüm; **ternary-:** üçlü bölünüm

fissionable: bölünüme uğrayabilir, bölünebilir; **-material:** bölünebilir özellikli gereç

fissure: çatlak, yarık

to fit: uymak, yerleştirmek, uydurmak, takmak

fit: geçme; **-clearance:** geçme boşluğu (Uy)

fittings: bağlantı gereçleri, donanım

to fix: 1) bağlamak, tutturmak, 2) onarmak

fixed: bağlı, değişmez, tutturulmuş; **-blade:** değişmez kanatlı; **-load:** değişmez yük; **-pivot:** değişmez dönme noktası; **-point:** değişmez nokta; **-price:** değişmez fiyat; **-ratio:** değişmez oran

fixing: tutturma; **-key:** tutturma kaması (Uy); **-screw:** tutturma vidası

fixture: donanım

flake: pul, ince yonga

flame: alev, alaz ; **-cutting:** alevle kesme (Uy); **-impingement:** alev tepmesi (Uy); **-monitor:** alev gözleyicisi; **-point:** alev alma noktası; **-resistant:** alev almaz, aleve dayanıklı; **-temperature:** alev sıcaklığı, alev alma sıcaklığı; **-proof:** aleve dayanıklı, alev almaz

flammable: tutuşucu, yanabilir, alev alabilir

flange: disk şeklinde metal levha (Müh), kenar diski; **-nut:** yakalı somun

flap: kanatçık, menteşe kanadı, eklemlı kanatçık, uçak kanatçığı (Müh)

flapper: çarpma plakası, dağıtma plakası

to flare: alevlenmek

flare: parlak titreşen alev

flared joint: konik bağlantı (Uy)

flaring: çakan, yayılan (Uy), petrol çıkarımı sırasında petrolle birlikte çıkan ve toplanıp kullanılması ekonomik olmayan doğal gazın havaya yakılarak salımı

flash: çakar, birden alevlenme

flash back: alev tepmesi, gerisingeri dönük anlık görüntüler

flash point: parlama noktası, çakma noktası (Uy)

flash steam: çürük buhar

flasher: çakar

flask: şişe şeklinde cam kap

flat: düz, yassı, yayvan; **head:** yassı başlı; **-plate:** düz plaka; **-plate solar collector:** düzlem güneş toplacı (GÜ); **-spring:** yaprak yay; **-tire:** sönük lastik (otomobilde); **-tongs:** yassı kıskaç

flattening: yassıltma

flaw: çatlak, kusur

flax fiber: keten elyafı (Uy)

flexible: esnek, bükülebilir, bükülgen, yumuşak

flexible bag: esnek torba, hava dolu esnek torbaların bir gemi omurgasına bağlanması ve dalga tepelerinin bu torbalardaki havaya yaptığı basınçla torba içindeki havanın bu omurgadaki kanallar aracılığı ile bir türbünü döndürmesi ilkesiyle çalışır

flexibility: esneklik, bükülgenlik

flexure: bel verme (Uy)

flicker photometer: titremeli ışıkölçer

flint: çakmak taşı

to float: yüzmek, yüzeyde yüzmek

float: duba, yüzgeç, şamandıra

floating: gezer, yüzer gezer; **-bearing:** gezer yatak (Müh); **-boom:** yüzer seren (Çev); esnek plastik gereçten olup su yüzünde yüzebilen ve yüzeydeki petrol atığının yayılmasını önleyici bir tür perde; **-bridge:** dubalı köprü (Uy); **-pier:** dubalı iskele; **-point:** gezer nokta

floatter: yüzüngeç, yüzer top

flocculation: çökeltme

flocculator: çökeltici

flood: sel, taşkın

floor: 1) yer, döşeme, 2) kat; **-surface:** döşeme yüzeyi

flow: akış; **-chart:** akış çizeneği; **-control:** akış denetimi; **-cross section:** akış kesiti; **-diagram:** akış çizeneği; **-direction:** akış doğrultusu; **-path:** akış yolu; **-pattern:** akış deseni; **-rate:** akış hızı, debi; **-resistance:** akış direnci; **-velocity:** akış hızı; **annular-:** halkasal akış; **axial-:** eksensel akış; **cross-:** çapraz akış; **cummulative-:** birikimli akış; **laminar-:** katmanlı akış; **streamline-:** akımçizgisel akış; **turbulant-:** çevrintili akış; **two phase-:** iki evreli akış

flowmeter: akışölçer, debiölçer

to fluctuate: dalgalanmak, oynamak, bocalamak; **-of current:** akım dalgalanması (El)

flue: duman yolu; **-gas:** baca gazı, yanma sonucu üretilen gaz; **-gas dust collector:** baca gazı süzgeci; **-gas desulphurisation unit:** baca gazı kükürt arıtma birimi; **-gas recirculation:** baca gazı yeniden dolaştırımı; **-gas outlet:** baca gazı çıkışı; **clean flue gas:** arıtılmış baca gazı (Uy)

fluent: akıcı, açıkseçik

fluid: akışkan; **-friction:** akışkan sürtünümü; **-mechanics:** akışkanlar bilgisi; **-poison control:** zehir akışkanla denetleme (Çf); **-pressure:** akışkan basıncı; **homogeneous-:** tektürel akışkan; **Newtonian-:** Newton'a uyan akışkan; **perfect-:** tam akışkan, kusursuz akışkan

fluidization: akışkanlaştırma

fluidized bed: akışkan yatak; **-combustion:** akışkan yatakta yakma, yanan yakıt ve yanmayan parçacıkların yanma yatağında yukarı doğru bir akışta asılı tutuldukları yakma tekniği

fluidized level monitor: akışkanlaşma düzeyi gözleci

flume: su kanalı

fluorescence: flüorışılık

fluorescent: flüorışıl

flushing: durulama, fişkırtarak yıkama, çalkalama; **-water:** çalkalama suyu

flute: yiv, oluk

flux: akı; **-density:** akı yoğunluğu; **-trap:** akı tuzağı; **luminous-:** ışııl akı; **magnetic-:** mıknatısal akı; **radiant-:** ışıma akısı, ışıyan akı

fly ash (flue dust): uçucu kül; **-return:** uçucu kül geri beslemesi

flywheel: düzenteker

to foam: köpüklenmek

foam: köpük; **-extinguisher:** köpüklü yangın söndürücü; **-inhibitor:** köpük önleyici

foam rubber: köpük kauçuk, sünger (Uy)

foaming: köpürme

focal distance: odak uzaklığı

focal length: odak uzaklığı

focal spot: odak beneği

focimeter (focometer): odakölçer

focus: odak

focusing: odaklama; **-coil:** odaklama kangalı

fog: sis; **-chamber:** sis odası

fogging: sisleme

foil: yaprak

to fold: katlamak, bükmek

fold: kat, katlam

folding machine: bükme düzeneği

food: besin

foot (ft): ayak (İngiliz müh. birimlerinde uzunluk birimi, 30.48cm)

foot: ayak; **-board:** ayak tahtası, basamak tahtası (Uy); **-brake:** ayak freni (Müh); **-note:** dip not

foot-pound (ft-lb): ayak-pound (İngiliz müh. birimlerinde iş birimi), 11b'lik kuvvetin 1 ft buyunca etkimesiyle sağlanan enerji

footstep: basamak

foot-pound-second system: İngiliz müh. Birimleri sistemi

forbidden: yasak, izinsiz; **-band:** yasak bant; **-line transition:** izinsiz çizgi geçişi; **-transition:** izinsiz (yasak) geçiş

force: kuvvet, zor

forced: basınçlı, zorlanmış; **-air:** basınçlı hava; **-cooler:** basınçlı havalı soğutucu; **-duct:** taze hava kanalı

forced circulation: zorlanmış dolaşım

forced lubrication: basınçlı yağlama

forced vibration: zorla titreşim, zorlanmış titreşim

forecast: kestirim

forceps: pens

fore cooler: ön soğutucu (Uy)

fore pump: önemeç, ön pompa (Uy)

forge: metal dövme işlemi yapılan yer (Müh)

forged steel: dövme çelik

foreign: yabancı; **-currency:** yabancı ülke para

foreigner: yabancı

foreman: kalfa (Uy)

forestry: ormancılık

foreword: önsöz (kitaplarda)

to forge : dövmek, maden dövmek

forge: dövme; **-die:** dövme kalıbı (Uy); **-roll:** çekme merdanesi (Uy)

forged iron: dövme demir

forging: dövme

fork: çatal; **-chuck:** çatallı ayna (Uy); **-lift:** alttan sürmeli çatal, çatal kaldırıcı

forked end: çatallı uç (Uy)

to form: biçim vermek, biçimlemek

form: biçim; **-factor:** biçim çarpanı

formation: biçimlenim

former: önceki

forming: biçimleme

formula: 1) bağıntı, eşitlik, 2) çözüm yolu

formulate: biçimlendirmek, bağıntısal yazmak

to forward: 1) ilerletmek, 2) göndermek

forward: ileri; **-gear:** ileri vites, taşıtı ileri götüren dişli düzenimi (Müh)

fossil power plant: fosil yakıtlı güç üretici

Foucault pendulum: Foucault (fuko) sarkacı

fouling (heating surfaces): kirlenme (ısıtma yüzeylerinde) (Uy)

foundation: vakıf

foundry: dökümevi

fountain: çeşme

four: dört; **-basic operations:** dört temel işlem; **-center integral:** dört özekli tümlev; **-cylinder engine:** dört silindirli motor (Müh); **-jaw chuck:** dört ayaklı ayna (Uy); **-stroke cycle:** dört zamanlı döngü; **-vector:** dördüz yöngü; **-wheel drive:** dörtçeker (otomobil) (Müh)

fraction: kesim, üleşke, ayırım, kesir, parça; **common-:** bayağı kesir; **decimal-:** ondalık kesir

fractional: ayırımsal, kesimsel; **-crystallization:** ayırımsal örütleşme; **-distillation:** kesimli damıtma; **-equation:** kesirli denklem; **-pitch:** kesimsel adım (Uy)

fractionating column: kesimleme dikeçi

fractionation: kesimleme

to fracture: kırma

fracture: kırık; **-strength:** kırılma dayancı (Müh)

fragile: kırılır, kırılğan

frame: çatkı, çerçeve, iskelet, kasa; **-of reference:** gözlem çatkısı, gözlem çerçevesi

framework: kafes, çatı

Franck-Condon principle: Franck-Condon ilkesi

Francis turbine: Francis türbünü

Fraunhofer lines: Fraunhofer çizgileri

free: özgür; **-convection:** özgür taşınım, doğal taşınım; **-electron:** özgür elektron; **-energy:** özgür enerji; **-fall:** özgür düşüş, doğal düşüş; **-hand:** elle çizilmiş; **-internal rotation:** özgür iç dönme; **-lance:** tek başına çalışma; **-on board (FOB):** gemide teslim (Uy); **-on rail (FOR):** vagonda teslim (Uy); **-on truck (FOT):** kamyonunda teslim (Uy); **-port:** serbest liman (Uy); **-radical:** özgür kökçe; **-trade zone:** bağımsız ticaret bölgesi; **-turbine:** bağımsız türbün; **-vibration:** özgür titreşim, doğal titreşim; **-volume:** boş oylum; **-wheel:** avara çark (Uy)

freedom: özgürlük; **degree of-:** özgürlük derecesi

to freeze: dondurmak

freeze drying: soğuk kurutma

freeze resistant: donmaya dayanıklı

freezer: dondurucu

freezing: donma; **-machine:** dondurucu; **-point:** donma noktası

freight: yük götürme ücreti

frequency: sıklık, titreşim sıklığı; **-changer:** sıklık değıştirgeci; **-condition:** sıklık koşulu; **-control:** sıklık denetimi; **-modulation (F.M.):** sıklık kiplenimi (S.K.); **-range:** sıklık aralığı; **-shift:** sıklık kayması; **-standard:** sıklık ölçünü; **natural-:** doğal titreşim sıklığı

frequencymeter: sıklıkölçer

frequently: sık sık

fresh: taze, temiz; **-air:** taze hava, temiz hava; **-air cooling:** taze havayla serinletme; **-water:** taze su, temiz su

fresnel: sıklık birimi (10^{12} Hertz)

Fresnel mirrors/lenses: Fresnel (frenel) aynaları/mercekleri, nokta ya da çizgi şeklinde ışığı odaklayan üstü prizma şeklinde çizilmiş cam ya da saydam madde

fretsaw: kıl testere, oyma testeresi

fretwork: oymacılık

friction: sürtünme; **-bearing:** kaymalı yatak (Uy); **-coefficient:** sürtünme katsayısı; **-losses:** sürtünme kayıpları; **fluid-:** akışkan sürtünümü; **-force:** sürtünme kuvveti; **static-:** durma sürtünmesi, tutunma sürtünmesi; **kinetic-:** kayma sürtünmesi

frictional electricity: sürtünmeyle yüklenme (elektriklenme)

fright: navlun

fringes: saçaklar

frog: toka, kopça (Uy)

front: ön; **-view:** ön görünüş, önden görünüş; **-wheel drive:** önden çekişli (Müh)

frost: don

frosted lamp: buzlu ışıtaç (lamba)

froth: köpük

frozen: donmuş

to fuel: yakıt almak, yakıt doldurmak

fuel: yakıt; **-air ratio:** yakıt hava oranı; **-analysis:** yakıt çözümlemesi; **-as mined:** ham yakıt, işlenmemiş yakıt; **-burnout:** yakıt yanığı, yakılmış yakıt (Çf); **-cell:** yakıtlı pil, genelde hidrojen, metanol gibi yakıtların denetimli tepkimeleriyle elektrik enerjisi elde eden aygıt; **-consumption:** yakıt tüketimi; **-cluster:** yakıt salkımı (Çf); **-control:** yakıt denetimi (Çf); **-crop:** yakıt bitkisi; **-cycle:** yakıt döngüsü (çevrimi) (Çf); **-demand:** yakıt gereksinimi; **-element:** yakıt ögesi (Çf); **-handling:** yakıt işleme; **-mixture:** yakıt karışımı; **-oil:** yağyakıt, sıvı ya da sıvılaştırılabilir petrol ürünü hidrokarbon karışımı; **-pellet:** yakıt hapsi (Çf); **-plantation:** enerji çiftliği; **-preparation:** yakıt hazırlama; **-processing:** yakıt işlenmesi; **-pump:** yakıt pompası (Uy); **-rod:** yakıt çubuğu (Çf); **-sampling:** yakıttan örnek alma (Müh); **-slag:** yakıt çömeği (Çf); **-storage:** yakıt deposu; **-supply:** yakıt sağlanması; **-tank:** yakıt deposu; **-wood:** yakacak odun

fuel cell: yakıtlı pil, yakıtlı göze

fuel plantation (energy farms): biyoyakıt üretimi için kaynak olacak hızlı büyüyen bitki/ağaçlar (BK)

fugacity: kaçarlık, uçarlık

fulcrum: dayanma yeri (kaldıraçlarda), dayangı

full: tam, dolu; **-load:** tam yük; **-speed:** tam hız; **-wave rectifier:** tam dalga doğrultucu (Eln); **-width:** tam genişlik; **-width at half maximum:** yarıyükseklikteki tam genişlik

fullfill: yerine getirme

to full : doldurmak

full: dolu, tam; **-load:** tam yük; **-scale:** tam ölçekli; **-size:** tam boyut; **-speed:** tam hız

fully: tümüyle

fumarole: etkin volkanlardan ve soğuyan magma akıntılarında 100°C'nin üstünde gaz ve buhar çıkan sıcak havuz ya da kaynak

fume: is

fumigation: dumanlanma (Çev); hava olayı, terslenme katmanında tutulan bir hava kirliliğinin hava terslenmesi sonucu birden yere inmesi ve yeryüzünde yüksek yoğunlukta kirletici oluşması

fumigation: böcek ilaçları ile dumanlama yaparak zararlı böceklerin dumanda boğularak öldürülmesi

function: işlev, izelge

functional: işlevsel; **-diagram:** işlevsel çizenek; **-inspection:** işlevsellik denetimi

fund: fon

fundamental: temel; **-band:** temel bant; **-frequency:** ana sıklık, temel sıklık; **-(elementary) particle:** temel parçacık

fungi: küf, mantar

funicular railway: asma demiryolu, kablolu demiryolu (Müh)

funnel: huni

furnace: fırın, ocak, külhan; **-draft:** ocak çekişi; **solar-:** güneş fırını (GE)

to furnish: 1) sağlamak, 2) döşemek, donatmak

to fuse: erimek, kaynamak, kaynaşma, ergimek

fuse: güvengi, sigorta

fused: kaynamış, kaynaşık

fusible: kaynayabilir

fusion: 1) kaynaşım, 2) erime; **-frequency:** kaynaşım sıklığı; **-nucleus:** kaynaşan çekirdek (Çf); **-temperature:** kaynaşma sıcaklığı (Çf); **-reactor:** kaynaşım tepkiyeci (reaktörü); **nuclear-:** çekirdeksel kaynaşım

G, g

gable roof: beşik çatı, üçgen çatı

gage (gauge): ölçü aygıtı, ölçer, gösterge; **-pressure:** gösterge basıncı; **ionization-:** yükünlü boşlukölçer; **level-:** düzeyölçer; **Pirani-:** Pirani boşlukölçeri

gain: kazanç (Eln); **-control:** kazanç denetimi; **-factor:** kazanç çarpanı

galaxy: gökada

Galilean telescope: Galile uzgözleri

gallon: galon (İngiliz birimlerinde oylum birimi: 4.54 litre, Amerikan birimlerinde oylum birimi: 3.79litre); 4quart (Amerikan), 8pint (Amerikan), 128 ons

galvanizing: çinko kaplama

galvanometer: miniakımölçer; **ballistic-:** atışlı miniakımölçer; **mirror-:** aynalı miniakımölçer; **moving coil-:** döner kangallı miniakımölçer

Gamma: mıknatıs alan yeğlinliği birimi (10 Oersted)

gamma: gama; **-rays:** gama ışınları; **-radiation:** gama ışıınımı

gangway: geçit

gantry crane: ayaklı köprülü vinç (Müh)

gap: aralık, açıklık; **-length:** aralık uzunluğu

garden shears: bahçe (çim) makası

garret: tavan arası

gas: 1)uçun, gaz, 2) benzin (Uy), 3) doğal gaz (Uy); **-analyzer:** gaz çözümleyici; **-baffle:** gaz yönlendirme perdesi (kazanlarda); **-blast circuit breaker:** gazlı kesici (Uy); **-burner:** gazlı yakıcı, gaz yakıcısı; **-consumption:** gaz tüketimi; **-counter:** gaz sayacı; **-desulphurisation:** gazda kükürt giderme (Çev), kükürt içeren yanıcılarda ortaya çıkan kükürt oksitlerin dışa atılmadan yok edilmesi; **-emission:** gaz salımı; **engine:** gaz motoru; **-flow rate:** gaz akış hızı, bir boruda birim zamanda gaz akışı tutarı; **-leak dedector:** gaz kaçağı algıcı; **-mixture:** gaz karışımı; **-pressure:** gaz basıncı; **-proof:** gaz sızdırmaz; **-supply:** gaz beslemesi; **-tempering:** baca gazı geri beslemesi; **-tight:** gaz sızdırmaz; **-turbine:** gaz türbünü; **-yield:** gaz verimi; **burned-:** yanmış gaz; **dry-:** su içeriği düşürülmüş doğal gaz; **exhaust-:** dışatım gazı; **fuel-:** hava ya da oksijenle yanan gaz ya da gaz karışımı; **liquid manure-:** sıvı gübre gazı; **natural-:** temelde metandan oluşan yer altı gazı; **net calorific value of a- (net heating value of a-):** birim hacimdeki gazın belli koşullar altında tam yanmasıyla verdiği ısı; **sour-:** ekşi gaz,

hidrojen sülfür içeren doğal gaz; **substitute natural- (SNG)**: kömür ya da hidrokarbonlardan türetilen gaz; **relative density of-**: gazın bağıl yoğunluğu, birim hacimdeki kuru gaz ağırlığının aynı koşullarda, sıcaklık ve basınçtaki birim hacimdeki kuru hava; **toxic-**: zehirli gaz; **underground storage of-**: gözenekli yer altıkayaçlarda, yer altı boşluklarında ya da yer altı tuz yataklarında doğal gaz depolama; **water vapour dew point of a-**: belli bir basınç altında gazdaki su buharının yoğuştuğu sıcaklık; **wet-**: yoğuşabilir hidrokarbonlar içeren işlenmemiş doğal gaz

gaseous: uçunsal, uçul, gaz durumunda; **-fuel**: gaz yakıt

gas-filled: gaz doldurulmuş

gasification: gazlaştırma, katı ya da sıvı yakıtların buhar, oksijen , hava ortamında gaz yakıtlara dönüştürülmesi; **-of coal**: kömürün gazlaştırılması; **-in situ**: yeraltındaki yerinde gazlaştırma

gasifier: gazlaştırıcı (BK); sebze maddelerini düşük oksijenle yakan düzenek, elde edilen gaza zayıf gaz denir, düşük kalorilidir

gasket: conta

gasoline: benzin, olağan koşullarda 30-200°C arasında kaynayan petrol damıtım ürünü; **-engine**: benzinli motor; **-indicator**: benzin göstergesi (Uy); **aviation-**: uçaklarda pistonlu motorlar için hazırlanmış yakıt, motor türüne göre oktan sayısı 80-145 arasında değişir, donma noktası -60°C dir.

gate: geçit; **and-**: “VE” geçiti (Eln)

Gauche conformation: Gauche biçimi (biçimlenimi)

gauge: Bknz. gage

Gauss: mıknatısal akı yoğunluğu birimi, 1 Maxwell/cm²

Gaussian units: CGS birimleri

gear: dişli; **-box**: dişli kutusu; **-coupling**: dişli kapıştırma; **-lever**: vites kolu (otomobil); **-pump**: dişli pompa (Uy); **-ratio**: dişli sayısı oranı (Müh); **helical-**: salyangoz dişli; **reducing-**: hız düşürücü dişli

Geiger counter: Geiger sayacı

Geiger-Müller counter: Geiger-Müller sayacı

gel: pelte

general: genel; **-expenses**: genel harcamalar; **-term**: genel terim; **-overhaul**: genel elden geçirme (Uy)

generally: genel olarak

to generate: üretmek

generation: üretim

generator: elektrik enerjisi olmayan enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren aygıt, üreteç

genuine: gerçek, özgün

geo-: yeryüzü anlamında önek

geographic north pole: coğrafyasal kuzey kutpu

geography: coğrafya, yeryüzü betimi

geology: yer bilimi

geometric: geometrik, uzamsal; **-average:** geometrik ortalama; **-isomer:** uzambilimsel eşiz; **-mean:** uzamsal ortalama; **-optics:** uzamsal ışık bilgisi; **-progression:** geometrik ilerleme; **-series:** geometrik diziler

geometry: uzabilim, geometri, yerölçüm

geophone: yer sezici, yerdeki deprem dalgalarını algılayıp bunları elektrik imlerine çevirerek bilgi veren aygıt

geothermal: yerısı, yeriçi ısı; **-anomaly:** yeriçi sıcaklıklarında beklenenin dışında değişik davranış; **-depth gradient:** yeriçi derinlik değişimi, yeriçi sıcaklık değişiminin tersi, yeryüzü yakınlarında bu değer 33m/K dir; **-energy:** yeriçi enerjisi, yeriçi ısı; **-fluid:** yeriçi akışkanı, yer kabuğundan yeryüzüne çıkan kuru buhar, ıslak buhar ya da sıcak su ve erimiş maddeler; **-flux:** yeriçi ısı akışı; **-gradient:** yeriçinde sıcaklık artışı, yeryüzüne yakın bölgelerde ortalama sıcaklık artışı 30K/km dir; **-high temperature area:** yeriçi ısı yüksek sıcaklık bölgesi, sıcaklık değişimleri 100K/km'den büyük olan bölge; **-hot water reservoir:** yeriçi sıcak su deposu; **-hyper thermal area:** yeriçi aşırı sıcak alanı; **-low temperature area:** yeriçi düşük sıcaklık alanı; **-potential:** yeriçi enerji potansiyeli; **-steam field:** yeriçi buharlı alan

geophysics: yer fiziği bilgisi

germ: bakteri

getter: tutucu, alıcı (Eln)

geyser: gayzer, kaynarca, buhar ve sıcak su fişkırtan sıcak kaynak, bir çok kaynarcalar belli aralıklarla etkinleşim gösterir

g-factor: g-çarpanı

gilbert: mıknatıs kuvveti birimi ($4\pi/10$ amper-sarım)

gill: solungaç

girder: kiriş, hatıl

glacial: buzulla ilgili

glacier: buzul

gland: sızdırmazlık (Müh); **-ring:** sızdırmazlık bileziği; **-seal:** salmastra

glare: kamaşı, göz kamaşması

glass: cam; **-cutter:** cam kesici; **-wool:** cam yünü

glassy: camsı

to glaze: parlatmak, perdahlamak

glaze: sır (Uy)

to glide: kaymak

glider: planör

gliding surface: kaygan yüzey

globe: yerküre

global radiation: belli bir sürede yatay yüzeye gelen doğrudan ve yayınım ışıınım toplamı (GÜ)

glossary: açıklamalı sözlük

glove: eldiven

glow: pırıldama, ışıklanma, kor durumuna gelme; **-discharge:** ışııklı boşalım

glue: tutkal, zamk; **cold-:** soğuk tutkal (Uy)

gluon: yapışık

goggles: koruma gözlüğü; **flying-:** uçuş gözlüğü; **welding-:** kaynak gözlüğü (Uy)

gold: altın; **-mine:** altın madeni

gomina: deniz milinin 1/10'u, 185,12m

goniometer: açölçer

good quantum number: geçerli nicem sayısı

goods: mal

gooseneck: deve boynu

gorge: oluk, boğaz

grab bucket: çift çeneli kova (Müh), tınaklı kepçe (Uy)

grade: 1) eğim, 2) derece, 3) nitelik

gradient: bayır, meyil

gradual: basamaklı, aşamalı

grain: tane

grain: kütle birimi (64,8 mg)

gram (g): gram (CGS birimlerinde kütle birimi)

gram atom: atom gram

gram-equivalent weight: gram-eşdeğer ağırlık

gram-roentgen: soğurulan ışın tümlevinin mutlak birimi (yaklaşık 84 erg'e eşittir)

grand total: genel toplam

granule: tane

granular: taneli, tanecikli

graph (graphic): çizge

graphical: çizimsel, çizgesel

graphic: çizit

graphology: yazı bilgisi

grate: ızgara; **-area:** ızgara alanı; **-bar:** ızgara çubuğu

grating: 1) ağ, ışık ağı, 2) ızgara; **-constant:** ağ değişmezi; **-spectrometer:** ışık ağı izgeölçer

gratis: bedava, ücretsiz

gratituous: bedelsiz, karşılıksız olarak

gravel: çakıl, kum; **-bed:** çakıl (kum) yatağı (Uy); **-filter:** kum süzgeci

gravimeter: kütleçekim (yerçekimi) kuvvetiölçer; **absolute-:** saltık kütleçekimölçer, bir cismin özgür düşüş zamanını ölçer; **relative-:** bağlı kütleçekimölçer, farklı noktalardaki değerleri kıyaslayarak kütleçekim alanındaki değişimleri belirleyen düzenek

gravitation: ağınlım, yerçekimi, kütleçekimi

gravitational: ağınlımsal

graviton: ağın

gravity: ağırlık, yer çekimi kuvveti

to graze: sıyırmak, sıyırp geçmek

graze: sıyırık

grease: katı makine yağı; **-gun:** yağ tabancası; **-lubrication:** katı yağ ile yağlama (Uy)

greatest common divisor: en büyük ortak bölen

greenhouse: sera; **-effect:** sera etkisi; güneşten enerji soğurup ısı ışınları (kızılaltı ışınlar) salan bir cimin cam ya da $2.5\mu\text{m}$ 'den büyük kızılaltı ışınlara geçirimsiz ancak güneş ışınlarının diğer kalan kısmını geçiren bir gereçle kaplı bir hacimde ısı yitirmesinin engellenmesi, havayuvarındaki karbondioksit gibi gazlar sera etkisi yaparlar

green rays: 15 keV ya da daha az enerjili çok yumuşak X-ışınları

grey (Gy): ışın soğurulum birimi (100 rad ya da 1 J/kg)

grid: 1) kafes (Eln), ızgara 2) elektrik ağı; **-base:** (artıuç akımını kesen) kafes gerilimi; **-battery:** kafes beslemesi; **-bias:** kafes öngerilimi; **-current:** kafes akımı; **-leak:** kafes kaçağı; **-resistor:** kafes direnci; **-voltage:** kafes gerilimi (Eln)

grid: ağ, şebeke; elektrik dağıtan ve/ya da aktaran sistem

grid backed-up photovoltaic system: ağ destekli güneş gözesi sistemi, güneş gözesi sisteminin çıkışı yük gereksiniminin altına düştüğünde şebekeye bağlanan sistem (GÜ)

grid-connected photovoltaic system: sadece şebekeye bağlantılı işletilen güneş gözesi sistemi (GÜ)

griddle: düz ızgara

grille: ızgara

to grind: 1) öğütmek, 2) taşlamak

grinder: öğütücü, zımpara düzeneği, değirmen taşılayıcı (Uy)

grinding stone: bileme taşı (Uy)

to grip: kavramak, tutmak

gripper: tutacak

grit: iri kum

groove: yiv, ince oluk

grooving: yiv açma, oluk açma (Uy)

gross charge: kaba yük

gross domestic product (GDP): yerli ürün kabası (YÜK)

gross national product (GNP): ulusal ürün kabası, ulusal ürün toplamı (UÜK)

ground: 1) toprak, 2) taban, 3) taşlanmış (Uy); **-connection:** toprak bağlantısı(El); **-fault:** toprak arızası (El); **-floor** zemin kat, yer katı; **-resistance:** toprak direnci (El); **-terminal:** toprak ucu (El); **-state:** taban durgusu; **-water:** yer altı suyu

grounded: topraklanmış (El)

grounding: topraklama (El); **-conductor:** topraklama iletkeni

group: öbek; **-frequency:** öbek sıklığı

to grow: büyümek

guard: koruyucu, **-pin:** güvenlik pimi (Uy); **-rail:** korkuluk (Uy)

guide: kılavuz; **-blade:** yönlendirme kanadı; **-book:** kılavuz; **-line:** kılavuz, yönerge; **-ring:** yönlendirme halkası; **-vane:** yönlendirme kanadı (türbünlerde); **wave-** dalga kılavuzu

gullotine: giyotin, giyotin makas

gum: zambak

gymnasium: spor salonu

gypsum: alçı taşı, alçı; **-wallboard:** alçı panel

gyration: firdolanım

gyrocompass: firdolanım pusula

gyromagnetic ratio: firdolanım mıknatıslığı oranı

gyroscope: yatay gözler

gyrostat: yatay gözetir

H, h

to hack: yarmak, çentmek

hack saw: demir testeresi

to hail: dolu yağması

hair: saç, kıl; **-crack:** kılcal çatlak (Uy); **-hygrometer:** kılı nemölçer

hairline: kıl çizgi

half: yarı, yarım; **-life:** yarılanım süresi, yarı-ömür; **-load:** yarı yük; **-value layer:** yarıdeğer yaygı; **-wave plate:** yarı-dalga levha; **-wave rectification:** yarı-dalga doğrultumu (Eln); **-width:** yarı genişlik

Hall effect: Hall etkisi

Hall probe: Hall sondası

Hallwachs effect: Hallwachs etkisi

hamiltonian operator: hamilton işlemcisi

hammer: çekiç; **claw-:** çatallı çekiç

hammered iron: dövme demir

hammering: dövme

hand: 1) el, 2) ibre; **-auger:** el burgusu (Uy); **-book:** elkitabı; **-brake:** el freni (Müh); **-drill:** el matkabı (Uy); **-operated:** elle işletilen, elle kumanda edilen; **-made:** elyapımı; **-saw:** el testeresi; **-work:** el işi; **-writing:** el yazısı

handicap: engel

handicapped: özürlü, engelli

handicraft: el sanatı, el becerisi

handle: kol, sap, tutamak

handlebar: gidon (bisiklet)

to hang: asmak, sarkıtmak

hanger: askı

haphazard: gelişigüzel; **-sampling:** gelişigüzel örnek alma

harbor (harbour): liman

hard: sert; **-coal:** sert kömür, antrasit, taşkömürü, kalorisel değeri 24MJ/kg (5700kcal/kg) üstünde olan kömür; **-copy:** basılı kopya; **-disk:** kalıcı bellek (Bl); **-glass:** sert cam; **-radiation:** sert ışıınım (yüksek enerjili yükünleyici ışıınım) (Çf); **-rubber:** ebonit; **-solder:** sert lehim; **-steel:** sert çelik; **-surfacing:** yüzey sertleştirme; **-water:** sert su (kireçli su); **-work:** ağır işçilik; **-back:** cilt, ciltli kitap

harden: sertleştirme, su verme (Uy)

hardened: sertleştirilmiş, sertleşmiş

hardening: sertleştirme; **-process:** sertleştirme işlemi; **-temperature:** sertleştirme (sertleşme) sıcaklığı

hardness: sertlik; **-of water:** suyun sertliği; **-test:** sertlik deneyi

hardware: donanım

hardwood: fırınlanmış tahta, sert tahta

harmonic: uyumlu, tam katlı, temel sıklığının tam katlarında sıklığı olan titreşim ; **-analyzer:** dalga çözümleyici; **-motion:** uyumlu devinim; **-oscillator:** uyumlu salınma; **-vibration:** uyumlu titreşim

harmonics of a wave motion: bir dalganın sıklık tam katları

harvest: hasat

hasp: kenet, asma kilit köprüsü

hatchway: ambar ağzı, tavan arası kapağı

hatchback: arka bagajı kapı şeklindeki araba

hatchet: balta

to haul: 1) çekmek, 2) sürüklemek

hazard: tehlike

hazardous: tehlikeli

haze: pus, havadaki asıltı toz parçacıklarından kaynaklanan görüş engellemesi, parçalar çok küçük olduğundan çıplak gözle görülmezler

head: 1) baş, 2) basma yüksekliği (pompalarda), akışkan yüksekliği, düşü; **-of a band:** bant başı; **-light:** far (otolarda); **-loss:** basınç kaybı (pompada); **-of water:** su yüksekliği; **-room:** üst boşluk (Uy), baş üstü boşluğu

heading: 1) başlık, 2) kömür galerisi

headphone: kulaklık (Uy)

to heap: yığmak

heap: yığın

to hear: duymak, işitmek

heat: ısı; **-balance:** ısı dengesi; **-capacity:** ısı sığası; **-conduction:** ısı iletimi; **-conductivity:** ısı iletkenlik; **-content:** ısı içeriği; **-consumption:** ısı tüketimi; **-convection:** ısı taşınımı; **-cycle:** ısı döngüsü, ısı devresi; **-dissipation:** ısı yayılımı, ısı dağıtımı, ısı yitimi; **-emission:** ısı yayımı, ısı salımı; **-energy:** ısı enerjisi; **-engine:** ısı makinası, ısı enerjisini mekanik enerjiye çeviren düzenek; **-exchange:** ısı alış veriş; **-exchanger:** ısı değiştirgeci, devrimdeki bir akışkandan akışkanlar arasında herhangi bir değişim olmaksızın ısıyı başka bir akışkana aktaran düzenek; **-extraction:** ısı çekimi, ısı alımı; **-flow:** ısı akışı; **-flow diagram:** ısı akış çizeneği; **-flow unit (HFU):** $4.18 \times 10^{-6} \text{J}/(\text{cm}^2 \cdot \text{s})$; **-flux:** ısı akısı; **-gain:** ısı kazancı; **-generation:** ısı üretimi; **-insulation:** ısı yalıtımı; **-insulator:** ısı yalıtkanı; **-input:** ısı girişi (Uy); **-liberation:** ısı bırakma, ısı çıkışı; **-loss:** ısı yitiği, ısı yitimi, bir düzenimdeki enerjinin ısıya dönüşmesinden kaynaklanan yitik; **-loss by conduction:** iletimle ısı yitirme; **-loss by convection:** taşınım ısı yitirme; **-loss by radiation:** ışınlama ısı yitirme; **-of atomization:** atomlaşma ısı; **-of combustion:** yanma (tutuşma) ısı; **-of dissociation:** ayrışma ısı; **-of evaporation:** buharlaşma ısı; **-of formation:** oluşum ısı; **-of fusion:** ergime ısı; **-of reaction:** tepkime ısı; **-of sublimation:** uçunma ısı; **-of vaporization:** uçma (buharlaşma) ısı; **-pipe:** ısı borusu (iki ucu kapalı ve içerisinde fitile benzer gereçle kaplı borudan oluşan ve içerisindeki havası belli oranda boşaltılarak bir akışkan konmuş olan, akışkan borunun bir ucunda iken ısı etkisiyle buharlaşıp diğer uca geldiğinde ısı vererek yoğunlaşan bir tür ısı değiştirgeci); **-production:** ısı üretimi; **-pump:** ısı pompası; **-radiation:** ısı ışınlama; **-recovery:** ısıyı yeniden kazanma, ısı geri kazanım; **-release:** ısı salımı; **-removal:** ısı çekme, ısı alma; **-reservoir:** ısı deposu; **-resistance:** ısı direnci; **-resistant:** ısıya dayanıklı; **-sink:** ısı teknesi; **-source:** ısı kaynağı; **-stress:** ısıl gerilim; **-storage:** ısı depolama, ısı deposu; **-supply:** ısı beslemesi; **-transfer:** ısı aktarımı; **-transfer by conduction:** iletimle ısı aktarımı; **-transfer by convection:** taşınım ısı aktarımı; **-transfer by radiation:** ışınlama ısı aktarımı; **-transfer coefficient:** ısı aktarım katsayısı; **-transfer fluid:** ısı aktarım akışkanı; **-transfer resistance:** ısı aktarım direnci; **-transmission:** ısı geçirimi; **-treatment:** ısıl işlem; **-tinting:** ısıyla renklendirme; **atomic-:** atomsal ısı; **incidental-gain:** bir yapının ısı sisteminde olmayıp ta rastlantısal (s.g.Güneşten) olarak ısı kazancı; **latent-:** gizil ısı; **mechanical equivalent of-:** ısı ısı eşdeğeri, 1 cal= 4,18 Joule; **molecular-:** molekül ısı; **specific-:** özgül ısı

coefficient performance of a heat pump(COP): bir ısı pompasının başarımlı katsayısı, yararlı ısı çıkış hızının toplam güç girişine oranı ($\text{COP} = Q/P$)

heater: ısıtıcı, soba; **pre-:** önısıtıcı

heating: ısıtma; **-coil:** ısıtma bobini; **-cycle:** ısıtma döngüsü; **-by electron bombardment (electron guns):** elektron bombardmanı ile ısıtma (elektron tabancaları), değişken hava boşaltılma ortamlarında yüksek enerjili elektronlar ile cismin bombardmanı sonucu elektronların enerjilerini ısıya dönüştürdükleri yöntem, **-resistor:** ısıtma direnci; **-surface:** ısıtma yüzeyi; **-steam:** ısıtma buharı (Müh); **-time:** ısıtma süresi; **-value:** ısı değer; **-wall:** ısı duvarı; **bivalent-:** çift enerjili ısıtma (Uy); **central-:** bir noktadan ısıtma (Uy); **convective-:** taşınım ile ısıtma; **direct-:** doğrudan ısıtma, gerecin, ısı kaynağı olarak kullanılan yakıtın yanma ürünüyle doğrudan değim durumu ya da elektriksel iletimle ısıtma; **district-:** bölge ısıtma; **domestic-:** evsel ısıtma; **electron bombardment-:** elektron bombardmanı ile ısıtma; **geothermal district-:** yeriçi ısı ile bölgesel ısıtma; **hot water-:** sıcak su ısıtma; **indirect-:** dolaylı ısıtma, ısıtmanın ara bir ortamdan (katı, sıvı,gaz) iletilerek ısıtma durumu; **induction-:** iletkenlikle ısıtma; **infrared-:** kızılaltı dalgalarla ısıtma; **microwave-:** mikrodalga ile ısıtma, 300MHz-300GHz arası sıklıkta (1m-1mm dalgaboylu) akımmıknatısal dalgalarla ısıtma; **ohmic-:** direnç ile ısıtma; **plasma-:** sıkışık yükünü ısıtma, yüklenmiş gazın ısı ve elektriksel özelliklerini kullanarak çok yüksek sıcaklıkların elde edildiği yöntem; **radiant-:** ışımalı ısıtma, ısıtmanın sıcak bir cisimden salınan ısı ışımalarıyla yapıldığı yöntem; **radio frequency-:** radyo dalgaları sıklığıyla ısıtma; **residential-:** ev ısıtması; **space-:** hacim ısıtma; **steam-:** buharlı ısıtma; **stove-:** sobalı ısıtma; **supplemental-:** tamamlayıcı ısıtma; **wall-:** duvardan ısıtma

heavy: ağır; **-current:** yüksek akım (El); **-duty turbine:** ağır hizmet türbinü; **-metal:** ağır metal; **-oil:** ağır yağ; **-industry:** ağır sanayi; **-walled:** kalın duvarlı; **-water:** ağır su (D₂O)

hecta: (önek) yüz kat

hectar: hektar, 100ar, yüzölçümü birimi, 10.000m²

heel of dam: baraj topuğu (Uy)

height: yükseklik; **-of head:** kafa yüksekliği (Uy)

helical: burgusal; **-screw:** sonsuz vida (Uy); **-spur gear:** burgusal dişli (Uy)

helicoid: burma yüz, salyangoz biçimi (Müh)

helicopter: helikopter

helio-: güneş anlamında ön ek

heliograph: güneş yeğirliği çizeri

heliostat: doğrudan gelen güneş ışınımını yansıtarak belirlenen bir yöne yönlendiren ayna sistemi (GÜ)

helix: burğu, burğu eğrisi

helmet: başlık, miğfer

Helmholtz coils: Helmholtz kangaları

hemisphere: yarıyuvar

hemp: 1) keten, 2) kenevir

henry: irkitech büyüklüğü birimi (10^9 akımmıknatsal birim)

heptagon: yedigen

hermetic: hava geçirmez, hava sızdırmaz

hermetically sealed: hava sızdırmaz

Hertz (Hz): sıklık birimi (saniyede bir dönü)

hertzian waves: 3×10^{10} - $1,5 \times 10^5$ Hz aralığıdaki dalgalar

heterogeneous: çoktürel; **-catalysis:** çoktürel tezlendirme; **-perturbation:** çoktürel tedirginlik

heterojunction: çoktür eklem, katkı maddesi iletkenlikleri ile atomsal birleşimleri de birbirinden farklı iki bölgedeki PN eklemi (GÜ)

heteronuclear: değişik çekirdekli; **-molecule:** değişik çekirdekli molekül

hexagon: altıgen

hexagonal: altıgensel, altıgenli; **-system:** altıgenli düzenim

hexagonal closed packing: altıgenli sık doldurum (istifleme)

hierarchic data base: sıradüzensel veri tabanı (Bl)

high: yüksek; **-ash coal:** yüksek küllü kömür; **-capacity turbine:** yüksek güçlü türbün; **-current:** yüksek akım, kuvvetli akım (El); **-efficiency:** yüksek verim; **-flash point fluid:** zor tutuşan sıvı yakıt; **-frequency:** yüksek sıklık; **-grade coal:** yüksek ısı değerli kömür; **-grade fuel:** yüksek ısı değerli yakıt; **-moisture coal:** yüksek nemli kömür; **-potential:** yüksek gerilim; **-pass filter:** üst-geçirim süzgeci; **-pressure:** yüksek basınç; **-pressure fan:** basınç yükseltme üfleci; **-quality:** yüksek nitelikli; **-resolution spectrometer:** yüksek ayırmalı izgeölçer; **-speed turbine:** yüksek dönülü türbün; **-temperature corrosion:** yüksek sıcaklık paslanması (Uy); **-temperature turbine:** yüksek sıcaklık türbünü; **-tension:** yüksek gerilim; **-voltage:** yüksek gerilim; **-voltage cable:** yüksek gerilim kablosu (El); **-voltage circuit breaker:** yüksek gerilim devre kesicisi (E l); **-way:** ikiye ayrılmış karayolu

higher calorific value: üst ısı değer

highest: en yüksek; **-common divisor:** en yüksek ortak bölen

to hinder: engellemek

hinder: geride kalan

hindered internal rotation: engellenmiş iç dönme

hinge: menteşe; **-point:** dönme eksen noktası (Uy)

hip roof: sarkık çatı

hipot test: yüksek gerilim sınaması (EI), elektriksel dayanım sınaması

histogram: çubuklu çizge

hoe: çapa, bahçe çapası

to hoist: kaldırmak, yukarı kaldırmak, vinçle kaldırmak

hoist: vinç, kaldırıcı düzenek

to hold: beklemek, tutmak

hold: gemi ambarı

hole: 1) deşik (Eln), 2) delik

hollow: boş, oyuk, içi boş; **-conductor:** içi boş iletken

homogeneity: tektürelilik, türdeşlik

homogenization: tektürelleştirme, türdeşleme

homogeneizer: tektürelleştirici, türdeşleyici

homogeneous: tektürel, türdeş, eştürel; **-perturbation:** tektürel tedirginlik

homojunction: tektür eklem, katkı maddesi iletkenlikleri farklı ancak atomsal birleşimleri aynı iki bölgedeki PN eklemi (GÜ)

homonuclear: tek tür çekirdekli; **-molecule:** tek tür çekirdekli molekül

homopolar: eşkutuplu; **-binding:** eşkutuplu bağlanım; **-bond:** eşkutuplu bağ

hone (oil stone): bileği taşı, bileme taşı (Uy)

honeycomb coil: balpeteği bobin

hood: 1) davlumbaz, 2) oto ön koruma kapağı (kaput) (Uy)

hook: çengel, kanca

Hooke's law: Hooke yasası

hoop: çember, kasnak

hopper: depo

horizon: ufuk

horizontal: yatay; **-axis:** yatay eksen; **-line:** yatay doğru; **-motion:** yatay devrim; **-plane:** yatay düzlem; **turbine:** yatay türbün

horn: boynuz, boru, korna

horse power (hp): beygir gücü (B. G.) (güç birimi: 746 Watt)

hose: hortum; **-clamp:** hortum kelepçesi (Uy)

hot: sıcak; **-air:** sıcak hava; **-band:** sıcak bant; **-dry rock:** sıcak kuru kaya, belli bir derinlikte beklenenden daha sıcak kaya; **-electrode:** sıcak üşek; **-spot:** sıcak nokta(GÜ), bir güneş gözesi panelinin akımı içindeki hatalı veya gölgelenmiş göze/gözelerin düşük kısa devre akımı geçtiğinde panelde oluşan yoğun yerel ısınma; **-testing:** sıcak sına; **-water:** sıcak su; **-wire gage:** sıcak-telli ölçer; **-wire anemometer:** sıcak telli yelölçer (RE)

house: ev

housing: gövde (Uy), kılıf, konut

hovercraft: hava yastıklı kara ve deniz taşıtı (Müh)

hub: tekerlek göbeği (Müh), göbek

hue: renk ayrıntısı

hum: homurtu (Eln)

humid: nemli

humidification: nemlendirme

humidifier: nemlendirici

humidity: nem, nemlilik; **-ratio:** nemlilik oranı; **absolute-:** mutlak (saltık) nem; **relative-:** bağıl nem

humidness: nemlilik

hut: kulübe

Huygens' principle: Huygens ilkesi

Huygens' wave surface: Huygens dalga yüzeyi

hybrid: melez, kırma; **-burner:** çift yakıtlı yakıcı; **-orbital:** melez dolangamsı (yörüngemsi)

hybridization: melezleme

hydrant: yangın musluğu (Uy)

hydrated electron: su kaplı elektron

hydraulic brake: sıvılı (yağlı) fren (Müh)

hydraulic engine: su gücü ile çalışan makine

hydraulic fracturing: kayaç yapılarını su basıncı ile kırmak çatlatmak

hydraulic pres: su cenderesi

hydraulic ram: su koçu

hydraulicity (water availability): bir sugücüyle çalışan santralde belli bir gözlemlenen süre içindeki toplam su akışının uzun yıllar aynı süredeki toplam ortalama su akışına oranı

hydrogen: hidrojen

hydrogen cycle: dört hidrojen çekirdeğinin bir helyum çekirdeğine dönüştüğü zincir tepkimesi, enerji çıkışıyla birlikte ara öge olarak ağır hidrojen ve hafif helyum çekirdeklerinin oluşması

hydrogeneation: hidrojenlendirme

hydroelectric energy: sugücüyle elde edilen elektrik enerjisi

hydroelectric generator: sugücüyle elektrik elde eden üreteç

hydrogeological flow: yer altı sularının akışı

hydrology: subilim

hydrolysis: suylakesim

hydrometer: sıvıölçer, bir sıvının yoğunluğunu ve özgül ağırlığını ölçen düzenek; **constant volume-:** değişmez oylumlu sıvıölçer; **constant weight-:** değişmez ağırlıklı sıvıölçer

hydrophone: suda basınç farkı sezici, su altında kullanılan ve deprem dalgalarının oluşturduğu basınç farklarını alıp bunları elektrik imlerine dönüştüren aygıt

hydro-power: sugücü

hydrosphere: suyuvar, Dünyanın su kesimini (okyanus, göller, dereler ve yeraltı suları) içeren kesimi

hydrostatic pres: sugücüyle çalışan cendere (Uy)

hydrostatics: durgun sıvılar bilgisi

hygrometer: nemölçer; **dew point-:** çiy noktası nemölçeri

hygroscopic: nemçeker

hyper: aşırı (önek)

hyperbole: oyrak, hiperbol

hyperfine structure: aşırı ince yapı

hypersonic: sesüstü

heyphen: tire imlemi

hypocycloid: çember içi eğrisi, iç tekerleme, (bir çemberin üzerindeki bir noktanın, çemberin, diğer bir çemberin iç kısmında yuvarlamasıyla izlediği eğrisel yörünge)

hypotenuse: eğik kenar

hypothesis: varsayım, önsav, denence

hysteresis: ardılizlem; **-cycle (loop):** ardılizlem döngüsü (dolamı); **-heater:** ardılizlem ısıtıcı; **-loss:** ardılizlem yitiği; **magnetic-:** mıknatısal ardılizlem

I,i

I-beam: I-kesitli demir kiriş

ice: buz; **-formation:** buz oluşumu; **-layer:** buz katmanı; **-point:** donma noktası; **-scraper:** buz kazıyıcı (Uy); **-dry-:** kuru buz

iced water: buzlu su; **-cooling:** buzlu su ile soğutma

icosahedrons: yirmi yüzlü

ideal: düşsel; **-efficiency:** düşsel verimlilik; **-gas:** düşsel gaz; **-solution:** düşsel çözelti

identic: özdeş

identical: aynı, özdeş

identification: kimlik, tanıtm; **-card:** kimlik kartı

to identify: tanımak, kimliğini saptamak

identity: 1) özdeşlik, 2) birim, 3) kimlik

idle: boşta; **-pulley:** avara kasnak (Uy); **-running:** boşta (yüksüz) çalışma (motor); **-time:** boş zaman

igneus rock: volkanik kaya

to ignite: tutuşturmak, yakmak

igniter: tutuşturucu, ateşleyici, yakıcı, çakmak

ignition: tutuşturma, ateşleme; **-chamber:** ateşleme odası; **-coil:** ateşleme kangalı; **-lag:** ateşleme gecikmesi (Uy); **-order:** ateşleme sırası (Uy); **-spark:** ateşleme kıvılcımı (Uy); **-temperature:** tutuşma sıcaklığı

ignot: külçe; örüt külçesi

ignot manufacturing: külçe olarak örütleşmiş madde üretme; **-by Czochralski process:** Czochralski işlemi ile örüt külçe büyütme, bir kusursuz büyük boy tekli örütü, tohum örütü döndürerek ve dikkatli soğutma koşullarında ergimiş ve ters yönde dönen silisyum banyosundan çekerek büyütme (GÜ); **-by directional solidification:** yönlü katılaştırma ile örüt külçesi büyütme, kare kesitli potaya koyulan ergimiş silisyumun soğuma hızını denetleyerek iri taneli çoklu örüt silisyum üretme; **-by electromagnetic casting:** mıknatısal alanda örüt külçesi dökümü, altı açık kare kesitli soğuk silisyum potasından ergimiş silisyumun bir akımmıknatısal alan aracılığı ile aşağı çekilmesi sonucu çok örütlü silisyum külçeler elde edilmesi; **-by float**

zone melting: yüzer bölge ergimesiyle örüt külçe büyütme, yüksek nitelikte tek örütlü külçeler büyütme ve arıtma yöntemi

illegible: okunaksız, okunamayan

illuminance: aydınlık

to illuminate: aydınlatmak

illumination: aydınlanma, ışıktanma; **-photometer:** aydınlanmalı ışıkölçer

to illustrate: 1) göstermek, 2) açıklamak, 3) resimlemek

illustration: açıklama, gösterim

image: görüntü; **mirror-:** ayna görüntü; **real-:** gerçek görüntü; **virtual-:** sanal (görünür) görüntü

imaginary: sanal; **-root:** sanal kök

imagination: kurgu

imbalance: dengesizlik

imbedding: gömmek

imbedded: gömülü

to imitate: öykünmek, benzetmek, örnek almak

imitation: benzeri, gerçeği olmayan

immersion: daldırma; **-depth:** daldırma derinliği; **-heat:** daldırma ısı; **-plating:** daldırma ile kaplama (Uy); **-pump:** daldırma pompası, dalgıç pompası; **-thermometer:** daldırma derecesi

immense: çok büyük, engin

immiscible: karışmaz, karıştırılamayan

immiscibility: karışmazlık

immobile: kımıldamaz, taşınmaz

impact: 1) çarpım, 2) etki, 3) sıkıştırma; **-broadening:** çarpım yayılması (genişlemesi); **-crusher:** çarpımlı kırıcı (Uy); **-parameter:** çarpım değişkeni; **-resistance:** çarpma direnci; **elastic-:** esner çarpım

to impart: vermek, açığa çıkarmak

imparity: teklik, eşlemsizlik

impedence: çeli, dalga direnci

impeller: çark, pervane; **-tip:** pervane ucu

imperfect: kusurlu, tam olmayan, eksik

impermeability: geçirimsizlik

impermeable: geçirimsiz, su-hava geçirmez

impervious: geçirimsiz

to impinge: çarpmak

to implement: yerine getirmek, uygulamak

implementation: uygulama

implicit: örtük, altgın, kesin

implosion: içe patlama

import: dışalım, yurt dışından alım

importance: önem

important: önemli

impregnation: emdirme

to imprignate: içirmek, emdirmek

imprint: baskı

improbability: olasızlık

improbable: olasız

improper: uygun olmayan

to improve: gelişmek

improvement: gelişme

impulse: itme, darbe; **-duration:** itme süresi; **-excitation:** darbeleri uyarma; **-generator:** darbe üretici; **-turbine:** çarpma etkili türbün (Müh), değişmez basınçlı türbün, itme buhar türbünü (Müh)

impulsive: itici

impure: katışık, bulaşık

impurity: katışık, bulaşık; **-atoms:** katışık (bulaşık) atomlar

in situ: yerinde, olduğu yerde

inaccessible: ulaşılmaz, erişilmez

inactive: edilgen, işlemez

inaccurate: yanlış, sağlıksız

inadequate: yetersiz

incandescence: akkorluk

incandescent: akkor; **-lamp:** akkor ısıtaç (lamba)

incapable: yeteneksiz

inch: inç, parmak (Uy), 2.54cm uzunluğundaki İngiliz uzunluk birimi

incident: gelen, çarpan, düşen

incidental: rastlantısal; **-heat gain:** ek ısı (Uy)

incidence: geliş, çarpma; **angle of-:** geliş (çarpma) açısı

incidentally: aklıma gelmişken

to incinerate: yakıp kül etmek

incineration: külleştirme; **-of waste:** atıkların yakılması; **-plant:** çöp yakma kuruluşu

incenerator: çöp yakma kazanı

inclement: soğuk sert hava, fırtınalı hava

inclination: eğim; **-angle:** eğim açısı; **-of solar collector:** güneş toplacının eğimi (GÜ)

inclined plane: eğik düzlem

inclination (of a collector): yatay düzlemle güneş toplacı düzleminin yaptığı açı (GÜ)

to include: içermek

inclusion: 1) içirme, 2) kalıntı (Uy)

inclusive: içirimli, kapsamlı

incoherence: eşevresizlik

incoherent: eşevresiz; **-light:** eşevresiz ışık; **-scattering:** eşevresiz saçılma

incombustible elements: yanmayan ögeler (yakıtlarda)

income: gelir

incoming: içeri giren, giren

incompatible: uymayan, bağdaşmayan

incompetent: yetersiz

incomplete: eksik; **-combustion:** eksik yanma (Uy)

incompressible: sıkıştırılamaz; **-volume:** sıkıştırılamaz oylum

incondensable: yoğuşmaz, yoğuşturulamaz

inconsistant: tutarsız

inconvenient: elverişsiz, uygun olmayan

incorrect: doğru olmayan

to increase: artmak

increase: artım, artma

increment: artım, değişim

incremental: artan

incrustation: kazan taşı (Uy)

incubator: değişmez sıcaklık kabı, kuluçkalık

indefinite: belirsiz; **-integral:** belirsiz tümlev

to indemnify: zararını ödemek

indent: çentik

indentation hardness: kertme sertliği (Uy), çentik sertliği

independent: bağımsız; **-parameter:** bağımsız değişken; **-variable:** bağımsız değişken

indeterminate: belirsiz

index: 1) dizin, 2) im, çarpan; **-of refraction:** kırma çarpanı

to indicate: göstermek

indicated: belirtilmiş; **-pressure:** belirtilmiş basınç (Müh)

indication: belirti, gösterge

indicator: gösterge

indirect: dolaylı; **-lighting:** dolaylı aydınlatma; **-result:** dolaylı sonuç

individual: birey, bireysel

indivisible: bölünmez

indoor: evi içi, iç ortam, kapalı alan; **-air quality:** kapalı alan hava niteliği, bina içi hava niteliği (Müh)

indoors: kapalı alan, bina içi

to induce: 1) ırkiltmek, 2) etkilemek

induced: ırkilmiş; **-current:** ırkilmiş akım; **-magnetism:** ırkilmiş mıknatıslanma; **-polarization:** ırkilmiş kutuplaşma; **-radioactivity:** ırkilmiş ışınsaçarlık; **-voltage:** ırkilmiş gerilim

inductance: ırkilim; **mutual-:** karşılıklı ırkilim

induction: 1) ırkilim, ırkilme, 2) tüme varım; **-coil:** ırkilim kangalı; **-heating:** ırkilimle ısıtma; **charging by-:** ırkilimle yükleme; **electromagnetic-:** akımmıknatısal ırkilim; **-generator:** eşzamansız üreteç; **-motor:** eşzamansız motor; **-voltage:** ırkilim gerilimi

inductive: ırkilimli, ırkilik; **-resistance:** ırkilik direnç

inductivity: ırkilimlilik

inductor: ırgitki, ırkiteç

industrial: sanayiyle ilgili; **-type:** sanayi türü; **-engineering:** endüstri mühendisliği; **-waste:** sanayi atığı

inefficient: verimsiz

inelastic: esnemez, esnek olmayan; **-collision:** esnemez çarpışma; **-scattering:** esnemez saçılma

inequality: eşitsizlik

inert : etkisiz, kimyasal olarak etkilenmeyen, soy; **-gas:** soy gaz

inertia: eylemsizlik

inertial: eylemsiz

inexperienced: deneyimsiz

to infect: bulaştırmak

infection: bulaşma, mikrop kapma

infiltrate: sızmak

infilytration: sızıntı; **-loss:** sızıntı yitiği

infinite: sonsuz; **-integral:** sonsuz tümlev; **-series:** sonsuz diziler; **-set:** sonsuz küme

infinitesimal: sonsuz küçük

infinity: sonsuzluk

inflammable: tutuşkan, alev alabilir; **-liquid:** tutuşkan sıvı; **-solvent:** yanıcı eriyik

inflammability: tutuşkanlık

inflammation: tutuşma

to inflate: şişirmek

to inflect: eğmek, bükmek

inflection: dönüm, büküm; **-point:** büküm noktası

inflexed: 1) içe doğru, 2) bükülmüş

inflexible: eğilmez, bükülmez, esnek değil

inflow: debi, içeri akış debisi

influence: etki

to inform: bilgi vermek, bilgilendirmek

informal: resmi olmayan, gündelik

information: 1) bilgi, 2) danışma; **-theory:** bilişim kuramı

informatique: bilişim

infra: alt (önek)

infra-red: kırmızı altı, kızılaltı; **-active (inactive):** kırmızı altına etkin (edilgen); **-lamp:** kırmızı altı ışıtıcı; **-radiation:** kırmızı altı (kızılaltı) ışıınımı, dalgaboyu 760nm-1mm aralığında olan ışıınımlar; **-rays:** kırmızı altı ışıınlar; **-spectroscopy:** kırmızı altı izgeölçüm; **far-:** dalgaboyları 50µm-1mm arasındaki ışıınımlar

infrastructure: altyapı (Uy)

infrequent: seyrek

ingot: külçe

ingredients: içindeki maddeler, karışımı oluşturan maddeler

to inhibit: dizginlemek, engellemek

in-house production: evde üretim, kişisel üretim, kendi olanaklarıyla üretim

in-plane vibration: düzlemde titreşim

ingerent: ayrılmaz

to inhale: içe çekiş, içine çekiş

inhibition: engelleme, ket vurma

initial: 1) başlangıç, 2) ilk, ön, ilk değer; **-condition:** başlangıç koşulu; **-guide blade:** ön yönlendirme kanadı (Müh); **-investment:** ilk yatırım; **-load:** başlangıç yükü; **-operation:** deneme işletmesi; **-position:** başlangıç konumu; **-pressure:** ön basınç (türbünlerde); **-start up:** ilk devreye alma, ilk başlatma; **-steam:** taze buhar; **-value:** başlangıç değeri

initiator: başlatıcı

to inject: püskürtmek, içe itmek

injection: içitım, püskürtüm; **-cooler:** püskürtmeli soğutucu; **-pump:** içitım pompası; **-water:** püskürtme suyu (Uy); **re-:** bir yer altı sıcak su kaynağının ısısı aldıktan sonra yeniden yeraltına basma, geri basma (JE)

injector: içiter, püskürteç

inlet: giriş; **-air:** emiş havası, giriş havası; **-angle:** giriş açısı; **-conditions:** giriş koşulları; **-pipe:** giriş borusu; **-pressure:** giriş basıncı; **-temperature:** giriş sıcaklığı; **-valve:** giriş vanası, emme vanası (Müh); **-velocity:** giriş hızı

inner: iç, içsel; **-casing:** iç kaplama (Uy); **-field:** iç alan; **-region:** iç bölge

innermost: en içte

innovation: yenileşirlik, yenileşme (yeniliklerin teknolojiye uygulanması)

innumerable: sayısız

inodorous: kokusuz

inphase: evreîçi, evredeş, aynı evreli

impulse: itme, dürtü

input: girdi, giriş; **-circuit:** giriş devresi

input empedance: girdi çelisi

input-output analysis: belli bir süre için ulusal ekonominin doğal dalları arasındaki ilişkilerin incelenmesi yöntemi

inquiry: soru (Bl)

to inscribe: şekil içine çizmek

to insert: sokmak, içine koymak, arasına sıkıştırmak, içine ekleme; **-valve:** emme vanası

inserted: gömülü, içine sokulu; **-blade:** yerleştirilmiş kanat

insertion: ekleme, eklenen şey

inside: iç; **-bearing:** iç yatak (Müh); **-diameter:** iç çap; **-wall:** iç duvar

to insolate: güneşlendirmek, güneşte bırakmak (GÜ)

insolation: güneşlenme, güneşlendirim, ışınlanmanın zaman tümlevi (GÜ)

insoluble: çözünmez

inspection: denetim, yoklama, inceleme

inspector: denetçi, inceleyen

to inspire: soluk almak

instability: dayanıksızlık, kalımsızlık

instable: kalımsız, dayanıksız, dengesiz

to install: kurmak, döşemek

installation: kuruluş, döşem

installed: kurulu, kurulmuş; **-capacity:** kurulu güç; **-power:** kurulu güç

installment: taksit

instant: an, anlık

instantaneous: anlık; **-velocity:** anlık hız; **-value:** anlık değer

instantly: anında

institution: kuruluş, kurum

to instruct: öğretmek, eğitmek, komutlamak

instruction: 1) komut, 2) öğretme; **-manual:** el kitabı; **-code:** komut düğümü (Bl); **-register:** komutluk (Bl)

instrument: aygıt

insufficient: yetersiz

to insulate: yalıtırmak

insulating: yalıtıcı; **-material:** yalıtıcı gereç

insulation: yalıtım; **-resistance:** yalıtım direnci; **-test:** yalıtım sınaması

insulator: yalıtkan

insurance: sigorta; **freight-:** yük sigortası

intake: giriş, içeri alış; **-air:** giriş havası

integer: tamsayı

integral: tümlev

integrand: tümlenen

to integrate: tümllemek

integrated: tümleşik, tümlenik; **-circuit:** tümleşik devre

integrating: tümleyici; **-circuit:** tümleyici devre; **-factor:** tümleme çarpanı

integration: tümleme

intense: yoğun, şiddetli

intensitometer: yeğinlikölçer

intensity: yeğinlik, şiddet; **-distribution:** yeğinlik dağılımı; **-modulation:** yeğinlik kiplenimi; **-of light:** ışık yeğlinliği; **-of radioactivity:** ışınsaçarlık yeğlinliği

intensive: yeğin, yoğun, şiddetli

intent: amaç

intention: amaç, kasıt

intentional: kasıtlı

to interact: etkileşmek

interaction: etkileşim, etkileşme; **-factor:** etkileşim çarpanı; **-space:** etkileşme uzayı

intercept: kesme, arakesit

interchange: değiş tokuş; **-of heat:** ısı değiş tokuşu

interchangeable: takaslanabilir, değiş tokuş yapılabilir

intercity: kentlerarası

intercombination: içbirleşme

to interconnect: birbirine bağlamak

interconnected: birbirine bağlanmış; **-network:** birbirine bağlı ağ; **-operation:** birbirine bağlı işletim

intercooler: ara soğutucu

interelectrode capacitance: üş,eklerarası sığa

interest: 1) ilgi, 2) faiz; **-rate:** faiz oranı

interface: arayüz, bir sistemin iki parçası ya da iki sistem arasındaki kavramsal ve fiziksel sınır
AC/AC-: bir evirgeç ile AC yükleri arasındaki arayüz; **DC-:** güneş gözesi sızısı alanı ile güç koşullayıcı alt sistem arasındaki bağlantı (GÜ); **-tension:** arayüzey gerginliği

to interfere: girişmek

interference: girişim; **-fringes:** girişim saçakları; **-of light:** ışığın girişi

interferometer: girişimölçer

interior: iç, içsel; **-angles of a triangle:** üçgenin iç açıları; **-decoration:** içbezeme; **-decorator:** iç mimar; **-surface:** iç yüzey

interlock: birbirine kilitleme

intermediate: ara, orta; **-frequency:** ara sıklık, orta sıklık; **-layer:** ara yaygı; **-plane:** ara düzlem; **-pressure:** ara basınç, orta basınç; **-pressure stage:** orta basınç basamağı; **-pressure turbine:** orta basınç türbünü (Müh)

intermittence: geçici ara verme

intermitent: kesintili

intermolecular forces: moleküller arası kuvvetler

internal: içil, iç; **-audit:** iç denetim; **-combustion engine:** içten yanmalı motor; **-conversion:** içdönüşüm, iççevirtim; **-diameter:** iç çap; **-energy:** iç enerji; **-pressure:** iç basınç; **-rotation:** iç dönme

international: uluslararası

internuclear distance: çekirdeklerarası uzaklık

interphase: evreler arası

interpolation: içkestirim, ara değer kestirim, ara değer biçme

to interpose: arasına koymak

to interpret: yorumlamak, anlamını açıklamak

interpretation: yorum

interpreter: çevirmen

interrelation: karşılıklı ilişki

to interrupt: kesmek, ara vermek

interruption: kesinti, arıza

interruptor: kesici, akım kesici

to intersect: kesişmek, birbirini kesmek

intersecting lines: kesişen doğrular

intersection: kesişim, ara kesit; **-of potential curves:** gerilim eğrilerinin kesişimi

interstage cooler: ara soğutucu (Müh)

interstitial: aradaki; **-atom:** aradaki atom

intersystem crossing: düzenimler arası geçiş

interval: ara, aralık

interview: görüşme

intra-: iç (önek); **-molecular:** molekül içi; **-nuclear:** çekirdek içinde

introduction: giriş

intrinsic: içsel; **-parity:** içişlem

intrusion: girinti

intuition: sezgi, içe doğma

invalid: geçersiz; **-punch:** geçersiz delgi (Bl)

to invalidate: geçersiz kılmak

invariable: değişmeyen, değişmez

invariant: değişmez, değişimsiz

to invent: buluş yapmak

invention: buluş

inverse: ters, evrik; **-cosine:** ark kosinüs; **-feedback:** ters geribesleme; **-function:** ters işlev, evrik işlev; **-photoelectric effect:** ters ışıkelektrik etki; **-proportion:** ters oran

inversible: tersinir

inversion: terslenim, altüst olma, evrimle

inverted: evrilmiş

inverter: evirteç, evirtgeç, doğru akımı tek evreli ya da çok evreli dalgalı akıma çeviren elektrik enerji dönüştürgeci (GÜ)

invertible: evirtilebilir

to investigate: araştırmak, incelemek, irdelemek

investigation: araştırma, inceleme

investment: yatırım

invisible: görünmez

invitation: çağrı

to invite: çağırmaq, buyur etmek

in vivo: ışınsaçar kaynağın hastanın içinde olması (Çf)

in vitro: ışınsaçar kaynağın hasta dışında olması (Çf)

invoice: fatura

to involve: içermek

inward: içeri doğru

ion: yükün; **-association:** yükün toplasımı; **-beam:** yükün demeti; **-exchange:** yükün değişimi (verişimi); **-lattice:** yükün örgüsü; **-migration:** yükün göçü; **-pair:** yükün çifti; **negative-:** eksi yükün; **positive-:** artı yükün

ionic: yükünel; **-binding (molecule):** yükünel bağlanım (molekül); **-bond:** yükünel bağ; **-charge:** yükünel yük; **-crystal:** yükünel örüt; **-equation:** yükünel eşitlik; **-size effect:** yükünel büyüklük etkisi

ionicity (ionicness): yükünlülük (yükünlülük özyapısı)

ionization: yükülenim; **-by collision:** çarpışmayla yükülenim; **-chamber:** yükülenim odası; **-constant:** yükülenim değişmezi; **-continuum:** yükülenim süremi; **-counter:** yükülenim sayacı; **-limit:** yükülenim sınırı; **-potential:** yükülenim gerilimi; **-pressure:** yükülenim basıncı; **total-:** toplam yükülenim

ionized: yükülenik, yükülenmiş

ionizer: yükülenleştirici

ionizing: yükülenleyici, yükün oluşturuç; **-energy:** yükülenleyici enerji; **-particle:** yükülenleyici parçacık; **-radiation:** yükülenleyici ışınlım

iris: gözbebeği

iron: demir; **-shot cleaning:** demir bilyalar püskürterek temizleme; **cast-:** dökme demir; **wrought-:** dövme demir

irradiance: ışınlıma tutma, ışınlanım, birim alana akımmıknaısal ışıma gücü, ($G = W/m^2$) (GÜ); **diffuse-:** yayınık ışınlama, doğrudan ışınlamaya katkı koyan ışınlamanın dışındaki ışınlama; **direct-:** doğrudan ışınlama, güneş diski bölgesinden doğrudan gelen ışınlanım; **global-:** küresel ışınlanım, yatay yüzey üzerindeki ışınlanım; **in-plane-:** güneş gözesi aygıtının düzlemindeki toplam ışınlanım; **spectral-:** belli dalgaboyunda birim bant genişliğindeki ışınlanım; **spectral photon-:** belli dalgaboyunda foton akı yoğunluğu; **total-:** eğimli bir yüzeydeki doğrudan ve yayınık ışınlanım; **-period:** güneş ışınlımına tutulma süresi (GÜ)

to irradiate: ışınlamak, ışına tutmak

irradiation: ışınlama, ışınlamanın belli bir zaman aralığında toplamının alınması, (J/m²) (GÜ); -**channel:** ışınlama oluğu (deliği); -**rig:** ışınlama donanımı; **diffuse-**: yayınık ışınlamanın belli bir zaman aralığında tümlevinin alınması; **direct-**: doğrudan ışınlamanın belli bir zaman aralığında tümlevinin alınması; **global-**: küresel ışınlamanın belli bir zaman aralığında tümlevinin alınması; **total-**: toplam ışınlamanın belli bir zaman aralığında tümlevinin alınması

irrational: oransız

irreducible: indirgenmez; -**representation:** indirgenemez (sadeleştirilemez) gösterim

irregular: düzensiz

irrelevant: konu dışı

irreversible: tersinmez, dönüşsüz; -**process:** tersinmez işlem

irreversibility: tersinmezlik

to irritate: yıpratma, zedeleme

isentropic: eşdağıntılı; -**compression:** eşdağıntılı sıkıştırma; -**efficiency:** eşdağıntı verimi; -**heat drop:** eşdağıntılı ısı düşümü, değişmez dağıntıda ısı düşümü

iso-: eş (önek); -**bar:** eşbasınç eğrisi; -**baric:** eşbasınçlı; -**baric condensation:** eşbasınçta yoğunlaşma; -**baric heating:** eşbasınç ısıtma, değişmez basınçta ısıtma; -**candela curve:** eşışık yeğinlikleri eğrisi; -**chore:** eşoylum eğrisi; -**choric:** eşoylumlu; -**chrone:** eşzaman, eşsüre; -**electronic:** eşelektronlu (eş sayıda elektronu olan); -**electronic sequence:** eşelektronlu sıralama; -**gonal:** eşaçılı, açıdaş; -**thermal:** eşsıcak

to isolate: yalıtım

isolated system: yalıtılmış düzenim

isolation: yalıtım

isolator: yalıtkan

isomer: eşiz

isomeric crystal system: eşizlenmiş örüt düzenimi

isomerization: eşizlenme, petrol sanayinde düzzincirli ya da hafif dalanmış zincirli parafinlerin çok dallı-zincirli parafinlere dönüştürme işlemi

isometric: eşölçerli

isometry: eşölçerlik

isomorph: eşbiçim

isomorphism: eşbiçimlilik

isomorphous crystal: eşbiçimli örüt

isotherm: eşsıcaklık eğrisi

isothermal: eşsıcaklılık

isotones: eşnötronlular (aynı sayıda nötronlu çekirdekler) (Çf)

isotope: yerdeş; **-effect:** yerdeş etkisi; **-seperation:** yerdeş ayırımı

isotopic: yerdeşsel; **-abundance:** yerdeşsel bolluk; **-dilution:** yerdeşsel seyreltim; **-shift:** yerdeşsel kayma; **-substitution:** yerdeş ornatımı; **-weight:** yerdeşsel ağırlık

isotropic: yönsemez, eşyönlü, yönbağımsız

isotropy: yönsemezlik, eşyönlülük

isovent: değişmez ortalama rüzgar hızı çizgisi (RE)

issue: 1) konu, 2) yayın

item: 1) öge, 2) adet, 3) madde, 4) parça

iteration: ardışık yaklaştırım

J, j

jack: 1) kaldıraç, 2) kablo uçluğu

jacket: giydirme (Çf), kılıf; **water-:** su gömleği

jacking: kaldırma; **-device:** kaldırma düzeneği

jag: sivri uç

jamming: sıkışma, tutukluk

jar: kavanoz

jaw: çene; **-clutch:** çeneli kavrama (Uy)

jelly: pelte; **petroleum-:** vazelin

to jeopardise: tehlikeye atma

jerk: birden çekme ya da itme (Uy)

jet: fışkırı, fışkın, meme; **- flow:** fışkın akış, oksu akış

jet fuel (aviation turbine fuel “ATF”): jet motorlarında kullanılan petrol damıtığı ürün; hava taşıtlarındaki gaz türbünlerinde de kullanıma uygundur; bileşimi ve özellikleri ulusal koşullara bağlıdır

jig: iş bağlama düzeni (Uy), kalıp, balık iğnesi; **-saw:** kıl testeresi, oyma testeresi (Uy)

job: iş; **-control:** işgüdüm (Bl)

jockeywheel: gergi kasnağı (Uy)

to join: birleşmek

joint: eklenti, bağlantı, ek yeri, eklem, ortak; **-venture:** ortak girişim, iş ortaklığı

joist: kiriş

Joule (J): SI birimlerinde iş birimi (10^7 erg, 1N.m), bir Newton’luk yükü 1 metre kaldırmada yapılan iş

Joule effect: Joule etkisi

Journal: dergi

journal bearing: taşıyıcı yatak, kaymalı yatak (Müh)

journal pressure: yatak basıncı (Müh)

juice: meyve suyu, özsu

Julian calendar: Jülyen takvimi

to jump: atlamak, zıplamak, sıçramak

jumper: atlayıcı, bağlama teli (Uy), geçici bağlantı, atlama parçası

junction: eklem, kavşak; **-box:** kavşak kutusu, devrelere elektriksel bağlantının yapıldığı kutu (El); **hetero-:** çoktür eklem, katkı maddesi iletkenlikleri ile atomsal birleşimleri de birbirinden farklı iki bölgedeki PN eklemi (GÜ); **homo-:** tektür eklem, katkı maddesi iletkenlikleri farklı ancak atomsal birleşimleri aynı iki bölgedeki PN eklemi (GÜ); **PIN-:** PIN eklemi, azınlık taşıyıcıların yeniden birleşimini engellemeye yönelik P-türü yarıiletken ile N-türü yarıiletken arasında içsel yarıiletken eklemi; **PN-:** PN eklemi, P-türü yarıiletken ile N-türü yarıiletken arasındaki eklem (Eln); **-of semiconductor:** yarıiletken eklemi, farklı elektrik özellikleri olan yarıiletken bölgelerde geçiş katmanı ya da bir yarıiletken ile farklı türden bir katman arasında yük taşıyıcılarının bir bölgeden diğerine geçişini çelmeleyen katman; **cell-:** göze eklemi (GÜ), bir güneş gözesinde P-türü yarıiletken ile N-türü yarıiletken arasındaki eklem (GÜ)

junk: hurda

justify: doğrulamak

jute: çıkıntı

juxtapose: bitiştmek

K, k

Kaplan water turbine: Kaplan su türbünü, verimi arttırmak için kanatları ayarlanabilir su türbünü (Müh)

keen: keskin, sivri

keep off: uzak durmak

keep out: dışarıda durmak

Kelvin balance: Kelvin akımmölçeri

Kelvin bridge: Kelvin köprüsü

Kelvin scale of temperature: Kelvin sıcaklık ölçeği (K)

Kepler telescope: Kepler uzgözleri

Kepler's laws: Kepler yasaları

keramic: çini

kernel: çekirdek, öz

kerosene: gazyağı, benzinle mazot arasında uçuculuğu olan petrol damıtım ürünü; 150-300°C arasında damıtılan orta değerli petrol ürünü, ısıtma yakıtı ve bazı içten yanmalı makinelerde yakıt olarak kullanılır

ket: öney

key: 1) açkı, açar, anahtar, 2) düğme, 3) dil, kama; **-chuck:** çeneli ayna (Uy); **-board:** piyano, org, bilgisayar tuşları (Uy); **-word:** açkı sözcük

kickoff meeting: başlama toplantısı

Kikuchi lines: Kikuchi çizgileri

kiln: fırın, ocak; **-drying:** fırında kurutma; **lime- (cement-):** kireç (çimento) ocağı, düşey ocak ya da yatay dönen kireç ya da çimentonun yapıldığı ocak (Uy)

kilo-: (önek) bin kat, 10³ kat; **-calori (kcal, CAL):** kilokalori, kaloringin bin katı; **-gram (kg):** bingram (SI birimlerinde kütle birimi: 10³ gram); **-meter:** kilometre, bin metre

kind: tür, çeşit

kinematics: seğırtimbilgisi

kinetic: devimsel; **-energy:** hız enerjisi, hız işkinliğı; **-friction:** kayma sürtünmesi; **-reaction:** devimsel tepkime; **-theory:** devimsel kuram

kinetics: devimbilgi

king post: ana dikme (Uy)

Kipp's generator: Kipp üreteci

Kirchhoff's laws: Kirrchhoff (kirşof) yasaları

kit: takım

kite: uçurtma

knee joint: dirsekli eklem (Uy)

knob: düğme, topuz

knock: vuruntu (Müh)

knot: 1) düğüm, 2) saatte bir deniz millik hız, 1.85 km/saat

know-how: bilgi-beceri, nasılı, yapım bilgisi, bir aygıt, bir makine ya da bir işlemin uygun şekilde kullanılması için gerekli tüm teknik bilgiler

known: bilinen

knuckle: boğum

Knudsen gage: Knudsen boşlukölçeri

knurled: tırtılanmış, tırtıllı (Uy)

Kundt's apparatus: Kundt aygıtı

L, l

label: damga, etiket

labeled atom: damgalı atom, imli atom

laboratory: deneylik

labilo oscillator: uzaktan kumandalı yerel salıngaç

labyrinth: dolambaç; **-seal:** dolambaçlı keçe (Uy)

lace: bağcık; **-machine:** ipleri bükerek sicim yapan makina

lack: eksiklik; **-of oxygen:** oksijen eksikliği; **-of power:** güç yetersizliği

ladder: merdiven

lag: gecikme, geri kalma, akımın gerilimden geri kalma derecesi

lagged: ısı yalıtımlı

lagging: yalıtım katmanı (Müh); **-sheet:** yalıtım sacı (Uy)

lagging current: geciken akım, gerilime göre geride kalan akım (dalgalı akımda)

lagooning of waste water: atık suyu havuzda dinlendirme

lake: göl

lambency: hafif parlaklık

lambert: parlaklık birimi (1 lumen cm²)

lamella: yaprak levha; **-magnet:** yapraklı mıknatıs

laminar: katmanlı; **-flow:** katmanlı akış

laminated: yapraklı; **-core:** yapraklı (kor) göbek (Eln); **-splitterproof glass:** çok katlı dağılmaz cam; **-spring:** yaprak levhalı yay (Uy)

lamp: ışıtaç, lamba; **arc-:** yay lamba; **electric-:** elektrikli lamba; **incandescent-:** akkor lamba; **mercury vapour-:** cıva buharlı lamba

land: toprak, arazi; **-mark:** sınır imi; **-pollution:** toprak kirliliği (Çev), insanoğlunun toprağı her tür zararlı değişimlere uğratması; **-surveying:** haritacılık; **-transportation:** kara taşımacılığı

lane: dar geçit, karayolu şeridi

lantern: fener; **-wheel:** fener çarkı (Uy)

lap: bindirme tutarı (Uy), bir dönü; **-joint:** bindirme ek (Uy); **-welding:** bindirme kaynak (Uy)

lapping: bindirme, taşırma; **-machine:** boruların iç yüzeylerini parlatma takımı (Uy)

large: büyük, geniş; **-scale:** geniş kapsamlı

laser (Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation): laser, lazer ışığı; **-beam cutting:** lazer ışığı ile kesme (Uy); **-beam drilling:** lazer ışığı ile delme (Uy)

lash: sıkıca bağlamak, kamçı darbesi

to last: sürmek

last: son; **-stage:** son basamak, son aşama

latch: kapı mandalı, pencere kolu, çengel (Uy)

latent: gizil; **-heat:** gizilisi; **-heat of melting:** ergime (gizil) ısısı; **-heat of vaporization:** buharlaşma (gizil) ısısı; **-period:** gizil dönem

lateral: yanal; **-face:** yan yüz; **-friction:** yanal sürtünme (Uy); **-movement:** yanal kayma, yanal devinim (Uy); **-view:** yan görünüş

lathe: torna (Uy); **-bed:** torna kazağı; **-carrier:** torna arabası; **-chuck:** torna aynası

lather: sabun köpüğü, köpük

latitude: enlem

lattice: örgü, kafes; **-energy:** örgü enerjisi; **-site:** örgü köşesi; **-spacing:** örgü aralığı; **-vibration:** örgü titreşimi; **-window:** örgü penceresi

laundry: çamaşır, çamaşır yıkama evi

lava: lav; önce ergimiş durumda olan ve sonra katılaşan yeryüzüne akan magma

law: yasa, hukuk; **-conservation of energy:** enerji korunumu yasası; **-of gravitation:** ağınlık (kütle çekimi) yasası; **-of inertia:** eylemsizlik yasası

lawn: çim, çimen

Lawson criteria: Lawson ölçütü, kaynaşım olayını yöneten değişkenler arasındaki bağıntıyı belirleyen bağıntı, D-T (döteron-triton) tepkimesinde ölçüt şu şekildedir: sıkışyüğünün sıcaklığı

T $\geq$ 100 milyon derece, sıkışyükündeki birim hacimdeki (cm^3) parçacık sayısı “n”, sıkışyükünün hapsedilme süresi “ τ ” ise, ($n \cdot \tau \geq 10^{14}$ saniye/ cm^3)

to lay: döşemek (kabloyu, boruyu vb.) (Uy), sermek, yaymak

layer: yaygı, katman; **-boundary:** yaygı sınırı

laying: 1) döşeme, 2) serme, yayma

lay out: yerleştirme, yerleşim planı

lazy tongs: körüklü kıskaç (Uy)

LD50 time: belli bir ışınsaçar ışınım alım sonucu büyük kalabalıklıkların % 50 sinin ölmesi için gereken süre

leach: boğata suyu

leaching: çözücü ile yıkama (Çev), bir katı cisimdeki çözülebilir maddeleri bir çözücü ile çıkarıp almak; doğada yeraltına doğru akan suyun topraktaki çözünür maddeleri yıkayıp alması

to leach: süzmek, çözmek

lead: 1) kurşun 2) uç; **-bath:** kurşun banyosu; **-free gasoline:** kurşunsuz benzin; **-pencil:** kurşun kalem

lead acid battery: kurşun asitli akü: yükünçözüğü seyreltik sülfürik asit olan bir üşegi kurşun oksit (+ üşek) diğeri kurşun (– üşek) olan doldurulabilir akü; **-for PV systems:** bağımsız güneş gözesi sistemlerinde kullanılan kurşun-asit akü; **valve regulated-:** kapalı kurşun-asit akü, (+)plakalarda oluşan oksijenin (–)plakalarca soğurulmasıyla hidrojen gazı çıkışı bastırılmış sızdırmaz kurşun-asit akü; **vented-:** havalandırılmalı akü, yüklenme sırasında üretilen gazları dışarı atan bir havalandırması olan kurşun-asit akü

to lead: öne geçmek, başında olmak, başı çekmek, öndelemek (dalgalı akımda)

lead to: götürmek, yol açmak

leading: kurşunlama (Uy)

leading term: baş terim

leading screw: kılavuz vida (Uy)

leaf : yaprak; **-spring:** yaprak yay (Uy), makas yay

leaflet: kitapçık

to leak: sızmak, kaçmak

leak: sızıntı, kaçak; **-detector:** kaçak algıci; **-test:** kaçak bulma deneyi; **-proof:** sızdırmaz; **grid-**: kafes kaçağı (Eln); **-water:** kaçak su

leakage: sızıntı, kaçak, eksinti; **-current:** kaçak akımı; **-factor:** kaçak çarpanı; **-flux:** kaçak akısı; **-loss:** sızıntı yitiği; **-steam flow:** kaçak buhar debisi (Müh); **-test:** sızdırmazlık sınaması; **neutron-:** nötron kaçağı

leaky: sızıntılı

to lean: dayanmak, yaslanmak, eğilmek

lean: zayıf, sıska; **-gas:** zayıf gaz, üreteç gazı; **-mixture:** fakir karışım (Uy)

to leap: atlamak, sıçramak, **-year:** artık yıl

lease: kira

least: en az, en küçük; **-action:** en az eylem; **-common multiple:** en küçük ortak kat; **-upper bound:** en küçük üst sınır; **-energy principle:** en az enerji ilkesi

leather: deri

to leave: bırakmak, gitmek,

Leclanche cell: Leclanche gözesi

left-hand: sol, sol elli; **-screw:** sol vida; **-thread:** sol diş (Uy); **-winding:** sol sargı (Uy)

left-hand rule: sol el kuralı; **-for determination the direction of magnetic lines of force:** mıknatıs çizgilerinin yönünü bulmak için sol el kuralı; **-to determine which end of an electromagnet is the north pole:** elektriksel mıknatısın kuzey ucunu bulmada sol el kuralı

left-handed: solak; **-engine:** motordan pervaneye bakıldığında türbün dingili saat ibresi tersi yönünde dönen uçak motoru (Müh)

left-zero punching: solda sıfırlı delgi (Bl)

legal: tüzel, yasal

legend plate: tanımlama levhası

legible: okunaklı

length: 1) uzunluk, boy, 2) aralık, ara

to lengthen: uzatmak

lengthwise: uzunlamasına, boylamasına

lens: mercek; **achromatic-:** renksemez mercek, renklenmez mercek; **converging-:** yakınsak mercek; **diverging-:** ıraksak mercek; **electron-:** elektron merceği; **field-:** dürbün; **magnetic-:** mıknatısal mercek; **meniscus-:** ayça mercek

Lenz law: Lenz yasası

lepton: yeğnicik

less: daha az

to lessen: azaltmak, küçültmek

LET (Linear Energy Transfer): (Doğrusal enerji aktarımı)

lethal: öldürücü; **-concentration:** öldürücü derişim

lethargy of a neutron: bir başvuru enerjisinin nötron enerjisine oranının doğal logaritması

letter: harf, mektup; **-of intent:** niyet mektubu

to level: düzlemek, aynı düzeye getirmek

level: 1) düzey, 2) düzeç; **-controller:** düzey denetleyici; **-gage:** düzeyölçer, düzeç; **-indicator:** düzey göstergesi; **-width:** düzey genişliği; **energy-:** enerji düzeyi, ışıklık düzeyi

lever: kaldıraç, kumanda kolu; **-jack:** kaldırıcı; **-rule:** kaldıraç kuralı

to levitate: havaya yükseltmek

Leyden jar: Leyden şişesi

liability: sorumluluk, yükümlölük; **transfer of-:** sorumluluğun aktarılması

liable : sorumlu, yükümlölü

liaison: bağlantı

library: 1) kitaplık, 2) yordamlık (BI)

libration: sallantı, dengelenme salınımı

licence: izin, yapma izni

lid: kapak

life: ömür, yaşam süresi; **-cycle:** ömür süresi

lifelong: ömür boyu süren

lifetime: ömür boyu, ömür süresi

to lift: kaldırmak, yükseltmek

lift (elevator): insanları ve malları bir düzeyden yükseğe taşımak için tasarlanmış, elektrik, havalı sulu sistemle çalışan kapalı oda (Uy); asansör

lift force: kaldırma kuvveti, türbün kanadına rüzgarın etki ettirdiği kaldırma kuvveti (RE)

to lift up: yukarı kaldırmak

lifting jack: kaldıraç

lifting pump: emme tulumba (Uy)

lifting tong: vinç kaldırma kısıkaçı (Uy)

ligand: degeç; **-field:** degeç alanı

to light: 1) aydınlatmak, 2) yakmak

light: 1) ışık, aydınlık, 2) açık (renk), 3) hafif; **-absorption:** ışık soğurumu; **-alloy:** hafif alaşım; **-atom:** hafif atom; **-filter:** ışık süzgeci; **-flux:** ışık akısı; **-intensity:** ışık şiddeti, ışık yeğinliği; **-like:** ışıksı; **-load:** hafif yük (Uy); **-modulation:** ışık kiplenimi; **-oil:** hafif yağ; **-quantum:** ışık nicemi; **-running:** yüksüz hafif hafif çalışma (Uy); **-sensitive:** ışığa duyarlı; **-sensor:** ışık sezgeci; **-year:** ışık yılı, ışığın 1 yılda aldığı yol ($9.5 \times 10^{15}m$; **-water:** hafif su (H_2O); **-water reactor:** hafif sulu tepkiyeç (Çf); **monochromatic-:** tek renk ışık; **velocity of-:** ışık hızı

to lighten: 1) hafifletmek, 2) aydınlatmak

lighter: çakmak (Uy)

lighting: 1) aydınlatma, ışıklandırma, 2) şimşek, yıldırım; **-arrester:** yıldırımsavar, paratoner, **-engineering:** aydınlatma mühendisliği; **-installation:** aydınlatma döşemi; **-pole:** aydınlatma direği (Uy); **-power:** aydınlatma gücü; **-rod (conductor):** yıldırımsavar çubuğu (iletkeni); **street-:** sokak aydınlatması

to light up: tutuşturmak (Uy)

likewise: aynı şekilde

lignite: linyit, kahverengi kömür; **-mill:** linyit değirmeni

likelihood: olabirlik

lime: kireç; **-kiln:** kireç ocağı (Uy); **-milk:** kireç sütü; **-pit:** kireç çukuru; **-stone:** kireçtaşı

limit: sınır, uç değer; **-load:** sınır yük; **-speed:** sınır hız, hız sınırı; **-of elasticity:** esneklik sınırı (Uy); **-value:** sınır değer

to limit: sınırlamak, kısıtlamak

limitation: sınır koyma, kısıtlılık

limiter: sınırlayıcı

limiting current: sınırlayıcı akım

line: 1) doğru, çizgi, 2) yol, 3) satır; **-of force:** kuvvet çizgisi; **-printer:** satır yazıcı; **-shape:** çizgi biçimi; **-spectrum:** çizgi izgesi, çizgili izge; **-strength:** çizgi yeğnliği; **-width:** çizgi genişliği; **broken-:** kırık çizgi; **horizontal-:** yatay çizgi

to line up: sıraya dizmek, sıraya sokmak

linear: doğrusal, çizgisel; **-absorption coefficient:** doğrusal soğurum katsayısı; **-acceleration:** çizgisel ivme; **-accelerator:** çizgisel hızlandırıcı; **-amplifier:** çizgisel yükselteç; **-combination:** çizgisel birleşim; **-dependent:** çizgisel bağımlılık; **-equation:** çizgisel denklem; **-expansion:** doğrusal genişim; **-expansivity:** doğrusal genişebilirlik (genleşme katsayısı); **-manifold:** doğrusal bükülüm; **-momentum:** çizgisel devinirlik; **-motion:** doğrusal devinim; **-oscillator:** doğrusal salıncık; **-relation:** çizgisel bağlantı; **-velocity:** çizgisel hız

liner: kaplama, gömlek (motorların silindirlerinde) (Müh)

lingering period: duraksama süresi

lining: astar

link: bağ, bağlam, zincir baklası; **-box:** dağıtım kutusu (El)

linkage: bağlanım

to liquefy: sıvılaştırmak

liquefaction: sıvılaştırma, sıvılaşma, akışkanlaşma

liquid: sıvı; **-air:** sıvı hava; **-crystal:** sıvı örüt; **-fuel :** sıvı yakıt; **-phase :** sıvı evre; **-state:** sıvı durgu; **polar-:** kutupsal sıvı

to liquidize: ezmek, suyunu çıkarmak

liquefied natural gas (LNG): sıvılaştırılmış doğal gaz, olağan sıcaklık ve basınçta hafif hidrokarbonlardan oluşmuş gaz karışımı

liquefied petroleum gas (LPG): sıvılaştırılmış petrol gazı, tüp gaz, mutfak gazı

liquefied refinery gas (LRG): sıvılaştırılmış arıtımevi gazı

liquefier: sıvılaştırıcı

list: liste

lit: yanmış, tutuşmuş

liter (l): litre, oylum birimi (4°C deki 1 kg. suyun kapladığı oylum)

literally: harfi harfine

literature: kaynaklar

lithosphere: taşıyuvur, Dünyanın üst katmanı, genelde 150km'den kalın olmayan ve sert özellikteki katman

litmus: turnusol; **-paper:** turnusol kağıdı

litter: çöp

live: canlı, elektrik gerilimli; **-circuit:** gerilimli devre (El); **-steam:** taze buhar (Müh)

to live: yaşamak

live circuit: gerilimli devre (El)

Lloyd's mirror: Lloyd aynası

to load: yüklemek

load: yük, elektrik enerjisini yararlı enerjiye dönüştüren ve sadece gerilim uygulandığında çalışan elektriksel bileşen; **-capacity:** yük sığımı; **-control:** yük denetimi; **-curve:** yük eğrisi; **-damping:** yük atma; **-dispatching:** yük dağıtım; **-distribution:** yük dağılımı; **-factor:** yük çarpanı, belirli bir süredeki (ay, yıl gibi) tüketimin sürekli kullanımdan kaynaklanan tüketime oranı; **-free start:** yüksüz kalkış (Müh); **-fluctuation:** yük dalgalanımı; **-input:** yük girişi, yük alımı; **-limit:** yük sınırı; **-range:** yük aralığı; **-shedding:** yük atma; **-surge:** yük dalgalanması, yük oynaması; **-test:** yükleme deneyi; **-throw off:** yük atma; **-variation:** yük değişimi, yük dalgalanması

loader: yükleyici (Uy)

loading: yükleme, doldurma; **-instructions:** yükleme yönergesi (Bl); **-port:** yükleme limanı; **-rate:** yükleme hızı; **-sequence:** yükleme sırası

loan: borç, ödünç

lobe: yuvarlatılmış çıkıntı (Uy)

local: yerel, yöresel; **-field:** yerel alan; **-noon:** yerel öğlen; **-operation:** yerel işlem

localization: yerelleştirme, yerelleşme

localized: yerelleşmiş; **-orbital:** yerelleşmiş dolanca (yörüngeç)

to locate: yerini bulmak, yerleştirmek

located: yerleşik

location: yer; **-counter:** yer sayacı (Bl); **-plan:** yerleşim planı

lock: kilit

lock stitch: çapraz dikiş (Uy)

locked: kilitli

locker room: soyunma odası

locus: yürünge

locomotion: git-gel devinimi

lode: maden damarı

lodging: geçici kalma yeri

loft: çatı arası, tavan arası

log: 1) kütük, 2) günlük (Bl); **-book:** kütük defteri; **-file:** günlük kütüğü (Bl)

logarithm: logaritma; **natural-:** doğal logaritma

logarithmic decrement: sönümlü titreşen ve üstel azalan iki titreşicinin birbiri ardı gelen genlik oranının doğal logaritması

logic: mantık; **-circuits:** mantık devreleri (Eln)

logical: mantıksal; **-design:** mantıksal tasarım

lone pair: yalın çift

long: uzun; **-pliers:** kargaburun (Uy); **-run:** uzun çalışma; **-term:** uzun vadeli

longitude: boylam

longitudinal: boyuna, uzunlamasına; **-parity:** boyuna eşlem; **-wave:** boyuna dalga

long-lived waste: uzun ömürlü atık

loom: dokuma tezgahı (Uy)

loop: döngü, ilmek, kapalı devre; **-antenna:** ilmek duyarga; **-exit:** döngü çıkışı (Bl)

loose: gevşek; **-coupling:** gevşek bağlanım; **-pulley:** avara kasnak (Uy)

loosen: gevşetmek, çözmek

lorry: kamyon

to lose: yitirmek

loss: yitim, fire; **-coefficient:** kaçak katsayısı (Müh); **-factor:** yitim çarpanı; **-of energy:** enerji yitimi; **-of heat by conduction:** iletimle ısı yitimi; **-of power:** güç yitimi

losses: yitikler, amaca yönelik olarak kullanılamayan elektrik enerjisi (GÜ)

lost work: yitik iş

loudness: ses yüksekliği; **-level:** ses şiddeti düzeyi

loudspeaker: sesyayar

lounge: bekleme salonu, dinlenme salonu

louver: havalandırma kapağı (Müh)

low: alçak, düşük; **-consumption:** düşük tüketim; **-energy building:** düşük enerjili yapı; **-frequency:** alçak sıklık, düşük sıklık; **-grade oil:** düşük nitelikli yakıt; **-level:** düşük düzey; **-load operation:** düşük yükte çalışma (Müh); **-maintenance:** az bakımlı, bakımsız; **-pass filter:** alt geçirim (alçak geçiş) süzgeci; **-pressure end:** alçak basınç yanı (türbinlerde); **-pressure steam:** basıncı, açikhava basıncı dolayında olan buhar (Müh); **-speed:** alçak hız; **-temperature:** alçak sıcaklık; **-voltage:** düşük gerilim; **-voltage cutout:** düşük gerilim koruması

to lower: azaltmak, düşürmek, indirmek

lower limit: alt sınır

lower calorific value: alt ısı değeri

lower heating value: düşük ısıtma değeri

lowest: en alt, en alçak, en düşük; **-common multiple:** en küçük ortak kat

low-grade: düşük nitelikli; **-fuel:** düşük ısı değerli yakıt (Uy)

LPG (Liquid Petroleum Gas): sıvı petrol gazı, olağan sıcaklık ve basınçta gaz olup basınç yükseltilerek ya da sıcaklık düşürülerek sıvı duruma geçen propan ve bütan karışım

LS-coupling: LS-çifleşimi, L-S kapışımı

lube oil: yağlama yağı (Uy), makine yağı

lubricant: yağlayıcı, yağ; ham petrolün sıvı damıtım ürünleridir, bu tür içine motor yağları, sanayi yağları, katı sanayi yağı (gres), sabun vb. girer

lubricating: yağlama; **-nipple:** yağlama memesi (Uy); **-oil:** yağlama yağı; **-point:** yağlama noktası; **-property:** yağlama özelliği

lubrication: yağlama

lubricator: yağdanlık; **drip-:** damlamalı yağdanlık

lumber: kereste; **-kiln:** kereste kurutma fırını

lumen: aydınlanma akısı birimi (bir uluslararası mum yeğinliğindeki kaynaktan saniyede birim uzay açıdan geçen ışık tutarı)

luminaire: ışıklık

luminary: ışık veren

luminescence: ışıldanım

luminescent: ışıldar

luminosity: aydınlatırlık

luminous flux: ışık akısı, ışıldama akısı

luminous intensity: ışıldama yeğinliği

lump: 1) parça yığın, 2) toptan; **-coal:** parça kömür (Uy); **-sum:** götürü

lunar: Ay'a ait, Ay ile ilgili; **-month:** Ay ayı; **-year:** Ay yılı

luster: parlaklık

lustarware: sırlı çanak çömlek

lute: dolgu maddesi

lux: lüks, aydınlatma birimi (lumen/m²)

luxmeter: aydınlıkölçer

M, m

maceration: yumuşatma

machinability: işlenebilirlik (Uy)

machinable: işlenebilir (Uy)

machine: makine, bir noktasına uygulanan kuvveti başka bir noktaya aktaran düzenek; **-oil:** makine yağı; **-made:** makine yapımı; **-operator:** makine çalıştırıcısı (Uy), makine işletmeni

to machine: işlemek (Uy)

macro-: iri (önek), geniş; **-molecule:** iri molekül; **-nucleus:** iri çekirdek

macroscopic: iri ölçekli

Magdeburg hemispheres: Magdeburg yarıyuvarları

magic eye: göz ışıtaçı (Eln)

magic numbers: büyülü sayılar

magma: mağma; Dünya'nın kabuğunda ergimiş kayaç bölgesi

magnet: mıknatıs; **-coil:** mıknatıs kangalı; **-core:** mıknatıs göbeği; **horse shoe-:** at nalı mıknatıs; **permanent-:** kalıcı mıknatıs, sürekli mıknatıs

magnetic: mıknatısal; **-agitator:** mıknatıslı karıştırıcı; **-analysis:** mıknatısal çözümleme; **-attraction:** mıknatısal çekim; **-brake:** elektrikli mıknatısla çalıştırılan fren; **-compass:** mıknatıslı pusula; **-coupling:** mıknatısal çiflenim; **-crack detection test:** mıknatısal yöntemle çatlak denetimi; **-damping:** mıknatısal sönüm, mıknatısla sönüm; **-declination:** mıknatısal sapım; **-dip:** mıknatısal düşüm açısı; **-dipole radiation:** mıknatısal çiftkutup ışınlama; **-disc:** mıknatıslı teker (BI); **-elements:** mıknatıslı öğeler; **-equator:** mıknatısal ekvator; **-field:** mıknatıs alanı, mıknatısal alan; **-flux:** mıknatısal akı; **-force:** mıknatısal kuvvet; **-intensity:** mıknatısal yoğunluk; **-lag:** mıknatısal gecikme, mıknatısal geri kalma; **-lens:** mıknatısal mercek; **-line of force:** mıknatısal kuvvet çizgisi; **-moment:** 1) mıknatısal çevirtme, 2) mıknatıs kolcuğu; **-pendulum:** mıknatısal sarkaç; **-permeability:** mıknatısal geçirgenlik; **-polarization:** mıknatısal kutuplanma; **-pole:** mıknatıs kutup; **-pole strength:** mıknatısal kutup şiddeti; **-potential:** mıknatısal gerilim; **-quantum number:** mıknatısal nicem sayısı; **-resonance:** mıknatısal çınlanım; **-screen:** mıknatısal perde; **-separator:** mıknatısal ayırıcı; **-shell:** mıknatısal kabuk; **-shield:** mıknatısal kalkan; **-spectrum:** mıknatısal izge; **-susceptibility:** mıknatısal duygunculuk; **-tape:** mıknatıslı şerit; **-transparency:** mıknatısal saydamlık; **-winding:** mıknatıs bobin sargısı

magnetism: mıknatıslık

magnetization: mıknatıslanma; **intensity of-** mıknatıslanma yeğinliği; **spontaneous-** kendiliğinden mıknatıslanma

magnetizing force: mıknatıslama kuvveti, mıknatıslayıcı kuvvet

magnetometer: mıknatıslıkölçer, mıknatısal alan yeğinliğiölçer; **absolute-** saltık mıknatısalalanölçer; **relative-** bağıl mıknatısalalanölçer

magnetoelectric induction: mıknatısla elektrik ırkilimi

magnetohydrodynamic conversion: sıkışyükünün dış mıknatısal alanla etkileşimine yol açarak sıkışyükünün hız enerjisini doğrudan elektrik enerjisine dönüştürme

magnetohydrodynamics: elektrik ve mıknatısal alanlarda iletken akışkanın dinamiği, bu akışkanlar sıvı metaller ya da zayıf yükünleşmiş gaz ve sıkışyükünlerdir

magnetomotive force: mıknatıssüren kuvvet

magneton: mıknatın

magnetoresistance: mıknatısal alanla direnç değişimi, mıknatısal dirençlenim

magnetostatics: durgun mıknatıslar bilgisi

magnetostriction: mıknatısal sıkışma

magnetron: çok kısa radyo dalgaları veren bir elektronik lamba

magnification: büyütme

to magnify: büyütmek

magnifying lens: büyüteç

magnifying power: büyütme gücü

magnitude: büyüklük; **-of a force:** bir kuvvetin büyüklüğü; **-ratio:** genlik oranı

to mail: postalamak

mail: posta

main: ana, temel; **-duct:** ana kanal (Uy); **-frame:** ana çerçeve; **-segment:** ana kesim (Bl); **-screw:** kılavuz vida; **-supply:** ana kaynak

mains: elektrik ağı (Uy); **-supply:** ağ bağlantısı, ağ beslemesi; **-steam:** ana buhar, taze buhar

maintenance: bakım; **-costs:** bakım giderleri; **-free:** bakımsız, bakım gerektirmez

major: ana, büyük; **-axis:** ana eksen; **-defect:** ana kusur

majority: çoğunluk

majuscule: büyük harf

maker: yapımcı

make up: hazırlama; **-water:** katma suyu (Uy)

male: erkek; **-screw:** erkek vida

malfunction: arıza, bozukluk

mall: alışveriş merkezi

malleability: dövülgenlik

malleable: dövülgen, dövülebilir (Uy); **-cast iron:** dövme demir

mallet: tokmak, ağaç tokmak

management: yönetim

manager: yönetici

mangle: sıkmaç

mandatory: zorunlu

man-day: adam-gün

man hole: adam girme deliği (Uy)

man-hour: adam-saat

manifold: büküm, çok ağızlı boru, dağıtım yeri

manipulation: elle işletme

manipulator: uzaktan elle çalışan aygıt

man-made: insan yapımı, yapay

manometer: basınçölçer

man-power: insangücü, çalışanlar

mantle: gömlek (Uy), manto

manual: 1) elkitabı, 2) elle kumandalı; **-operation:** elle işletme

manual method: elle işletim

manually: elle işletimli

manufacture: yapım, üretim

to manufacture: yapmak, üretmek

manufacturer: yapımcı, üretici, bir ürünün üretilmesindeki adımları izleyerek yapım işlemini gerçekleştiren kuruluş

manure: gübre

many-body effects: çok kütleli etkiler

many-electron theory: çok elektronlu yapılar kuramı

many-line spectrum: çok-çizgi izgesi

map: harita

marble: mermer

margin: kenar, pay; **-of safety:** güvenlik payı

marginal: kenarda kıyıda olan; **-probability:** kenarda kalmış olasılık

marine: denizcilik, denizle ilgili

marine turbine: gemi türbünü

mark: im

marked difference: belirgin ayırım

market: pazar; **-research:** pazar araştırması; **-value:** pazar fiyatı, rayiç

marketing: pazarlama

marking : imleme; **-tag:** imleme etiketi

marsh: bataklık; **-gas:** bataklık gazı, metan

MASER (Microwave Amplification by Stimulated Emission of Radiation): maser ışını

masking : kapama, örtme, maskeleye

masonry: duvarcılık; **-building:** kagir bina

mass: kütle; **-absorption coefficient:** kütle soğurma katsayısı; **-coefficient of reactivity:** tepkinliğin kütle katsayısı (Çf); **-defect:** kütle gediği, kütle eksikliği, kütle kusuru; **-flow:** kütleli akış; **-flow rate:** kütle akış hızı, debi; **-flux:** kütle akısı; **-number:** kütle sayısı; **-production:** seri üretim; **-spectrograph:** kütle izgeçirici; **-spectrum:** kütle izgesi; **-transfer:** kütle aktarımı; **-unit:** kütle birimi; **-velocity:** kütleli hız; **atomic-:** atomsal kütle; **center of-:** kütle merkezi, kütle özeği

massive: som (Uy)

mast: direk, dikme (Uy)

master: 1) ana, asıl, 2) usta; **-file:** ana kütük (Bl); **-control desk:** ana kumanda masası; **-copy:** asıl; **-drawing:** ana çizim, özgün çizim; **-key:** ana anahtar; **-plan:** ana plan

Master of Science (M.S) degree: fen bilimlerinde lisansüstü derecesi, yüksek lisans derecesi

mastik: yapıştırma macunu (Uy)

to masticate: çiğnemek (Uy)

mat: 1) donuk, mat, 2) hasır, kilim

to match: uyuşturmak, uyuşmak, karşılaştırmak, eşlemek

match: kibrit

matching: eşleştirme

material: gereç, özdek; **-defect:** gereç kusuru; **-fatigue:** gereç yorulması

mathematic: matematik

mating: birbirine uyan, eş çalışan

matrix: 1) dizey, matris, 2) kalıp; **-column:** dizey dışı; **diagonal-:** köşegen dizey; **-element:** dizey ögesi; **null-:** sıfır dizeyi

matter: özdek, madde; **printed-:** basılı kağıt

mattock: çapa

mattress: şilte

mature: olgun

maul: ağaç çekici

maximal: en büyük

maximize: en büyütme

maximum: en çok, doruk, en büyük; **-capacity:** en büyük sığım, en büyük güç; **-credible accident:** beklenebilecek en büyük kaza (Çf); **-flow rate turbine:** türbünün en fazla buhar debisi (Müh); **-load:** en fazla güç; **-output:** en büyük güç, en fazla çıkış gücü; **-permissible concentration (MPC):** izin verilebilen en büyük derişim; **-thermometer:** doruk değer okuyan derece; **-voltage:** en büyük gerilim, tepe gerilimi; **-value:** en büyük değer, doruk değer; **-working pressure:** izin verilebilir en büyük basınç

Maxwell: mıknatısal akı birimi

mean: 1) ortalama, 2) aritmetik ortalama; **-activity:** ortalama etkinlik; **-effective pressure:** ortalama etkin basınç; **-free path:** ortalama gidim, ortalama özgür yol; **-free time:** ortalama gidim süresi; **-life:** ortalama ömür; **-solar day:** ortalama güneş günü; **-speed:** ortalama hız; **-temperature:** ortalama sıcaklık; **-value:** ortalama değer; **Greenwich mean time:** Greenwich (Grinviç saati)

meaning: anlam

means: araç, yol

measurable: ölçülebilir

to measure: ölçmek

measure: ölçü

measurement: ölçme, ölçüm

measuring: ölçü, ölçme; **-circuit:** ölçme devresi, ölçücü devre; **-error:** ölçme yanılığı; **-point:** ölçü noktası; **-range:** ölçü aralığı, ölçme aralığı; **-span:** ölçü aralığı

mechanic: işlemen

mechanical advantage: kuvvet kazancı

mechanical efficiency: güç verimi (kazancı)

mechanical engineering: makine mühendisliği

mechanical equivalent of heat: ısıнын işçe eşdeğeri (1cal= 4.18 J)

mechanical properties: işleyim özellikleri, davranma özellikleri

mechanics: işleybilgisi, işleybilim

mechanism: işleyim, işleyiş

median: ortay, yarıya bölücü çizgi, kenar ortayı; **-lethal time (MLT, LD50 time):** belli bir ışınsaçar ışıının alımı sonucu büyük kalabalıkların % 50 sinin ölmesi için gereken süre

mediator: açıortay

medicine: ilaç

mediocre: orta derecede, şöyle böyle

Mediterranean: Akdeniz

medium: ortam, orta; **-pressure turbine:** orta basınçlı türbün; **-screen:** orta boy elek (Uy); **-size:** orta büyüklük, orta boy; **-term:** orta dönem

mega-: milyon anlamında önek

megacycles: megaHertz

megaphone: sesborusu

to melt: eritmek (ergitmek), sıvılaştırmak

melting: erime, ergime, sıvılaşım; **-point:** erime (ergime) noktası, sıvılaşma (sıvıma) noktası

member: öge, üye

membership: üyelik

membrane: zar

memo: kısa not

memorandum: kısa not

to memorize: ezberlemek, bellemek

memory: bellek; **-dump:** bellek dökümü (Bl); **-fill:** bellek doldurmak (Bl); **-links:** bellek bağları (Bl); **-location:** bellek yeri (Bl); **-page:** bellek kesimi (Bl); **-size:** bellek boyu (Bl)

memory stick: parmak bellek

to mend: onarmak

meniscus: ayça; **-lens:** ayça mercek

to merchandise: ticaret yapmak

merchandise: mal, ticaret eşyası

mercury: cıva; **-arc rectifier:** cıva arklı doğrultucu (El); **-manometer:** cıvalı basınçölçer; **-thermometer:** cıvalı derece; **-vapor rectifier:** cıva buharlı doğrultucu (El)

mercury (mercurial) barometer: cıvalı dışbasınçölçer

mercury arc: cıva yayı, cıva arkı

mercury vapour lamp: cıva buharlı ışıtaç

to merge: birleştirmek

meridian: boylam

mesh: 1) ızgara, ağ, 2) elek ve rendelerde delik büyüklüğü; **fine-:** ince delikli (gözlü) elek

meso-: orta anlamında önek

mesosphere: ortayuvar

meson: ortacık

mesophilic bacteria: çevre sıcaklığına yakın sıcaklıklarda ($\leq 35^{\circ}\text{C}$) etkin olan bakteriler, ikincil biyokütle oluşumunda etkindirler (BK)

mess: karışıklık

to mess: karıştırmak, karmakarışık etmek

message: ileti; **-format:** ileti biçimi (Bl); **-type :** ileti türü, **meta-:** ötesi, ötesinde, ardından (önek)

meta-: ötesi, ötesinde ardından (önek)

metacenter: yüzme özeği

metalanguage: dilötesi

metal: metal, maden; **-alloy:** metal alaşım; **-fatigue:** metal yorulması (Müh); **-mesh:** tel elek; **-oxide rectifier:** metal oksit doğrultucu, kuru tür doğrultucu (El); **transition-:** geçiş metali

metalisation line: metalleme çizgisi (GÜ), güneş gözesinin ürettiği akımı iletmek için gözenin önünde ya da arkasındaki metal iletken

metallic: madensel, metalik; **-bond:** metal bağ; **-paint:** metalik boya

metallurgy: metal işleme bilimi

metamorphism: başkalaşım

metaphysics: fizik ötesi

metastable state: ara dayanıklı durgu

meteor: göktaşı

meteorite: (yere düşmüş) göktaşı

meteorological inversion: meteorolojik terslenme (Çev), havayuvarda sıcaklık terslenmesi, ılık bir hava katmanının üzerinde hava olağan koşullarda soğuyacağına birden ısınması; terslenme düşey dağılımda engelleme etkisi yaratır ve terslenme katmanının altında yüksek yoğunlukta gaz bulunur

meter (m): (SI birimlerinde uzunluk birimi) metre

meter: ölçer, sayaç; **area-:** yüzölçümü ölçer

metering orifice: ölçme deliği

method: yöntem

methodic: yöntemsel

metric: ölçü, metre ölçeğinde system; onlu ölçme düzenimi; **-screw thread:** metre ölçüsünde vida dişi (Uy); **-tensor:** ölçü gergisi; **-ton:** 1000 kg.

metrology: ölçübilim

metronome: müzik çalışmalarında kullanılan ve müzik temposu ayarlanabilir sesli düzenek

metropolitan: büyük kente ilişkin

MeV: milyon elektron volt (enerji birimi)

mho: 1/ohm

micro-: 1) mini (önek), 2) bir birimin milyonda biri (10^{-6}); **-balance:** mini tartar; **-canonical ensemble:** minikuralsal küme; **-farad:** milyonda bir Farad (sığa birimi); **-meter:** küçük uzunlukları ölçen ağıt; **-meter:** milyonda bir metre (10^{-6} m); **-phone:** seslenir, seslenici; **-processor:** miniişleyici; **-scope:** minigözler; **-scopic:** miniölçekte; **-scopic cross section:** miniölçek etkin kesiti; **-scopic examination:** miniölçekte inceleme; **-scopic surface tension:** miniölçekte yüzey gerilimi

microwave: minidalga, dalgaboyu aralığı 1mm-1m arasında olan akımmıknatısal dalgalar; **-link:** iki yer arasında çok kısa dalgaboylu (minidalga) dalgalarla iletişim sistemi

microbe: mikrop

micron: milyonda bir metre (10^{-6} m) uzunluğu

mid-: orta anlamında önek; **-day:** öğle zamanı, gün ortası; **-infrared:** orta-kızılaltı; **-point:** orta nokta; **-season:** mevsim ortası; **-summer:** yaz ortası; **-term:** dönem ortası

middle: orta

midi: orta

migration: göç; **-area:** göç alanı; **-length:** göç uzaklığı; **atomic-:** atom göçü; **primary-:** yeraltında petrolün bir ana kayadan birikim kayasına akışı; **secondary-:** petrolün birikim kayasından tuzağa akıp birikmesi

mil: uzunluk birimi (10^{-3} inç)

mild: ılımlı, yumuşak

mildew: küf

mile: mil, uzunluk birimi, **statue-:** kara mili: 1609 metre; **nautical-:** deniz mili: 1852metre (deniz mili, 48^0 Kuzey enleminde dünya çevresinin 1 dakikalık açığa karşılık gelen uzunluğudur)

mileage: mille hesaplanan uzaklık

milestone: önemli olay, dönüm noktası

milky way: saman yolu

to mill: çekmek, öğütmek

mill: değirmen, çekimevi

millenium: bin yıl

milli-: ön ek, bir birimin binde biri (milimetre gibi)

milling: öğütme

millstone: değirmen taşı

to mince. kıymak, doğramak

mine: maden ocağı

miner: mayın

mineral: madensel; **-water spring**: maden suyu kaynağı

to mingle: karıştırmak, katmak

mini-: küçük anlamında önek

minima: en küçükler

to minimize: en küçültmek, en küçük yapmak

minimum: en az, en küçük; **-clearance**: en küçük açıklık (boşluk) (Uy); **-load**: en küçük yük; **-temperature**: en düşük sıcaklık; **-value**: en küçük değer; **-water level**: en düşük su düzeyi

mining: madencilik, maden çıkarma; **-engineering**: maden mühendisliği; **opencast-, open pit-, strip-**: açık ocak madenciliği

miniscule: küçük harf

minor: küçük, önemsiz; **-defect**: önemsiz kusur

minus: eksi; **-sign**: eksi imi, çıkartma imi

minute: 1) dakika (60 saniye), 2) dakika (bir derecenin altmışta biri), 3) çok ufak, önemsiz, çok ince; **-crack**: çok küçük çatlak

mirror: ayna; **-galvanometer**: aynalı küçük akımölçer; **-image**: ayna görüntü

mis-: yanlış yapma yanlış anlamında önek; **-align**: yanlış hizalamak; **-apply**: yanlış uygulamak; **-count**: yanlış sayma; **-do**: yanlış yapmak; **-inform**: yanlış bilgi vermek; **-understand**: yanlış anlamak; **-usage**: yanlış kullanım; **-use**: kötü kullanım, yanlış kullanım

miscellaneous: çeşitli; **-expenditures**: çeşitli harcamalar

miscible: karışabilir

miscibility: karışırılık, karışabilirlik

to miss: 1) kaçırmak, yetişememek, 2) özlemek

missing: eksik, yitik

mission: görev, özgörev

mist: buğu, sis, pus; **-separator:** buhar ayırıcı (Uy)

mistake: yanlış, yanılğı

mitre (miter): köşe

to mix: karıştırmak

mixed: karışık, karıştırılmış; **-flow:** karışımli akış; **-gas:** karışık (karıştırılmış) gaz

mixer: karmalayıcı, karıştırıcı

mixing: karmalama, karıştırma

mixture: karışım

MKSA system: MKSA birimleri düzenimi (temel birimleri metre, kilogram, saniye, amper olan birimler düzenimi)

mobile: taşınabilir, kımılğan; **-unit:** taşınır birim

mobility: taşınırılık, kımılğanlık

mode: kip

model: taslam, örnek, kalıp

to moderate: ılımlamak

moderation: ılımlama

moderating ratio of a moderator: bir ılımlayıcının (yavaşlatıcının) yavaşlatma oranı (Çf)

moderator: 1) yavaşlatıcı, ılımlayıcı (Çf), 2) yönetici

modern: çağdaş

to modify: değıştirmek, düzeltmek

modification: değişiklik

to modulate: kiplmek, bindirmek

modulated: kiplenik, kiplenmiş, giydirilmiş, bindirilmiş; **-current:** kiplenmiş akım; **-wave:** kiplenmiş dalga, indirilmiş dalga

modulating wave: kipleiyici dalga, bindirim yapan dalga

modulation: kiplenim, giydirme, bindirim, bir taşıyıcı dalga üzerine bilgi taşıyan başka bir dalganın bindirimi işlemi; bindirim işlemi en yaygın şekilde ya genlik bindirimi (amplitude modulation "AM") ya da sıklık bindirimi (frequency modulation "FM") şeklindedir

module: birim

modulus: zorlanım ölçüsü, zorlanım çarpanı

moist: nemli

moisture: nem, ıslaklık; **-proof:** nem geçirmez, nem sızdırmaz; **-separator:** nem ayırıcı

to mold: kalıba dökmek (Uy)

mold: kalıp (Uy), küf

mole: dalgakıran

mole: gram molekül, molekül ağırlığı

molecular: moleküsel; **-association:** moleküsel toplaşım; **-beam:** moleküsel demet; **-collision:** moleküsel çarpışma; **-group:** molekül öbeği (topağı); **-mass:** molekül kütlesi; **-number:** molekül sayısı; **-orbital:** moleküsel dolanga (yörüngeç); **-sieve:** molekül eleği; **-weight:** molekül ağırlığı

molecularity: moleküsellik

molecule: molekül; **activated-:** etkinleşmiş molekül; **polar-:** kutuplu molekül; **homonuclear-:** tektür çekirdekli molekül

molten: erimiş (Uy)

moment: 1) kolcuk, 2) çevirtme, döndürüm; **-of force:** kuvvet çevirtmesi; **-of inertia:** dönme eylemsizliği, çevirtme eylemsizliği; **-of momentum:** açısal devinirlik, devinirlik çevirtmesi

momentary: anlık; **-speed rise:** türbün hızında anlık yükselme

momentum: devinirlik, devinim tutarı, devinim büyüklüğü; **-transfer:** devinirlik aktarımı; **-equation:** devinirlik denklemi

monetary: paraya ilişkin

money: para

monitor: gözetleyici, gözleç

monitoring: gözleme, izleme; **-circuit:** izleme devresi, gözleme devresi

monkey wrench: ayarlı anahtar (Uy)

mono-: tek (önek); **-atomic molecule:** tektür atomlu molekül; **-block:** tekgövde; **-chromatic:** tek-renkli; **-clinic:** biri diğerlerine dik üçeşitsiz eksenli örüt yapısı; **-layer:** tek yaygı; **-mer:** tekiz; **-pole:** tek kutup; **-rail:** tekray, tek raylı demiryolu (Uy); **-tone:** tek sesli; **-tonous:** tekdüze; **-valent:** tekdeğerlikli

monochromatic light source: tek dalgaboylu ışık kaynağı

monopoly: tekelcilik, belli bir mal ya da hizmetin bir kişi ya da girişimcice satışının üstlenilerek başkalarının tüm yarışma olanaklarının ortadan kaldırılmasına dayanan ekonomik durum

montage: kurgu

month: ay

monthly: ayda bir

moon: Ay; **-beam:** Ay ışını; **phases of-:** Ay'ın evreleri

moonlight: Ay ışığı

morphology: biçimbilim

Morse alphabet: Mors harfleri

mortal: ölümlü

mortar: 1) havan, dibek 2) harç

mortgage: tutu

to motrise: zıvana ile birleştirme (Uy)

mosaic: mozaik

motion: devinim, gidiş

motive: devinimle ilgili; **-power:** devindirme gücü

motor: motor, döngün, herhangi bir enerjiyi dönme (mekanik) enerjisine çeviren düzenek; -
output: motor çıkış gücü; -**winding:** motor sargısı

motorbike/motorcycle: motorsiklet; -**sidecar:** mototsiklet sepeti

motorboat: deniz motoru

motorized: motorlu

mould: kalıp, küf

moulding: 1) kalıp, 2) pervaz, korniş (Uy)

to mount: kurmak, biraraya getirmek, takmak

mountain: dağ

mounting: 1) dayanak (Uy), 2) kurma

to move: 1) devinmek, 2) kıvıldamak, 3) taşımak, taşınmak

movable: taşınabilir, kıvıldayabilir, bir yerden başka yere götürülebilir

moving: devingen; -**bed:** devingen yatak (Uy); -**parts:** devingen parçalar

mud pump: çamur pompası (Uy)

to muffle: sesi boğmak

muffler: susturucu

multi-: çok anlamlı önek; -**angular:** çok açılı; -**blade:** çok kanatlı; -**channel:** çok oluklu; -
channel recorder: çok kanallı yazıcı; -**component:** çok bileşenli; -**group model:** çok öbekli
taslam; -**layer:** çok katmanlı, çok katlı; -**molecular:** çok moleküllü; -**pass:** çok geçişli; -**phase:**
üç evreli; -**stage pump:** çok katlı pompa (Uy)

multiple: çokkatlı, çeşitli, çoklu; -**fission:** çokkatlı bölünüm; -**ionization:** çokkatlı yükünlenim

multiplet: çokkatlı, çoklu; -**splitting:** çokkatlı yarılma, çokkatlılık yarılması

multiplex: çok katlı; **frequency division- (FDM):** sıklık bölünmüş çokkatlılık, iki ya da daha fazla imin bir taşıyıcı dalga üstünden aynı anda gönderilmesinde her im için farklı sıklıkta bant kullanımı işlemi; **time division- (TDM):** zaman bölünmüş çokkatlılık, iki ya da daha fazla imin bir taşıyıcı dalga üzerinden gönderilmesinde farklı imler için ardışık zaman aralıkları kullanma işlemi

multiplicand: çarpan

to multiply : çarpma (matematik), çoğaltma, katlama

multiplication: 1) çarpma, 2) çoğaltma, çoğalma; **-sign**: çarpma imi; **-table**: çarpım çizelgesi

multiplication factor: çoğalma çarpanı, bir zaman aralığında üretilen toplam nötron sayısının, aynı sürede soğurma ve kaçma ile yitirilen nötron sayısına oranı (Çf)

multiplicity: çokkatlılık

multiplier: 1) katlayan, katlandırıcı, çoğaltıcı, 2) çarpan; **-phototube**: çoğaltıcı ışıltüp

to multiply: çarpmak (matematik), çoğalmak

multiplying medium: çoğaltıcı ortam (Çf)

multipole: çokkutuplu

multiurpose: çok amaçlı

multistage: çok basamaklı, çok durgulu

multivibrator: çokkatlı titreşici

municipal: belediyeyle ilgili

municipality: belediye

mushroom: mantar; **-valve**: mantar sübap (Uy)

must: küflülük

mutant: değişmiş, başkalaşmış

mutation: değişim, başkalaşım

to mute: sesini kısmak, sessizleştirmek

mute: sessiz

mutual: karşılıklı; **-attraction**: karşılıklı çekim, çekişim; **-benefit**: karşılıklı yarar, yaraşım; **-conductance**: karşılıklı iletim; **-induction**: karşılıklı irkilim; **-liability**: karşılıklı yükümlülük

N, n

nail: 1) çivi, 2) tırnak; **-clippers:** tırnak makası, çıçıt; **-puller:** kerpeten

to nail-down: çivilemek

naked: çıplak; **-eye:** çıplak göz; **-flame:** çıplak alev

nano-: milyarda bir (10^{-9}) anlamında önek

naphtha: petrol, petrolün benzinle gazyağı arasında ve 30-200°C arasında damıtım ürünü; petrokimya sanayi için ana üründür ve bunların moleküllerinin parçalanması ile çok çeşitli ürünler elde edilir

naphthalene based crude oil: petrol kökenli ham petrol

narrow: dar; **-beam:** dar demet; **-gauge:** dekovil

national: ulusal; **inter-:** uluslararası

natural: doğal; **-abundance:** doğal bolluk; **-circulation:** doğal dolanım, doğal dolaşım; **-convection:** doğal taşınım; **-draught:** doğal çekiş (bacada) (Uy); **-frequency:** doğal sıklık; **-gas:** doğal gaz; **-logarithm:** doğal logaritma; **-magnet:** doğal mıknatıs; **-number:** doğal sayı; **-oscillation:** doğal salınım; **-oscillation frequency:** doğal salınım sıklığı; **-resources:** doğal kaynaklar; **-rubber:** doğal kauçuk; **-sciences:** doğa bilimleri; **-silk:** doğal ipek; **-ventilation:** doğal havalandırma; **-vibration frequency:** doğal titreşim sıklığı

nature: doğa

naught: sıfır

nautical: denizcilikle ilgili

navigation: denizcilik ve havacılık

near: yakınında, yakın; **-infrared:** yakın kızılaltı

necessary expenses: zorunlu giderler

necessity: gereksinim

neck: boyun, boğaz; **bottle-:** şişe boynu, daralma

need: gereksinim duymak

needle: iğne, ibre; **-bearing:** iğne yatağı; **-point:** iğne ucu; **-valve:** iğneli vana (Uy)

negative: 1) eksi, 2) olumsuz; **-charge:** eksi yük; **-acknowledge character:** olumsuz yanıt damgası (Bl); **-feedback:** eksi geribesleme (El); **-integer:** eksi tamsayı; **-plate:** eksi levha; **-pressure:** eksi basınç; **-sign:** eksi imi; **-terminal:** eksi uç (El)

to neglect: saymamak, yok saymak, savsaklamak

negligence: savsaklama

negligible: savsanabilir, yoksanabilir

negligibly small: savsanacak küçüklükte

neighbour: komşu; **-atom:** komşu atom

to negotiate: görüşmek

negotiation: görüşme, pazarlık; **contract-:** sözleşme görüşmesi

neon lamp: neon lamba

nest of tubes: boru demeti (Uy)

net: 1) ağ, file 2) açık, açık seçik, kesintisiz; **-capacity:** kesintisiz güç; **-head:** kesintisiz düşü (pompalarda)

network: ağ, serim; **-connection:** ağ bağlantısı; **distribution-:** dağıtım ağı, belli bir bölgede elektrik enerjisi, gaz, ısı gibi enerjilerin dağıtımını sağlayan ağ bağlantısı; **interconnected-:** birbiriyle bağlandırılmış ağ sistemi; **transmission-:** enerjiyi aktaran ağ

neutral: ılın, yansız, etkisiz, boş; **-equilibrium:** ılın denge; **-temperature:** ılın sıcaklık

neutralization: ılımlama, yansızlaştırma

neutrino: nötrino (Çf)

neutron: nötron; **-absorption coefficient:** nötron soğurma etkin kesiti; **-absorber:** nötron soğurucu; **-albedo:** nötron gerigelimi (yansınımı); **-capture:** nötron yakalama; **-chopper:** nötron dilici; **-converter:** nötron dönüştürücü; **-cycle:** nötron döngüsü; **-density:** nötron yoğunluğu; **-flux:** nötron akısı; **-source:** nötron kaynağı; **-temperature:** nötron sıcaklığı; **-yield per absorption:** soğurma başına nötron verimi; **-yield per fission:** bölünüm başına nötron verimi; **delayed -s:** gecikmiş nötronlar, bölünmeden ölçülebilecek bir süre sonra gecikmeli olarak çıkan nötronlar; **epicadmium -s:** etkin kadmiyum kesiminden daha büyük enerjili nötronlar; **epithermal -s:** ısıl-enerjiden biraz fazla enerjili nötronlar; **fast -s:** hızlı nötronlar, genelde enerjileri 0.1MeV'den büyük nötronlar; **fission -s:** bölünüm nötronları; **intermediate -s:** orta hızlı nötronlar; **prompt -s:** anlık nötronlar, gecikmemiş nötronlar, bölünümle birlikte çıkan nötronlar; **slow -s:** yavaş nötronlar; **subcadmium -s:** etkin kadmiyum kesiminden küçük enerjili nötronlar; **thermal -s:** ısıl nötronlar, içinde bulundukları ortamla ısıl dengede bulunan nötronlar; **virgin -s:** eldeğmemiş nötronlar, bir kaynaktan çıkan ve daha bir çarpışma yapmamış nötronlar, erden nötronlar

Newton (N): newton, (SI birimlerinde kuvvet birimi: 10⁵ din)

Newton's laws: Newton yasalar

Newton's law of universal gravitation: Newton'un evrensel ağınm (kütleçekim) yasası

Newton rings: Newton halkaları

Nichol's radiometer: Nichol ışınlölçeri

nib: uç

to nib: uç açmak

nick: çentik, kırpık

to nick: çentmek

nickel plating: nikel kaplama (Uy)

nil: hiç, sıfır

to nip: kıstırmak

nippers: maşa

nipple: meme (Uy)

nitrogen: azot; **-cycle:** azot çevrimi

noble: soy; **-gas :** soygaz; **-metals:** soy metalller

nocturnal: gece olan

node: düğüm, boğum

nodal point: düğüm noktası

nodule: yumru

noise: gürültü (Eln); **-attenuation:** gürültü azaltma; **-level:** gürültü düzeyi; **-source:** gürültü kaynağı, duyulabilir sıklıkta titreşen her katı, sıvı ya da gaz sistem ya da ortam; **-resistance:** gürültü direnci; **anti-screen:** ses kesici perde (Çev), genelde otoyolların kenarlarına konulan trafik gürültüsünü kesmeye yönelik perdeler

noiseless: gürültüsüz

noise pollution: ses kirliliği; **prevention of-:** gürültü kirliliğinin önlenmesi (Çev), gerek ses kaynağının şiddetini azaltma gerekse ses yalıtım gereçleriyle gürültünün azaltılması

no-load : yüksüz, yüklemesiz

nomenclature: terimleme, terimler dizisi

nominal capacity: bir santralin yapımıcısınca belirtilen en büyük sürekli üretim değeri ve süresi

nomination: aday gösterme

non-: olmayan anlamlı önek; **-absorbent:** soğurucu olmayan; **-ageing:** yaşlanmayan; **-bonding electron:** bağlamaz elektron, bağlamayıcı elektron; **-bonding orbital:** bağlamayıcı dolanga (yörünge), bağlamayan dolanga (yörünge); **-certified:** onaysız; **-closed shell:** açık kabuk, dolmamış kabuk; **-combustable:** yanmaz; **-commercial:** ticari olmayan; **-commuting:** öndelemeyen; **-commutative:** öndelemesiz, sırabagımlı; **-compliance:** uymama; **-condensing turbine:** karşı basınç türbünü (Müh); **-conducting:** iletmez; **-conductor:** iletken olmayan; **-conforming:** uymayan; **-contradiction:** çelişmemezlik; **-corrosive:** paslanmaz; **-crossing rule:** kesişmezlik kuralı, çaprazlama geçmeme kuralı; **-degenerate spicies:** çakışık olmayan türler; **-degenerate vibration:** çakışık olmayan titreşim; **-destructive:** örselemez; **-destructive control:** bozmadan denetleme, örselemeden denetim; **-destructive testing:** örselemeden gereç sinama, hasarsız gereç sinama (Uy); **-dimensional:** boyutsuz; **-elastic:** esnek olmayan; **-empty set:** boş olmayan küme; **-energy consumption:** enerji dışı tüketim; **-energy use:** enerji dışı kullanım; **-existence:** var olmayan; **-flammable:** tutuşmayan, alev almayan; **-increasing:** artmayan; **-liability:** sorumsuzluk; **-linear:** çizgisel olmayan; **-linear molecule:** eğri molekül, doğrusal olmayan molekül; **-locking:** kilitlemesiz; **-magnetic:** mıknatıs olmayan; **-metal:** metal olmayan; **-metallic:** metal olmayan, ametal; **-overlapping:** üst üste çakışmayan; **-periodic:** yinelenmeyen, dönemsel olmayan; **-planer molecule:** düzlemsel olmayan molekül; **-polar bond:** kutupsuz bağ; **-reflexive relation:** yansımayan bağıntı; **-relativistic:** göresiz, görelili olmayan; **-return valve:** tek yönlü vana; **-reversible:** tersinir olmayan; **-rigid rotator:** esnek döngü (döner); **-rusting steel (stainless steel):** paslanmaz çelik; **-skid:** kaymaz; **-steady state:** düzensiz durgu; **-stop:** durmadan; **-terminating:** sonlanmayan; **-transitive relation:** geçişken olmayan bağıntı; **-zero:** sıfır olmayan

noon: öğle; **solar-:** güneş öğleni

noose: ilmek

NOR-gate: “veya değil” kapısı (Eln)

norm: ölçün, örnek

normal: 1) olağan, 2) dik, dikey, 3) normal; **-force:** (RE) kanat kesidindeki bileşke kuvvetin kanat kesidi kirişine dik bileşeni ; **-atom:** olağan atom; **-frequency:** olağan sıklık; **-modes:** olağan kipler; **-pitch:** dikey dış aralığı (Uy); **-taring:** sürekli çalışma gücü, olağan güç; **-vibration:** olağan (temel) titreşim

normalization: boylandırma

to normalize: boylandırmak, boyutlandırmak

normally closed contact: olağan koşullarda kapalı düğme, açma düğmesi (Eln)

north: kuzey; **-hemisphere:** kuzey yarımküre; **-pole:** kuzey kutpu

nose: burun

nosings: basamak çıkıntısı (Uy)

notation: imlerle gösterim

notch: çentik

to note: not etmek

note: not

noticeable change: önemli değişiklik

to notify: bildirmek

notion: kavram

nought: hiç, sıfır

nozzle: meme (Uy), lüle; **-cross-section:** lüle kesiti (Uy)

nuclear: çekirdeksel; **-atom:** çekirdeksel atom; **-chain reaction:** çekirdeksel zincir tepkimesi; **-charge:** çekirdeksel yük; **-disintegration:** çekirdeksel parçalanma; **-energy:** çekirdeksel enerji; **-energy levels:** çekirdeksel enerji düzeyleri; **-fission:** çekirdeksel bölünüm; **-forces:** çekirdeksel kuvvetler; **-fuel:** çekirdeksel yakıt, bir ya da daha çok parçalanabilir çekirdekler içeren ve bir tepkiyeçte zincir tepkimesini sürdürebilen madde; **-fusion:** çekirdeksel kaynaşım, çekirdek kaynaşması; **-fusion breeder blanket:** çekirdeksel kaynaşım üretken örtüsü, kaynaşım tepkiyecindeki tepkime bögesini saran genelde lityumdan yapılmış bir yandan ısıyı alıp dağıtırken diğer yandan iletkenlik işlevini yerine getiren battaniye; **-fusion reactor:** çekirdeksel kaynaşım tepkiyeçi; **-isobars:** aynı kütle sayılı farklı atom sayılı çekirdekler; **-isomers:** çekirdekçe eşizler, çekirdekleri eşizler; **-magnetic moment:** çekirdeksel mıknatısal kolcuk; **-magneton:** çekirdek mıknatını; **-number:** çekirdek numarası; **-magnetic resonance:** çekirdek mıknatısal cınlanım; **-physics:** çekirdek fiziği; **-power:** çekirdeksel güç; **-radius:** çekirdeksel yarıçap; **-reaction:** çekirdeksel tepkime; **-reactor:** tepkiyeç, reaktör, çekirdeksel bölünme zincir tepkimesinin denetimli olarak sürdürüldüğü düzenek; **-safety:** çekirdeksel güvenlik; **-spin:** çekirdeksel fırl; **-transmutation:** çekirdeksel dönüşüm

nuclear waste: çekirdeksel atık, ışınsaçar atık; **high level-:** yüksek düzey çekirdeksel atık, bölünme ürünleri ve aktinitler içeren hayli ışınsaçar sıvı, tükenmiş tepkiyeç yakıtı; **intermediate level-:** orta düzey çekirdeksel atık, yüksek düzeyli atıklardan daha az ışınsaçarlık düzeyinde ve ısı çıkışındaki atık; zırlama gerekir; **low level-:** düşük düzeyli çekirdeksel atık,

ışınsaçar çekirdekleri düşük düzeyde olduğundan olağan koşullardaki işlemler ve taşımada zırlama gerektirmeyen atık

nucleon: çekirdek altı tanecik, çekir

nucleonics: çekirdekbilgisi

nucleus: çekirdek; **recoil-:** geritepen çekirdek, tepilen çekirdek

nuclide: çekirdek türü

nuclei: çekirdekler

nugget: külçe, değerli maden

null: boş, sıfır; **-indicator:** sıfır göstergesi; **-set:** boş küme

number: sayı; **-line:** sayı doğrusu; **-of cycles:** dönü sayısı; **-of blades:** pala sayısı (Uy); **-of revolutions:** dönüş sayısı; **complex-:** karmaşık sayı; **even-:** çift sayı; **imaginary-:** sanal sayı; **natural-:** doğal sayı; **odd-:** tek sayı; **real-:** gerçek sayı

numbering: sayılama

numerator: sayıyazar, sayıcı

numerator of a fraction: kesrin payı

numeric: sayısal

numerical: sayısal; **-analysis:** sayısal çözümleme

numerous: çok, sayısız

nut: somun (Uy); **butterfly-:** kelebek somun (Uy); **lock-:** güvenlik somunu (Uy)

O, o

object: 1) nesne, cisim, 2) amaç, erek

objective: 1) nesnel, 2) cisim merceği (optik)

oblateness: basıklık, kutup basıklık

oblique: eğri, yatık

to obscure: engellemek

observation: gözlem

observatory: gözlemevi

to observe: gözlemek, gözlem yapmak

observer: gözlemci, gözlemen

occultation: tutulma, örtülme

to occupy: doldurmak, tutmak, kaplamak

to occur: olmak, ortaya çıkmak

ocean: okyanus; **-current plants:** okyanus akımları kuruluşları, okyanuslarda akıntıların enerjisinden yararlanmak için deniz içine yerleştirilen türbünler, uskurlar vb.; **-thermal gradients:** okyanus ısı bayırı, okyanuslarda derin su sıcaklıkları ile yüzey sıcaklıkları arasındaki değişim; bu değişim 14-25°C arasında değişebilir; **-thermal energy conversion (OETC):** okyanuslarda ısı enerjisi dönüşümü, okyanuslarda dip ve yüzey sularının sıcaklıkları arasındaki farktan yararlanarak bir ısı makinası çalıştırarak enerji üretmek

octal numbers: sekizli sayılar (Bl)

octahedral: sekizyüzel

octahedron: sekizyüzlü

octane number: octan sayısı; benzinin vuruntu önleyici özelliklerini veren gelişigüzel seçilmiş ölçekte verilen sayı

octet rule: sekizli kuralı

octupole: sekizkutup

ocular: göz merceği (optik)

odd: tek; **-electronic state:** tek elektronlu durgu; **-even nuclei:** tek-çift çekirdekler; **-odd nuclei:** tek-tek çekirdekler; **-parity:** tek eşlem

odor: koku

odorant: kokulandırıcı

odorimetry (olfactometry): kokuölçüm, kokuların şiddetinin ve kalıcılığının ölçülmesi

odorless: kokusuz

Oersted (Oe): mıknatısal alan yağınlığı birimi ($1000/4\pi$) Amper-sarım/m

off: kapalı; **-center:** kaçık özekli; **-position:** kapalı konum, dinlenme durumu; **-diagonal:** köşegen dışı

off-line (autonomous): bir birimin bir bilgi işleme birimince doğrudan denetimi altında çalıştırılmaması

offset: kayık, kaydırılmış

offshore: denizüstü; **-drilling platform:** denizüstü delik delmede kullanılan yapı; **-wind field:** denizüstü rüzgar tarlası (RE)

Ohm (Ω): Ohm, elektriksel direnç birimi

Ohmic resistance: ohm direnci, saf direnç

ohmmeter: dirençölçer

Ohm's law: Ohm yasası

oil: 1) yağ, sıvı yağ, 2) petrol; **-baffle:** yağ tutucu; **-bath:** yağ banyosu; **-cooled:** yağ soğutmalı; **-degassing:** yağdan gaz atımı; **-dipstick:** yağ düzeyi çubuğu (otomobillerde); **-drain:** yağ boşaltılması; **-filter:** yağ süzgeci; **-flush:** yağla yıkama, yağla çalkalama; **-foaming:** yağ köpürmesi; **-free:** yağsız; **-layer:** yağ katmanı; **-mist dedector:** yağ buharı algıcı; **-pan:** yağ tavası (Uy); **-pool:** doğal olarak petrol ve gaz içeren geçirgen ve gözenekli yer altı oluşumu; **-pressure:** yağ basıncı; **-quenched:** yağda su verilmiş (Uy); **-retainer ring:** yağ sıyırma bileziği (Uy); **-scraper:** yağ sıyırma düzeneği; **-shales:** organik madde açısından (kerogen) zengin tortul kayalar 500°C dolayında damıtılarak hidrokarbon elde edilebilir; **-slick:** petrol sızması (Çev), suya (denize) petrol sızıntısı olduğunda deniz yüzeyinde birikerek ince bir katman oluşur, bu katman rüzgar, dalga akıntılarıyla çevreye dağılır eğer kıyıya vurmazsa belli sürede buharlaşma, yayılma ve biyobozunma ile yok olabilir; **-sludge:** yağ tortusu; **-spill:** petrol dökülmesi (saçılması) (Çev), kaza sonucu tankerlerden, petrol taşıyan borulardan, denizüstü petrol kuyularından denize petrol saçılması; **-stain test:** yağ lekesi deneyi; **fatty:-** katıyağ

oiling: yağlama

to omit: atlamak, bırakmak, yazmamak, göz ardı etmek

on-line: bir birimin bir bilgi işleme birimince doğrudan denetimi altında çalıştırılması, bu terim çoğu kez konuşma kipi olarak anlaşılır

on-off control: aç-kapa denetimi

ondameter: dalgaölçer

one group theory: tek öbek kuramı

one's complement: bire tümler

opacity: donukluk

opacimeter: donuklukölçer

opaque: donuk, sütsü

open: açık; **-air:** açık hava; **circuit:** açık devre; **-circuit voltage of a solar cell:** güneş gözesinin açık-devre gerilimi, belli bir ışınlanımda (1000W/m^2), 300K 'de HK1 (hava kütle 1) koşulunda açık devre durumundaki güneş gözesinin uçları arasındaki gerilim (GÜ); **-circuit voltage of photovoltaic devices:** güneş gözelerinin açık devre gerilimi, belli bir sıcaklıkta ve ışınlanımda güneş gözesi aygıtının çıkış akımı sıfırken çıkış uçlarındaki gerilim (GÜ); **-cycle:** açık düngü; **-loop:** açık ilmek; **-system:** açık düzenim

opening: açıklık

operand: işlenen

to operate: işletmek, çalıştırmak

operating conditions: işletme koşulları

operating cost: işletme harcaması

operation: işlem, işletim

operational: işletimsel

operator: 1) işlemci, 2) işletmen

Oppenheimer-Phillips process: Oppenheimer-Phillips işlemi (Çf)

opposite: karşıt

opposition: karşıtlık, karşı çıkma

optic-axis: ışık eksen

optical: ışıksal; **-abberation:** ışıksal sapınç, ışık sapıncı; **-activity:** ışıksal etkinlik; **-center:** ışıksal özek; **-density:** ışıksal yoğunluk; **-disk:** ışık tekeri; **-rotation:** ışıksal dönme

optically active: ışıkça etkin

optics: ışık bilgisi

optimization: eniyileştirme; **-functions:** eniyileştirme işlevleri

optimize: eniyileme

optimum: enuygun, eniyi

option: seçme

orbit: dolanga, yörünge

orbital: 1) dolangasal (yörüngesel), 2) dolangamsı (yörüngemsi); **-angular momentum:** dolangasal açısal devinirlik; **-degeneracy:** dolangasal çakışma; **-electron capture:** dolangasal elektron kapımı (yakalaması) (Çf)

order: 1) düzen, 2) derece, basamak, 3) ısmarlama; **-of magnitude:** büyüklük derecesi; **spin-:** fırl düzeni

ordinary: olağan, sıradan; **-ray:** olağan ışın

ordinate: düşey kon, boygu

ore: filiz (Uy), maden filizi

organic: örgensel, organik

OR gate: “veya” kapısı (Eln)

orientation: yönelme, yönelim, yönlenme; **-effect:** yönelim etkisi; **-of dipole:** çiftkutup yönelimi

orifice: delik, ağız

origin: 1) başlangıç noktası, baş, 2) köken; **-of a band:** bant başı, bantın başlangıcı

original: özgün

orthogonal: dikey, dik

orthogonality: dikeylik

orthorombic: diküçeksen; **-system:** diküçeksen düzenimi

to oscillate: salınmak

oscillating current: salınımlı akım

oscillating water column: sallanan su sütunu, altı olmayan ve üstü de bir baca şeklinde havaya açılan kutu şeklinde bir dalga enerjisi düzeniği, dalga kutunun içindeki havanın salınımına yol açar buraya yerleştirilen bir türbün bu salınan hava akımıyla döner ve böylece enerji üretilir

oscillation: salınım; **free-:** özgür salınım; **forced-:** zorla salınım

oscillator: salıngan, salıngaç; **coherent-:** eşevreli salıngaç; **crystal-:** örütlü salıngaç

oscillograph: salınımcizer

oscilloscope: salınımgözler

osmelality: geçirimsizlik

osmosis: geçişme, sızgı

osmometer: geçişmeölçer

ounce(oz): ağırlık birimi (İngiliz), 1/12 lb=28.35gram

outage: devre dışı olma

outdoor: açık hava; **-temperature:** dış sıcaklık, dış hava sıcaklığı

outer diameter: dış çap

out-gas: gazatım

outlet: çıkış

out of plane vibration: düzlem dışı titreşim

output: 1) çıktı, çıkış, 2) verim; **-area:** çıkış alanı; **-impedence:** çıkış çelmelemesi, çıkış etkin direnci; **-transformer:** çıkış dönüştürgüsü

outside temperature: dış sıcaklık

over: aşırı, üstünde; **-current:** aşırı akım; **-flow:** taşma; **-hang:** dışarı sarkma; **-head projector:** tepegöz; **-heated:** aşırı ısınmış; **-load:** aşırı yük; **-potential:** aşırı gerilim; **-time:** fazla çalışma

overall species: tüm türler

to overlap: örtüşmek, kaplaşmak, üstüne taşmak

overlap: örtüşüm, kaplaşım, üstüne taşma

oxidation: yükseltgenme

ozone: ozon gazı (Çev), molekül ve atomsal oksijenden oluşan gaz, azotoksit ve bazı hidrokarbonlar gibi bazı hava kirleticilerinin bulunduğu ortamda yüksek güneş ışınımında kuvvetli bir ozon yoğunluğu bulunabilir. Ozon kirli havada bulunur, bitkilere ve sağlığa zararlıdır

P, p

pace: 1) adım, 2) yürüyüş, 3) hız, 4) adımlamak, 5) hatve (Uy)

to pack: paketlemek

pack: paket, dolgu (Uy); **-annealing:** dolgulu tavlama (Uy); **-hardening:** dolgulu sertleştirme (Uy)

packet: paket, koli, çıkın

packing: doldurma, dolgulum, paketleme; **-fraction:** dolgu kesimi (bir çekirdeğin kütle gediğinin kütle sayısına oranı) (Çf); **-material:** paketleme gereci; **nuclear-:** çekirdeksel dolum; **-paper:** paketleme kağıdı

pad: yastık, destek (Uy) **heating-:** ısıtma yastığı

to paddle: kürek çekmek

paddle: çark kanadı; **-mixer:** kanatlı karıştırıcı

padlock: asma kilit

page: sayfa; **-break:** kesme, yeni sayfa (Bl)

paging call: çağrı

pail: kova

to paint: boyamak

paint: boya; **-brush:** boya fırçası; **-mist:** boya sisi

painting: boyama, resim

pair: çift; **-annihilation:** çift yokolumu (Çf); **-aufbau:** çift katyapı; **-creation:** çift yaratımı; **-production:** çift üretimi (Çf)

paired electron: eşlenmiş elektron

pairing: çiftlenme, eşlenme

pairwise additivity: ikişerli toplanırlık

pale: 1) mat, 2) çit, 3) parmaklık tahtası

palet: tırnak, yük kaldıracılardaki zemin (Uy)

palm oil: hurma yağı

pamphlet: kitapçık

pan: tava, tepsi

panchromatic: ışıksuygun, çokrenk-duygun

pane: pencere camı

panel: 1) açık oturum, masabaşı söyleşisi, 2) pano, panel; **-lamp:** gösterge lambası; **-type thermal insulation:** panel türü ısı yalıtımı; **solar cell-:** güneş gözesi paneli (peteği) (GÜ)

pannier: küfe, sepet

panorama: genel görünüş

pantile: oluklu kiremit

pantograph: tıpkıçizer, plan vb. farklı ölçeklerde kopyalama düzeneği

paper: 1) kağıt, 2) bilimsel yayın; **-condenser:** kağıt sığaç; **-strip:** kağıt şerit; **-tape punch:** kağıt bant delici

paperback: karton kapaklı kitap

parabol: çevürtgü, parabol

paracrystalline state: örütlenme başlangıcı, önörütlenme durgusu

paradigm: örnek

paradox: özçelişki

parallax: kaçkınlık

parallel: koşut, yanısıra; **-circuits:** yanısıralı çevrimler; **-connection:** yanısıra bağlama, koşut bağlama; **-flow heat exchanger:** koşut akışlı ısı değiştirgeci; **-forces:** koşut kuvvetler; **-reactions:** koşut tepkimeler

paramagnetic: mıknatısçeken, dizil-mıknatıs

paramagnetism: dizilmıknatıslık

parameter: değişken

paranthesis: ayraç

parapet: korkuluk, parmaklık

to paraphrase: başka sözcüklerle açıklamak

parasite: asalak

parasol: güneş şemsiyesi

parcek: parsek, uzunluk birimi ($3.1 \times 10^3 \text{km}$)

parcel: paket, koli

to pare: kabuğunu soymak

parent element: ana öge

parenthesis: ayraç

parget: sıva, kaba sıva (Uy)

paring knife: soyma bıçağı (Uy)

parity: eşlem, teklik çiftlik; **-conservation:** eşlem korunumu; **-error:** eşlem yanlışı

park: park

parking: park etme; **-light:** park lambası; **-meter:** park saati

parlour: salon

parquet: parke

to part: ayırmak, parçalamak, bölmek

part: parça, bölüm, pay, yan

partial: tikel, paysal; **-derivative:** tikel türev; **-differential equation:** tikel türevli denklem; **-eclipse:** tikel tutulum; **-pressure:** paysal basınç

partible: bölünebilir

participant: ortak, katılan, katılımcı

to participate: katılmak

participation: katılım

participator: katılımcı

particle: parçacık; **-accelerator:** parçacık hızlandırıcısı; **ionizing-:** yükünleyici parçacık

particular: özel, özgü, belirli

particularly: özellikle

parting: parçalara ayrılma

partition: 1) üleşim, paylaşım, 2) perde, bölme; **-coefficient:** üleşim katsayısı; **-function:** üleşim işlevi; **-wall:** bölme duvarı

partitioning: üleşme

partner: ortak, eş

partnership: ortaklık

part-time: yarı-zamanlı

parts per million (ppm): milyonda bir pay

parts per hundred million (pphm): yüz milyonda bir pay

pas: geçiş hakkı

Pascal (Pa): Paskal, basınç birimi, (1N/m²)

Pascal's law: Pascal yasası

Paschen series: Paschen dizileri

to pass: geçmek

pass: geçme, geçiş

passage: giriş ve çıkış yolu (buhar vb.) (Müh)

pass-band: geçirim bandı

passenger: yolcu; **-lounge:** yolcu salonu

passing: geçme, geçiş

passive: edilgin, etkisiz; **-solar heating:** güneşle edilgin ısıtma (GÜ)

pass-out operation: ara buharlı işletme (Müh)

paste: hamur, pasta; **soldering-:** lehim pastası

password: parola

to paste: yapıştırmak

to patch: yamamak

patent: patent, bir buluş sahibine bir ülke ya da uluslararası boyutta belli bir süre için tanınan kullanım hakkı

path: yol, yürünge; **-integral:** yürünge tümlevi

patio: üstü açık avlu, teras

pattern: desen, örüntü, örnekçe

Pauli exclusion principle: Pauli dışarlama ilkesi

pause: ara, kısa süre durma, duraklama

to pave: kaldırım döşemek

pavement: kaldırım

paving stone: kaplama taşı

pawl: mandal, dil (çarklarda)

to pay: ödemek

payable: ödenebilir

paye: alacaklı

payer: ödeyen

payment: ödeme

pay back period: geri ödeme süresi

peak: tepe, doruk; **-load:** en büyük yük; **-load power station:** sadece en büyük yük durumlarında devreye giren elektrik üretim birimi; **-to-:** tepeden tepeye; **-value:** tepe değeri; **-voltage:** tepe gerilim, en büyük gerilim

pearlite: perlit

peat: turba

pebble: çakıl taşı

pedal: ayaklık

pedestal: ayak desteği, duraç, taban; **-bearing:** ayaklı yatak (Uy)

pedestrian: yaya; **-crossing:** yaya geçidi

pediment: yapı alınlığı

pedometer: adımölçer

to peel: kabuğunu soymak

peen: çekicinin ince ucu (Uy)

to peep: gözetlemek

peg: 1) ağaç çivi, 2) mandal, 3) askı

pellet: topakçık, hap

Peltier effect: Peltier etkisi

Pelton wheel: Pelton çarkı

penalty: ceza

pendant: asılı; **-superheater:** asılı tür kızdırıcı (Uy)

pending: askıda, sonuçlanmamış

pendulum: sarkaç; **-bob:** sarkaç topu; **-cross cutting saw:** sarkaçlı bıçkı

penetrability: içine girme özelliği, girginlik

penetrable: içine girebilir, içine işleyebilir

penetration coefficient: girginlik katsayısı

penetrant dye test: boyayla çatlak denetimi

to penetrate: içine girmek, içine işlemek

penetration: girginlik, girmegücü, giricilik; **-depth:** girme derinliği; **-of barrier:** engelin giriciliği

pentagon: beşgen

pentagonal: beş köşeli

penthouse: çatı katı

penetrometer: girginlikölçer, içine işlerlikölçer

peranum: yılda bir

per capita: kişi başına; **-consumption:** kişi başı tüketim

per diem: gün başına, günlük

to perceive: algılamak, anlamak

percent: yüzde (%)

percentage error: yüzde yanılğı

perceptible: algılanabilir, anlaşılır

perception: algı

perceptible heat: algılanır ısı

to percolate: üzerinden süzmek

percolation: süzölme

percolator: üzerinden süzen, süzgeç

percussion: vurma, çarpma; **-drill:** darbeli delici; **center of -:** çarpma özeğı, vurma özeğı

percussive: darbeli

perfect: tam, kusursuz, yetkin; **-combustion:** tam yanma; **-gas:** tam gaz; **-liquid:** tam sıvı

to perforate: sıralı delik açmak

perforated: sıralı delikli; **-grille:** sıralı delikli ızgara; **-ladle:** kevgir

perforator: sıralı delici

to perform: başarmak, yerine getirmek, çalmak (müzik), oynamak (tiyatro)

performance: başarımlı, edim; **coefficient of-:** başarımlı katsayısı; **-test:** başarımlı sınaması; **ratio of PV system:** güneş gözesi sisteminin başarımlı oranı, güneş gözesi yitıklarının anlık göze dizisine oranı (GÜ)

perihelion: beri-güneş (Dünyanın Güneşe en yakın konumu, 3 Ocak)

perimeter: çevre, çevre uzunluğu

period: 1) dönem, 2) yinelenim süresi, yinelem; **-of decay:** bozunum yinelemi; **-of elements:** öğeler yinelemi; **-of pendulum:** sarkaç yinelemi

periodic: 1) dönemsel, 2) yinelemli, yineli; **-inspection:** dönemsel denetim; **-motion:** yinelemli devinim; **-system:** yinelemli düzenim; **-table:** yinelemli çizelge, elementlerin sıralı çizelgesi

periodical: belli aralıklarla çıkan dergi, dönemli, yineli

periphery: dış yüzey, çevre

peripheral: çevresel, dış yüzeyssel; **-electron:** dış elektron; **-speed:** çevresel hız

periscope: dışgözler

to perish: yok olmak

perlite: perlit

permanency: süreklilik

permanent: sürekli, kalıcı; **-deformation:** kalıcı biçim bozukluğu; **-magnet:** sürekli mıknatıs, kalıcı mıknatıs; **-settlement:** kalıcı yerleşim

permanently: sürekli olarak

permeable: geçirimli, geçirgen; **-soil:** geçirgen toprak; **semi-:** yarı geçirgen

permeability: geçirimlilik, geçirgenlik

permeameter : geçirimölçer

permeant: geçirgen

permissible: izin verilebilir

permission: izin

to permit: izin vermek

permutation: yerdeğiştirim

perpendicular: dik; **-bisector:** doğruunun orta dikmesi; **-vibration:** dik titreşim

perpetual motion: sürgit devinim

perpetual screw: sonsuz vida (Uy)

to perpetuate: sürdürmek

peron: merdivenli sahanlık (Uy)

to persist: ısrar etmek

persistence: ısrar

persistent: ısrarlı

personal: kişisel; **-computer (PC):** kişisel bilgisayar

personnel: çalışanlar

perspective: görüş açısı; **-view:** görüş açısından görünüm

to perspire: terlemek

to persuade: ikna etmek

pertinence: ilgi

pertinent: 1) uygun, 2) ilgili

to perturb: tedirgin etmek

perturbation: tedirginlik, ekkatki; **-theory:** tedirginlik kuramı

to peruse: incelemek

to pervade: yayılmak

pervasion: yayılma

pest: zararlı böcek (Çev)

pesticide: böcek zehiri (Çev)

petition: dilekçe

petrochemical use of energy: petrolden elde edilen ve enerji amaçlı olmayan kimyasal ürünler

petrol: petrol, benzin; **-tank:** benzin deposu

petrol engine: 4 zamanlı Otto motoru, 2 zamanlı yakıt püskürtmeli içten yanmalı motor (Müh)

petroleum: ham petrol; **-coke:** petrol koku, petrol damıtımında ağır artıkların parçalanmasıyla elde edilir, parlak siyah bir katıdır ve hemen hemen tümü (%90-95) karbondan oluşur, yanınca kül bırakmaz, metal işlemlerinde ve seramikçilikte temel yakıttır

petticoat: çan biçimli; **-insulator:** fincan yalıtıcı (El)

p-fold symmetry axis: p-katlı eşyan (bakışım) eksen

Pfund series: Pfund dizileri

pharmaceutic: eczacılıkla ilgili

pharmacy: eczacılık

pharmacy: eczane, eczaevi

phase: 1)evre, 2) aşama; **-angle:** evre açısı; **-change:** evre değişimi; **-constant:** evre değişmezi; **-diagram:** evre çizimi; **-distortion:** evre çarpılması; **-equilibrium:** evre dengesi; **-lag:** evre gecikmesi; **-lead:** evre öne geçişi, evre öndelemesi; **-of a wave:** bir dalganın evresi; **-rule:** evre kuralı; **-shifting:** evre kayması; **-space:** evre uzayı; **-transition:** evre geçişi; **conti-nious-:** sürekli evre; **stationary-:** durağan evre

phenomenology: doğal olaylar bilimi

phenomenon: olgu, görüğü

phenomenological: görüğüsel, olgusal

phon: ses yüksekliğı birimi

phonic: sese ilişkin

phonetic: sesçil

phonetics: ses bilimi

phoney: yapmacık

phonograph: sesyazar

phonometer: sesölçer

phonon: titrecik, fonon

phosphorescence: fosforışıllık

phosphorescent: fosforışıl

photo: ışık, ışıkla, ışıl; **-cathode:** ışıl eksi uç; **-cell:** ışıkgöze; **-chemical oxidizing agent:** ışılkimyasal oksitleyici maddeler (Çev), güneş ışını etkisinde (özellikle kısa dalgaboylu ışınlar) karbon monoksit ve azot oksitin ışılkimyasal tepkimeleri sonucu ortaya çıkan ürün, bitkilere ters etkisi vardır; **-chemical reaction:** ışılkimyasal tepkime, ışıktan enerji alan kimyasal tepkimeler; **-chemistry:** ışılkimyası; **-conductive detector:** ışıkiletken algıç; **-conductivity:** ışıkiletkenlik; **-copy:** tıpkıçekim, ışıkla kopyalama; **-current:** ışıkakım; **-disintegration:** ışıkla parçalanım; **-elasticity:** ışıkesneklik; **-electron:** ışıkelektron; **-electric:** ışıkelektrik; **-electric cell:** ışıkelektrik göze; **-electric effect:** ışıkelektrik etki; **-electric emission:** ışıkelektrik salım; **-electric limiting potential:** ışıkelektrik durdurma gerilimi; **-electric multiplier:** ışıkelektrik çoğaltıcı (katlayıcı); **-electric work function:** ışıkelektrik iş işlevi; **-electricity:** ışıkelektriklilik; **-emission:** ışılsalım; **-emissive detector:** ışılsalımlı algıç; **-fission:** ışınlabölünüm, ışın etkisiyle bölünüm; **-graph:** resim, fotoğraf, ışıklaçizim; **-lash lamp:** çakar ışıtaç; **-goniometer:** ışıklıaçölçer; **-ionization:** ışıklayükünlenim; **-luminescence:** ışıkla ışıldanım; **-lysis:** ışılözümlenim; **-magnetic effect:** ışılmıknatısal etki; **-meter:** ışıkölçer, ışıık yeğlinliği ölçer; **-metrical:** ışıkölçümsel; **-metry:** ışıkölçüm; **-multiplier:** ışılöğaltıcı; **-neutron:** ışılnötron; **-nuclear reaction:** ışılçekirdeksel tepkime; **-proton:** ışılproton; **-sensitive:** ışığa duyarlı; **-sensitivity:** ışığaduyarlık, ışılduyarlık; **-syntesis:** ışıkla birleşim; **-tube:** ışıltüp; **-voltaic effect:** ışıkla gerilim etkisi, foton soğurmasıyla DC elektrik akımı üretme etkisi; **-volatic systems:** ışıkla gerilim sistemleri, güneş gözesi sistemleri (GÜ)

photovoltaic (PV): ışıkla gerilim, güneş gözesi; **-array field:** güneş paneli dizisi tarlası, güneş paneli dizilerinin kümeleşmesi (GÜ); **-generator:** güneş gözesi üretici, güneş gözesi sistemindeki göze dizisi (GÜ); **-panel:** güneş gözesi paneli, mekanik olarak kurulup elektriksiz bağlantıları da yapılarak tümleştirilmiş güneş gözesi topluluğu (GÜ); **-string:** güneş gözesi dizisi, seri bağlı güneş gözeleri (GÜ); **-yield:** güneş gözesi verimi, bir güneş gözesi aygıtının gerçekte ürettiği enerjiyi belirlenen güçte üretebilmesi için çalışması gerekli süre (birimi: kW-h/kW); **capacity factor of solar-:** güneş gözesi sisteminin sığım katsayısı, çıkış enerji sisteminin güneş gözesi dizisinin anlık çıkışı ile işletim süresinin çarpımına oranı, genelde ay ya da yıl gibi bir süre için % olarak verilir; **centralized-system:** elektrik ağına (şebekeye) bağlı elektrik üreten güneş gözesi sistemi (GÜ); **domestic-system:** evsel güneş gözesi sistemi, ev yüklerine elektrik sağlayan güneş gözesi sistemi (GÜ); **grid backup-system:** ağ destekli güneş gözesi sistemi, güneş gözesi sisteminin çıkışı yük gereksiniminin altına düştüğünde şebekeye bağlanan sistem (GÜ); **grid connected-system:** sadece şebeke bağlantılı işletilen güneş gözesi sistemi (GÜ); **off grid-system (stand alone-system):** şebeke dışı güneş gözesi sistemi, sadece şebekeden bağımsız işletilen güneş gözesi sistemi (GÜ)

photovoltaic cell: ışıkla gerilimli göze, güneş gözesi; **CIS**:- ana maddeleri bakır, indiyum diselenit (CuInSe_2) olan ince film türünden göze (GÜ); **compound semiconductor**:- bileşik göze; örneğin, GaAs (III-V bileşikleri), CdS/CdTe (II-VI bileşikleri) CdS/CuInSe₂ gibi farklı kimyasal elementlerden oluşan bileşik yarıiletken güneş gözesi (GÜ); **dye sensitized**:- boya duyarlanmış güneş gözesi; boya molekülleri ile iki üşek ve bir yükünçözük eriyiğinden oluşan ışıkelektrokimyasal aygıt (GÜ); **integrated type**:- tümleşik tür güneş gözesi; tek bir altlık üzerinde üretildiklerinden tek bir göze gibi görünen birbirine seri bağı bir çok güneş gözesi(GÜ); **multijunction- (stacked)**:- çok eklemli güneş gözesi, yığma güneş gözesi (GÜ); farklı optik özellikleri olan farklı güneş gözesi katmanlarından oluşan ve gelen ışığın her katmanda soğurulduğu güneş gözesi (GÜ); **organic**:- organik güneş gözesi, ince film türünde küçük moleküller ve/ya da organik polimer maddelerden oluşan güneş gözesi (GÜ); **PN junction**:- PN eklem güneş gözesi (GÜ); **Schottky barrier**:- Schottky engelli güneş gözesi; metal-yarıiletken arayüzeyinde Schottky eklemi kullanan güneş gözesi (GÜ); **silicon**:- silisyum güneş gözesi; ana bileşeni silisyumdan üretilmiş güneş gözesi (GÜ); **tandem**:- ikili güneş gözesi; iki ya da daha çok güneş gözesinin birbiri ardına dizildiği güneş gözelerine verilen ortak ad (GÜ); **thin film**:- ince film güneş gözesi; ince yarıiletken gereçlerden oluşmuş güneş gözesi (GÜ); **dark current of**:- gelen ışınım sıfır olduğunda göze sisteminde arta kalan elektrik akımı

photon: ışınık, foton

physics: fizik bilimi

physical: fiziksel; **-change**: fiziksel değişim; **-property**: fiziksel özellik

physician: doktor

physicist: fizikçi

physique: fiziksel yapı

to pick: toplamak, seçip almak, sivri bir şeyle kazmak

pickaxe: kazma (Uy)

picket: çit kazığı (Uy)

pickling: paklama (Uy), asitle temizleme

pickle liquor: paklama suyu, paklama çözeltisi (Uy)

pick-up: kamyonet (Uy)

picture: resim; **-effect**: resim etkisi (Bl), **compress**:- resmi sıkıştırma (Bl)

piece: 1) parça, 2) adet, 3) tane

pier: 1) iskele, 2) payanda

to pierce: delip geçme

piercing: delme (Uy)

piezoelectric: basyüklenim, baselektrik; **-crystal:** baselektriksel örüt; **-effect:** baselektriksel etki; **-generator:** baselektriksel üreteç; **-oscillator:** baselektriksel salıngaç

piezometer: sıkışıklık ölçer, basınçölçer

pig: pik, **-iron:** pik demir

pigment: boya maddesi, renk maddesi

pike: mızrak, kargı

pile: 1) yığın, 2) kazık

piling: 1) kazık çakma, 2) yığma

pill: hap

pillar: dikme

pillow: yastık

pilot burner: ateşleme yakıcısı (Uy)

pilot oil: kumanda yağı

pilot plant: deneme kuruluşu

pilot study: araştırma çalışması, örnek çalışma

pim: saplama (Uy)

pin: 1) iğne, 2) dip tırnağı (Uy), 3) pim (Uy); **-point:** iğne ucu

PIN junction: PIN eklemi, azınlık taşıyıcıların yeniden birleşimini engellemeye yönelik P-türü yarıiletken ile N-türü yarıiletken arasında içsel yarıiletken eklemi (GÜ)

pincer: kerpeten

pincers (pinchers): kıskaç, maşa

pinch: 1) sıkıştırma, 2) tutam, 3) çimdikleme

pinhole: iğnedeliği; **-image:** iğnedeliği görüntüsü

pint: sıvılar için kullanılan oylum birimi (0,471 litre; 1/2 quart)

pioneer: öncü

pipe: boru; **blow-:** üfleme borusu; **draining-:** boşal(t)ma borusu; **-clamp:** boru kelepçesi; **-fitting:** boru bağlantı parçası; **-laying:** boru döşeme; **-line:** borulu taşıma yolu; **-thickness:** boru et kalınlığı (Uy); **-thread:** boru dişi; **-wrench:** boru anahtarı (Uy)

piping: borulama; **-network:** boru ağı

pirate: korsan

piston: itenek, silindir içinde gidip gelme yapan metal silindirik parça (Uy)

pit: çukur, oyuk, hendek, kuyu, maden ocağı; **-top:** maden ocağı ağız

pitch: 1) ses tizliği, perde, 2) zift, 3) adım (vida adımı), 4) türbün kanatlarının değişebilir açısal durumu (rüzgar türbünlerinde) (Müh)

pitch diameter: diş açıklığı çemberi çapı, yuvarlama dairesi çapı (Müh)

pitch surfaces: birbiri üzerine kaymadan yuvarlanan konik dişlilerde yuvarlanma konileri, düz ve helisel dişlilerde yuvarlanma yüzeyleri (Uy)

pith ball: mürver özü yuvarlağı

pitometer: akışkanhızıölçer

Pitot tube: Pitot tüpü (hava basıncı ölçmede, hava akımına karşı bir açıklığı olan ölçme düzeneği)

pitted: karıncalanmış

pitting: karıncalanma (Uy)

pivot: eksen, bir eksen çevresinde dönme

to place: koymak, yerleştirmek

place: yer

plain: düz, yalın

plan: taslam, tasarı, plan

planar: düzlemsel; **-molecule:** düzlemsel molekül

Planck's constant: Planck değışmezi

planckian radiator: kara gövde

to plane: yüzey düzeltmek

plane: düzlem; **-of earth's orbit:** yerin dolanma düzlemi; **-of reflection:** yansıma düzlemi; **-of symmetry:** eşyari düzlemi, bakışım düzlemi; **-of polarization:** kutuplanma düzlemi; **-polarization:** düzlemsel kutuplanım

planer: düzleyici (Uy)

planet: gezegen

planetary gear: uydu dişli (Uy)

planimeter: yüzeyölçer

planimetry: yüzeyölçüm, düzlem geometri

planning: planlama, tasarlama

plant: 1) kuruluş, işletme, 2) bitki

plasma: sıkışyüçük, sıkıyüçük, çekirdeksel kaynaşımında bir gazın çok yüksek sıcaklıklarda tümüyle yükünleştığı durumda yüklü ve yüksüz parçacıklardan oluşması; **confined-:** hapsedilmiş sıkışyüçük, çekirdek kaynaşımında sıkışyüçükün bütün parçacıklarının belli bir hacme hapsedilmesi durumu

plaster: 1) alçı (Uy), 2) yapıştırıcı bant, 3) sıva

plastic: yoğruk

plasticity: yoğruluk

plate: levha, anot (Eln); **-glass:** dökme cam (Uy); **-spring:** makas yay (Uy)

plated: kaplanmış

platform: 1) seki, 2) çalışma kümesi, kümeleşim

plating: kaplama; **-bath:** kaplama banyosu

plate: 1) levha, yaprak, 2) artı uç, anot (Eln); **-current:** artıuç akımı; **-type fitter:** dilimli süzgeç; **-circuit:** artıuç devresi (çevrimi); **-dissipation:** artıuç harcaması (yitirimi); **-efficiency:** artıuç verimi; **-voltage:** artıuç gerilimi

play: oynamak, algı almak

plaza: alan

plenty: bol, yetecek denli

pliable: bükölgen

pliers: pense

to plot: çizmek, noktalamak, noktalı çizmek, çizitlemek

plotter: çizitleyici, noktalı çizici

plow (plough): saban, pulluk (Uy)

plug: tapa, takmalık, fiş; **-in:** fişi yuvasına sokmak; **sparking-:** buji (otomobil)

plug-in circuit card: takıp çıkarılabilen devre kartı

plumb line: çeköl

plumber: su işleri ustası

plume: duman, duman bulutu, toz bulutu

plummet: çeköl kurşunu (Uy)

to plunge: daldırmak, batırmak

plunger: dalıcı

plus: artı; **-sign:** artı imi

Pluto: Plüton gezegeni

pluton: farklı derinliklerde sıcak kayaç

pluvial: yağmurla ilgili

pluviometer: yağışölçer

ply: kat

PN junction: PN eklemi, P-türü yarıiletken ile N-türü yarıiletken arasındaki eklem

pneumatic: havalı, havayla çalışır; **-control**: havalı (havayla çalışan) denetim; **-hoist**: hava basınçlı vinç (Uy)

to point: göstermek

point: nokta, sivri uç; **-brilliance**: nokta pırlıltı; **-contact**: nokta-değimli; **-contact rectifier**: nokta-değimli doğrultucu; **-groups**: nokta öbekleri; **-load**: nokta yük; **-of contact**: değim noktası; **-of support**: destek noktası; **-pole**: nokta kutup; **-source**: nokta kaynak; **-welding**: nokta kaynağı; **boiling-**: kaynama noktası; **critical-**: dönüşül (korkulu) nokta; **dead-**: ölü nokta; **freezing-**: donma noktası; **fixed-**: durgun nokta; **ignition-**: tutuşma noktası; **melting-**: ergime noktası; **saturation-**: doyma noktası, doyunlaşma noktası

pointer: ibre, gösterge çubuğu

poise: ağdalık birimi

poise: denge

poison: ağı, zehir; **nuclear-**: çekirdeksel zehir

to poke: dürtmek

poker: ateş süngüsü (Uy)

polar: kutuplu, kutupsal; **-adsorption**: kutuplu yüzerim; **-angle**: kutupsal açı; **-axis**: kutupsal eksen; **-bond**: kutupsal bağ; **-compound**: kutupsal bileşik; **-coordinates**: kutupsal konsayılar; **-molecule**: kutupsal molekül, kutuplu molekül

polarimeter: kutuplanım döndürümü ölçer

polarimetry: kutuplulukölçüm

polariscope: kutuplanımgözler

polarity: kutupluluk

polarizability: kutuplaşırılık

polarization: kutuplanım; **-of light**: ışığın kutuplanımı; **-potential**: kutuplanım gerilimi; **angle of-**: kutuplanım açısı; **plane of-**: kutuplanım düzlemi

to polarize: kutuplamak, kutuplaştırmak

polarized light: kutuplu (kutuplanmış) ışık

polarizer: kutuplaştırıcı

pole: 1) kutup, 2) direk; **-changer**: kutup değiştirgeci

to polish: parlatmak

polisher: parlaticı

poll: tarama (Bl)

pollutant: kirletici, çevre kirletici (Çev), kaynağın niteliğini ters yönde etkileyen her türlü madde; **-emission:** kirletici salımı; **acute effect of-:** kirleticinin kısa bir sürede yoğunlukla ölümle sonuçlanan etkisi; **air-:** hava kirletici, havanın doğal bileşimini değiştiren madde; **chronic effect of-:** kirleticinin uzun bir sürede ortaya çıkan etkisi; **lethal effect of-:** kirleticinin doğrudan zehirleyerek ölüme yol açan etkisi; **synergetic effect of-s:** iki ya da daha çok kirletici maddenin birleşiminin onların tek tek etkilerinden fazla olması durumu; **threshold limit of-s (tlvp):** izin verilebilir kirletici sınırı; **toxic effect of-:** kirleticinin zehirli etkisi

to pollute: kirletmek, çevreyi kirletmek

polluter pays principle: kirleten öder ilkesi (Çev), çevresel zarara yol açan onun giderilme bedelini öder ilkesi

pollution: kirlenme, kirlilik, çevre kirliliği; **air-:** hava kirliliği; **-abatement:** kirlilik azaltımı; **-control:** kirlilik denetimi (Çev), ülkelere göre ve uluslararası örgütlerin öngördüğü yasal gereksinimlere göre çevreyi koruma denetimi; **-source:** kirlilik kaynağı; **enviromental-:** çevre kirliliği; **land-:** toprak kirliliği; **noise-:** gürültü kirliliği; **water-:** su kirliliği

poly-: çok (önek); **-atomic molecule:** çokatomlu molekül; **-chromatic:** çokrenkli; **-crystal:** çokörütlü; **-crystalline silicon:** çoklu örüt silisyum; farklı bir altlık üzerine yığılmla 10-30µm kalınlığında kaplanmış tanecik boyutu 1µm-1mm arasında olan silisyum gereç (GÜ); **-gon:** çokgen; **-gon of forces:** kuvvetler çokgeni; **-mer:** çoğuz; **-morphism:** çokbiçimlilik; **-nomial:** çok terimli; **-phase:** çokevrelili; **-phase current:** çokevrelili akım (El); **-valent:** çokdeğerlikli

pond: havuz, gölcük

to ponder: derin düşünmek, düşünüp taşınmak

pontoon: duba

pool: havuz

poor: yetersiz, yoksul, zayıf; **-combustion:** yetersiz yanma, eksik yanma (Müh); **-conductor:** zayıf iletken; **-mixture:** fakir karışım; **-quality:** kötü nitelikli

population: topluluk, yığılım, kalabalıklık; **-analysis:** yığılım çözümlemesi; **-of energy levels:** enerji düzeylerdeki yığılım, düzeylerin kalabalıklığı

porcelain: porselen; **-insulator:** porselen yalıtkan

pore: gözenek

porosimeter: gözenekölçer

porosity: bırakıntı gözenekliliği; **-of deposits:** bırakıntı gözenekliliği

porous: gözenekli; **- bearing:** gözenekli yatak; **-medium:** gözenekli ortam

port: 1) liman, 2) ağız, delik, giriş yeri

portable: taşınabilir

portal: ana kapı, taç kapı

porter: hamal

portion: pay, bölme, parça

Portland cement: Portland çimentosu

position: konum; **-tolerance:** izin verilebilir konum sapması (Uy)

positional: konumsal

positional representation: konumsal gösterim

positioner: konumlayıcı

positioning: konumlandırma, ayarlama (Uy)

positive: 1) artı, 2) kesin, 3) olumlu; **-charge:** artı yük; **-column:** artı bölge (Crookes tüpünde); **-crystal:** artı örüt; **-ion:** artı yükün; **-displacement pump:** artı yerdeğiştirmeli pompa; **-electricity:** artı elektrik; **-electrode:** artı uç; **-feedback:** artı geribesleme (Eln); **-ion vacancy:** artı yükün boşluğu; **-lens system:** artı mercekler (yakınsak mercekler) düzenimi; **-magnetic pole:** mıknatıs kuzey ucu; **-nucleus:** artı çekirdek; **-number:** artı sayı; **-pole:** artı kutup; **-proof:** kesin kanıt; **-rays:** artı ışınlar; **-ray analysis:** artı-ışın çözümlemesi; **-rotational level:** artı dönme düzeyi; **-sign:** artı imi, artı

positively: kesin olarak

to possess: sahip olmak

possibility: olabilirlik

possible: olabilir, olanaklı

post: 1) direk, kazık, 2) görev, 3) posta

to post: postalamak

to postpone: ertelemek

postscript: dip not

postulate: kongu, koyut, önerme

pot: pota, kap, kavanoz

potable water: içme suyu

potent: güçlü

potential: 1) gerilim, 2) erkil, işyapabilirlik; **-barrier:** gerilim engeli; **-difference:** gerilim farkı; **-drop:** gerilim düşmesi (Eln); **-energy:** erkil enerji, erkillik enerjisi, potansiyel enerji; **-rise:** gerilim yükselmesi (Eln); **contact-:** değme gerilimi; **sparkling-:** kıvılcım gerilimi; **stopping-:** durdurma gerilimi; **striking-:** ateşleme gerilimi

potentiometer: gerilimböler

pouch: kese, torba

poultry: kümes hayvanları

pound (lb): İngiliz ağırlık ve kütle birimi (0,453 kg.)

pound: vuruş, dövme, havanda dövme

to pour: dökmek, akıtmak

pour point: akma noktası, akma sıcaklığı

powder: toz; **-pattern:** toz örüntüsü

power: 1) güç, 2) üs (Mat); **-amplification:** güç yükseltimi; **-amplifier:** güç yükseltici; **-cable:** yüksek gerilim kablosu (El); **-characteristic curve:** güç eğrisi (El); **-circuit:** güç devresi; **-coefficient:** güç katsayısı (RE), dingildeki mekanik gücün süpürme alanında verilen bir rüzgar hızı ile oluşan güce oranı; **-consumption:** güç tüketimi; **-control unit:** güç denetim birimi; **-controlled:** güç denetimli; **-cut:** güç kesimi, elektrik kesilmesi (Uy); **-demand:** güç istemi; **-density:** güç yoğunluğu; **-distribution:** güç dağılımı; **-factor correction:** güç çarpanı düzeltmesi (El); **-factor:** güç çarpanı; dalgali akımlı düzeneklerin kullanımının sayaçla ölçülmesi durumunda Watt/VoltAmper oranıdır, ya da etkin gücün görünür güce oranıdır; yüzde olarak ölçülür ve etkin güce ek olarak ne denli tepkin güç alındığının göstergesidir; **-failure:** elektrik kesilmesi (Uy); **-function:** güç işlevi; **-gain:** güç kazancı; **-generator:** güç üretici; **-house:** güççevi; **-interruption:** elektrik kesintisi; **-loss:** güç yitigi; **-meter:** güçölçer; **-plant:** elektrik üretim kuruluşu; **-range:** güç aralığı; **-regulator:** güç düzenleyicisi; **-source:** güç kaynağı; **-stage:** güç katı (Eln); **-supply:** güç kaynağı, güç beslemesi; **-transfer:** güç aktarımı; **-transformer:** güç dönüştürgüsü; **-transmission:** güç geçirimi; **-unit:** güç birimi; **active-:** etkin güç, dalgali akım devresinde ortalama güç, sinüsel akımlarda etkin akım ile gerilimin (ya da yüksüren kuvvetin) çarpımıdır; etkin akım, gerilimle aynı evredeki akım bileşenidir; etkin

güç, mekanik, ısı, kimyasal, ışık enerjisine dönüşümde kullanılan güçtür; **apparent-**: görünürdeki güç, akımla gerilim arasındaki evre farkına bakmaksızın etkin akım ortalama karelerkarekökü (rms) ile gerilim ortalama karelerkarekökünün (rms) çarpımı; **horse-**: beygir gücü; **motive-**: itici güç; **reactive-**: tepkin güç, tepkin akım ile gerilimin çarpımı, tepkin akım, gerilimle 90° deki akım bileşenidir ve güce etki etmez ancak sistemin güç yitıklarını artırır; tepkin güç miknatısal alan ya da elektriksel alan uyarılmalarında kullanılır

powerful: güçlü

pphm (parts per hundred million): yüz milyonda bir pay

ppm (parts per million): milyonda bir pay

practicle: kullanışlı

practice: deneme, uygulama

pre-: ön (önek); **-amplifier**: önyükselteç; **-chamber**: ön yanma odası (Müh); **-combustion**: önyanma; **-cooling**: önsoğutma; **-heating**: önısıtma; **-heater**: önısıtıcı

precaution: önlem

to precede: önce gelmek

to precess: yalpalamak, baş sallamak

precession: yalpalama, baş sallama

to precipitate: çöktürmek, çökeltmek

precipitate: çökelek, çökelti; **-boundary**: çökelti sınırı

precipitation: çökeltme, çökelim

precipitator: çöktürücü, çökeltici, kül süzgeci (kazanlarda) (Uy)

precise: kesin, belgin

precisely: kesinkes, incelikli, tam olarak

precision: kesinlik, belginlik

precondition: ön koşul

preconstraint: öngerilme, önsınırlama

pre-cooler: ön soğutucu (Müh)

predecessor: öncel, selef

predetermine: belirlemek, önceden belirlemek

to predicate: doğrulamak

predissociation: önyayrışım

to predict: öngörmek, kestirmek

prediction: yordama, öngörme, kestirme

pre-exponential factor: ön üslü çarpanı

to prefer: yeğlemek

prefix: ön ek

pre-heater: ön ısıtıcı

pre-heating: ön ısıtma

pre-ionization: önyükünleşim

preliminary: ön, taslak

premier: baş, birinci

to prepare: hazırlamak

preparation: hazırlama

prerequisite: önkoşul

preslector: önseçici

presence: bulunma

present: 1) armağan, 2) şimdiki, 3) bulunmak, 4) sunmak

presentation: sunu

preservation: koruma

preserver: koruyucu

to press: sıkmak, sıkıştırmak, basmak, cendereye sokmak (Uy)

press: 1) baskı, 2) basın; **-mould:** baskı kalıbı (Uy)

pressure: basınç; **-balance:** basınç dengelemesi, basınç dengesi; **-broadening:** basınç genişlemesi; **-control:** basınç denetimi; **-decrease:** basınç düşümü; **-difference:** basınç farkı; **-drop:** basınç düşüşü; **-equalisation:** basınç dengelemesi; **-finger:** basınç tırnağı, basınç mandalı (Müh); **-fluctuation:** basınç dalgalanması; **-gauge:** basınçölçer, sıvıların ve gazların basınçlarını ölçen düzenek; **-gradient:** basınç bayırı; **-increase:** basınç artışı; **-indicator:** basınç göstergesi; **-loss:** basınç yitimi; **-lubrication:** basınçlı yağlama (Uy); **-meter:** basınçölçer; **-nozzle:** basınç memesi (Uy); **-range:** basınç aralığı; **-reducer:** basınç düşürücü; **-regulator:** basınç düzenleyici; **-relief:** basınç düşürme; **-shift:** basınç kayması; **-valve:** basınç vanası; **-vessel:** basınçlı kap (Uy); **absolute-:** mutlak basınç; **atmospheric-:** açık hava basıncı; **bearing-:** yatak basıncı; **bursting-:** patlama basıncı; **critical-:** dönüşül basınç; **dynamic-:** dinamik basınç; **hydrostatic-:** duruksıvı basıncı; **impact-:** çarpma basıncı; **internal-:** iç basınç; **partial-:** tikel basınç; **standard-:** basınç ölçünü, ölçün basınç; **static-:** duruk basınç; **vapor-:** buhar basıncı

pressurized: basınçlı; **-fluidized bed combustion:** basınçlı akışkan yataklı yanma (Uy); **-steam generator:** artı basınçlı buhar kazanı; **-water pump:** basınçlı su pompası

prestressed: öngerilmeli (Müh); **-concrete:** öngerilmeli beton (Uy)

pre-super heater: ön kızdırıcı (Uy)

presume: var saymak

presumption: var sayım

pretreatment: ön işlem, ön işleminden geçirme

prevail; üstün olma, egemen olma

prevailing wind: egemen rüzgar, etkin rüzgar (RE)

to prevent: önlemek

prevention: engelleme, önleme; **-of noise pollution:** gürültü kirliliğinin önlenmesi (Çev), gerek ses kaynağının şiddetini azaltma gerekse ses yalıtım gereçleri ile gürültünün azaltılması

preventive: önleyici, koruyucu; **-maintenance:** koruyucu bakım

previous: önceki

price: bedel, fiyat; **bulk-:** götürü fiyat, toptan fiyat; **wholesale-:** toptan fiyat

prick: sivri uç (Uy)

primary: birincil, ana; **-cell:** birincil göze; **-coil:** birincil kangal; **-coolant circuit:** birincil soğutkan çevrimi; **-dark space:** birincil karanlık (gölge) bölge; **-electron:** birincil elektron; **-energy sources:** birincil enerji kaynakları; **-emission:** birincil salım

prime: asıl, asal sayı, üs

principal: baş, ana, asal; **-axis:** asal (ana) eksen; **-line:** baş çizgi, ana çizgi; **-plane:** ana düzlem; **-quantum number:** baş nicem sayısı; **-section:** ana kesit; **-winding:** birincil sargı (El)

principle dimensions: ana ölçüler (Uy)

principally: başlıca

principle: ilke

to print: basmak, baskı yapmak, yazdırmak (Bl)

print: iz

printed: basılı; **-circuit:** baskılı devre (Eln); **-matter:** basılı kağıt

printer: yazıcı

print-out: bilgisayar çıktısı, çıktı

priority: öncelik

prism: prizma

private: özel

privilege: ayrıcalık

prize: ödül

probability: olasılık; **-function:** olasılık işlevi

probable: olası

probe: sonda

problem: sorun

procedure: işlem, yordam

to proceed: ilerlemek

process: 1) işlem, 2) süreç; **-control:** işlem denetim

processed: işlenmiş

processing: işlemleme

processor: işlemci

prospect: 1) olasılık, 2) beklenti, 3) görünüş, 4) petrol arama

prospector: petrol arayan kişi

prospectus: tanıtım (ilaç vb)

to proclaim: duyurmak

to produce: üretmek

product: 1) ürün, 2) çarpım; **-of inertia:** eylemsizlik çarpımı; **-rule:** çarpım kuralı

to procure: sağlamak, edinmek

to prod: dürtmek

to produce: üretmek

producer: üretici

product: 1) ürün, 2) çarpım; **gross national-:** ulusal ürün kabası

production: üretim; **-control:** üretim denetimi; **-costs:** üretim giderleri

productive: üretken

productivity: üretkenlik

profession: meslek

professional: uzman

proficiency: beceri, ustalık

profile: 1) yan görünüm 2) yan kesit

profit: kazanç

program: izlence; **-size:** izlence boyu (Bl)

progress: ilerleme, gelişme

progression of bands: bantlar dizisi

progressive: ilerleyen

to prohibit: engel olmak, yasaklamak

to project: 1) izdüşürmek, 2) fırlatmak, ileriye atmak, 3) tasarlamak

project: tasarı

projectile: mermi, fırlak

projection: izdüşüm; **-operator:** izdüşüm işlemcisi

projector: ışıldak

prolate symmetric top: söbü eşyarılı (bakışimli) topaç

to prolong: sürmek, uzatmak

to prolongate: uzatmak

prominent: çıkıntılı

to promise: söz vermek

to promote: yükseltmek, ilerletmek, tanıtmak

prompt gamma radiation: gecikmemiş gama ışınımı

prompt neutron fraction: gecikmemiş nötron kesimi

promptly: hemen

prong: diş, tırnak (Uy), sivri uç

pronounced: belli, açık

proof: 1) kanıt, kanıtlama, 2) alkol derecesi, 3) dayanıklı, 4) geçirmez

prop: destek

propagation: yayılım, yayılma

propeller: pervane, pervane kanatları, uskur (Uy); **-hub:** pervane göbeği

propelling: ilerletici

proper: uygun

properly: gereği gibi

property: 1) özellik, özgülük, 2) mülk, emlak; **additive-:** toplanır özellik; **constitutive-:** yapısal özellik

proportion: oran, orantı; **inverse-:** ters orantı

proportional: orantılı, oransal; **-offset:** oransal sapma; **inversly-:** ters orantılı; **-counter tube:** orantılı sayaç tüpü; **-range:** orantılı bölge; **-region:** orantılı bölge

proposal: öneri

to propose: önermek

proposition: önerme

propulsive: itici, ileri sürücü

prospect: ileriye bakış

prospectus: broşür

to protect: korumak

protecting: koruyucu; **-cap:** koruyucu kapak; **-cover:** koruyucu kılıf

protection: koruma; **-against corrosion:** paslanmaya karşı koruma

protective: koruyucu; **-coating:** koruyucu kaplama

to protest: karşı çıkma

proton: proton

prototype: ilkörnek

protractor: açıölçer, iletke

to protrude: çıkıntı yapmak

protrusion: çıkıntı

protuberant: kabarık

to prove: kanıtlamak, sağlamasını yapmak

provide: sağlamak

provider: sağlayan

provision: koşul

provisional: geçici

proximate: yaklaşık

proximity: yakınlık; **-dedector:** yakınlık algıcı; **-effect (sheltering effect, shielding effect):** yakınlık etkisi (RE), bir rüzgar türbününün çevresindeki bir ya da daha fazla türbünden ötürü gücünün düşmesi

pry: kaldıraç

p.s.(post script): alt not, ekleme

pschrometer: nemölçer

pseude: sözde; **-adiabatic process:** buğulanmak; **-forces:** sözde kuvvetler; **-symetry:** sözde eşyarlılık; **-reader:** sözde okuyucu (Bl)

psophometer: gürültüölçer

public: halk, kamu

publication: yayın

publicity: tanıtım

to publish : basmak, yayınlamak

publisher: yayıncı, yayınevi

puddle: 1) çamurlu gölcük, 2) kumlu harç

to puff: gaz salma

to pug: çamur yoğurmak

to pull: çekmek

puller: çektirme (Uy)

pulley: makara, kasnak (Uy)

pulp: posa, kağıt hamuru

pulpwood: kağıt yapmaya elverişli odun

pulsar: atarca

pulsating combustion: sarsıntılı yanma (Müh)

pulse: atma; **-amplifier:** atmalı yükselteç (Eln)

to pulverize: püskürtmek

pulverized coal: öğütülmüş kömür (Uy)

pulverizer: püskürtücü, püskürteç

pump: basaç, pompa, tulumba; **-impeller:** pompa pervanesi (çarkı); **-pit:** pompa çukuru (Uy)

pumping head: basma yüksekliği (pompalarda)

punch: delgi, zimba

to punch: delmek, zımbalamak; **-cards:** kartları delmek (Bl)

punched (paper) tape: delikli (kağıt) şerit

punctual: zamanında yapan, gecikmez

puncture: delinme; **-voltage:** delinme gerilimi (El)

to punish: cezalandırmak

punishment: ceza

pupil: gözbebeği

to purchase: satın alma

pure: arı, katıksız; **-coal:** katıksız kömür; **-metal:** katıksız metal; **-spectrum:** katıksız izge; **-water:** katıksız su, saf su

to purge: hava ile süpürmek

purge air: süpürme gazı

purge gas: koruma gazı, temizleme gazı

purging: dışarı atıp temizleme

purification: arıtma, arıtım, arındırma

purifier: arıtıcı

purlin: çatı aşığı (Uy)

to purpose: amaçlamak

purveyance: yiyecek sağlama

to push: itmek, iteklemek

push-button: basmalı düğme (El)

push-pull amplifier: it-çek yükselteç

to put: koymak, yerleştirmek

putrid: çürük, kokmuş

PV yield: güneş gözesi verimi, bir güneş gözesi aygıtının gerçekte ürettiği enerjiyi belirlenen güçte üretebilmesi için çalışması gerekli süre, (birimi: kW-saat/kW) (GÜ)

pycnometer: yoğunlukölçer, yoğunluk şişesi

pyranometer: güneş ışığı yeğinliğini ölçer, yatay konduğunda küresel ışınlamayı ölçer (GÜ)

pyrex: ısıya dayanıklı cam

pyrheliometer: güneş enerjisi ölçer, güneş ışınlarına dik olarak doğrudan gelen ışımayı ölçmek için bir yönleyicisi olan ışmaölçer (GÜ)

pyrolysis: ısılbozunma, ısı ile kimyasal erime, oksijensiz ortamda yüksek sıcaklıklarda ($\geq 200^{\circ}\text{C}$) biyokütlenin ısıl bozunması (BK)

pyrometer: yüksek sıcaklıkölçer, ışınlımsıcaklıkölçer

pyrometry: yüksek sıcaklık ölçüm, ışınlımla sıcaklık ölçüm

Pythagorean theorem: Pisagor önermesi

Q, q

quad: avlu

quad (q): enerji birimi, kuadrilyon Btu (10^{15} Btu)

quadrangular: dört köşeli; **-prism:** dörtgen prizma

quadrant: 1) dörtlük, 2) yükseklikölçer, 3) çeyrek çember

quadrasonic: dört sesli

quadratic: ikinci dereceden; **-equation:** ikinci dereceden denklem

quadrature: çeyrek evre farkı

quadruple: dört kat, dörtlü nokta

quadrupole: dörtlü kutup; **-moment:** dört kutup kolcuğu; **-radiation:** dört kutup ışıınımı; **-resonance:** dörtkutup çınlanımı

to quake: sallanmak, titremek

quake: deprem, sarsıntı

qualified: nitelikli

qualitative: nitel; **-analysis:** nitel çözümleme

quality: nitelik; **-control:** nitelik denetim; **-factor:** nitelik çarpanı; **-management:** nitelik yönetimi

quantic continuum: nicemsel sürem

quantitative: nicel; **-analysis:** nicel çözümleme

quantity: nicelik, tutar; **-of cooling water:** soğutma suyu tutarı; **-of heat:** ısı tutarı; **-of radiation:** ışıınım nicemi

quantization: nicemleme, nicemlenme

quantized: nicemlenmiş, nicemlenik

quantum: nicem; **-efficiency:** nicem verimi; **-equivalence principle:** nicem eşdeğerlik ilkesi; **-mechanics:** nicemli işleyibilim; **-number:** nicem sayısı; **-operator:** nicem işlemcisi; **-state:**

nicem durgusu; **-theory**: nicemler kuramı; **-theory of heat capacity**: ısı sığasının nicemli kuramı; **-transition**: nicemli geçiş, nicem geçişi; **-yield**: nicem verimi

quarantine: karantina

quark: doğanın yapı taşlarından olduğu önerilen bir varlık, lor

quarry: taş ocağı (Uy)

quart: ingiliz sıvı ölçüsü, bir galonun dörtte biri (0,964litre)

quarter: çeyrek, dörtte bir; **-swing valve**: kelebek vana (Uy)

quarternary combination band: dörtlütakım birleşim kuşağı

quarter-wave plate: çeyrek-dalga levha

quarterly: yılda dört kez

quartet: dörtlü

quartz: kuvars; **-clock**: kuvars saat; **-glass**: kuvars cam

quasi-: gibi, imsi (önek)

quoted: alıntı

quay: rıhtım

quenchant: suveren (Uy)

quenching: 1) dindirme, söndürme, 2) su verme birden soğutma; **-of fluorescence**: ışınlılığın birden söndürümü; **-of counter tube**: sayaç tüpünün dinmesi; **-oil**: birden soğutma yağı

query: sorgu

question: soru

questionary: anket

queue: sıra, kuyruk

queueing: kuyruklama; **-theory**: kuyruklar kuramı

quick: hızlı, tez; **-freeze**: şok dondurma; **-start**: hızlı yol verme (Uy)

quicksilver: cıva

quiet: sessiz

quintet: beşli

quintal: yüz pound (ABD), yüzoniki pound (İngiltere)

quintuple: beş kat, beşli nokta

quota: kota

quotation mark: tırnak imi

to quote: alıntı yapmak

quotient: bölüm; **-set:** bölüm kümesi

R, r

rabbet: yiv (Uy)

Rabi field: Rabi alanı

to race: yarışmak

race: yarış

rack: kafes, parmaklıklı raf

rad: derice soğurulan ışıının ölçüsü (1 rad: 10^{-2} Gy: 10^{-2} J/kg)

RADAR (Radio Detection And Ranging): radar

radial: 1) yarıçapsal, 2) ışıınsal; **-displacement:** yarıçapsal kayma (Uy); **-distribution function:** yarıçapsal (ışıınsal) dağılım işlevi; **-engine:** yıldız motor (Uy); **-velocity:** yarıçapsal hız

radian: radyan

radiance: ışıınırılık

radiant: ışıınır, ışııyan; **-energy:** ışııyan enerji; **-heat:** ışıınır ısı, ışııma ısıısı; **-intensity:** ışıınır yeğınlık; **-temperature:** ışııma sıcaklığı; **-flux density:** ışııma akı yoğunluğu

to radiate: ışıımak

radiating: ışııyan; **-atom:** ışııyan atom

radiation: ışıınım; **-chopper:** ışıınım dilen, ışıınım dilici; **-counter:** ışıınım sayacı; **-damping:** ışıınım sönümü; **-density:** ışıınım yoğunluğu; **-detector:** ışıınım algıcı, ışıınım varlığıölçer; **-dosemeter:** ışıınım dozölçeri; **-heat:** ışııma ısıısı; **-heating:** ışıımayla ısııtma; **-length:** ışıınım uzunluğu (bir elektronun bir ortamda, enerjisinin e (2,718) katına düşmesi için aldığı ortalama yol) (Çf); **-loss:** ışıınım yitiğı; **-monitor:** ışıınım denetçi, ışıınım gözetleyici; **-potentiometer:** ışııma enerji dağılımı ölçeri; **-pressure:** ışıınım basıncı; **-quantity:** ışıınım niceliğı; **-resistance:** ışıınım direnci; **-sensor:** ışıınım sezgeci; **-source:** ışıınım kaynağı; **-temperature:** ışııma sıcaklığı; **heterogeneous-:** çoktürel ışıınım; **homogeneous-:** tektürel ışıınım; **monochromatic-:** tekrenk ışıınım; **recoil-:** geri-tepme ışıınımı; **stray-:** dağıınık ışıınım, başıboş ışıınım; **visible-:** görünür ışıınım; **solar-:** güneş ışıınımı

radiationless: ışıınımsız; **-transition:** ışıınımsız geğış, ışıımasız geğış

radiative: ışıınımsal; **-capture:** ışıınımsal yakalama; **-inelastic scattering cross section:** ışıınımsal esnemez saçılma etkin kesiti; **-transfer:** ışıınımsal aktarım

radiator: ışııyıcı, ışıınım yayan

radical: 1) kökçe, 2) kök, köklü; **-equation:** küklü denklem; **free-:** özgür kökçe

radioactive: ışınsaçar; **-chain:** ışınsaçar zincir; **-contamination:** ışınsaçar kirlenme (bulaşma); **-cooling:** ışınsaçar soğuma; **-decomposition:** ışınsaçar çözünüm; **-decay:** ışınsaçar bozunum; **-deposit:** ışınsaçar tortu (yığıntı); **-displacement law:** ışınsaçar yerdeğiştirici yasası; **-elements:** ışınsaçar öğeler; **-emaniation:** ışınsaçar gaz çıkarımı, ışınsaçar türüme; **-equilibrium:** ışınsaçar denge; **-fall out:** ışınsaçar serpinti; **-half life:** ışınsaçarlık yarı ömrü; **-heat:** ışınsaçar ısı; **-isotope:** ışınsaçar yerdeş; **-material:** ışınsaçar gereç; **-pollution:** ışınsaçar kirlilik; **-product:** ışınsaçar ürün; **-series:** ışınsaçar diziler; **-source:** ışınsaçar kaynak; **-standard:** ışınsaçar ölçünü; **-tracer:** ışınsaçar izleyici; **-waste:** ışınsaçar atık

nuclear waste management: çekirdeksel atıkların yönetimi

- i) **bitümleme:** asfaltlı malzeme içinde saklayarak çevreye saçılmasını önleme
- ii) **betonlama:** beton içine gömerek çevreye saçılmasını önleme
- iii) **yakma:** yanabilir ışınsaçar maddeleri yakarak kül durumuna getirip hacim küçültme
- iv) **buharlaştırma:** sıvı ışınsaçar maddelerin suyunu buharlaştırarak daha derişik bir çözelti elde etme
- v) **saklama:** toprakta sızdırmaz beton vb. kutularda denetimli olarak güvenilir düzeye inene dek saklama
- vi) **camlaştırma:** cam ya da camsı bir ortama gömülü olarak saklama

radioactivity: ışınsaçarlık; **artificial-:** yapay ışınsaçarlık; **natural-:** doğal ışınsaçarlık

radio frequency: radyo bölgesi sıklığı; **-amplifier:** radyo (telsiz) bölgesi yükselteci

radiogenic: ışınsaçarlık etkisi

radiographic examination: röntgen ışınlarıyla inceleme (Uy)

radioisotope: ışıryerdeş

radiology: ışınbilim

radioluminescence: ışınışıldama

radiolysis: ışınılıyarak bozundurma, yükünleyici ışınımla bozunma

radiometer: ışımaölçer, güneş ışımasının yeğinliğini ölçen aygıt (GÜ)

radiometric gage: düşükbasınç ölçü aygıtı

radiometry: ışınölçüm

radionuclide: ışınsaçar çekirdek türü

radiopaque: ışına donuk, ışın geçirmez

radiophotoluminescence: ışınlanımla ışıldama

radioresistance: ışınım direnir

radioscope: ışınım gözler

radiosensitive: ışınsezer, ışıduyar

radiothermoluminescence: ışınlanımla ısılışıldama

radiotoxicity: ışınzehirlilik, ışınsaçar çekirdekler ve onların türevlerinin ortaya çıkarabildikleri zehirlilik durumu

radio wave: radyo (telsiz) dalgası

radius: yarıçap; **-of curvature:** büküm (eğrilik) yarıçapı; **-of gyration:** fırdolanım yarıçapı

radix: taban, kök; **-numeration system:** köksel sayılama düzenimi (Bl)

rafter: çatı kirişi (Uy)

rail: ray

railroad : demiryolu

railways: demiryolları

rain: yağmur; **-gauge:** yağışölçer; **-gutter:** yağmur oluğu (Uy); **-proof:** yağmur geçirmez; **-water:** yağmur suyu

to raise: kaldırmak, yükseltmek

rake: tırmık, gelberi; **-blower:** tırmıklı üfleç

ram: 1) su koçu (Uy), 2) Şahmerdan (Uy)

raman active (inactive): raman etkin (edilgen)

raman band: raman bandı

Raman effect: Raman etkisi

raman spectrum: raman izgesi

ramp: eğimli yüzey

random: rastgele, gelişigüzel, seçkisiz; **-access:** rastgele erişim (Bl); **-coincidence:** rastgele raslaşım; **-error:** rastgele yanılığı; **-inspection:** rastgele alınan örneği inceleme; **-motion:** rastgele devinim; **-ness:** rastgelelik; **-sampling:** rastgele örnekleme; **-variable:** rastgele değişken

to randomize: rasgele dağıtmak

range: 1) erim, gidim, 2) aralık; **counter-:** sayaç ölçüm aralığı; **operating-:** çalışma aralığı; **power-:** güç aralığı; **-energy relation:** erim-enerji bağıntısı

rank: aşım, basamak, sıra

Rankine cycle: Rankin döngüsü

rapid: hızlı; **-cooling** hızlı soğutma

rappink: silkme

rapture zone: yırtılma bölgesi (Uy)

rare: seyrek, değerli; **-earths:** seyrek toprak öğeler

rarefaction (rarefication): seyrelim, seyreltim; **acoustic-:** ses seyrelimi

rasp: kazıyıcı (Uy)

ratched: cırcır (Uy); **-weel:** eğimli dişleri olan ve bir mandalla birlikte çalıştığında sadece bir yönde dönmeye izin veren, geri dönüşü olmayan çark (Uy)

rate: 1) hız, 2) oran; **-constant:** hız değişmezi, hız katsayısı; **-of change:** değişim hızı; **-of flow:** akış hızı, debi; **-of heat flow:** ısı akış oranı; **-of interest:** faiz oranı

rated: sayılan, belirlenen, anılan, bir sistem ya da sistem bileşeninin özelliklerinin özel amaç için kullanılmak üzere belirlemekte kullanılan nicelik; **-power:** belirlenen güç, bir güneş gözesi sisteminden belirlenen çalışma koşullarında sağlanan güç (GÜ); **-power at SOC:** ölçün çalışma koşullarında bir güneş gözesi sisteminden verilen güç; **-voltage:** belirlenen gerilim, özel çalışma koşullarında bir üretcin en fazla elektrik ürettiği gerilim

ratification: onama

to ratify: onamak

rating: değerlendirme, tutulma

ratio: oran; **-of compression:** pistonlu makinalarda sıkıştırma oranı (Müh); **-expansion:** genleşme oranı; **-of transformation:** dönüşüm oranı

rational: oransal, oranlı, uygun, mantıklı; **-use of energy:** enerjinin uygun kullanımı

raw: ham, işlenmemiş; **-data:** ham veri; **-material:** ham madde; **-water:** çeşme suyu

ray: ışın; **ordinary-**: olağan ışın; **parallel-s:** koşut ışınlar

Rayleigh law: Rayleigh yasası

RBE (Relative Biological Effectiveness): bağlı biyolojik etkinlik

to react: tepkimek

reactance: tepki

reactant: tepken

reaction: tepkime, tepki; **-energy:** tepkime enerjisi; **-mechanism:** tepkime işleyimi; **-rate:** tepkime hızı; **-turbine:** tepkime türbünü; **induced nuclear-**: irkiltilmiş çekirdek tepkimesi; **nuclear-**: çekirdeksel tepkime; **action and-**: etki ve tepki

reactive: tepkin, tepkilemeli; **-current:** tepkin akım (Eln); **-power:** tepkin güç

to reactivate: yeniden başlatmak

reactivity: tepkinlik, $r = (k-1)/k$, k =çoğalma, katlanma katsayısı, r = tepkinlik (Çf); **-coefficient:** tepkinlik katsayısı

reactor: 1) tepkime kabı, 2) tepkiyeç, reaktör; **-control:** tepkiyeç denetim; **-core:** tepkiyeç koru; **-lattice:** tepkiyeç örgüsü; **-loop:** tepkiyeç döngüsü; **-noise:** tepkiyeç gürültüsü (teпкиyeçte nötron akı yoğunluğu dalgalanmaları); **-vessel:** tepkiyeç kabı; **beam-**: demetli tepkiyeç; **bare homogeneous thermal-**: ısı tektürel çıplak tepkiyeç; **breeder-**: doğurgan tepkiyeç; **boiling water-(BWR):** kaynar sulu tepkiyeç (KST), soğutucu ve ılımlayıcı olarak suyun kullanıldığı ve korda suyun kaynatıldığı tepkiyeç; **circulating fluid-**: dolaşan akışkanlı tepkiyeç; **demonstration-**: gösteri tepkiyeç; **experimental-**: deneysel tepkiyeç; **fast-, fast neutron-**: hızlı tepkiyeç, hızlı nötronlu tepkiyeç; **fluidized bed-**: akışkan yataklı tepkiyeç; **gas cooled-**: soğutucu olarak gaz ve ılımlayıcı olarak grafitin kullanıldığı tepkiyeç; **heavy water-**: ağır sulu tepkiyeç, ılımlayıcı olarak ağır suyun (D₂O) kullanıldığı tepkiyeç; **heterogenous-**: çöktürel tepkiyeç, kor boyunca kor gereçlerinin nötron özellikleri sağlıklı olarak tanımlanamayacak şekilde ayrılmış tepkiyeç; **high flux-**: yüksek akı tepkiyeç; **homogeneous-**: tektürel tepkiyeç, kor boyunca kor gereçlerinin nötron özellikleri sağlıklı olarak tanımlanacak şekilde tektürel dağıtılmış tepkiyeç; **integral-**: tümleşik tepkiyeç; **irradiation-**: ışınlama tepkiyeç; **light water-**: hafif sulu tepkiyeç, soğutucu ve ılımlayıcı olarak adi suyun kullanıldığı tepkiyeç; **nuclear-**: 1) bölünüm tepkiyecisi, 2) kaynaşım tepkiyecisi; **pool-**: havuzlu tepkiyeç; **power-**: güç tepkiyecisi; **pressure tube-**: basınçlı borulu tepkiyeç; **pressurized water-**: basınçlı sulu tepkiyeç, su soğutucusu ve ılımlayıcının yüksek basınç altında tutularak kaynamasının önlediği ve sıvı olarak kalmasının sağlandığı tepkiyeç; **production-**: üretim tepkiyecisi; **prototype-**: ilkörnek tepkiyeç; **pulsed-**: atmalı tepkiyeç; **sodium cooled-**: soğutucu olarak sıvı sodyumun kullanıldığı tepkiyeç; **source-**: kaynak tepkiyeç; **thermal-**: ısı nötronlu tepkiyeç; **zero power-**: sıfır güçlü tepkiyeç; **-coolant:** tepkiyeç soğutucusu, kor çevresinde dolaşarak ısı alan gaz ya da sıvı madde; **-moderator:** tepkiyeç ılımlayıcısı, nötron enerjisini nötron yakalama olmadan yavaşlatıcı gereç; **primary coolant of a -:** tepkiyeçte birincil soğutucu, tepkiyeç korundaki ya da üretken battaniyedeki ısıyı

alan soğutucu; **secondary coolant of a** -: tepkiyeçte ikincil soğutucu, birincil soğutma devresindeki ısıyı alan soğutucu

read only: yalnız okumalı

read/write head: okuyucu/yazıcı kafa

reader: okuyucu

reading: gösterge değeri (Uy)

ready: hazır

real: gerçek; **-estate**: taşınmaz, emlak; **-image**: gerçek görüntü; **-number**: gerçek sayı

realisation: gerçekleştirim

reality: gerçeklik

to realize: gerçekleştirmek

reamer: rayba (Uy)

rear: arka; **-axle**: arka dingil (Müh); **-light**: stop lambası (Uy); **-view mirror**: dikiz aynası (Uy); **-wheel drive**: arkadan çekiş (Uy)

to rearrange: yeniden düzenlemek

rearwards: arkaya doğru, gerisin geri

Reaumor scale: Reaumor sıcaklık ölçeği

rebate: indirim

recall: anma (Bl), çağırma

reciept: alındı, belge

to receive: almak, karşılamak

recent: son, yeni olmuş, son günlerde, yakında

recess: oyuk

recessed: gömülü

to recharge: yüklemek, doldurmak

rechargeable: yeniden doldurulabilir

reciever: 1) alıcı, almaç, 2) kulaklık

reciprocal: ters, evrik

reciprocating motion: git-gel devinim, ileri-geri devinimi

reciprocity: evriklik, terslik

reclamation: geri alma, iyileştirme

recline: arkaya dayanmak, yaslanmak

recognition: tanıma

recoil: geritepme, tepme, tepilen; **-atom:** tepilen atom; **-particle:** tepilen parçacık

recombination: yeniden birleşim; **-spectrum:** yeniden birleşim izgesi

to recommend: önermek

recommendation: öneri; **-letter:** birisini önerme mektubu

recommended: önerilen

recondition: yenilemek, onarmak

reconstruction: yeniden yapma, yeniden kurma

to record: 1) tutanaklamak, 2) işlemek

record: 1) kayıt, 2) sicil, 3) rekor

recorder: kayıt aygıtı

recoverable: çıkarılabilir; **-coal:** çıkarılabilir kömür; **-resources:** çıkarılabilir kaynaklar

recovery: 1) geri kazanma, 2) toparlanma; **-time:** toparlanma süresi

recrystallization: yenidenörütleşim

rectangle: dikdörtgen

rectangular: dikdörtgensel

rectification: doğrultma

rectifier: doğrultucu; **half wave-:** yarım dalga doğrultucusu (Eln); **full wave-:** tam dalga doğrultucusu (Eln)

to rectify: doğrultmak

rectilinear: aynı doğru üzerinde

recultivation: ekilebilir duruma getirme

recuperation: geri kazanım

recuperator: ısı değıştirgeci (Uy)

recycle: geridönüş, geri kazanma

recycling: geri dönüşüm, geri kazanım

recycled paper: gerikazanılmış kağıt

red heat: kızıl sıcaklık

red-hot: kızarık, kızıl-sıcak

redox: yükseltgenme-indirgenme

redressor: doğrultmaç

red-shift: kırmızıya kayma

to reduce: 1) indirgemek, 2) azaltmak, düşürmek

reduced: indirgenmiş, düşürülmüş; **-density:** indirgenmiş yoğunluk; **-mass:** indirgenmiş kütle; **-pressure:** düşürülmüş basınç

reducer: 1) indirgeyici, 2) azaltıcı, düşürücü

reducing valve: kısma vanası (Uy)

reduction: indirgeme, azaltma, indirme; **-ratio:** indirgeme oranı

reductor: indirgeyici, indirgeç

redundancy: artıklık, gereğinden fazlalık, gereksizlik, fazlalık

reed: bez dokuma tarağı (Uy)

reed contact: dilli değgeç (El)

reel: makara

reeling: makaraya sarma

to refer: danışmak, dayandırmak

reference: 1) kaynak, 2) karşılaştırma, 3) başvuru; **-electrode:** karşılaştırma üşegi; **-frame:** gözlem çatkısı (çerçevesi); **-point:** başvuru noktası; **-temperature:** başvuru sıcaklığı

to refill: yeniden doldurmak

to refine: arıtmak, inceltmek

refinery: arıtımevi

refinement: arıtım, inceltim

refining: arıtma, ham petrolün kullanıma uygun ürünlere (motor yakıtları, çözeltiler, madensel yağlar vb.) dönüştürülmesi

to reflect: yansımak

reflectance (reflection factor): yansıyım, yansıt, bir yüzeyden yansıyan ışının o yüzeye gelen ışınımına oranı; **spectral-:** izgesel yansıt

reflection: yansıma; **-coefficient:** güneş izgesinde ışınım dağılımı ağırlığının belli bir dalgaboyu bölgesi üzerinden ortalama yansıtıcılığı (GÜ); **-factor:** yansıma çarpanı; **-grating:** yansımali ağ; **-of light:** ışığın yansıması; **angle of-:** yansıma açısı

reflectivity: yansıtıcılık, gelen güneş ışınının belli bir dalga boyundaki yansıyan kesri (GÜ)

reflectometer: yansımaölçer

reflector: yansıtıcı; **-control:** yansıtıcı ile tepkiyeç denetimi (Çf)

reflex: yansıma; **-angle:** yansıma açısı

reflex reflection: geri yansıma

to refract: ışını kırmak

refracting telescope: mercekli uzgözler

refraction: kırılma; **-index:** kırma çarpanı; **-of light:** ışığın kırılması; **atomic-:** atomsal kırılma; **laws of-:** kırılma yasaları; **specific-:** özgül kırılım

refractive: kırıcı; **-index:** kırma çarpanı, kırıcılık çarpanı

refractor: ışık kırıcı

refractometer: kırılımölçer

refractometry: kırılımölçüm

refractory: ateşe dayanıklı; **-brick:** ateş tuğlası

refrigerant: soğutkan, soğutucu akışkan

refrigeration: soğutma, soğutma

refrigerator: buz dolabı, soğutucu

refuel: yeniden yakıt almak (Uy)

refuse: çöp, atık, süprüntü

to refuse: geri çevirmek

regain: geri kazanmak

regeneration: yeniden oluşma

region: bölge

to register: kaydetmek

register: kütük

registered: kayıtlı; **-letter:** kayıtlı mektup; **-post:** kayıtlı posta; **-trade mark:** kayıtlı marka

registration: kayıt

regression: gerileme, geri çekilme; **-analysis:** birbiriyle ilişkili iki ya da daha fazla değişken arasında matematiksel bağıntı çözümlemesi ve bu çözümlemenin diğer değişkenler verildiğinde elde kalan değişkenin değerlerini kestirmede kullanımı

regular: düzenli, düzgün; **-reflection:** düzenli yansıma

regularly: düzenli olarak

to regulate: düzenlemek, ayarlamak

regulating element (member): düzenleyici öge (Çf)

regulating range: ayar aralığı

regulation: 1) düzenleme, ayarlama, ayar, 2) yönetmelik

regulations: tüzük

regulator: düzenleyici, ayarlayıcı

rehabilitate: iyileştirme

reheater: yeniden ısıtıcı, ara kızdırıcı, yeniden kızdırıcı (Uy)

reheating: yeniden ısıtma, yeniden kızdırma (Uy)

to reimburse: geri ödemek

reinforce: pekiştirme, güçlendirme

reinforcement: pekiştirme, güçlendirme

reinjection: geribasım

to reject: geri çevirmek

to relate: bağlantı kurmak, ilgi kurmak

relation: bağlantı, ilgi

relative: bağlı, görelî; **-humidity:** bağlı nem; **-motion:** bağlı devinim; **-permeability:** bağlı geçirgenlik; **-velocity:** bağlı hız; **-weight:** bağlı ağırlık

relative biological effectiveness (RBE): bağlı biyolojik etkinlik (Çf)

relatively: görelî olarak

relativistic: görelî, ışık hızlarına değgin

relativity: 1) bağıllık, 2) görelilik, görecelik; **-theory:** görelilik kuramı

relaxation: durulma, gevşeme; **-length:** durulma uzunluğu (çekirdeksel ışıınının, içinden geçerken yeğnlüğünü l/e katına düşüren gereç kalınlığı); **-time:** gevşeme süresi, durulma süresi

relay: bağlak; **-circuit:** bağlak devresi; **-station:** bağlak noktası, aktarma noktası

release: koyuverme, özgür bırakma, özgür bırakıcı tetik (Uy); **-key:** açma düğmesi, salma düğmesi

relevant: doğrudan ilgili, konu ile ilgili

reliability: güvenilirlik, güvenilirlik

reliable: güvenilir

reliance: güven, güvenç

relief : boşaltma, yükünü alma ; **-valve:** güvenlik vanası, kaçış açma vanası (Uy)

to relieve: sıkıntıdan kurtulmak, yatıştırmak, hafifletmek

relieving: yatıştırıcı, kurtarıcı

relocatability: yerdeğişirlik

reluctance: kaçınım, mıknatısal direnç

REM (Roentgen Equivalent Man): canlı dokularca ışınlam soğurma etkisi ölçüsü

remanence: artık mıknatıslanma

remark: görüş

remarkable: dikkate değer

remittance: postayla para gönderme, para gönderisi

remote: uzaktan; **-access:** uzaktan erişim; **-actuation:** uzaktan çalıştırma; **-compilation:** uzaktan derleme (BI); **-control:** uzaktan denetim, uzdenetim; **-operation:** uzaktan işletme; **-sensing:** uzaktan sezme (sezgileme), uzaktan herhangi bir değim olmadan cisimlerin fiziksel ve biyolojik özelliklerinin belirlenmesi yöntemleri

removable: sökülebilir, taşınabilir

render: 1) sunma, 2) dilden dile çevirme, 3) sıvama

renewable energy: temiz tükenmez enerji

renewal: yenileme

renovation: yenileştirme

rent: kira

to repair: onarmak

repay: geri ödeme

repeat: yineleme

repeated: yinelenmiş

repeater: yineleyici

repeating: yinelenen; **-decimal:** yinelenen ondalık kesir

repetition: yinelenme

replaceable: değiştirilebilen

replacement: 1) yerdeğişim, yeralım, 2) değiştirim; **-parts:** değiştirim parçaları, yedek parçalar

to report: bildirmek

report: bildiri, bilgi

to represent: simgelemek, göstermek

representation: gösterim

to reprint: yeniden basmak

reprint: tıpkıbasım, yeni baskı

to reproduce: çoğaltmak

reproducer: çoğaltıcı

reproduction: çoğaltım, yeniden üretim

repulsion: itim, geri itim

repulsive: itici, geri itici

reputable: saygın

reputation: ün, şan

request: dilek

to require: istemek, gerek duymak

requirement: gereksinim

requisite: gerekli

reradiation: yeniden ışıma

rerun: yeniden geçiş (Bl)

research: araştırma; **-and development (R&D):** araştırma ve geliştirme (AR-GE)

to reserve: yer ayırmak, ayırmak

reserve: yedek; **-boiler:** yedek kazan (Uy)

reserves: zenginlik (bugünkü teknolojik olanaklarla çıkarılabilecek olan ve tutarı bilinen tükenir enerji kaynakları); **coal -s:** kömür zenginliği; **proven-:** saptanmış zenginlikler; **probable-:** olabilir zenginlikler; **possible-:** olası zenginlikler; **hypopthetic-:** ön incelemelerle olabileceği düşünülen zenginlikler

reservoir: 1) depo, 2) baraj gölü; gözenekli, kırılmış birbiriyle bağlantılı, kovuklar içeren ve içinden hidrokarbonlar ve su gibi akışkanların yerdeğıştirebildiği sürekli yer altı kaya yapısı

reset: hazırol, sıfırlama, kurma; **-button:** silme düğmesi, kurma düğmesi

reset time: hazır olma süresi,

residence: ev, konut

residual: artık, kalan, arta kalan; **-charge:** artık yük; **-current:** artık akım; **-magnetism:** artık mıknatıslık; **-stress:** artık zorlama (gerginlik)

residue: artan, artık

resilience: esneklik, esneyebilirlik

resilient: esnek

resin: reçine

resistance: direnç, direni; **-box:** direnç kutusu; **-bridge:** direnç köprüsü (Eln); **-coupling:** dirençli bağlaşım; **-thermometer:** dirençli derece, dirençli sıcaklıkölçer

resistant: dayanıklı, dirençli

resistive: dirençsel

resistivity: dirençlilik, öz direnç

resistor: direnç (gereç olarak) (Eln)

resolution: çözme, seçme, ayırma duyarlılığı, çözünürlük

to resolve: 1) bileşenlerine ayırmak, 2) çözmek, eritmek

resolving power: ayırma (seçme, çözme) gücü

resonance: çınlanım; **-absorption:** çınlanma soğurumu; **-capture:** çınlanım yakalaması; **-circuit:** çınlanım devresi; **-energy:** çınlanım enerjisi; **-frequency:** çınlanım sıklığı; **-line:** çınlanım çizgisi; **-radiation:** çınlanım ışıınımı; **-scattering:** çınlanım saçılması; **-state:** çınlanım durgusu

resonator: çınlaç

to respond: yanıt vermek, tepki vermek

response: yanıt, karşılık, tepki; **-time:** yanıt süresi; **-speed:** yanıt hızı

resource: kaynak

resources: kaynaklar (yakın gelecekte insanoğlunca çıkartılıp kullanabilecek olan dünyadaki tükenir enerji kaynakların toplam tutarı); **geological-:** günümüzde ya da gelecekte çıkartılıp kullanılma potansiyeli olan yeryüzünde ya da yeriçinde doğal olarak bulunan katı, sıvı ve gaz gereçler; **hypotetical-:** bugünkü yerbilimleri bilgisi içinde belli bir bölgede var olduğu beklenen kaynaklar; **identified subeconomic-:** şimdilik kaynak zenginliği sayılmayan, ancak ekonomik ve yasal koşullar değişirse kaynak olacak olan kaynaklar; **inferred-:** varlığı sanılan kaynaklar; **measured-:** niteliği ve niceliği en çok %20 yanılğı ile belirlenmiş ve ölçülmüş, yerleri saptanmış kaynaklar; **paramarginal-:** şimdilik ekonomik olmayan kaynakların, ekonomik çıkarılma sınırları bilinen ve yasal ve politik nedenlerle ticari olarak kullanılamayan kesri; **speculative-:** yerbilimleri açısından bulundukları yer kestirilen ancak hiçbir araştırma yapılmamış, bilinmeyen kaynaklar; **submarginal-:** şimdilik ekonomik olmayan kaynakların, çıkarılması, satılabileceği fiyattan an az 1.5 kat fazla olan kaynaklar; **undiscovered-:** varlığı belirlenmemiş ancak, yerbilimleri bilgileri çerçevesinde var olduğu kestirilen kaynaklar

respect: saygı

respectable: saygı duyulan

respiration: soluk alma-verme

response: yanıt

responsibility: sorumluluk

to rest: dayanmak

rest mass: durgun kütle

rest potential: artık gerilim

restart procedure: yeniden başlama işlemi

restoring force: geri çağırın kuvvet

restoration: yenileme, onarım

to restrict: kısıtlamak, sınırlamak

restricted internal rotation: tutuk iç dönme

result: sonuç

resultant: bileşke; **-force:** bileşke kuvvet

retain: tutma

to retard: geciktirmek, yavaşlatmak

retardation: gecikim, geciktirme

retail: perakende

retail food store: günlük yiyecek deposu

retarder valve: geciktirme vanası

reticle: kılhaç (fotoğraf makinası vb.)

retentivity: kalan (artık) mıknatıs akı yoğunluğu

retort: imbik

retractable: geri çekilebilir

retrograde: geri giden, tersin; **-motion:** tersin devinim

return: geri dönüş; **-flow:** geri akış (Uy); **-pipe:** geri dönüş borusu (Uy); **-water:** geri dönüş suyu (Uy)

revaluation: yeniden değerlendirme

revenue: gelir

reverberation: yankılanım

reversal: geri çevirme, ters dönme

reverse: ters; **-direction:** ters doğrultu; **-flow:** ters akış; **-gear:** geri vites (Uy); **-osmosis:** ters geçişim

reverser current: yndeğiştirici akım, tersleyici akım

reversible: tersinir; **-fan:** ift yönlü üfleç ; **-path:** tersinir yol; **-process:** tersinir süreç; **-reaction:** tersinir tepkime; **-process:** tersinir işlem

reversibility: tersinirlik

reversing: tersleyici; **-blade:** yönlendirme kanadı, tersleyici kanat

review: yeniden gözden geçirme

revise: düzeltme

revision: düzeltme

revised: gözden geirilip dzeltilmiş

revoke: geri çekmek, kaldırmak, geçersiz kılmak

revolution: dolanım, dnme; **-counter:** dnş sayacı; **-s per minute (rpm):** dakikadaki dolanım (dnme) sayısı

to revolve: dndrmek

revolving: dner; **-vane anemometer:** kanatlı yelölçer (RE)

to rewind: geri sarmak

Reynolds number: Reynold sayısı (Müh)

rheology: akışbilim

rheostat: sürgülü direnç

rhombic crystal: eşkenardrtgensel rt, üçeşitsiz dik eksenli rt

rib: kanatçık (Uy)

ribbed tube: kanatçıklı boru

ribbon microphone: şeritli seslenir

rich: zengin; **-gas:** zengin gaz; **-mixture:** zengin karışım

riddle: kalbur

ridge: sırt, çatı sırtı

right-hand screw: saç vıda, sağa dđnen dışlı vıda (Uy)

right-handed: sağlak

rig: donanım, deney dđzeneđi

rigid: sert, kaskatı, esnemez; **-rotator:** sert dđner, esnemez dđner

rigidity: kaskatılılık, esnemezlik; **-modulus:** esnemezlik zorlanma çarpanı

rim: gđbek (Uy), kenar

to ring: zil almak

ring: halka, yşzşk

rinsing: durulama

to rip: sđkmek, yırtmak, yarmak

rip: sđkřk, yarık; **-saw:** bıkđ

ripple: dalgacık; **-voltage:** dalgacık gerilimi

to rise: yukarı çıkmak, yşkselmek

risk analysis: risk özşmlemesi, istenmeyen olayların olabılması ile ilgili gerekli ve yeterli durumların birleşiminin olabilirlik araştırması

rivet: perçin

rivetting: perçinleme

Ritz principle: Ritz ilkesi

road: karayolu

to roast: kavurmak

roasting furnace: kavurma fırını

to rock: sallanmak

rock: kaya; **-crusher:** taşkıran; **-wool insulation:** kaya yşnş yalıtım

rocking disc: salınır teker (Uy)

Rockwell hardness test: Rockwell sertlik deneyi

rocket: tepkili

rocking vibration: sallanma titreşimi

Rockwell hardness: Rockwell sertliği (Müh)

rod: 1) çubuk, 2) mil ; **control-:** denetleme çubuğu

roentgen (R): X-ışını yeğinliği birimi ($2,58 \times 10^{-4}$ C/kg)

Roentgen rays (X-rays): Roentgen ışınları, X-ışınları

roentgenization: ışınlamayla renk değişimi

to roll: 1) yuvarlanma, 2) çekme (maden çekme) (Uy)

roller: makara, merdane (Uy)

rolling friction: yuvarlanma sürtünmesi

roof: çatı, dam

room temperature: oda sıcaklığı

root: kök; **-of blade:** kanat kökü; **-mean square (rms):** ortalama kareler karekökü; **square-:** karekök (Mat)

rope: ip

rot: pas, küf

rotameter: akışhızıölçer

rotary: dönel, döner; **-blower:** döner körük; **-drum dryer:** döner davullu kurutucu; **-field:** döner alan; **-motion:** dönme devinimi; **-pump:** hava boşaltma makinası, çarklı tulumba; **-slide valve:** döner sürgülü vana (Uy)

rotatext: dönerdizin

rotation: dönme; **-axis:** dönme eksen; **-of the plane of polarization:** kutuplaşma düzlemi dönmesi; **-reflection axis:** dönme-yansıma eksen; **-spectrum:** dönme izgesi; **-speed:** dönme hızı; **-vibration spectrum:** döme-titreşim izgesi; **specific-:** özgül dönme

rotational: 1) dönel, 2) dönül (Curl karşılığı); **-entropy:** dönel dağıntı; **-level:** dönel düzey; **-motion:** dönel devinim, dönme devinimi; **-oscillation:** dönel salınım; **-perturbation:** dönme tedirginliği (ekkatkısı); **-Raman spectrum:** dönme Raman izgesi; **-state:** dönme durgusu

rotator, rotor: döngen, döner rotor

rough: pürüzlü, kaba; **-surface:** pürüzlü yüzey

roughness: pürüzlülük

round off: yuvarlama

rounded number: yuvarlanmış sayı

rounding error: yuvarlama yanılığı

router: freze (Uy)

routine: sıradan, alışılmış; **-inspection:** sıradan inceleme, sıradan bakım

row: sıra, yansıra

Rowland circle: Rowland halkası

royalty: üretime bağlı olarak herhangi bir çıkartım hakkı sahibinin ödentisi

rpm (revolutions per minute): dakikadaki dönme (dolanım) sayısı

rubber: kauçuk

to rule: buyurmak, yönetmek

rule: kural

ruler: çizer, cetvel

to run: işletmek, çalıştırmak

running: çalışma; **-speed:** çalışma hızı; **-time:** çalışma süresi

rupture: kopma; **-point:** kopma noktası; **-strength:** kopma dayanacı; **modulus of-:** kopma zorlamanın çarpanı

rural: kırsal

rust: pas; **-preventer:** pas önleyici; **-remover:** pas giderici

rusty: paslı

rustless: passız

rutherford: ışın saçarlık birimi (saniyede 10^6 parçalanma)

S, s

sack: çuval, torba; **-cloth:** çuval bezi

saddle: sele (bisiklet), semer, oturma

safe: 1) güvenli, 2) kasa; **-load:** verilebilir yük, güvenli yük; **-fatigue life:** güvenli yorulma ömrü (Müh)

safety: güvenlik; **-coefficient:** güvenlik katsayısı; **-factor:** güvenlik çarpanı; **-glass:** güvenli cam; **-head:** güvenli basınç sınırı; **-margin:** güvenlik payı; **-precautions:** güvenlik önlemleri; **-rod:** güvenlik çubuğu; **-valve:** güvenlik musluğu (vanası)

sagging: eğilme, bel verme (Müh)

sag of span: açıklık sarkması (Müh)

sail: yelken

to sail: yelken ile gitmek, yelken açmak

salary: aylık, ücret

sale: satış; **-in bulk:** toptan satış

salient: çıkıntı (Uy)

salina: tuzla

saline: tuzlu

salinity: tuzluluk, bir akışkanın içinde çözünmüş tuz içeriği; **-gradient energy:** tuzluluk değişimi enerjisi, farklı tuzluluklardaki suların (derelerin denize ulaştığı noktalar gibi) karışma noktasına uygun zarlar konarak geçişim (ozmoz) yardımıyla enerji elde etme

salinometer: tuzlulukölçer

salt: tuz; **-deposits:** tuz birikintileri, tuz yatakları

sample: örnek, denek

sampler: örnek alıcı

sampling: örnekleme

sand: kum; **-blaster:** kumlama aygıtı; **-casting:** kum döküm (Müh); **-filter:** kum süzgeci (su arıtımında) (Uy); **-paper:** zımpara kağıdı (Uy); **-washing:** kum püskürtmeyle yıkama

sanding: kum serpmeye, kum dökme (Uy)

sanitary: sağlıkla ilgili, temiz-sağlıklı ; **-installation:** su yolları döşeme

saponification: sabunlaştırma

satellite: uydu; **-branches:** uydu dalları; **-electrons:** uydu elektronları; **artificial-:** yapay (yapma) uydu

satisfaction: doyum, hoşnutsuzluk

to saturate: doyurmak, doyunlaştırmak

saturated: doyun; **-air:** doyun hava; **-compound:** doyun bileşik; **-magnet:** doyun mıknatıs; **-solution:** doyun çözelti; **-steam:** doyun buhar

saturation: doyum, doyunluk; **-current:** doyum akımı; **-curve:** doyunluk eğrisi; **-of valency:** değerlik doyum; **-point:** doyum noktası; **-temperature:** doyum sıcaklığı

sauna: sauna

Savonius wind turbine: Savonius rüzgar türbünü, düşey eksenli bir tür rüzgar türbünü (RE)

to saw: biçmek, testere ile kesmek

saw: testere, bıçkı; **-dust:** talaş; **-tooth voltage:** testere dişli gerilim (Eln)

scaffold: yapı iskelesi (Uy)

scalar: sayısal, sayıl; **-product:** sayısal çarpım; **-quantity:** sayısal nicelik

to scale: ölçeklemek

scale: 1) ölçek, 2) pul, kabuk, 3) baskül, kantar; **-factor:** ölçek çarpanı; **-formation:** pullanma, kazan taşı oluşumu (Uy); **-of two:** ikili ölçek (sayaçlarda); **-transformation:** ölçek dönüştürümü; **-up:** ölçek büyütme

scaler: sayaç, ölçekli sayaç

scaling circuit: ölçekleme devresi (sayaçlarda)

to scan: taramak

scanner: tarayıcı

scanning: tarama; **-rate:** tarama hızı

scarce: kıt, az bulunur

to scatter: saçılmak, saçmak

scattering: saçılma, saçılım; **-angle:** saçılma açısı; **-cross section:** saçılma etkin kesiti; **-loss:** saçılma yitiği; **-power:** saçma gücü; **coherent-:** eşevreli saçılım; **Compton-:** Compton saçılması; **Delbrück-:** Delbrück saçılması; **elastic-:** esnek saçılma; **incoherent-:** eşevresiz saçılma; **multiple-:** çoklu saçılım; **Rutherford-:** Rutherford saçılması

scavenging: süpürme, temizleme; **-gas:** temizleme gazı

scenario: senaryo

scenery: manzara, görünüş

schedule: çizelge

scheduling: zaman sıralaması

schematically: çizeneksel; **-diagram:** çizeneksel gösterim

scheme: çizenek, taslak

Schottky effect: Schottky etkisi

Schumann region: Schumann bölgesi

science: bilim, fen

scientific: bilimsel

scientist: bilimci

scintillation: pırıldama; **-counter:** pırıltı sayacı

scissors: makas

scissoring vibration: makaslama titreşimi

sclerometer: sertlikölçer

scoop wheel: kepçeli çark, kovalı çark (Uy)

scope: kapsama

to scour: oarak temizlemek, su akıtarak temizlemek, suyla aşındırmak

scragging: zayıflatma

scram rod: güvenlik çubuğu (Çf)

scrap: talaş, kırıntı

scraper: kazıyıcı, sıyırıcı; **-ring:** yağ sıyırma bileziği (motorlarda) (Uy)

scratch: çizik, sıyrık

screen: perde, örtü, bürğü, elek, kafes; **-cloth:** elek bezi; **-grid:** perdeleme kafesi (Eln)

to screen out: elemek (Uy)

screening: örtme, perdeleme; **-surface:** eleme yüzeyi (Uy)

screw: vida; **-axis:** sarmal eksen; **-conveyor:** salyangoz taşıyıcı (Uy); **-coupling:** vidalı bağlantı; **-hook:** vidalı kanca (Uy); **-jack:** vidalı kaldıraç; **-nut:** somun; **-thread:** vida dişi

screwed: yivli, diş açılmış; **-fitting:** dişli boru bağlantı parçası (Uy)

screwing: diş açma (Uy)

script: el yazısı

scroll: kıvrım, salyangoz (Uy); **-casing:** salyangoz gövde (pompalarda) (Uy)

scrubbing: fırçalama, ovalama

scum: köpük

sea: deniz; **-level:** deniz düzeyi; **-salt:** deniz tuzu; **-water:** deniz suyu; **-water desalination plant:** deniz suyu arıtma kuruluşu

to seal: sızdırmaz yapmak, mühürlemek, kaçırmaz yapmak

seal groove: sızdırmazlık yivi

seal wire: sızdırmazlık teli

sealant: sızdırmazlık macunu

seam: 1) kaynak dikişi (Uy), 2) dikiş yeri, 3) kömür damarı, katman

seamless: dikişsiz; **-tube:** dikişsiz boru (Uy)

to search: aramak, araştırmak, yoklamak

search: arama; **-cycle:** arama döngüsü

season: mevsim

seat: oturacak yer, koltuk, yatak (Uy); **-belt:** emniyet kemeri; **-tube:** sele borusu (Uy)

secant: kesen doğru

second (s): saniye (s) (zaman birimi)

second: ikinci; **-hand:** ikinci el; **-order derivative:** ikinci dereceden türev; **-law of thermodynamics:** ikinci ısıbilgisi yasası

secondary: ikincil; **-cell:** ikincil göze; **-circuit:** ikincil devre; **-coil:** ikincil kangal; **-cosmic rays:** ikincil evren ışınları; **-electron:** ikincil elektron; **-emission:** ikincil salım; **-of transformer:** dönüştürgü ikincili; **-radiation:** ikincil ışıma; **-winding:** ikincil sargı

secret: gizli

section: kısım, bölüm, kesim, kesit; **-drawing:** kesit çizimi; **cross-:** kesit, dik kesit

secular determinant: kök belirtken, köksel belirtken

to secure: güvenlik altına alma

secure: güvenli

security: güvenlik

sediment: tortu, çökelti

sedimentation: çökelme, çöktürme, tortullaşma

Seebeck effect: Seebeck etkisi

seed core: çekirdek kor

to seep: sızmak

seepage water : sızıntı suyu (Uy)

segment: dilim, parça, kesim

segregation: ayrı tutma, ayırma, ayrışma

seismic: depremsel, depremle ilgili; **-belt:** deprem kuşağı

seismograph: depremçizer

seismometer: depremölçer

to seize: kavramak, yakalamak

seldom: seyrek, ara sıra

to select: seçmek

select: seçme

selection: seçme; **-rules:** seçme kuralları; **natural-:** doğal seçim (ayıklanma)

selective: seçici, seçimli; **-reflection:** seçici yansıma; **-surface:** seçici yüzey

selectivity: seçicilik

selector: seçici, ayırıcı; **-circuit:** seçici devre (Eln)

self-: öz, kendi; **-absorption:** özsoğurum; **-adjoin:** özeklenik; **-aging:** özyaşlanım, kendiyaşlanım; **-aligning:** kendi kendine ayarlanan; **-aligning bearing:** sarkaçlı yatak (Uy); **-annealing:** öztavlama, kendi kendine tavlama; **-capacitance:** özdeşlik; **-consisting field:** öztutarlı alan, iççelişmesiz alan; **-cooled:** kendinden soğutmalı; **-diffusion coefficient:** özyayınım katsayısı; **-dissociation:** özayırışım; **-ignition:** kendinden ateşlemeli; **-induced vibration:** öz ırkılmış titreşim; **-inductance:** özirkilik; **-induction:** özirkilim; **-lubricating:** kendinden yağlamalı, kendi kendini yağlayan; **-regulation:** özdüzenlenim; **-winding watch:** kendi kendini kuran kol saati

to sell: satmak

sell: satış; **-on account:** veresiye satış; **-on installment:** taksitle satış; **-on trust:** vadeli satış

semantics: anlambilim

semestre: altı ay, yarı yıl, dönem

semi-: yarı (önek); **-annual:** altı ayda bir; **-coherency:** yarışevrelilik; **-conductor:** yarıiletken; **-conductor substance:** yarıiletken madde, yük taşıyıcılarının yoğunluğu dışarıdan değiştirilebilen artı ve eksi yük taşıyıcıları olmasından ötürü iletkenliği iletken ile yalıtkan ortam arasında olan madde; yarıiletkenlerde yük taşıyıcıları genelde elektronlar ya da deşiklerdir; **-detached:** yarı ayırık; **-empirical:** yarıdeneyimsel; **-permeable:** yarıgeçirgen; **-sphere:** yarıküre, yarıyuvar; **-transparent: (translucent)** yarısaydam

to send: göndermek

send to back: arkaya gönder (Bl)

sender: gönderen

to sense: sezmek, sezinlemek

sense: duyu, sezme, sezim, anlam; **common-:** sağduyu

sensible: duyumsanır, sezilir; **-heat:** duyumsanır ısı

sensing: sezme algılama; **-element:** sezici öge; **remote-:** uzaktan sezme (algılama)

sensitive: duyarlı; **-volume:** duyarlı oylum (bölge)

sensitivity: duyarlık, sezerlik

sensitizer: duyarlayıcı, sezgileyici

sensitometer: duyarlıkölçer

sensor: sezici, sezeç, duyarga, belli bir değişkenin (basınç, sıcaklık, su düzeyi gibi) değerini izleyen aygıt

separable: ayrılabilir

separably degenerate: ayrılabilir çakışık

to separate: ayırmak

separate: ayrı

separate excitation: ayrı uyarım

separated atom: ayrılmış atom, ayrık atom

separation: ayırma, ayrılma; **-energy:** ayrılma (bağlanma) enerjisi; **-of variables:** değişkenlerin ayrılması; **angular-:** açısal ayrılma

separator: ayırıcı

septet: yedili

septic tank: çürütme deposu, lağım deposu

sequence: sıra, ardışık; **-of operations:** işletme sırası; **-timer:** sıralı zamanlayıcı

sequential: sıralı, sıradan; **-access:** sıradan erişim (Bl); **-operation:** sıralı çalışma (Uy)

serial number: seri numarası

serial port: seri çıkış ucu

series: 1) dizi, seri, 2) peşisıra, ardısıra, sıralı; **-limit:** dizi sınırı; **-winding:** sıralı sarım; **connection in-:** peşisıra bağlantı, seri bağlantı

serrated: tırtıllı, çentikli

service: bakım-onarım, görev; **-life:** kullanma süresi;

servocontrol (servomechanism): güdüm, dış bir enerji kaynağı kullanarak çıkış konumu önceden bir giriş değişkenine bağlı denetleyen kendiliğinden denetim sistemi

servo motor: güdümlü motor, sugücü ile küçük gücü büyüten düzenek

session: oturum

to set: kurmak, ayarlamak

set: küme, takım; **-collar:** ayar halkası (Uy); **-of blades:** kanat takımı

to set: belli bir yere ayarlamak, oturtmak, yerleştirmek; **-into operation:** işletmeye almak

set screw: sıkma amacıyla kullanılan ucu sivri vida (Uy), ayar vidası

settable: ayarlanabilir

set-up: düzenek, kurgu, fiziksel yapı (Uy)

to set up: kurmak, hazırlamak

setting: ayarlama, bir düzenekteki parçaları birbirine uyumlu ayarlama (Uy); **-range:** ayar aralığı; **-ring:** ayar bileziği (Uy)

settlement: 1) dibe çökme, 2) yerleşme, 3) oturma

settling: çökme, çökme, durulma, yatışma; **-pond:** çökeltme havuzu, dinlendirme havuzu (Uy)

several: çeşitli

sextet: altılı

to sew: dikmek, dikiş dikmek

sewage: lağım pisliği, lağım suyu

sewing machine: dikiş makinası

shack: kulübe

shackle: kelepçe (Uy), zincir kilidi (Uy)

shade: gölge

shading of bands: bantların gölgelenmesi

shadow: gölge

shaft: dingil; **-alignment:** dingil hizalama

to shake: sallamak, sarsmak

shake: sarsıntı

shaker: çalkalayıcı; **sieve-:** elek çalkalayıcı

shape: şekil

share: pay

sharp: keskin

sharpen: sivriltmek

to shatter: dağıtmak, paramparça etmek, bozmak

to shave: 1) kazımak, 2) tıraş olmak

shaving: traşlama, metallerde tornayla son işlem

shear: makaslama; **-force:** makaslama kuvveti; **-stress:** makaslama zorlaması

shearing: makaslayıcı kesme

shears: makas, kırk

sheating: zırh, örtü, kaplama, kılıflama

sheet: yaprak, sayfa

shelf: raf; **-life:** raf ömrü, depolanabilme ömrü

shell: kabuk; **-model:** kabuk taslam

shelter: sundurma, siper, gölgelik, sığınak

shield: korugan, korungu, kalkan; **magnetic-:** mıknatısal korugan; **shadow-:** gölge korugan; **thermal-:** ısı kalkan

shielding: koruganlama, koruyucu, örtücü

shielded thermocouple: korumalı ısı çifti

shift: kayma, değiştirme; **chemical-:** kimyasal kayma

shim: pul (Uy), kama (Uy)

shim coils: düzeltme kangalları

to shine: parlamak, ışık saçmak

shingle: çatı kaplaması (Uy)

ship: gemi

shipment: gemiye yükleme, taşıma, gönderme

shipping: yükleme

shock: sarsım, sarsıntı, darbe; **-absorber:** sarsıntı sönümleyici (Uy), sarsıntı emici; **-freezing:** birden dondurma; **-proof:** sarsıntıdan etkilenmez; **-resistance:** sarsım direnci; **-resistant:** darbeye dirençli; **-wave:** sarsım dalgası

shoe: pabuç (Uy), altlık, taban

to shoot: ateş etmek, atmak, vurmak

shopping: alışveriş

short: 1) kısa, 2) eksik; **-circuit:** kısa devre, elektrik dokunumu (El); **-circuit current:** kısa devre akımı, belli sıcaklık ve ışınilanmada bir güneş gözesi aygıtının çıkış gerilimi sıfır ya da sıfıra yakinken çıkış uçları arasındaki akım (GÜ); **-circuit current of solar cell:** güneş gözesinin kısa-devre akımı, güneş gözesinin 300K ve HK1 (hava kütle1) koşullarında kısa devre akımı (GÜ); **-coming:** eksik; **-wave:** kısa dalga

shortage: yetersizlik, eksiklik

to shorten: kısaltmak, kısalmak

shot: atış, vuruş

shoulder: çıkıntı, omuz

shovel: kepçe (Uy), kürek; **-loader:** kepçeli yükleyici (Uy)

to shovel: küremek

shower: 1) duş, 2) sağanak; **-tub:** duş teknesi

showroom: sergi salonu

to shred: parçalamak, ince ince doğramak

to shrink: büzülme, çekmek, kısalma

shrinkage: büzülme, çekme

shrinking allowance: çekme payı (Uy)

shroud: kılıf, örtü

shunt: yankol, koştur bağlantı, yangeçit bağlantısı; **-circuit:** yankol devre; **-generator:** yankol beslemeli üreteç; **-resistance:** yangeçit direnci, paralel direnç, gerçek bir güneş gözesindeki elektrik akım kaçaklarını gösteren düşsel bir güneş gözesindeki paralel direnç (GÜ)

to shut: kapatmak

shut-down: durdurma, kapatma

shut-off: kesme, kapama

shutter: 1) kesici, kapayıcı, 2) kepenk, perde

shuttle: mekik (Uy)

side: yan, kıyı; **-chiesel:** yan keski (Uy); **-product:** yan ürün; **-walk:** yaya kaldırımı

side-band: yan-bant

to sieve: elemek

sieve: elek, kalbur, süzgeç

sieving: eleme

to sift: kalburdan geçirme

sifting: ızgara döküntüsü (ızgaralı kazanlarda) (Uy)

sight: görüş

sign: im, belirti; **-character:** im damgası (Bl)

signal: imlem; **-generator:** imlem üretici; **-processing:** imlem işleme; **-voltage:** imlem gerilimi

signature: imleç

significance: anlam, önem; **-loss:** anlamlı sayı yitimi

significant: anlamlı; **-digit:** anlamlı sayı/basanak; **-figures:** anlamlı sayılar (basamaklar)

silence: sessizlik

silencer: susturucu, ses kesici

silent: sessiz

silicon: silisyum (Si), yarımetal kimyasal element, atom ağırlığı 14, yarıiletken gereç olarak geniş olarak kullanılır, kum ve kuvarzta oksit şekliyle ana bileşenidir, çoğunlukla güneş gözelerinde kullanılan bir maddedir; **amorphous-** örütsüz silisyum, farklı bir altlık üzerine 1µm dolayında kalınlıkta yığılımla kaplanmış yarı-dayanıklı durumda örütlenmemiş hidrojenlenmiş silisyum alaşımı (GÜ); **crystalline-** örütlü silisyum, örüt yapı gösteren (yani uzun erimli düzeyde silisyum atomları) silisyum maddesi; **polycrystalline-** çoklu örüt silisyum; farklı bir altlık üzerine yığılımla 10-30µm kalınlığında kaplanmış tanecik boyutu 1µm-1mm arasında olan silisyum gereç (GÜ); **single crystalline-** tek örüt silisyum, tek örüt yönelmesi olacak şekilde (yani tüm atomlar bakışımı olarak dizilmiş) düzenli ve yineli atom dizilimi ile tanımlanan silisyum gereç (GÜ); **solar photovoltaic- (SOG):** yüksek kimyasal arılıkta örütlenmiş silisyum külçeler büyütme uygun hammadde (GÜ)

silk: ipek

sill: denizlik, pencere eşiği

silt trap: pislik tutucu (Uy)

silver: gümüş; **-brazing:** gümüşle sert lehimleme (Uy); **-plated:** gümüş kaplı; **-solder:** gümüş lehim

silvered: gümüşlenmiş

silvering: gümüşleme, gümüşle kaplama (Uy)

similar: benzer

similarity: benzerlik; **-transformation:** benzerlik dönüşümü

simple: yalın; **-harmonic motion**: yalın uyumlu devinim; **-harmonic oscillator**: yalın uyumlu salınım; **-interest**: basit faiz; **-pendulum**: yalın sarkaç

simplex mode: bir iletişim kanalını geri dönüşüm yapamayacak şekilde sadece bir doğrultuda çalıştırma

to simplify: yalınlaştırmak, sadeleştirmek

to simulate: benzetmek

simulation: benzetişim

simultaneous: eşanlı, aynıanlı; **-operation**: eşanlı işlem

sine: inç, sinüs; **-wave**: sinüs dalgası

single: tek; **-beam spectrometer**: tek demetli izgeölçer; **-bond**: tek bağ; **-crystal**: tek örüt, tekli örüt; **-glazed window**: tek camlı pencere; **-phase**: tek evre, tek evreli; **-valued function**: tek değerli işlev

singlet: tekli, birli; **-state**: birli durgu

singularity: aykırılık

sink: tekne, tava, yalak, eviye

to sink: batmak, batırmak

sinter: toplak (Uy), topaklaşma, yapışarak katılaşma

sintering: toplastırma; **-temperature**: toplastırma sıcaklığı

siphon: sifon

siren: canavar düdüğü

site: yer, site; **-group**: yer öbeği; **-plan**: yerleşim planı; **isolated-**: yalıtık yer, dış dünya ile herhangi bir bağlantısı olmayan yer; **remote-**: yerleşimden uzak olan yer

situation: durum

size: büyüklük, boy; **-range**: büyüklük aralığı

sizing: büyüklüklere göre ayırmak

skate: paten, kızak, kızak demiri

skeletal: çatısal; **-vibration:** çatısal titreşim

skeleton: iskelet

sketch: taslak

to sketch: taslak çizmek, taslaklamak, çizistirme

skew: çarpık, eğik

to skid: kaydırmak

skid: kızak

skill: ustalık, beceri

skilled: deneyimli

to skim: köpüğünü almak

skimming: yüzden ayırma, yüzey sıyırma

skin: deri, kabuk

skin effect: yüzey etkisi, deri etkisi

skin friction: yüzey sürtünmesi

to skip: atlamak

skirting: süpürgelik (Uy)

sky: gök, gökyüzü; **-line:** ufuk çizgisi

skyscraper: gökdelen

slab: dilim

slack: gevşek, sarkık

slacken: gevşetmek

slag: dışık, yakıt yanarken eriyip sonradan soğuyup katılaştan yanma artığı

slaked lime: sönmüş kireç

to slant: yana yatmak

slant height: yan yükseklik

slash: kesme, kesik

sled (sledge): kızak

sleepers: ana kiriş (Müh), demiryolu traversi

sleeve: kovan, yen, gömlek, bilezik, burç (Müh)

to slew: savurmak, birden kendi çevresinde dönmek

to slice: dilimlemek

slice: dilim

to slide: kaymak, kaydırmak

slide: 1) kızak, 2) sürgü, 3) kayma; **-catch:** süngü bağlantı (Uy), sürgülü bağlantı; **-gate:** sürgülü kapak (Uy)

slide rule: sürgülü hesap cetveli

sliding friction: kayma sürtünmesi

sling: askı, kol askısı

slip-plane: kayma düzlemi

slip surface: kayma yüzeyi

slippery: kaygan

slipping: kayma

to slit: uzunlamasına kesmek, yarık açmak

slit: yarık; **double-**: çift yarık

sliver: kıymık

slogan: özlü söz

slope: eğim, yokuş; **-angle:** eğim açısı

slot: oluk, yiv, yuva, yarık

slow: yavaş; **-acting:** gecikmeli; **-down:** yavaşlama; **-motion:** yavaş devinim

slow neutron: yavaş nötron

sludge: çamur (Uy), artık tortu, kirli yağ (Uy)

sluice: savak, bent kapağı (Müh)

slug: İngiliz birimlerinde kütle birimi (32,147lb)

slurry: bulamaç, sulu çamur; **cement-:** çimento şerbeti (Uy)

small: küçük; **-scale:** küçük ölçekli

to smash: ezmek, parçalamak

to smell: koku almak, koklamak

smelt: eritme; **-ing furnace:** eritme fırını (Uy)

smith: demirci; **black-:** nalbant

smock: iş gömleği

smog: kirli hava, bazı meteorolojik koşullarda (terslenme gibi) hava kirleticileri yoğunlaşması (Çev)

smoke: duman, bir taşıyıcı gazda katı ve sıvı parçacıklar ve görünür gazlar derişimi; **-chamber:** duman odası; **-control:** duman denetimi; **-stack:** baca

to smoke: tütmek

smooth: pürüzsüz, düzgün; **-running:** sarsıntısız çalışma (Uy)

smoothing: düzleme, pürüz giderme

snailed: salyangoz biçimi verilmiş (makine parçası) (Uy)

to snap: kapmak, kopmak, şaklatmak, resmini çekmek

Snell's law: Snell yasası

Snow: kar; **-load:** kar yükü (Müh)

snug fit: hafif sıkı geçme (Uy)

soaking: emdirme, ıslatma

soap: sabun

social science: sosyal bilimler

sociology: toplumbilim

socket: sokma, yuva, oyuk, duy; **-wrench:** lokma anahtar (Uy)

soffit: kiriş

soft: yumuşak; **-annealing:** yumuşak tavlama; **-iron:** yumuşak demir; **-radiation:** yumuşak ışınım, zararlı etkisi fazla olmayan ışınım; **-soap:** arap sabunu; **-solder:** yumuşak lehim; **-water:** yumuşak (kirecsiz) su

to soften: yumuşatmak, yumuşamak

softening: yumuşatma, yumuşama, sertliğini giderme; **-point:** yumuşama noktası, yumuşama sıcaklığı; **-treatment:** sertliğini giderme işlemi

softener: yumuşatıcı

software: yazılım (Bl)

soil: toprak

solar: güneşle ilgili, güneşsel, güneşe değgin, güneşli; **-architecture:** güneş mimarlığı; **-altitude angle:** güneş yükseklik açısı, Güneş ile gözlemciyi birleştiren doğru ile gözlemcinin olduğu yerdeki yatay arasındaki açı (GÜ); **-azimuth angle:** güneş güney açıklık açısı; **-chimney power plant:** güneş bacalı güç üretim merkezi, büyük bir toplaç yüzeyinin sera etkisiyle ısınması sonucu ısınan havanın yukarı doğru akışından yararlanarak bir türbünlü üretici döndüren ve buradan elektrik elde edilen sistem; **-collector:** güneş toplacı, üstüne gelen güneş ışınımını soğurup ısı enerjisine dönüştüren ve ısı-aktarıcı bir ortama aktaran düzenek; **-constant:** Güneş değişmez, ortalama Güneş-Dünya uzaklığında Dünya dışına gelen güneş ışınlarına dik birim yüzeye düşen ışınlanım, ($S=1367W/m^2$); **concentrated -energy:** yoğunlaştırılmış güneş enerjisi; **-cooker:** güneş ocağı, güneş enerjili ocak; **-cooking:** güneş enerjisiyle yemek pişirme; **-day:** güneş günü; **-declination:** güneş eğiklik açısı, Güneş boylam üzerindeyken güneş ışınları ile ekvator düzlemi arasındaki açısal uzaklık; eğiklik açısı, yaz gündönümünde $+23,5^0$ den kış gündönümünde $-23,5^0$ arasında değişir, gün-gece eşitliğinde bu açının değeri sıfırdır; **-distillation:** güneşle damıtma; **-dryer:** güneş enerjili kurutucu; **-electric conversion:** güneş-elektrik dönüşümü; **-elevation (altitude) angle (θ):** güneş yükseklik açısı, doğrudan gelen güneş ışınımı ile yatay düzlem arasındaki açı, bu açının tümüleri başucu açısidir; **-energy:** güneş enerjisi, ışınlamayı belirten yaygın kullanılan terim; **-eclipse:** güneş tutulması; **-flat plate collector:** düzlem güneş toplacı; **-furnace:** güneş fırını, güneş ışınlarını yoğunlaştırarak yüksek sıcaklıkların elde edildiği fırın yapıları; **-heating:** güneş enerjili ısıtma; **-hour angle:** saat açısı, bir saatlik sürede dünyanın kendi eksenini üzerinde 15^0 dönmesi sonucu yerel boylamın doğusunda ya da batısında güneşin yer değiştirmesi saat açısıyla tanımlanır (GÜ); **-infrared radiation:** güneş ışınımının kızılaltı bölümü, $760nm-5\mu m$; **-irradiance:** güneş ışıması, güneş ışınımı; **-month:** güneş ayı; **-noon:** güneş öğleni, Güneş'in bulunduğu yer boylamının üzerinde olduğu saat anı (GÜ); **-panel:** güneş paneli, güneş peteği ; **-photovoltaic cell (PV):**

güneş gözesi (GÜ); **-photovoltaic silicon (SOG)**: yüksek kimyasal arılıkta örütlemiş silisyum külçeler büyütme için uygun hammadde (GÜ); **-pond**: güneş havuzu, tuzlu su katmanlarından oluşan havuzda güneş enerjisi depolama, en alt katman en sıcaktır (GÜ); **-power**: güneş gücü, ışınlanımı belirten yaygın kullanılan terim; **-power plant**: güneş enerjili elektrik üretim kuruluşu; **-radiation**: güneş ışınlanımı, ışınlanımı belirten yaygın kullanılan terim; **-simulator**: yapay güneş düzeneği, doğal güneş ışığı dalgaboylarına denk ışık saçan ve güneş gözesi ve modüllerinin özelliklerini belirlemekte kullanılan düzenek (GÜ); **-spectrum**: güneş ışınları izgesi, güneş ışınlanımının dalgaboyuna göre dağılımı; **-system**: Güneş sistemi; **-thermal conversion**: güneş-ısı dönüşümü; **-thermal pump**: güneş enerjisinin ısıya dönüşümünden yararlanılan ısı makinasıyla çalışan pompa; **-time**: Güneş zamanı; **-tower**: güneş kulesi, uzun bir kule çevresindeki aynalarla güneş enerjisinin kule tepesindeki bir açıklığa odaklandığı ve yüksek sıcaklıklar elde edilen sistem; **-water heating**: güneş enerjili su ısıtma; **-year**: güneş yılı; **active-heating**: etkin güneş enerjili ısıtma, ek enerji kaynağı kullanarak güneş enerjisinden ısıtma amaçlı olarak binalarda yararlanma; **passive-heating**: edilgin güneş enerjili ısıtma; başka bir enerji kaynağı kullanmadan doğal yollarla binalarda güneş enerjisinin ısıtma amaçlı kullanımı

solar cell: güneş gözesi, güneş enerjisini ışık elektrik etki ile doğrudan elektrığe dönüştüren aygıt; **-series resistance**: güneş gözesi seri direnci; **-short circuit current**: güneş gözesi kısa-devre akımı, güneş gözesinin 300K ve HK1 (hava kütle1) koşullarında kısa devre akımı (GÜ); **-open circuit voltage**: güneş gözesi açık-devre gerilimi; 300K'de HK1 (hava kütle1) koşulunda açık devre durumundaki güneş gözesinin uçları arasındaki gerilim (GÜ); **actual concentration ratio of a** -: güneş gözesinin gerçek yoğunluk oranı, geometrik yoğunluk oranı ile gözenin optik veriminin çarpımı; **efficiency of a** -: güneş gözesi verimi, 300K ve HK1 koşullarında güneş gözesine gelen güneş ışınlanımının güneş gözesinin verdiği gücün tepe değerine oranı; **fill factor of a** -: güneş gözesinin dolum çarpanı, güneş gözesinden elde edilebilecek tepe güç değerinin açık-devre gerilimi ile kısa-devre akımının çarpımına oranı; **geometrical concentration ratio of a** -: güneş gözesinin geometrik yoğunluk oranı, güneş gözesinin ısıldıyarlı kısmının alanının gözenin alanına oranı; **hybrid -system**: karma güneş gözesi sistemi, ısı enerjisini toplayıp yararlı şekilde kullanan bir soğutma sistemi ile ilişkilendirilmiş güneş gözesi; **optical efficiency of a** -: gözenin ısıldıyarlı kısmındaki güneş ışınlanımının gözenin tümündeki güneş ışınlanımına oranı; **packing density of-**: güneş gözelerinin paketlenme yoğunluğu, bir panelde gözelerin toplam alanının panelin alanına oranı; **peak power of-**: bir güneş gözesinden 300K ve HK1 koşullarında en büyük elektrik gücü elde edilebilmesi; **series resistance of a** -: güneş gözesinin seri direnci, gerçek gözede gerilim düşmesine yol açan düşsel gözede seri direnç (düşsel güneş gözesi gerçek olmadığından iç direnci yoktur); **shunt resistance of a** -: güneş gözesinin yangeçit (paralel) direnci, gerçek gözede akım kaçakları yitiğine yol açan düşsel gözenin paralel direnci; **spectral response of a** -: 300K'de bir dar bantta (genelde 10nm'yi geçmeyen) birim ışımda gözenin verdiği kısa-devre akımının dalgaboyuna bağlı tanımı; **Standard Operating Conditions of-(SOC)**: güneş gözesinin ölçün çalışma koşulları, göze düzleminin ışınlanımı (1000Wm^{-2}) güneş gözesi eklem sıcaklığı olağan güneş gözesi eklem çalışma sıcaklığı (Normal Operating Cell Temperature, "NOCT") ve hava kütle (AM = 1.5) koşullarındaki çalışma (GÜ); **Standard Test Conditions of-(STC)**: güneş gözesinin ölçün sınamaya koşulları, sınamaya koşulları gerçekleştirilirken göze düzleminin ışınlanımı 1000Wm^{-2} , güneş gözesi eklem sıcaklığı (25°C) ve hava kütle (AM = 1.5) olmalıdır (GÜ); **current density of-**: güneş gözesinin akım yoğunluğu ($J = A.\text{cm}^{-2}$), güneş gözesinin akım yoğunluğu, güneş gözesinin elektrik akım çıkışının gözenin alanına (ya da etkin alanına) oranı (GÜ);

to solder: lehimlemek

solder: lehim; **-flux**: lehim eritkeni; **-paste**: lehim pastası; **hard-**: sert lehim; **soft-**: yumuşak lehim

solderable: lehimlenebilir

soldering: lehimleme; **-iron:** havya

sole: taban; **-plate:** taban levhası

solenoid: akım sarmalı, sarmal (El)

solfatara: kükürtlü gazlar çıkaran sıcak kaynak ya da havuz

solid: katı; **-angle:** uzay açısı, katı açısı; **-fuel:** katı yakıt; **-phase:** katı evre; **-state:** katı durgu; **-state physics:** katılar fiziği

solidarity: dayanışma

solidification: katılaşma, katılaştırma; **-point:** katılaşma noktası; **-range:** katılaşma aralığı; **-temperature:** katılaşma sıcaklığı (derecesi)

solidify: katılaşma

solidness: katılık

solidus curve: katıcıl eğri

solstice: gün dönümü (Güneşin ekvatora en uzak olduğu günler, 21 Haziran ve 21 Aralık); **summer-:** yaz gündönümü; **winter-:** kış gündönümü

solubility: çözünürlük

soluble: çözünür

solute: çözünen

solution: 1) çözelti, 2) çözüm, 3) eriyik; **saturated-:** doymuş çözelti; **standard-:** ölçün çözelti

solvated: çözünmüş; **-electron:** çözünmüş elektron

solvation: çözünme

to solve: çözmek

solvent: çözen, çözücü, eritici

sonar: deniz radarı, denizde ses dalgaları yayan düzenek

sonic velocity: ses hızı

sonics: sesbilgisi

sonometer: sesölçer

soot: kurum, is; **-blower:** kurum üfleci (Uy)

to sort: ayırmak, sıraya sokmak

sort: tür, çeşit

sound: ses; **-absorption coefficient:** ses soğurum katsayısı; **-barrier:** ses engeli; **-insulation:** ses yalıtımı; **-intensity:** ses şiddeti; **-level:** ses düzeyi; **-pressure level:** ses basıncı düzeyi (Çev); etkin ses basıncının başvuru ses basıncına oranının logaritması, “desibel” ile ölçülür; **-propagation:** ses yayılımı; **-source (noise source):** ses kaynağı (gürültü kaynağı) (Çev), duyulabilir sıklıkta titreşen her katı, sıvı ya da gaz sistem ya da ortam; **-wave:** ses dalgası; **velocity of-:** ses hızı

soundproof: sesgeçirmez

source: kaynak, köken; **current-:** akım kaynağı

south: güney; **-pole:** güney kutbu

spa: kaplıca, ılıca

space: 1) boşluk, ara, açıklık, 2) yer, 3) uzay; **-bolt:** aralama cıvatası (Uy); **-charge:** uzay yükü (Eln); **-cloth:** uzay örtüsü; **-cooling:** yer soğutması, hacim soğutma; **-groups:** uzay öbekleri; **-lattice:** uzay örgüsü; **-like:** uzaysı; **-heating:** hacim ısıtma; **-quantization:** uzay nicemlemesi; **-shuttle:** uzay mekiği; **-time:** uzay-zaman

spacer: pul (Uy), ara parça

spacing: aralık, açıklık; **-of blades:** kanat aralığı

spacecraft: uzay aracı

spaceship: uzay gemisi

spacious: geniş, ferah

to spade: bellemek (Uy)

spallation: çekirdek parçalanması

span: açıklık, aralık, karış; **-roof:** eğimli çatı; **-width:** aralık genişliği (Uy)

spare: yedek, artan; **-parts:** yedek parçalar, değiştirim parçaları; **-tire (tyre):** yedek lastik, stepne (Uy)

spark: kıvılcım; **-coil:** kıvılcım kangalı; **-cutter:** kıvılcımlı kesici; **-gap:** buji tırnak aralığı (Uy); **-plug:** buji (Uy); **-potential:** kıvılcım gerilimi; **-spectrum:** kıvılcım izgesi

sparkle: parıltı, kıvılcım

sparkling: parlayan

special: özel; **-alloy:** özel alaşım; **-design:** özel tasarım; **-purpose computer:** özel amaçlı bilgisayar

specialist: uzman

specialize: uzmanlaşmak

specially: özellikle

speciality: özellik

species: türler

specific: 1) özgül, 2) kesin; **-activity:** özgül etkinlik; **-area:** özgül yüzey; **-energy:** özgül enerji; **-gravity:** özgül ağırlık; **-heat:** özgül ısı; **-humidity:** özgül nem; **-ionization:** özgül yükünlenim; **-resistance:** özgül direnç; **-volume:** özgül oylum; **-weight:** özgül ağırlık; **-specimen:** denek

specification: ayrıntılar, özellikler, bir ürünün, düzeneğin ya da yapının uymak zorunda olduğu belirtkinlikler tanımı

to specify: belirlemek

specimen: örnek

spectacles: gözlük

spectator: seyirci

spectral: izgesel; **-cross section:** izgesel etkin kesit; **-density:** izgesel yoğunluk; **-irradiance distribution:** izgesel ışınlanım dağılımı ($\text{Wm}^{-2}\mu\text{m}^{-1}$), dalgaboyuna bağlı olarak çizilmiş izgesel ışınlanım (GÜ); **-line:** izgesel çizgi; **-sensitivity:** izgesel duyarlık; **-series:** izgesel diziler, izgel diziler; **-shift control:** nötron izgesi kaydırımı ile ılımlayıcı denetimi (Çf); **-term:** izgesel terim

spectrogram: izge çiziti; **-spectrograph:** izgeçizer

spectrometer: izgeölçer

spectrometry: izgeölçüm

spectrophotometer: ışıkizgeölçer

spectroradiometer: izgeli ışımaölçer, gelen ışının dalgaboylarına bağlı dağılım izgesini veren aygıt

spectroscope: izgegözler

spectroscopy: izgegözlem, bir uyarılma karşısında saldıkları ya da soğurdukları sıklıkları gözlemleyerek farklı kimyasal türleri çözümleme yöntemi

spectrum: izge; **-analysis:** izge çözümlemesi; **-line:** izge çizgisi; **-reflection:** izge yansıması; **arc-:** yay izgesi; **atomic-:** atomsal izge; **band-:** bant izge; **comparison-:** karşılaştırma izgesi; **dark line-:** karanlık çizgi izgesi; **diffraction-:** kırınım izgesi; **discontinuous-:** süreksiz izge; **emission-:** salım izgesi; **flame-:** alev izgesi; **infrared-:** kızılaltı izgesi; **line-:** çizgili izge, çizgi izgesi; **mass-:** kütle izgesi; **microwave-:** minildalga izgesi; **primary-:** birincil izge; **solar-:** güneş ışığı izgesi; **spark-:** kıvılcım izgesi; **x-ray-:** x-ışını izgesi

speed: hız, çabukluk; **-fluctuation:** hız salınımı; **-limit:** hız sınırı; **-of light:** ışık hızı, ($c=2,9 \times 10^8$ m/s); **-of range:** hız aralığı; **-ratio:** hız aktarma oranı; **full-:** tam hız

speedometer: hızölçer

spent fuel: harcanmış yakıt, yakılmış yakıt (Çf)

to spew: fişkırtmak

sphere: yuvar, topar; **-of exclusion:** dışlama yuvarı; **-of influence:** etki yuvarı

spherical: yuvarsal; **-aberration:** yuvarsal sapınç; **-coordinates:** yuvarsal konsayılar; **-joint:** yuvarsal eklem (Uy)

spheroid: yuvarı cisim

spherometer: eğrilik yarıçapölçer, yuvar eğriliğiölçer

spigot: ağaç tapa (Uy)

spill: dökülme; **-over:** taşma, **-way:** taşma oluşu (Uy)

spin: fırıl; **-coupling:** fırıl bağlaşımı, fırıl kapışımı; **-decoupling:** fırıl bağlaşım çözme; **-doubling:** fırıl katlanması; **-echo:** fırıl yankısı; **-function:** fırıl işlevi; **-heating:** fırıl ısıtım; **-lattice interaction:** fırıl-örgü etkileşimi; **-moment:** fırıl kolcuğu; **-orbit interaction:** fırıl-dolanga (yörünge) etkileşimi; **-quantum number:** fırıl nicem sayısı

spindle: çevresinde bir şeyin döndüğü ince çubuk (Uy), iğ

spinner: iplik eğirici, iplik bükme düzeneği (Uy)

spinning: 1) dönme, firdolanım, 2) sıvama

spiral: burgul eğri, sarmal; **-casing:** salyangoz gövde (Uy); **-spring:** sarmal yay (Uy)

splash: sıçrama, sıçratma; **-lubrication:** sıçratma yağlama (Müh)

to split: yarmak, çatlamak, bölmek

split: yarık

splitting: yarıma, çatlama

spoke: tekerlek teli (bisiklet vb.), dayama, merdiven basamağı; **-machine:** kopyalama tezgahı (Uy)

sponge: sünger

spongy: süngersi, gözenekli

spontaneous: kendiliğinden; **-emission:** kendiliğinden salım; **-fission:** kendiliğinden bölünüm (Çf)

spool: makara, masura (Uy)

spot: benek, nokta; **-check:** rastgele denetim, nokta denetim; **-welding:** nokta kaynağı yapma (Uy); **-market:** kısa dönem ürünlerinin satışlarının tartışıldığı pazar

to spout: fışkırmak, fışkırtmak

to sprain: burkmak

to spray: püskürtmek

spray: püskürük, püskürtü; **-gun:** boya tabancası; **-nozzle:** püskürtme memesi (Uy)

spraying: püskürtme, püskürme

to spread: yaymak, dağıtmak

spring: yay; **-balance:** yaylı tartar; **-bearing:** yaylı yatak (Uy)

to sprinkle: serpmek

sprinkle: serpinti

sprinkler system: yağmurlama düzenimi

spume: su köpüğü

spur gear: düz dişli (Uy)

spurious oscillation: asalak salınım

to sputter: püskürtmek, kusmak

sputtering: püskürtüm

square: 1) kare, eşgen, 2) ikil; **-root:** karekök; **-wave:** kare dalga; **-well:** eşgen kuyu

to squeeze: sıkıştırmak

squirrel cage: sincap kafes (Uy)

squirt: dar delikten fışkıрма

stability: dengelilik, dayanıklılık, denge

to stabilize: dengelemek, dayanıklı kılmak

stable: dayanıklı; **-equilibrium:** dayanıklı denge; **-oscillation:** dayanıklı salınım; **phase:** dayanıklı evre; **-(steady) state:** dayanıklı durgu

to stack: yığmak

stack: baca; **-gas:** baca gazı; **-draught:** baca çekişi; **-effect:** baca etkisi

stage: 1) kat, 2) basamak, aşama, 3) sahne; **multi-:** çok katlı

staggering: dengesizlik, sendeleme, zigzaglı

stagnant point: durgun nokta

stagnation: durgunlaşma, durulma

stain: leke

stainless: paslanmaz; **-steel:** paslanmaz çelik

stair, stairs: merdiven

stalagmometer: yüzeygerilimölçer

to stall: aşırı yükten durur duruma gelme, duruvmek

stamp: 1) damga, 2) posta pulu

stamping: damgalama

stand: ayak, destek

standard: ölçün; **-cell:** ölçün göze; **-conditions:** ölçün koşullar; **-deviation:** ölçün sapma; **-pressure:** ölçün basınç; **-solution:** ölçün çözelti; **-temperature:** ölçün sıcaklık

Standard Operating Conditions of solar cell (SOC): güneş gözesinin ölçün çalışma koşulları, göze düzleminin ışınlanımı (1000Wm^{-2}) güneş gözesi eklem sıcaklığı olağan güneş gözesi eklem çalışma sıcaklığı (Normal Operating Cell Temperature, “NOCT”) ve hava kütle (AM = 1.5) koşullarındaki çalışma (GÜ)

Standard Test Conditions of solar cell (STC): güneş gözesinin ölçün sınamaya koşulları, sınamaya koşulları gerçekleştirilirken göze düzleminin ışınlanımı 1000Wm^{-2} , güneş gözesi eklem sıcaklığı (25°C) ve hava kütle (AM = 1.5) olmalıdır (GÜ)

standardization: ölçünleştirme, ölçünlü kılma, daha etkin üretim yapabilmek için ürün ve yöntemleri (boyutlar, sınamaya yöntemleri, kullanım kuralları gibi) tanımlayan teknikler

stand-by: hazır, yedekte; **-boiler:** yedek kazan; **-motor:** yedek motor

standing wave: durağan (duraklı) dalga

to staple: zımbalamak

staple: tel zımba

star: yıldız; **-connection:** yıldız bağlantı (El); **-dust:** yıldız tozu; **-light:** yıldız ışığı; **nuclear-:** çekirdekssel yıldız

star-delta connection: yıldız-üçgen bağlantı (El)

starch: nişasta

Stark effect: Stark etkisi

start: kalkış, başlama

start-up: çalıştırma, başlatma, yol verme

start-stop buton: aç-kapa düğmesi

starter: başlatıcı, ateşleyici, yol verici

starting: başlama, başlatma, ilk yol verme; **-electrode:** başlatma üşegi; **-voltage:** başlatma gerilimi

state: durgu; **-sum:** durgular toplamı; **stable (steady)-:** dayanıklı durgu; **unstable-:** dayanıksız durgu

static: durgun, duruk, dinelgin, dingin; **-balance:** dinelgin tartaç; **-charge:** durgun yük; **-equilibrium:** dingin denge; **-hysteresis:** biçim bozukluğu artışı; **-friction:** durma sürtünmesi, tutunma sürtünmesi

statics: durukbilim, dinginbilim

stationary: 1) durağan, duraklı, 2) oturgun, 3) kırtasiye; **-lines:** durağan çizgiler; **-state:** durağan durgu, oturgun durgu; **-waves:** durağan dalgalar

statistical: sayıtımsal; **-mechanics:** sayıtımsal işleybilim; **-weight:** sayıtımsal ağırlık

statistics: sayıtımbilgisi

stator: durgan; **-coil:** durgan sargısı

stay: 1) durma, oturma, 2) dikme, destek; **-bolt:** germe cıvatası (Uy)

steady: sürekli, düzenli, kararlı; **-flow:** düzenli akış; **-state:** sürer durgu, sürekli durgu

steam: su buğusu, buhar; **-boat:** buharlı gemi, **-boiler:** buhar kazanı; **-consumption:** buhar tüketimi; **-engine:** buhar makinası; **-laden emissions (mists):** buhar yüklü salımlar (sis) (Çev), suyla aşırı doygun duruma gelmiş hava, çoğu kez katı sıvı ve gaz kirleticiler içerir; **low pressure-:** alçak basınçlı buhar; **saturated-:** doygun buhar; **superheated-:** kızgın buhar

steel: çelik; **-beam:** çelik kiriş; **-construction:** çelik yapı; **-fibre:** çelik iplik; **-structure:** çelik yapı; **-wire:** çelik tel

steep: dik

steering: yönlendirme; **-gear:** dümen

Stefan-Boltzman law: Stefan-Boltzman yasası

stem: 1) gövde, 2) sap

stencil: delikli kalıp

step: 1) basamak, 2) adım; **-down transformer:** düşürgen (gerilim düşürücü), dönüştürücü; **-motor:** adım motor; **-up transformer:** yükseltgen dönüştürücü

stepped: basamaklı

stepping motor: adımlı motor

ster: oylum birimi (1 m³)

steradian: steradyan, üç boyutlu açı birimi

stero-: üç boyutlu anlamında ön ek

stereophonic: üç boyutlu ses veren

steril: mikropsuz

Stern-Gerlach field: Stern-Gerlach alanı

sticker: çıkartma

stiff: sert, bükülmez, pek

stigmatic: teközekli

still: 1) durgun, 2) damıtıcı, imbik; **-air:** durgun hava

to stimulate: uyarmak, uyartmak

stimulated emission: uyarılmış salım

stimulus: uyartı

to sting: batmak, sokmak (arı, böcek)

to stink: pis kokmak

to stir: karıştırmak

stirrup: üzengi

stitch: dikiş

to stipulate: öngörmek, koşul koşmak

stirrer: karıştırıcı

Stirling cycle: Stirling döngüsü

stochastic: türel

stochiastic: eşiksiz

stoichiometric compounds: tamkatlı bileşikler

stoichiometry: tamkatlama

stoke: kömür atma, süngüleme

stoker: ateşçi

stoker: 1) ateşçi, 2) kömür yakma ızgarası (Uy)

stone: taş; **-crusher:** taş kırma düzeneği

stool: oturak, tabure

to stop: durdurmak, kapatmak, kesmek

stop: 1) durma, 2) takoz; **-cock:** kapama musluğu; **-slide:** durdurma kızıağı (Uy); **-watch:** durdurmali saniyeölçer saat

stoppage: kesme, durdurma

stopper: durdurucu, tıkaç

stopping distance: durma uzaklığı

stopping potential: durdurma gerilimi

stopping power: durdurum gücü

storage: depolama, saklama, ambar; **-battery:** depolama aküsü; **-room:** depo; **-tank:** bekletme teknesi; **seasonal-:** mevsimlik depolama

to store: depolamak, saklamak

store: depo, ambar

storey: kat (Uy)

storm: fırtına

stove: soba; **-pipe:** soba borusu

straight: düz; **-line:** düz çizgi

strain: zorlanma; **-axis:** zorlanma eksenı

strainer: süzgeç, pislik tutucu

strand: 1) kıyı, 2) eğirme (Uy)

stranded: güç durumda kalmak, yolda kalmak

stranded conductor: örgülü iletken (El)

stranded wire: bükülü tel (El)

strap: sargı, kayış (Uy)

stratification: katmanlaşma

stray: kaçak, başıboş, dağınık; **-current:** kaçak akım (El)

straw: saman

stream: akıntı

stream: akım, akış

streamline flow: akım çizgili akış

strength: dayanç, yeğnlik; **-of current:** akım yeğnliği; **-of material:** gereç dayancı

strengthening: güçlendirme

stress: 1) zorlama, 2) gerilme ; **-rupture test:** kopma zorlaması, kopma deneyi; **comprehensive-:** sıkıştırıcı zorlama; **shearing-:** makaslama zorlaması; **tensile-:** çekme zorlaması; **torsional-:** burma zorlaması

to stretch: germek, gerinmek, uzatmak

strecher: 1) gerici, 2) sedye

stretching vibration: germe titreşimi

striated discharge: çizgili boşalma

strict: sıkı, hoşgörüsüz, katı, değişmez

to strike: 1) çakmak, 2) çarpmak, 3) vurmak

strike: grev, iş bırakma

striking potential: çakma gerilimi

string: 1) ip, sicim, 2) dizgi (Bl)

stringency: sıkılık

stringent: sıkı

strip: şerit

to strip: sıyırmak, soyamak

stripped atom: soyulmuş atom

stripper: sıyırıcı

stroboscope: aralığözümler

strobotron: dönüğüözümler lamba

stroke: vuru, vuruş

strong: kuvvetli, sağlam; **-interactions:** kuvvetli etkileşimler

strontium unit: stronsyum birimi (1 g. kalsiyum başına 10^{-12} curie'lik stronsyum-90)

structure: yapı, iskelet; **-invariant:** yapı değışmezi; **-semiinvariant:** yapı yarı değışmezi; **atomic-:** atomsal yapı

structural: yapısal; **-balance:** yapısal denge durumu; **-defect:** yapı gedığı (kusuru); **-formula:** yapısal bağıntı

structure: yapı

stub: kütük (Uy)

stuck: sıkışmış

stud: saplama, başsız cıvata (Uy)

to study: çalışmak, incelemek

stuffing: dolgu

stuffing box: salmastra kutusu (Uy)

sub-: alt, altında; **-atomic:** atomaltı; **-band:** alt bant; **-contractor:** taşeron ; **-critical:** dönüşöl altı; **-group:** alt küme; **-level:** alt düzey; **-script:** altım; **-sonic:** ses altı; **-space:** alt uzay; **-system:** alt düzenim

subject: 1) konu, 2) bağımlı

sublimation: uçunma

submarine: denizaltı

to submerge: batırmak, daldırmak

submerged electrode: daldırık üşek

submersible pump: dalgıç pompa, daldırma pompa

to submit: sunmak

submittal: sunuş

subroutine series: ikincil diziler

subroutine: altıyordam (Bl)

to subscribe: abone olmak, imzalamak

subscript: altım

substance: özdek, madde, töz

to substitute: yerine koymak

substituant: ornatık

substitution: ornatım, yerine koyma, yerini tutan, yerine kullanılan

subtraction: çıkartma

substructure: altıyapı

subway: alt geçit (Uy), yer altı treni

success: başarı

successful: başarılı

succession: ardıllık, ardışıklık

successive: ardışık, ardıl

to suck: emmek

suction: emme; **-head:** emme yüksekliği (pompalarda) (Uy); **-hood:** emme davlumbazı, çekerocek; **-pipe:** emiş borusu; **-pressure:** emme basıncı; **-pump:** emiş pompası

to sue: dava açmak, dava etmek

sufficient: yeter, yeterli

suffix: ek

to suggest: önermek

suggestion: öneri

suitable: uygun, elverişli

suitcase: bavul

sum: toplam; **-rule:** toplama kuralı

to sum: toplamak

summation: toplama

to summarize: özetlemek

summary: özet

summer: yaz

sump: pis su çukuru (Uy)

sun: Güneş; **-beam:** güneş ışını; **-roof:** açılır tavan, sürgülü tavan; **-dial:** güneş saati; **-dried brick:** kerpiç; **-glasses:** güneş gözlüğü; **-light:** güneş ışığı; **-proof:** güneş geçirmez; **-shield:** güneşlik; **-shine:** güneş ışığı

super: 1) üstün, 2) aşırı, 3) üstü, 4) üzerinde anlamında önek; **-charge:** aşırı doldurma, aşırı yükleme; **-conductor:** aşırı (üstün) iletken; **-conductivity:** aşırı (üstün) iletkenlik; **-cooled:** aşırı soğutulmuş; **-critical:** dönüşümlü; **-fine structure:** aşırı ince yapı; **-heated:** aşırı kızgın; **-impose:** bindirme; **-position principle:** üstüste gelme ilkesi, örtüşüm ilkesi; **-saturation:** aşırı doyumluk; **-scribe:** üzerine yazma; **-script:** üst im; **-sede:** yerine geçme, yerini alma; **-sonics:** sesüstü dalgalar, sestten hızlı; **-structure:** üstyapı

superficial: yüzeysel

superior quality: en üstün nitelik

supersonic frequency range: sesüstü sıklık aralığı

to supervise: denetlemek, gözetmek

supervision: denetleme

supervisor: denetleyici, gözetmen, danışman

supplement: ek

supplementary: ek, bütünler

supplier: bulup buluşturucu, sağlayıcı

to supply: beslemek, sağlamak

supply: besleme, sağlama

to support: desteklemek

support: destek, dayak

supporting electrode: destekleyici üşek

to suppress: bastırmak, sindirmek

suppressor: bastırıcı; **-grid:** bastırıcı kafes (Eln)

suppression: bastırma

supreme: en yüksek

surcharge: fazla yük (El)

surface: yüzey; **-area:** yüzey alanı; **-barrier:** yüzey engeli; **-cooling:** yüzey soğutma; **-crack:** yüzey çatlağı; **-barrier detector:** yüzey engelli algıç; **-defect:** yüzey gediği; **-energy:** yüzey enerjisi; **-hardness:** yüzey sertliği; **-lattice:** yüzey örgüsü; **-protection:** yüzey koruma; **-tension:** yüzey gerilimi, yüzey gerginliği; **-treatment:** yüzey işleme; **-water:** yüzey suyu, yerüstü suyu; **-waves:** yüzey dalgaları

surge: birden boşalma, birden yükselme; **-air:** birden boşaltma havası, denge havası

surging drum: bükme kasnağı (Uy)

surplus: artan tutar, gerek fazlası

to surround: kuşatmak, çevrelemek, çevresini sarmak

surroundings: çevre

survey: tarama, denetleme, inceleme, yerölçüm, yoklama; **-instrument:** denetim aygıtı

surveyor: uzman

susceptibility: duygunluk; **magnetic-:** mıknatısal duygunluk

susceptible: duygun

to suspend: asmak, geçici olarak durdurmak

suspended: asılı; **-ceiling:** asma tavan (Uy)

suspension: 1) asıltı, 2) yaylanma, 3) askı, 4) erteleme; **-bridge:** asma köprü

swage: baskı kalıbı (Uy)

swaging: kalıpta dövme (Uy)

to swallow: yutmak

swap: değiş tokuş

sweat cooling: terlemeli soğutma (Müh)

sweating: terleme

sweep: süpürme; **-rate:** süpürme hızı

to swell: genleşme, kabarma

swept area: süpürme alanı (RE), bir rüzgar türbününün kanatlarının süpürdüğü alan

swim: yüzmek

swimming pool: yüzmek havuzu

swing: sallanma

swirl: burgaçlı dönme

switch: 1) anahtar, çevirgeç, düğme 2) değiştirme 3) demiryolu makası; **-board:** kumanda panosu; **-off:** kapatmak (bir aygıt); **-on:** açmak, çalışır duruma getirmek (bir aygıt); **-over:** değiştirmek, uçları değiştirmek (elektrikte)

to switch: kaydırmak, bir raydan başka raya kaydırmak

to swivel: kendi çevresinde dönmek

swivel: döner halka (Uy), döner eklem

syllable: hece

symbol: simge; **-string:** simge dizgisi (Bl)

symmetric: eşyarılı, bakışık; **-top:** eşyarılı topaç

symmetrization: eşyarılama

symmetry: eşyarılık, eşoranlık, bakışım; **center of-:** eşyarı özeği; **plane of-:** eşyarı düzlemi

symptom: belirti

synchronization: eşzamanlama, eşleme

to synchronize: eşzamanlı kılmak

synchronizer: eşzamanlayıcı

synchronous: eşzamanlı, andaş, zaman uyumlu

synonym: eşanlam

synopsis: özet

syntax: sözdizim

synthesis: bireşim

synthetic: bireşimsel, yapay bireşim; **-fuel:** bireşimli yakıt

syphon: sifon

syringe: şırınga

system: düzenim, sistem; **-selection:** düzenim seçme; **heterogeneous-:** çöktürel düzenim;

homogeneous-: tektürel düzenim

systematic: düzenimli

T, t

table: 1) çizelge, 2) cetvel, 3) masa; **-of contents:** içindekiler

to tabulate: çizelgelemek, çilegeleştirmek

tabulator: çizelgeleyici

tachometer: dönüölçer

tack: raptiye

tag: im, etiket

tagged atom: imli atom

tail: kuyruk (Uy); **-light:** stop lambası (Uy); **-water channel:** kuyruk suyu kanalı, çıkış su kanalı (Uy)

to take: almak

take: alma; **-off:** havalanmak (Uçak); **-over:** üstlenmek, birinden alıp üstlenmek, yönetimi alma

talcum powder: talk pudrası

talent: yetenek

to tamp: tokmaklamak

tandem: 1) iki kişilik bisiklet, 2) çift gövdeli, çift etkili; **-connection:** ard arda bağlantı

tangent: 1) teğet, 2) tanjant; **-plane:** teğet düzlem; **-screw:** ince dişli vida (Uy)

tank: depo, tekne; **-pressure:** depo basıncı (Uy); **reserve-:** yedek depo (Uy)

tanker (tank vessel, tank ship): sıvı yük gemisi; **rail-:** sıvı yük demiryolu vagonu; **road-:** karayolunda sıvı yük taşıma aracı

tap: 1) musluk, 2) tapa, 3) uç, 4) erkek kılavuz (Uy); **-water:** musluk suyu; **center-:** orta uç

tape: şerit, sargı, bant

taper: uca doğru incelen, konik; **-pin:** konik çivi (Uy); **-thread:** konik diş (Uy)

tapered: konik; **-blade:** uca doğru inceltilmiş kanat

tapped: uçlandırılmış

tar: katran; **-coating:** katran kaplama (Uy); **-sand (oil sand):** katranlı kum, bilinen yöntemlerle çıkarılamayan çok yüksek ağırlıkta petrol içeren tortul kayaçlar (Uy)

tare: dara

target: hedef, dövümlük

tarnishing: gölgeli yapma (Uy), donuklaştırma

task: iş, görev

taut: gergin

tax: vergi

team: takım; **-work:** takım çalışması

to tear: yırtmak

tear: 1) yırtık, 2) gözyaşı

tearing strength: yırtılma dayancı

tear gas: göz yaşartıcı gaz

technical: uygulayimsal

technician: uygulaman, uygulayıcı, tekniker

technics: uygulayım

technique: uygulayım, uygulama yöntemi, teknik

technology: uygulayimbilim, kullanışlı sonuçlar elde etmek için bilimsel bilginin kullanılması

tee joint: T-eki, T-bağlantısı (Uy)

teeming: boşaltmak (Uy)

teeth: dişli çark dişi

tele-: uzak, uz (önek); **-clinometer:** uzaktan eğimölçer; **-communication:** uziletişim; **-control:** uzaktan denetimli; **-meter:** uzaklıkölçer; **-metering system:** uzaktan ölçüm düzenimi; **-metry:** uzaktan ölçüm; **-scope:** uzakgözleyici, uzgözler

to temper: menevişlemek, sertleştirmek

temper: meneviş, tav; **-color:** meneviş rengi; **-hardening:** menevişle sertleştirme

temperate: ılıman; **-climate:** ılıman iklim; **-zone:** ılıman bölge

temperature: sıcaklık; **-change:** sıcaklık değişimi; **-coefficient:** sıcaklık katsayısı; **-compensation:** sıcaklık dengeleme; **-controller:** sıcaklık denetleyicisi; **-correction:** sıcaklık düzeltmesi; **-difference:** sıcaklık farkı; **-distribution:** sıcaklık dağılımı; **-drop:** sıcaklık düşüşü, giriş-çıkış sıcaklık farkı; **-fluctuation:** sıcaklık dalgalanması; **-gauge:** sıcaklıkölçeri; **-gradient:** sıcaklık bayırı; **-indicator:** sıcaklık göstergesi; **-pattern:** sıcaklık deseni; **-range:** sıcaklık aralığı; **-scale:** sıcaklık ölçeği; **-stress:** ısıl gerilme; **-swing:** sıcaklık salınımı; **-tapping point:** sıcaklık ölçme noktası; **-variation:** sıcaklık değişimi; **-wave:** sıcaklık dalgası; **absolute-:** mutlak (saltık) sıcaklık; **critical-:** dönüşül sıcaklık (ateşleme sıcaklığı), kaynaşımında sıkışyünün içindeki ısılçekirdeksel güçle enerji yitliklerinin dengelendiği eşik sıcaklık değeri ; **mean-:** ortalama sıcaklık

temper brittleness: meneviş gevrekliği (Uy)

tempered: tavlanmış

template: kalıp (Uy), mastar, şablon

temporary: geçici; **-magnetism:** geçici mıknatıslık

tend to: yeltenmek

tendency: eğilim

tender: 1) yumuşak, 2) öneri, fiyat önerisi

tenon: ahşap dil, saplama (Uy)

tensile: gerilme; **-load:** germe yükü; **-strength:** gerilme dayancı; **-test:** gerilme deneyi

tensimeter: gerginlikölçer

tensiometer: gerilmeölçer

tension: 1) gerilme, germe, gerginlik, 2) gerilim (El), 3) çekme; **-wire:** gergi teli (Uy)

tensor: gergi

tent: çadır

tentative: deneme olarak

tenth-value layer (TVL): onda bir değer katmanı (bir ışınım demetini on kat zayıflatan soğurgan kalınlığı) (Çf)

term: 1) terim, 2) dönem; **short-:** kısa dönem; **medium-:** orta uzunluktaki dönem; **long-:** uzun dönem

to terminate: bitirmek, son vermek

terminal: ayak, uç, bağlantı ucu; **-velocity:** son hız

termination: bitirme, son, sonlanma

terminology: terimler bilgisi

thermophilic bacteria: çevre sıcaklığından yüksek sıcaklıklarda ($\leq 50^{\circ}\text{C}$) etkin olan bakteriler, bunlar hayli polimerleşmiş bileşikleri parçalarlar (BK)

ternary: üçüz; **-combination band:** üçüz birleşim bandı

terrestrial heat flow: yersel ısı akışı, yeriçi ısısının yeryüzüne çıkışı, yeryüzünde ortalama ısı akışı yaklaşık $0.06\text{J}/(\text{m}^2.\text{s})$ dir

terrestrial telescope: yersel uzgözler

Tesla coil: Tesla kangalı

test: sinama, deney; **-field:** deneme alanı; **-load:** deneme yükü; **-rig:** deney seti; **-run:** deneme işletmesi; **-sample:** deney örneği; **-specimen:** deney deneği, sinama deneği; **performance-:** başarımlı deneyi

tester: deneme aygıtı

testing: deneme; **-cost:** deneme giderleri; **-error:** deneme yanılgısı; **-method:** deneme yöntemi

tetra: dört

tetragonal: dörtgenel; **-crystal:** dörtgenel örüt; **-atom:** dörtkollu atom

tetrahedral bonding: dörtyüzlü bağlanma

tetrahedron: dörtüçyüzlü

text: 1) örü, 2) metin

text: yazı; **-book:** ders kitabı

textile: dokuma, tekstil

texture: doku, kumaş dokusu

thaw: çözülme, erime

theorem: önerme

theme: konu

theory: kuram

theoretical: kuramsal; **-physics:** kuramsal fizik

theorist: kuramcı

therm: ısı birimi (10^{-12} J)

thermal: ısı; **-analysis:** ısı çözümüleme; **-agitation:** ısı dürtüşme; **-balance:** ısı denge; **-capacity:** ısı sığa, ısı sığası; **-column:** ısı dikeç; **-conduction:** ısı iletim; **-conductivity (k value):** ısı iletkenlik (k değeri), k değeri, iki yüzeyi arasında birim sıcaklık farkı olan bir birim kalınlıktaki bir maddenin (grecin) birim alanından birim zamanda iletilen ısıdır; birimi $k = W/m.K$; **-conductor:** ısı iletken; **-convection:** ısı taşınım; **-contraction:** ısı büzülüm; **-cracking:** ısı-parçalama; **-cross section:** ısı nötronlarla etkileşim etkinkesiti; **-cycle:** ısı döngü; **-efficiency:** ısı verimlilik; **-energy:** ısı enerji, ısı enerjisi; **-equation:** ısı eşitlik; **-equilibrium:** ısı denge; **-expansion:** ısı genleşme; **-inelastic scattering:** ısı esnemez saçılma; **-insulation:** ısı yalıtım, ısı yalıtımı; **-ionization:** ısı yükünlenim; **-leakage factor:** ısı kaçak çarpanı (Çf); **-load:** ısı yük (Çev); atık ısının hava, su ve toprakça soğurulması; **-neutrons:** ısı nötronlar; **-pollution:** ısı kirlilik; **-process:** ısı işlem; **-radiation:** ısı ışınım; **-resistance:** ısı direnç; **-shield:** ısı kalkan; **-shock:** ısı sarsım; **-stress:** ısı gerilme; **-transmittance (U value):** ısı aktarım (U değeri), birçok parçadan oluşan (örneğin, tuğla, yalıtım gereçleri vb. bir duvar) bir yapının ısıyı aktarma yetisinin bir ölçüsü (W/m^2K); **-utilization factor:** ısı yararlanım çarpanı; **-water field:** yeriçi sıcak su alanı

thermic: ısısal

thermistor: sıcaklıkölçer, genelde yarı-iletken gereçten yapılmış geniş aralıkta doğrusal olmayan eksi sıcaklık katsayısı olan bir direnç

thermocouple: ısıçift

thermodynamic: ısısal; **-cycle:** ısısal döngü; **-equilibrium:** ısısal denge; **-transformation:** ısısal dönüşüm

thermoelectromotive force: ısı yüksüren kuvvet

thermodynamics: ısıbilgisi

thermoionic: ısıyükünsel; **-current:** ısıyükünsel akım; **-emission:** ısıyükünsel salım

thermistor: ısıldirenç

thermoelectric: ısılelektrik; **-power:** ısılelektrik güç

thermograph: sıcaklıkçizer

thermoionics: ısıyükünbilgisi

thermoluminescence: ısılışıldama

thermolysis: ısılçözüm

thermomagnetic effects: ısılmıknatısal etkiler

thermometer: derece, sıcaklıkölçer

thermometry: sıcaklıkölçüm

thermonuclear reaction: ısılçekirdeksel tepkime, katılan çekirdeklerin birbiriyle tepkiyebilecekleri enerjiyi ısıdan elde etmeleri

thermopile: ısılgöze takımı

thermophore: sıcak su torbası (Uy)

thermoregulator: ısıdüzengeci

thermorelay: ısılbağlak

thermos bottle: ısı sızdırmaz kap (şişe)

thermosiphon: ısıl sifon, ısıyla oluşan sifon

thermostable: ısıdayanıklı

thermostat: sıcaklıkgözler, sıcaklık denetçisi

thermostatic control: sıcaklıkgözlerle denetim

thick: kalın, koyu

thickener: koyulaştırıcı

thickness: kalınlık

tightening pulley: gerici kasnak (Uy)

thightner: gergi, sıkıştırıcı

thightness: sızdırmazlık, sıkılık

thin: ince; **-film**: ince yaygı, ince film

thinner: inceltici

Thomson effect: Thomson etkisi

thoriated filement: toryumlu fitil

thread: 1) iplik, 2) vida dişi; **-cutting**: diş açma; **metric-**: metrik diş (Uy); **whitworth-**: whitworth diş (Uy)

threaded connection: dişli bağlantı (Uy)

three: üç; **-body collision**: üçlü çarpışma; **-core cable**: üç damarlı kablo (El); **three D (three dimensional)**: üç boyutlu; **-Dspace**: üç boyutlu uzay; **-fold axis of symmetry**: üç katlı eşyarılık eksen; **-phase current**: üç evreli akım (El); **-phase equilibrium**: üç-evre dengesi; **-phase generator**: üç evreli akım üreten üreteç (El); **-phase motor**: üç evreli akımla çalışan motor; **-point**: üç noktalı, üç noktadan; **-point bearing**: üç noktadan yataklama; **-point mounting**: üç noktadan tutturma; **-point suspension**: üç noktadan asma; **-pole**: üç kutuplu; **-quarter**: üç çeyrek; **-way valve**: üç yollu vana (Uy)

threshold: eşik; **-limit value of pollutants (TLVP)**: izin verilebilir kirletici sınır değeri (Çev); **-current**: eşik akımı; **-energy**: eşik enerjisi; **-of hearing**: işitme eşiği; **-value**: eşik değeri; **-wavelength**: eşik dalga boyu

throat: boğaz, boyun (Uy)

throttling: kısma, boğma

throttle valve: kısma vanası

throttled steam: kısılmış buhar (Uy)

to throw: atmak, fırlatmak

throw-over switch: yön değiştirici anahtar

thrust: 1) baskı, 2) jet ya da roket motorlarında bileşke kuvvet, 3) itme gücü, 4) itme gücü, bir kanat kesitindeki bileşke rüzgar kuvvetinin kanat kesidinin devinimi doğrultusundaki bileşeni (RE); **-collar**: baskı (alın) bileziği; **-face**: basınç yanı; **-force**: çekiş kuvveti, itiş kuvveti

tide: gel-git; **high-**: kabarma, yükselme; **low-**: alçalma, çekilme; **-mark**: gelgit yüksekliği

tidal: gel-gitle ilgili; **-energy:** gel-git enerjisi; **-power station:** gel-git güç istasyonu; **-wave:** gel-git dalgası

tie bar: basma kolu (Uy)

tie pin: kıskacı iğne (Uy)

tie rod: gergi çubuğu (Uy)

tight: sıkı; **-closing:** sıkı kapama, sızdırmaz şekilde kapama; **air-:** hava sızdırmaz

tile: çini, kiremit

to tilt: devirmek, eğmek

tilt: eğiklik; **-angle:** eğiklik açısı, yatay düzlemle güneş toplacı yüzeyinin yaptığı açı (GÜ)

tiltometer: yatıklıkölçer, eğiklikölçer

timber: kereste; **-structure:** ahşap yapı

time: zaman, saat, süre; **operating-:** çalışma süresi, herhangi bir kuruluş ya da birimin enerji sağladığı dönem; **stand-by availability-:** bir santral ya da santralin bir kısmının olağan başlatma süresinde enerji üretimine geçme süresi; **planned anavailability-:** bir santral ya da santralin bir kesiminin bakım için üretiminin durdurulması için planlanan süre

time-base: zaman tabanı

time constant: zaman değişmezi; titreşim genliğinin üstel olarak başlangıç değerinin 1/e katına düşmesi için geçen süre

time-delay relay: zaman geciktirimli bağlak

time lag: gecikme

timer: zamanlayıcı, süreölçer

time-sharing: süre paylaşım

time-slice: süre dilimi

time zone: saat dilimi

timely: zamanında

timing: zamanlama

tin: 1) teneke, kalay, 2) kutulama; **-coated:** kalay kaplı

tip: 1) uç, tepe, 2) devirme, yana yatırma; **-angle:** uç açısı, tepe açısı (Uy); **-circle:** diş üstü çemberi (Uy); **-diameter:** uç çapı; **-of blade:** kanat ucu; **-shroud:** kanat ucu çemberi (türbünlerde); **-speed:** kanat ucu hızı; **-velocity ratio:** en yüksek rüzgar hızı oranı, kanat ucunun en büyük teğet hızının rüzgar hızına oranı (RE)

tire: oto tekerleği, lastik; **-pressure:** lastik basıncı

toe: ayak parmağı, ray makas burnu (Uy); **-in:** paytaklık, tekerleğin içe eğimi (Müh); **-out:** tekerliğin dışa eğimi (Müh)

toggle: menteşe (Uy)

tolerance: hoşgörü, oynama payı, onaylanabilir değişimler

ton: ton, 1000kg

ton coal equivalent (tce): ton kömür eşdeğeri (tke), enerji birimi ($29.3 \times 10^9 \text{J}$)

ton oil equivalent (toe): ton petrol eşdeğeri (TEP), enerji birimi ($42.2 \times 10^9 \text{J}$)

tongs: tutkaç, kıskaç (Uy), maşa

tool: takım, gereç

tooth: diş; **-crest:** diş tepesi (Uy); **-thickness:** diş kalınlığı (Uy)

top: 1) üst, kapak, 2) topaç; **-dead center:** üst ölü nokta (Uy); **-layer:** üst katman

topic: konu

topography: yerbetim

torch: 1) el feneri, 2) hamlaç (Uy); **annealing:** hamlaçla tavlama (Uy)

torque: buru, kuvvet çifti, çevirtme, döndürüm

torque meter: burulmaölçer

torrid zone: dönence kuşağı

torsion: burulma; **-balance:** burulmalı tartaç; **-deformation:** burulma yamulması; **-modulus:** burulma zorlanımı çarpanı; **-pendulum:** burulmalı sarkaç; **-spring:** burulma yayı

torsional: burulma, burulmasaal; **-load:** burulma yükü; **-strength:** burulma dayancı; **-stress:** burulma gerilmesi; **-vibration:** burulma titreşimi

total: toplam, tam; **-cross section:** toplam etkin kesit; **-delivery height:** toplam basma yüksekliği (pompalarda); **-displacement:** toplam kayma (Uy); **-efficiency:** toplam verim; **-energy:** toplam enerji; **-pressure:** toplam basınç; **-reflection:** tam yansıma

totally symmetric: tümüyle eşyarlı

to touch: değmek, dokunmak

tough: sert, dayanıklı

toughness: katılık, sertlik

tour: dönü

to tow: yedekte çekmek

tow: çeki; **-bar:** çeki kolu; **-hook:** çeki kancası; **-rope:** çekme halatı

tower: kule

town: kent; **planning:** kent planlama

toxic: zehirli

toxicity: zehirlilik

toxicology: zehir ve etkileri bilimi

to trace: iz sürmek

trace: iz; **-element:** izleme maddesi, az rastlanan madde; **-of a matrix:** dizey izi

tracer: izleyici; **-gas:** izleme gazı

to track: izlemek, izinden gitmek

track: ray, pist

tracker: izleyici, genelde güneş yörüngesini izleyerek güneşten en iyi yararlanmayı sağlayan mekanik sistem

tracking: izleme; **sun-:** güneşi izleme

traction: çekme; **-force:** çekiş kuvveti, yürütücü kuvvet (Uy)

trade: alışveriş; **-name:** marka

traffic: geliş-gidiş, **-light:** durgeç ışığı

trail: izleme, sürüklenme

trailer: çekçek

trailing edge: çıkış kenarı

to train: eğitmek

train: 1) tren, 2) dizi

trainee: eğitim gören

training: eğitim; **-period:** eğitim dönemi; **apprentice-:** çıraklık eğitimi

to train: çalıştırma, yetiştirme, eğitime

trajectory: gidimizi, yürünge

tram-car: tramvay

transaction: iş, işlem

transactions: tutanak, toplantı kayıtları

to transcribe: tıpkısını çıkarmak

transducer: dönüştürgeç; **electroacoustic-:** elektrik-ses dönüştürgeci; **electromechanical-:** elektrik-iş dönüştürgeci

transduction: dönüştürüm

to transfer: aktarmak

transducer: dönüştürücü seziç, verilen bir değişkeni (örneğin, basınç) elektrik gerilimi ya da akımı gibi daha kolay izlenebilen başka bir biçime dönüştüren aygıt

transfer: aktarım; **-current:** geçiş akımı (EI); **-point:** aktarma noktası; **-unit:** aktarım birimi

to transform: dönüştürmek

transformation: dönüştürüm, dönüşüm; **-of energy:** enerji dönüşümü

transformer: dönüştürgeç, değiştirgeç; **-coupling:** dönüştürgeçli bağlaşım; **output-:** çıkış dönüştürgeci; **voltage-:** gerilim dönüştürgeci (EI)

transient: yan, geçici, sürekli olmayan, gelip geçici; **-current:** geçici akım (Eln)

transistor: transistör

transit time: geçiş süresi

transition: geçiş, geçişim; **-element:** geçiş ögesi; **-group:** geçiş kümesi (öbeği); **-point:** geçiş noktası; **-probability:** geçiş olasılığı; **-region:** geçiş bölgesi; **-temperature:** geçiş sıcaklığı

transitive: geçişli

to translate: 1) çevirmek, 2) ötelenmek

translation: 1) ötelenme, 2) çeviri

translational movement: ötelenme devinimi

translator: 1) öteleyici, 2) çevirmen

translucent: yarı saydam

transmission: iletim, geçirim, aktarım, yayım; **-and distribution network:** iletim ve dağıtım ağı; **-limit:** geçirim sınırı; **-line:** iletim yolu; **-of light:** ışık geçirimi; **-plane:** geçirim düzlemi; **heat-:** ısı geçirimi; **power-:** güç iletimi

to transmit: aktarmak, geçirmek, göndermek, iletmek, yaymak

transmittance (transmission factor): aktarganlık, geçirgenlik, iletim, verilen bir maddenin içinden geçirdiği (aktardığı) ışınının o maddeye gelen ışınım oranı

transmitter: yayıcı, verici (Eln)

transparent: saydam

transport: taşıma, götürme, iletme; **-losses:** taşıma yitikleri

transportation: taşıma, ulaştırma

transporter: taşıyıcı

to transpose: yerlerini değiştirmek, sırasını değiştirmek

transposition: çaprazlama; **-interval:** çaprazlama aralığı

transversal: enine

transverse: enine, çapraz; **-plane:** enine düzlem, çapraz yüz; **-waves:** enine dalgalar

trap: kapan, tuzak, yeraltında hidrokarbonların birikebildiği yer altı yapısı

trapezoid: yamuk

trash: çöp

travel: yolculuk, yolculuk; **-expenses:** yolculuk giderleri

traveling bridge: devingen köprü, tekerlekler üzerinde ileri geri , öne arkaya gidebilen köprü (Müh)

traveling crane: gezici vinç (Uy)

traveling grate: döner ızgara (Uy)

traverse: çapraz; **-beam:** enine kiriş (Uy)

tray: tepsi

to treat: kimyasal işleme tutma

treatment: arıtma, işlem; **water-:** su arıtma

treble: üç kat, üçlü

tremble: titreme

tremor: sarsıntı

trench: çukur, hendek

trend: akım, eğilim

t-rest: T biçimli dayak (Uy)

trial: deneme; **-and error:** deneme yanılma; **-installation:** deneme kuruluşu

triangle: üçgen

triangular: üçgensel

to trickle: damlamak, sızmak

triclinic crystal: üçeşitsiz eksenli örüt

tricycle: üçteker

tridimensional: üç boyutlu

triennial: üçyılıda bir

trigger: tetik, mandal; **-circuit:** tetikleme devresi (Eln)

triggering: tetikleme

trigonometry: üçgenölçüm, trigonometri

trihedral: üçyüzlü

trim: düzeltmek, kırpma

trinomial: üçterimli

triode: üç ayaklı; **-valve:** üçayaklı lamba (Eln)

trip: açma, tökezleme, dil sürçmesi, gezi; **-oil:** anlık kapama yağı, birden kapama yağı (Uy)

triple: üçlü; **-bond:** üçlü bağ; **-core cable:** üç damarlı kablo (El); **-point:** üçlü nokta, üçlülük noktası, bir maddenin katı, sıvı ve gaz durumunda bulunduğu nokta

triplet: üçlü; **-state:** üçlü durgu

triplex: üç katlı

triply degenerate species: üçlü çakışık türler

tripod: üçayak, sacayak

trivalent: üçdeğerlikli

trivial: önemsiz

tropic: dönence, sıcak bölge

tropical: çok sıcak

trolley (trolly): raylar üzerinde giden alçak taşıt, el arabası

Trombe wall: Trombe duvarı (GÜ), binalarda kalın (~40cm), siyah boyalı ve üstü cam kaplı duvar; doğal taşınım ile alt ve üstündeki boşluklardan bina içine sıcak hava verir

trouble: arıza, güçlük, sıkıntı, zorluk; **-shooting:** arıza saptama

trowel: mala (Uy)

truck: kamyon, taşıma arabası

true power: etkin güç, gerçek güç

to truncate: ucundan kesmek

truncated cone: kesik koni

trunk: ağaç gövdesi, arabadaki yük koyma yeri (bagaj); **-call:** şehirlerarası konuşma; **-lid:** bagaj kapağı

truss: kiriş, makas (Uy)

T-shape: T-biçimli

tub: leğen, tekne

tube: tüp, boru, metro, tünel, iç lastik; **-clamp:** boru kelepçesi; **-voltmeter:** tüplü voltölçer; **counter-:** sayaç tüpü; **discharge-:** boşalma tüpü

tube drawing: boru çekme, dikişsiz boru yapımı (Uy)

tubing: borulama, boru düzenimi

tubular conductor: boru (biçimli) iletken

tubular turbine: borulu Kaplan türbünü

to tug: çekmek, asılmak

to tumble: düşmek, yuvarlanmak, dönmek

tumbler drier: döner kazanlı kurutma makinası (Uy)

tumbling: bir iş parçasının aşındırıcı gereçlerle birlikte yüzeyinin işlenmesi ve temizlenmesi için bir kazanda döndürülme işlemi (Uy)

to tune: ayarlamak, uyumlu duruma getirmek

tuning: ayar

tuning fork: ses çatalı

tunnel: tünel; **-effect:** tünel etkisi; **-ventilation:** tünel havalandırma (Uy)

tunneling: sızma, tünelleme

turbidity: bulanıklılık, havadaki sıvı ve katı hava asıltı parçacıkların soğurma ve saçma etkisiyle havayuvanın geçirgenliğinin azalması (μm); **-coefficient:** bulanıklılık katsayısı

turbine: 1) türbün, 2) çark, dolap; **-blade:** türbün kanadı, türbün palası; **-capability:** türbün sınır gücü; **-end:** türbün yanı (Uy); **-generator plant:** türbünlü üreteç kuruluğu; **-wheel:** türbün çarkı; **gas-:** gaz türbünü, basınçlı sıcak yanma gazlarının bir türbünü çalıştırdıkları ve onun da bir sıkıştırıcıyı çalıştırarak yanma havasının basıncını arttırdığı gaz türbünü

turbo engine: turbo motor, dış havaya göre yanma havasının basıncını arttıran bir sıkıştırıcı ile donatılmış yanmalı motordur; sıkıştırıcı, yüksek sıcaklıktaki dışatım gazlarıyla çalışan bir türbündür

turbo-generator: buhar türbünü ile üretcin bileşiminden oluşan düzenek (Uy)

turbulance: çalkantı, burgaçlanım, çevrinti

turbulant: burgaçlı, çevrintili; **-flow:** çevrintili akış

turboprop: pervaneli türbün

to turn: çevirmek, dönmek, kıvrılmak

turn: 1) sarım, 2) dönü; **ampere-:** amper sarım

turned off: kapatılmış, durdurulmuş

turned on: açılmış, yol verilmiş

turning cycle: taşıtın dönebileceği en küçük dönme çapı (Uy)

turn key: anahtar teslim

turnover: toplam iş, iş hacmi

turntable: plakçalar

turpentine: neft yağı, terebentin

tweezers: cımbız

twin: ikiz; **-axis:** ikiz eksen; **-crystal:** ikiz örüt

twisted turbine blade: kıvrık türbün kanadı

twisting vibration: burma titreşimi, kıvrırma titreşimi

two: iki; **-core cable:** iki damarlı kablo (El); **-cycle engine:** iki zamanlı motor (Uy); **-fold axis of symmetry:** iki katlı eşyari eksen; **-layer winding:** iki katlı sargı; **-phase flow:** gaz ve sıvı gibi iki akışkanın bir borudan aynı anda akışı (Uy), iki evreli akış; **-stage:** iki basamaklı; **-way:** iki yollu

two's complement: ikiye tümlem (Bl)

2200 meter-per second flux density: 2200 metre/s akı yoğunluğu (1 m³ teki 2200 m/s hızlı nötron sayısı)

Tyndall effect: Tyndall etkisi

type:tür

tyre: tekerlek lastiği

U, u

U-beam: U biçimli kiriş (Uy)

ultimate: en son; **-extension:** kopma uzaması (Müh); **-pressure:** sınır basınç (Uy); **-tensile stress:** çekme esneklik sınırı

ultimately: en sonunda, sonuçta

ultra-: üst, ötesinde, üstü (sonek); **-high frequency:** yüksek sıklık üstü; **-photic rays:** görünürüstü ışınlar; **-short waves:** kısaaltı dalgalar; **-sonic:** sesüstü, (sıklıkları 16kHz'den büyük ses dalgaları); **-sonic cleaning:** sesüstü dalgalarla temizleme; **-sonic detector:** sesüstü algıç; **-sonic frequency:** sesüstü sıklık; **-sonic generator:** sesüstü üretici; **-sonic thermal action:** sesüstü ısı etkisi; **-sonic welding:** sesüstü dalgalarla kaynak yapma; **-sonics:** sesüstü bilgisi; **-violet:** morüstü; **-violet region:** morüstü bölge

un-: olumsuz, tersi anlamında önek; **-acceptable:** onaylanamaz; **-affected:** etkilenmemiş; **-availability:** yararlanamazlık, kullanılamazlık; **-avoidable:** kaçınılmaz; **-balance:** dengesini bozma; **-bind:** çözmek; **-breakable:** kırılmaz; **-conditional:** koşulsuz; **-confirmed:** doğrulanmamış; **-defined:** tanımlanmamış; **-delivered:** yerine ulaşmamış, yerine verilmemiş; **-interrupted power supply:** kesintisiz güç kaynağı; **-like:** benzer olmayan; **-limited:** sınırsız; **-load:** yükünü boşaltma; **-lock:** kilidini açmak; **-official:** resmi olmayan; **-pack:** paketi açma; **-planned:** planlanmamış; **-qualified:** niteliksiz; **-reel:** makarayı çözmek; **-regulated power supply:** çıkışı düzeltilmemiş (düzleştirilmemiş) güç kaynağı; **-reliable:** güvenilirmez; **-safe:** güvenli değil, tehlikeli; **-sanitary:** sağlığa zararlı; **-screw:** vidasını açmak (sökme); **-serviced:** bakımsız; **-shielded:** zırhlanmamış; **-skilled:** deneyimsiz; **-stable state:** dayanıksız duru; **-tie:** çözmek; **-treated water:** ham su; **-twist:** ters çevirme, tersine burma; **-used:** kullanılmamış, yeni; **-wanted:** istenmeyen; **-wrap:** çözmek, açma

unburned: yanmamış (Uy); **-carbon in ash:** külde yanmamış karbon tutarı (Müh); **-gases:** yanmamış gazlar (kazanlarda) (Müh)

uncertainly: belirsizlik, kesinsizlik; **-principle:** belirsizlik ilkesi

under-: içinde, altında anlamında önek; **-coating:** astarlama; **-cooling:** aşırı soğuma; **-cooled water:** aşırı soğumuş su; **-estimate:** düşük değerlendirme; **-floor heating:** döşeme altı ısıtma (Uy); **-line:** altını çizmek; **-rate:** değerinin altında; **-take:** üstlenmek, yüklenmek; **-desirable:** istenmeyen; **-dissolved:** çözünmemiş; **-equal:** eşit olmayan; **-excited:** uyarılmamış; **-forseen:** umulmadık

undergo: katlanmak

underground: yeraltı; **-cable:** yeraltı kablosu (El); **-gas storage:** yer altı gas depolama; **-water:** yeraltı suyu

underwater ocean current plant: denizaltı akıntı güç üretim kuruluşu

to understand: anlamak

to undo: bozmak, geri almak

to undulate: dalgalı yapmak

undulation: dalgalanma

to unfold: kıvrımını açmak, kıvrıklığını gidermek

uni-: tek (önek); **-axial crystal:** tekeksenli örüt; **-directional current:** tekyönlü akım; **-flow:** tekli akış; **-molecular layer:** tek molekülle yaygı, yalınkat molekül yaygısı; **-polar:** tek kutuplu

unified field theory: birleşik alan kuramı

uniform: birörnek, birbiçim, düzgün; **-acceleration:** düzgün ivme; **-circular motion:** düzgün çembersel devinim; **-distribution:** düzgün dağılım; **-flow:** birbiçim akış; **-structure:** birbiçim yapı

to unify: birleştirmek; bir yapmak

union: birlik, birleşim

unique: eşsiz, tek

unit: birim; **-cell:** birim göze; **-cost:** birim mal oluş; **-of measurement:** ölçü birimi; **-operations:** birim işlemler; **-operator:** birim işlemci; **absolute-:** mutlak (saltık) birim; **derived-:** türetilmiş birim; **fundamental-:** temel birim

unitary: birimsel

united atom: birleşmiş atom, birleşik atom

univalent (monovalent): tekdeğerlikli

universal: evrensel; **-attraction:** evrensel çekim; **-gravitation:** evrensel ağırlım, evrensel kütleçekim; **-joint:** dört yana da dönebilen eklem (Uy)

universe: evren

unknown losses: bilinmeyen yitkiler, hesaplanamayan yitkiler (Uy)

unlikely: olma olasılığı az

unsaturated: doymamış, doyunluğa erişmemiş; **-steam:** doymamış buhar (Müh)

unstability: dayanıksızlık

unstable: dayanıksız; **-equilibrium:** dayanıksız denge; **-steady state:** dayanıksız sürerdurgu

up: üst, yukarı anlamında önek; **-date:** güncelleme; **-grade:** yükseltmek, gücünü arttırmak (Uy), iyileştirmek; **-lift:** yukarı kaldırma

upholstery: döşemecilik

upper calorific value: üst ısı değeri

upper edge: üst kenar

upper limit: üst sınır

upright: dimdik, dikey

to upset: altüst etmek, bozmak, üzmek

upside down: baş aşağı, altüst

upstream face: emiş yüzü (yanı) (Müh)

upward: yukarı doğru

uranium: uranyum; **alpha-:** yaklaşık 660°C nin altında dayanıklı olan uranyum (diküçeksen örüt yapısındadır); **beta-:** yaklaşık 770°C nin üstünde dayanıklı olan uranyum (içözekli küpsel yapıdadır)

urban: kentsel; **-infrastructure:** kentsel altyapı; **-transportation:** kentsel ulaşım

urgent: ivedi

usage: kullanım, kullanış

to use: kullanmak

used: kullanılmış

useful: yararlı; **-life:** yararlı ömür; **-output:** yararlı çıktı; **power:** yararlı güç

utensil: takım, ağıt

user: kullanıcı

to utilise: kullanmak, yararlanmak,

utilisation: yararlanma, kullanım; **-factor:** yararlanma çarpanı; **-period:** kullanım süresi

utility: altyapı hizmetleri, yarar; **-room:** kiler

unsteady state: sürmez durgu, dayanıksız durgu

uvial glass: morüstüne saydam cam, morüstü camı

V, v

vacancy: boş olma durumu

vacant: boş

vacuum: boşluk; **-cleaner:** elektrikli süpürge; **-pump:** hava boşaltma pompası; **-tube:** radyo lambası (Eln); **-weight:** boşluktaki ağırlık

vague: belirsiz

valance: değerlik; **-electron:** değerlik elektronu; **-force field:** değerlik kuvvet alanı; **-shell:** değerlik kabuğu; **-vibration:** değerlik titreşimi

validate: geçerli kılmak, onaylamak

validity: geçerlik; **-control (check):** geçerlik denetimi

valorization: değer biçme

valuable: değerli

value: değer; **-added tax (VAT):** katma değer vergisi (KDV); **numerical-:** sayısal değer

valve: 1) vana, 2) radyo lambası, 3) sübap; **angle-:** açılı vana, köşe vana; **butterfly-:** kelebek vana; **bypass-:** yangeçit vanası, aşırma vanası; **check-:** tek yönlü vana; **diaphragm-:** körüklü vana; **float-:** yüzer vana; **four way-:**dört yönlü vana; **gate-:** geçit vanası; **needle-:** iğne vana; **-ring:** denge bileziği (Uy); **-yoke:** vana çatalı; **safety-:** güvenlik vanası; **slide-:** sürgülü vana; **spherical-:** küresel vana; **throttle-:** kısma vanası

van derGraaf generator: van der Graaf üretici

van der Waals' force: van der Waals kuvveti

vane: kanatçık; fırıldak, rüzgarın gelişi hızına göre dönen fırıldak yüzeyi; **-of turbine:** türbün kanatçığı; **-pump:** kanatlı pompa (Müh)

to vanish: yok olmak, ortadan kaybolmak

vapor (vapour): buğu, uçuk, buhar; **-density:** buhar yoğunluğu; **-pressure:** buhar basıncı

vaporization: buğulaşım, buharlaşım; **heat of-:** buharlaşma ısısı

to vaporize: buharlaştırmak, buharlaşmak

variable: değişken; **-condenser:** değişken sığaç; **-pitch propeller:** kanat açıları değişen pervane (Müh); **-resistance:** değişken direnç; **-speed:** değişken hız, ayarlanabilir hız; **-speed motor:** hız ayarlı motor

variometer: belli miktarsal alanlar karşılıklı değerlerini kıyaslamak için tasarlanmış düzenek

variance: değişirlik, değişimlik; **co-:** eşdeğişim

variation: değişim

variety: çeşitlilik

various: çeşitli

varnish: vernik

vault: 1) atlama, 2) çatı kemeri, 3) tonoz

vavien: iki düğmeyle ayrı ayrı açıp kapatılabilen lamba bağlantısı (El); iki yönlü bağlantı (kumanda) (El)

vector: yöngü, vektör; **-field:** vektör alan, yöngü alanı; **-model:** vektör taslam; **-quantity:** vektör nicelik

vee belt (V-belt): V-kayışı (Uy)

vegetable oil: bitkisel yağ (BK)

vehicle: araç, taşıt

velocity: hız; **-of flow:** akış hızı; **-of light:** ışık hızı; **-of modulation:** kiplenim hızı; **average-:** ortalama hız; **escape-:** kaçma hızı, kurtulma hızı; **linear-:** çizgisel hız; **mean-:** ortalama hız; **-ratio:** hız oranı, bir düzenimde girdi çıktı hızları oranı; **terminal-:** son hız

to vend: satışa çıkarmak

vent: havalandırma; **-cock:** havalandırma musluğu (Uy)

ventilation: havalandırma, havalanma

ventilator: üfleç

Venturi tube: Venturi borusu (Uy)

Venturimeter: Venturi ölçeri (büyük borularda akışkan hızı ölçer)

verification: doğrulama, sağlama, irdeleme

verifier: sağlayıcı, irdeleyici

to verify: doğrulamak, irdelemek

vernier: verniye, ince ayarölçeri; **-caliper:** ince ayar sürmeliölçer (Uy); **-depth gauge:** ince ayarlı derinlikölçeri

versus: karşı

vertex: tepe, köşe; **-point:** tepe noktası

vertical: düşey; **-turbine:** düşey türbün (Müh); **-velocity:** düşey hız

vessel: 1) kap, 2) tekne, gemi

vest: yelek; **life vest:** can yeleği

via: yoluyla, aracılığıyla

to vibrate: titremek

vibrating screen: sarsıntılı elek (Uy)

vibration: titreşim; **-amplitude:** titreşim genliği; **-dedector:** titreşim sezgiçi; **-damper:** titreşim söndürücü; **-frequency:** titreşim sıklığı; **-galvanometer:** titreşimli miniakımölçer; **-rotation spectrum:** dönme-titreşim izgesi; **-spectrum:** titreşim izgesi; **fundamental modes of-:** titreşim temel kipleri; **normal mode of-:** titreşim olağan kipi

vibrational: titreşimsel; **-analysis:** titreşimsel çözümleme; **-angular momentum:** titreşimsel açısal devinirlik; **-normal modes:** dikey titreşim kipleri; **-perturbation:** titreşimsel etki (tedirginlik); **-quantum number:** titreşimsel nicem sayısı; **-temperature:** titreşimsel sıcaklık

vibrator: titreşgi, titreşici, titreştirici

vibronic: titreşimle ilgili

vibrograph: titreşimyazar

vibrometer: titreşimölçer

vice (vise): 1) mengene (Uy), 2) yardımcı, **president:** başkan yardımcısı

vicinity: çevre, yakın çevre, yöre

Vickers hardness: Vickers sertliği (Müh)

to view: gözden geçirmek, incelemek

view: görünüş, görüş; **point of-:** kişisel görüş

viewfinder: bakaç, dürbün

vigorous: güçlü

virgin neutrons: erden nötronlar

virtual: sanal, etkiyönünde, varsayılan; **-displacement:** etki yönünde yerdeğiştirme; **-image:** sanal görüntü; **memory:** sanal bellek; **-object:** sanal cisim; **-velocity:** etkiyönünde hız; **-work:** etkiyönündeki iş

viscometer: ağıdalılıkölçer; **absolut-:** saltık (mutlak) ağıdalılıkölçer; **empirical-:** deneysel ağıdalılıkölçer

viscosity: ağıdalılık, kıvam; **dynamic-:** dirik ağıdalılık; **relative-:** bağlı ağıdalılık; **specific-:** özgül ağıdalılık

viscous: ağıdalı, kıvamlı; **-flow:** ağıdalı akış

visible: görünür; **-radiation:** görünür ışıınım; **-region:** görünür bölge; **-spectrum:** görünür izge

visibility: görünürlük; **-factor:** görünürlük çarpanı

vision: görüş, uzgörüş

visual: görülebilir

vital: yaşamsal

vitalit: canlılık, yaşama gücü

vitreous: camı

vittrification: camlaştırmak

vocal: sesli

vocational: meslekle ilgili; **-education:** meslek eğitimi

voice: ses

void: boş, geçersiz

volatile: uçucu

volatility: uçuculuk

volcano: volkan, yanardağ

volt: gerilim farkı birimi, gerilim

Volta law: Volta yasası

voltage: gerilim, volt tutarı; **-doubler:** gerilim katlayan, gerilim katlandırıcı; **-drop:** gerilim düşüşü; **-regulator:** gerilim düzenleyici; **high-:** yüksek gerilim, genelde belirli bir gerilimin üstündeki gerilim, Avrupa ülkeleri için 1000Volt'un üstündeki gerilimler; **low-:** alçak gerilim, ülkeye göre değişmekle birlikte birçok ülke için 1000Volt'un altındaki gerilimler

voltaic cell: volta gözesi

voltameter: yükünayrışımölçer, yükünayrışımölçme kabı

voltmeter: voltölçer, gerilimölçer

volume: 1) oylum, 2) cilt (kitap); **critical-:** dönüşül oylum; **molecular-:** molekülse oylum; **standard-:** ölçün oylum

volumetric flow rate: debi

volumetry: oylumölçüm

vortex: suçevirisi, burgaç, çevrinti; **-flow:** çevrintili akış

vulcanization: kükürtle sertleştirme, ebonitleşme

W, w

to wabble: iki yana sallanmak, yalpa yapmak

wabbling: salınan, oynak

wad: tıkaç, tampon

wafer: dilim (GÜ); örütlü güneş gözesinin mekanik ve elektriksel temelini oluşturan yarıiletken gereç dilimi (GÜ)

wage: aylık, ücret

wagging vibration: sallantılı titreşim

waggon: yük arabası

wagon: vagon

wainscot: tahta kaplama (Uy)

to wait: beklemek

waiting room: bekleme odası

wall: duvar, çeper; **-energy:** çeper (duvar) enerjisi; **-paper:** duvar kağıdı; **-to-:** duvardan duvara

wand: çubuk

Wankel engine: Wankel motoru

warehouse: araç gereç ambarı

to warm: ısıtmak

warm: ılık; **-up time:** ısıtma süresi

warmth: sıcaklık

to warn: uyarmak

warning: uyarı

to wash: yıkamak

washable: yıkanabilir

washer: 1) yıkayıcı, 2) pul (Uy)

washing: yıkama; **-machine:** çamaşır makinası

waste: atık; **-disposal:** atık yok edim; **-fuel:** çöp yakıt; **-gas:** çürük gaz; **-heat:** atık ısı; sanayideki ısı işlemlerde yararlanılmayan ve çevreye (havaya, toprağa, suya) atılan atık ısı; **-steam:** atık buhar (Uy); **-heat utilization:** atık ısıdan yararlanma; **-water:** atık su, pis su; **high level/low level radioactive-:** yüksek/düşük düzeyde ışınsaçar atık

to watch: bakmak, seyretmek, gözlemek

watch (wrist watch): kol saati

water: su; **-calorimeter:** sulu ısıölçer; **-circulation:** su dolanımı; **-cooled:** suyla soğutulmuş; **-delivery channel:** su iletim kanalı; **-demand:** su gereksinimi, su isteği; **-discharge:** su boşaltma; **-flow rate:** su debisi; **-hammer:** su çekici; **-hardness:** su sertliği; **-inclusions:** kaya katmanları arasına hapsedilmiş kayaç basıncında su; **-inlet:** su girişi; **-intake channel:** su alma kanalı; **-jacket:** su gömleği (Uy); **-jet pump:** su püskürtme pompası; **-leakage:** su sızması, su kaçağı; **-meter:** su sayacı; **-of constitution:** yapı suyu, yapısal su; **-of crystallization:** örütleşme suyu; **-outlet:** su çıkışı; **-pass:** su geçişi; **-pollution:** su kirliliği; **-pressure:** su basıncı; **-pressure engines:** su basıncıyla çalışan makineler (Müh); **-proof:** su geçirmez, su sızdırmaz; **-purification:** su arıtımı, suyun arılandırılması; **-softener:** su yumuşatıcı; **-soluble:** suda eriyen; **-steam cycle:** su buhar döngüsü; **-still:** su damıtma aygıtı, imbik; **-tight:** su sızdırmaz; **-trap:** su tutucu; **-treatment:** su arıtımı, su hazırlama, su niteliği iyileştirme; **-tube boiler:** su borulu kazan (Uy); **-turbine:** su türbünü (Müh); **-vapor:** su buharı; **-wheel:** su çarkı; **conductivity of-:** suyun elektriksel iletkenliği; **heavy-:** ağır su (D₂O) döteryum oksit; **thermal -s:** doygun buhar basıncının altındaki sıcaklıklarda bulunan yeriçi sıcak ve ılık su buluntuları

watt: güç birimi (joule/s)

wattage: watt tutarı

watt-hour: Watt-saat (enerji birimi), 1W'lık güç kaynağından 1 saatte sağlanan enerji (3,6x10³J); **-efficiency:** watt-saat verimi, bir elektrik enerjisi depolama düzeneğinde boşalma sırasında çekilen elektrik enerjisinin yükleme koşullarında eklenen elektrik enerjisine oranı

wattmeter: wattölçer

wave: dalga; **-band:** dalga bandı; **-crest:** dalga tepesi; **-distortion:** dalga çarpılması; **-energy plant:** dalga enerjisi kuruluşu; **-energy rectifier:** dalga enerjisi doğrultucusu, deniz kenarına kurulmuş bir tür dalga enerjisi düzeneği, düzenek üzerindeki tek yönlü kapaklar dalga tepesinden içeri su girmesini sağlar daha sonra bu su geri akıtılarak bir türbün çevrilmesi sağlanır; **-form:** dalga biçimi; **-front:** dalga cephesi; **-focusing:** dalga odaklama, dalga gücünü arttırmak için bazı düzeneklerle (deniz içinde plakalar gibi) dalga enerjisini yoğunlaştırma; **-frequency:** dalga sıklığı; **-function:** dalga işlevi; **-group:** dalga öbeği; **-guide:** dalga kılavuzu; **-length:** dalgaboyu; **-meter:** dalgaölçer; **-motion:** dalga devinimi; **-number:** dalga sayısı; **-packet:** dalga çıkını; **-period:** dalga yinelem süresi; **-train:** dalga katarı; **compressional-:** sıkıştırıcı dalga; **continuos-:** sürekli dalga; **damped-:** sönümlü dalga; **elastic-:** esneklik dalgası; **longitudinal-:** boyuna dalga; **refracted-:** kırılmış (kırılan) dalga; **spherical-:** yuvarsal dalga; **standing-:** durağan dalga; **surface-:** yüzey dalgası; **swell-:** kaba dalga; **transverse-:** enine dalga

wax: balmumu

weak: 1) yeğni, zayıf, 2) çürük; **-interactions:** yeğni etkileşmeler

wear: aşınma, yıpranma; **-test:** aşın(dır)ma deneyi

weather cock: horozlu rüzgar gülü

weather forecast: hava durumu kestirimi

weather-proof: dış hava koşullarına dayanıklı

weather-tight: yağmura dayanıklı

weather vane: rüzgar gülü

to weave: örmek, örgü örmek

Weber: mıknatısal akı birimi (10^8 maxwell)

wedge: kama, takoz

wedging: kamalama

week: hafta

weekly: haftalık

to weep: sızmak, damlayarak akmak

weeper: damlatma deliği

to weigh: tartmak

weighing machines: tartım (tartma) düzenekleri

weight: 1) ağırlık, 2) yük; **atomic-:** atom ağırlığı, atomsal ağırlık; **dead-:** boş ağırlık; **equivalent-:** eşdeğer ağırlık; **gram atomic-:** gram-atomsal ağırlık; **molecular-:** molekül ağırlığı, molekül ağırlık; **specific-:** özgül ağırlık

weir: fazla suyu boşaltmak için doğal ya da yapay yapı, su bendi

weld: kaynak; **-seam:** kaynak dikişi (Uy)

welding: kaynak yapma, kaynaklama

well: kuyu

west: Batı

Westinghouse brake: havalı fren (Uy)

wet: ıslak, yağ; **-bulb thermometer:** ıslak sıcakölçer; **-scrubber:** ıslak süzgeç (Çev), bir gaz akışında küçük parçacıkların havada asılı olduğu şeklindeki sıvı damlacıklarına yapışarak gazın bu parçacıklardan süzülmesini sağlayan düzenek; **-steam:** ıslak buhar (Müh)

wetting: ıslatma,

Wheatstone bridge: Wheatstone köprüsü

wharf: iskele

wheel: tekerlek, çark; **-and axle:** su çıkırığı; **barrow-**: el arabası

to whet: bilemek, bileylemek

whetstone: bileytaşı

whistle: ıslık

white: ak; **-hot:** akkor; **-light:** ak ışık; **-metal:** beyaz metal, yatak metali (Uy), çabuk eriyen % 50 si kalay olan kurşun, antimon ve bakır içeren alaşım olup yatak kaplamacılığında kullanılır

whirl: fırl fırl dönme

whirling shaft: savurmalı, çevrintili dönen dingil (Uy)

whitworth screw tread: whitworth vida dişi

whole: bütün

wholesale: toptan

wick: fitil

wide: geniş; **-angle:** geniş açı; **-open:** tam açık (vanalarda) (Uy)

to widen: genişletmek

widespread: yaygın

width: genişlik, en

Wigran decarbonizer: Wigran karbon giderici

Wigner effect: Wigner etkisi (Çf)

Wilson cloud chamber: Wilson sis (bulut) odası

wimble: burgu, matkap

Wimhurst static machine: Wimhurst durgun yük üretici

winch: kaldırma makinası, yük kaldırıcı

to wind: dolamak, sarmak

wind: 1) yel, rüzgar (RE), 2) sarım; **-energy:** rüzgar enerjisi; **-mill:** yeldeğirmeni; **-pressure:** rüzgar basıncı, rüzgarın bir yerdeki basıncı rüzgar hızına dik bir yüzeyde ölçülür; **-power plant:** rüzgardan elektrik elde eden kuruluş; **-pump:** rüzgar pompası, kuyulardan su pompalamada kullanılan rüzgar türbünü sistemi; **-rose:** rüzgar gülü; **-speed:** rüzgar hızı; **-strength:** rüzgar şiddeti, Beuofort ölçeği; **-strengt frequency:** rüzgar şiddeti sıklığı; **-tunnel:** rüzgar tüneli; **geostrophic-:** basınç değişimlerinden ve Coriolis kuvvetlerinden kaynaklanan rüzgar

wind turbine (windmill): yelli üretç, rüzgar türbünü, yel değirmeni; **-blade:** rüzgar türbünü kanadı, pala; rüzgarın döndürdüğü ve rüzgar türbünü motoruna bağlı dingile tuturulmuş uygun geometride kanatlar; **Darrieus-:** Darrieus rüzgar türbünü, düşey bir eksen çevresinde düşük katlılıkta iki ya da üç kanadı olan düşey eksenli rüzgar türbünü; **horizontal axis-:** yatay eksenli rüzgar türbünü; **-rotor wake:** rüzgar türbününün rüzgarı değişikliğe uğrattığı rüzgar türbününün hemen arkasındaki bölge; **Savonius-:** Savonius rüzgar türbünü, düşey eksen çoğunlukla kaydırılmış eksenlerde iki yarı-silindirden oluşan düşey eksenli rüzgar türbünü; **vertical axis-:** düşey eksenli rüzgar türbünü

wind velocity: rüzgar hızı; **ambient-:** rüzgar türbününün önündeki ve bir karışıklığa (çevrinti vb.) uğramamış rüzgar hızı; **cut in-:** başla rüzgarhızı, rüzgar türbününü devinime geçirme rüzgâr hızı; **cut off-:** durma rüzgar hızı, rüzgar türbününün artık güç üretmediği rüzgar hızı; **cut out-:** durdurulma rüzgar hızı, rüzgar türbününün zarar görmemesi için önlem alındığı aşırı hızdaki rüzgar; **optimum ambient-:** en iyi çevre rüzgar hızı, türbünün her birim alanından en büyük gücün alındığı rüzgar hızı

windage loss: hava sürtünme yitiği (türbünlerde)

winding: sargı (Uy); **-factor:** sarım çarpanı; **-fault:** sargı kısa devresi; **-puncture:** sargı delinmesi; **-slot:** sargı oluğu; **-wire:** sargı teli

winding machine: sarma, bükerek sarma, dolama makinası

window: pencere; **-blind:** güneşlik

windscreen/windshield: ön cam (oto); **-wiper:** cam sileceği (oto) (Uy)

wing: kanat, pala; **-load:** kanat yükü; **-profile:** kanat yankesidi; **-span:** kanat açıklığı

winter: kış

to wipe: silmek

wiper: silgeç (Uy); **-ring:** sıyırma halkası (Uy)

wire: tel; **-cross section:** tel kesiti; **-mesh:** tel kafes, tel örgü; **-rope:** tel halat; **-spring:** tel yay

wiring: telleme, tel düzenimi; **-diagram:** bağlantı çizeneği (Uy)

wireless: telsiz, radyo

to withdraw: geri çekmek

withdrawable: geri çekilebilir

wobble: iki yana sallanma, yalpa yapma

Wohler test: yorulma testi (Uy)

wood: 1) tahta, 2) koruluk

wool: yün

word length: sözcük boyu (Bl)

work: iş

worker: işçi

working: işleme, çalışma; **-barrel:** tulumba silindiri (Uy); **-hours:** çalışma saatleri; **-load:** çalışma yükü (Uy); **-pressure:** çalışma basıncı; **-temperature:** işleme sıcaklığı, işletme sıcaklığı

workshop: 1) işlik, 2) çalıştay; **-crane:** işlik vinci (Uy)

worm: sonsuz dişli çark ile kayar değmeli çalışan helisel dişli (Uy)

wound coil: sarılı makara

wrapping: sarma, sargı, sarmalama; **-wire:** sargı teli (Uy)

wrench: ayarlı pense (Uy)

wrong: yanlış

wrought copper alloy: dövme bakır alaşım

wye-delta connection: yıldız-üçgen bağlantı (El)

X, x

x-axis: x-ekseni

x-ray: x-ışını; **-analysis:** x-ışını çözümlemesi; **-diffraction:** x-ışını kırınımı; **-hardness:** x-ışını giriciliği; **-inspection:** x-ışını incelemesi; **-radiation:** x-ışını ışıması; **-source:** x-ışını kaynağı; **-spectrograph:** x-ışını izgeçirici; **-spectrometer:** x-ışını izgeölçeri; **-spectrum:** x-ışını izgesi; **-tube:** x-ışını tüpü

x-rays: x-ışınları; **characteristic-:** belirgin x-ışınları; **heterogeneous-:** çoktürel x-ışınları; **homogeneous-:** tektürel x-ışınları

x-unit: dalga boyu birimi (10^{-11} cm)

X-Y recorder: X-Y çizicisi

Y, y

yale lock: yale kilit (Uy)

yard: yarda, uzunluk birimi (0.91m)

yard crane: açık alan vinci (Uy)

Y-connection: yıldız bağlantı (El)

yeast: maya

yield: verimlilik, verim; **-point:** koyuverim sınırı, akma noktası; **-strength:** akma dayancı

yellow brass: sarı pirinç

yellow cake: sarı pasta (Uy)

yoke: boyunduruk

Young's modulus: Young zorlanma ölçüsü

Z,z

Zeeman effect: Zeeman etkisi

Zener current: Zener akımı

Zener voltage: Zener gerilimi

zenith: başucu; **-angle** başucu açısı, düşey doğrultu ile gelen güneş ışını arasındaki açı (GÜ); **-distance:** başucu uzaklığı

zeppelin: zeplin

zero: sıfır; **-adjustment:** sıfır düzeltmesi; **-beat:** sıfır vuru; **-gap:** sıfır aralığı; **-line of a band:** bandın sıfır çizgisi; **-field emission:** sıfır alan salımı; **-order frequency:** sıfırcı dereceden sıklık; **-point energy:** mutlak sıfır enerjisi; **-valent:** sıfır değerlikli

zinc: çinko

zodiac: burçlar kuşağı

zone: bölge; **-axis:** bölgesel eksen; **-melting:** bölgesel eritme; **-refining:** bölgesel arılaştırma, bölgesel artım

zymotic: mayalanma